

Projekt

z dnia 26 września 2024 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY GODÓW**

z dnia 2024 r.

w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.) w związku z art. 17 ust. 1, art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.), po zaopiniowaniu przez Zarząd Powiatu Wodzisławskiego

Rada Gminy Godów uchwala:

§ 1. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Godów, w brzmieniu określonym w załączniku stanowiącym integralną część niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała nr XXIII/138/2020 z dnia 27.08.2020r. w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów na lata 2020-2023 z perspektywą do 2024 r.”

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Godów.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr
Rady Gminy Godów
z dnia 2024 r.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Godów

Godów, wrzesień 2024 roku

Dofinansowano ze środków Wojewódzkiego Funduszu
Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach

Treści zawarte w publikacji nie stanowią oficjalnego stanowiska organów Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach

Zamawiający:

Gmina Godów

Urząd Gminy Godów
ul. 1 Maja 53
44-340 Godów
tel.: 32 476 50 65
WWW: godow.pl
E-mail: gmina@godow.pl

Wykonawca:

ATsys.pl Sp. z o.o. Spółka Komandytowa

ul. Lompy 7/3
40-030 Katowice

NIP: 634-28-17-144
REGON: 243232469
KRS: 0000457756

E-mail: kontakt@atsys.pl

Opracowanie zbiorowe pod kierownictwem

Katarzyny Budzisz

Spis treści

1. WYKAZ SKRÓTÓW.....	7
2. WSTĘP	9
2.1. PODSTAWA PRAWNA I CEL OPRACOWANIA	9
2.2. METODYKA OPRACOWANIA	9
2.3. STRUKTURA OPRACOWANIA.....	10
2.4. SPÓJNOŚĆ Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PROGRAMOWYMI	11
2.5. ZGODNOŚĆ PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY GODÓW Z KRAJOWYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI	13
2.5.1. <i>Polityka Ekologiczna Państwa 2030.....</i>	13
2.5.2. <i>Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030.....</i>	14
2.6. ZGODNOŚĆ PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY GODÓW Z WOJEWÓDZKIMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI.....	15
2.6.1. <i>Program Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024.....</i>	15
2.7. ZGODNOŚĆ PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY GODÓW Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI POWIATU.....	16
2.7.1. <i>Strategia Rozwoju Powiatu Wodzisławskiego na lata 2023-2030+.....</i>	16
2.7.2. <i>Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Wodzisławskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2030</i>	18
2.8. ZGODNOŚĆ Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI GMINY.....	19
2.8.1. <i>Strategia Rozwoju Gminy Godów do roku 2027</i>	19
2.8.2. <i>Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Godów</i>	20
2.8.3. <i>Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Godów 20</i>	
2.8.4. <i>Plan Gospodarki Niskoemisyjnej na terenie Gminy Godów na lata 2021-2025.....</i>	22
2.9. REALIZACJA INWESTYCJI Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA W GMINIE GODÓW LATACH 2020-2023	23
3. STRESZCZENIE OPRACOWANIA	27
4. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY, STAN ŚRODOWISKA I ZAGROŻENIA	28
4.1. INFORMACJE OGÓLNE.....	28
4.1.1. <i>Położenie gminy, podział administracyjny</i>	28
4.1.2. <i>Demografia</i>	29
4.1.3. <i>Mieszkalnictwo.....</i>	29
4.1.4. <i>Przedsiębiorcy</i>	30
4.1.5. <i>Rolnictwo</i>	31

4.1.6.	<i>Leśnictwo</i>	31
4.1.7.	<i>Zasoby przyrodnicze</i>	32
4.1.8.	<i>Infrastruktura drogowa i samochodowa</i>	33
4.1.9.	<i>Infrastruktura mieszkalna</i>	36
4.2.	BUDYNKI UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	37
4.3.	EDUKACJA EKOLOGICZNA	39
5.	OCENA STANU ŚRODOWISKA	40
5.1.	POWIETRZE ATMOSFERYCZNE I KLIMAT	40
5.1.1.	<i>Klimat</i>	40
5.1.2.	<i>Emisje zanieczyszczeń powietrza</i>	43
5.2.	KLIMAT AKUSTYCZNY	60
5.2.1.	<i>Hałas komunikacyjny</i>	61
5.2.2.	<i>Hałas kolejowy</i>	65
5.2.3.	<i>Hałas lotniczy</i>	65
5.2.4.	<i>Hałas przemysłowy</i>	66
5.3.	POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	69
5.3.1.	<i>Promieniowanie jonizujące</i>	69
5.3.2.	<i>Promieniowanie niejonizujące</i>	76
5.3.3.	<i>Elektroenergetyczne stacje i linie przesyłowe</i>	80
5.4.	ZASOBY PRZYRODNICZE	84
5.5.	ZASOBY WODNE	94
5.5.1.	<i>Wody powierzchniowe</i>	94
5.5.2.	<i>Wody podziemne</i>	99
5.5.3.	<i>Bezpieczeństwo powodziowe</i>	104
5.5.4.	<i>Zagrożenia suszą</i>	108
5.5.5.	<i>Zagrożenie zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych</i>	111
5.6.	ZASOBY GEOLOGICZNE I KOPALINY	113
5.6.1.	<i>Budowa geologiczna</i>	113
5.6.2.	<i>Złoża kopalin</i>	114
5.6.3.	<i>Zjawiska osuwiskowe</i>	116
5.7.	WARUNKI GLEBOWE I UKSZTAŁTOWANIE TERENU	120
5.8.	GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	126
5.8.1.	<i>Gospodarka wodociągowa</i>	126
5.8.2.	<i>Gospodarka ściekowa</i>	129
5.9.	GOSPODARKA ODPADAMI	133
5.9.1.	<i>Utylizacja azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Godów</i>	146
5.10.	AWARIE PRZEMYSŁOWE	153
5.11.	POZOSTAŁE ELEMENTY WPLYWAJĄCE NA ŚRODOWISKO	156
5.11.1.	<i>Energia wiatrowa</i>	156

5.11.2. Energia słoneczna	156
6. CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA.....	159
7. DOSTĘPNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	173
7.1. WOJEWÓDZKI FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W KATOWICACH.....	173
7.2. NARODOWY FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ.....	175
7.2.1. Program priorytetowy Czyste powietrze	175
7.2.2. Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS) 176	
7.3. FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2021-2027	177
7.4. USTAWA Z DNIA 20 MAJA 2016 R. O EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ (Dz.U. 2021 POZ. 2166, Z 2023 R. POZ. 1681) TZW. „BIAŁE CERTYFIKATY”	177
7.5. KRAJOWY PLAN ODBUDOWY	178
7.6. RZĄDOWY FUNDUSZ POLSKI ŁĄD: PROGRAM INWESTYCJI STRATEGICZNYCH	186
8. SYSTEM REALIZACJI PROGRAMU	188
8.1. INFORMACJE OGÓLNE.....	188
8.2. STRUKTURA ORGANIZACYJNA	188
8.3. PLAN WDRAŻANIA, MONITOROWANIA I WERYFIKACJI.....	189
8.4. IDENTYFIKACJA INTERESARIUSZY	192
9. SPIS TABEL.....	193
10. SPIS RYSUNKÓW	196

1. WYKAZ SKRÓTÓW

Skróty użyte w niniejszym dokumencie:

1. B(a)P – benzo(a)piren
2. CBDG – Centralna Baza Danych Geologicznych
3. D-P-S-I-R – model „siły sprawcze – presja – stan – wpływ – reakcja”
4. FOŚ – Fundusz Ochrony Środowiska
5. GDDKiA – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
6. GIOŚ – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
7. GUS – Główny Urząd Statystyczny
8. GZWP – Główny Zbiornik Wód Podziemnych
9. IUNG – Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach
10. JCW – Jednolite części wód
11. JCWP – Jednolite części wód powierzchniowych
12. JCWPd – Jednolite części wód podziemnych
13. JST – Jednostka/Jednostki samorządu terytorialnego
14. MŚ – Ministerstwo Środowiska
15. NFOŚiGW – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
16. NIK – Najwyższa Izba Kontroli
17. NPPDL – Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych
18. OChK – Obszar Chronionego Krajobrazu
19. OZE – Odnawialne źródła energii
20. Q - Czwartorzęd
21. PK – Park krajobrazowy
22. PM2.5 – Pył zawieszony o średnicy cząstek do 2,5 µm
23. PM10 – Pył zawieszony o średnicy cząstek do 10 µm
24. PN – Park Narodowy
25. PROW – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
26. POIiŚ – Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
27. Program – Program Ochrony Środowiska dla Gminy Godów
28. PSH – Państwowa Służba Hydrogeologiczna
29. PZRP – Plan Zarządzaniem Ryzykiem Powodziowym
30. SMART – Zasada Skonkretyzowane-Mierzalne-Akceptowalne-Realne-Terminowe
31. Tr - Trzeciorzęd

32. UE – Unia Europejska
33. WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
34. WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
35. WPF – Wieloletnia Prognoza Finansowa
36. WWA – wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne
37. ZDR – Zakład o dużym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej
38. ZZR – Zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej

2. WSTĘP

2.1. Podstawa prawna i cel opracowania

Ochrona środowiska naturalnego wraz z odpowiednią dbałością o życie mieszkańców jest obowiązkiem gminy, a cel ten powinien wynikać z harmonijnie prowadzonej polityki ekologicznej, zgodnej z przyjętymi dokumentami strategicznym na danym obszarze. Efektywność działań zależy od przyjętych kierunków i rozwiązań, a także współpracy pomiędzy podmiotami i jednostkami samorządu terytorialnego - szczególnie w obszarach, w których przewidywane są zagrożenia środowiskowe lub na terenach ochrony przyrodniczej. Niezbędne jest więc przyjęcie dokumentu zarządzania strategicznego, który określi zadania dla wszystkich podmiotów korzystających z zasobów i mających swój udział w ochronie środowiska.

Niniejszy dokument został sporządzony przy współpracy z Urzędem Gminy Godów z wykorzystaniem danych przekazanych przez instytucje, podmioty i przedsiębiorstwa działające na terenie gminy.

Głównym i nadrzędnym celem opracowania Programu jest weryfikacja podjętych działań wraz z aktualną oceną stanu środowiska, w porównaniu do zakładanych efektów, a także uaktualnienie celów polityki ekologicznej zapewniającej bezpieczeństwo wszystkich komponentów środowiska naturalnego z zachowaniem zasady zrównoważonego rozwoju gospodarczego i społecznego. W Programie wskazany został sposób realizacji założeń na terenie gminy, zgodnie z wytyczonymi priorytetami ekologicznymi, a także z wyszczególnieniem działań krótkoterminowych do roku 2027 jak i działań długoterminowych w perspektywie do 2030 roku, zgodnymi z celami ustalonymi w strategiach, programach i dokumentach programowych szczebla międzynarodowego i krajowego. Opracowany dokument wyznacza również harmonogram działań w oparciu o wszystkie komponenty środowiska naturalnego, wraz z aspektami finansowymi realizacji proponowanych inwestycji i koncepcją prowadzenia monitoringu, a także aktualizacji założeń. Istotnym celem jest również włączenie społeczeństwa na etapie kreowania dokumentu, a następnie przy jego realizacji i ewaluacji podjętych działań. Przyczyni się to do uspołecznienia procesu, a tym samym spełni edukacyjną rolę dokumentu.

2.2. Metodyka opracowania

Metodyka opracowania Programu bazowała na prostocie, zwięzłości i jak najefektywniejszym ujęciu wykorzystanych danych w postaci tabel i rysunków, co pozwala na łatwiejszy odbiór i większe zrozumienie, a tym samym na szerszy zasięg oddziaływania. Dokument został

opracowany zgodnie z celami przedstawionymi w dokumentach strategicznych i programowych z uwzględnieniem założonych ram czasowych dla podejmowanych działań i kierunków rozwoju - w oparciu o wiarygodne i aktualne, w momencie powstawania, dane statystyczne i pomiarowe. Źródłem metodologii opracowania dokumentu były Wytoczne do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska, które przygotowało i opublikowało Ministerstwo Środowiska 2 września 2015 roku.

Przedstawione w Programie cele rozwoju zostały sporządzone zgodnie z zasadą SMART pozwalającą na określenie jak najbardziej konkretnych kierunków działania, których wykonanie jest mierzalne, akceptowalne i realne do osiągnięcia dla osób i podmiotów. Wskazuje także terminy, w których powinny zostać ukończone. Zastosowany przy tworzeniu opracowania, został również model DPSIR, w którym określone zostały warunki występujące na analizowanym obszarze wraz z opisem wywieranych przez nie presji środowiskowych, a także oceną obecnego stanu środowiska i jego wpływu na warunki społeczno-gospodarcze. Model DPSIR (driving forces, pressures, state, impact, responses) wskazuje również reakcję poprzez utworzoną politykę ekologiczną oddziaływującą i kształtującą wszystkie elementy modelu. Przyjęta metodyka pokazuje wzajemną sieć powiązań i interakcji wszystkich komponentów środowiska oraz określa dynamizm zmian występujący w otaczającej rzeczywistości.

2.3. Struktura opracowania

Dokument został sporządzony zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Środowiska i przyjętymi zasadami wewnętrznymi pozwalającymi na uzyskanie ujednoczonego i przejrzystego opracowania, w którym zawarto:

1. Wykaz wykorzystanych skrótów wraz z rozwinięciem i wyjaśnieniem.
2. Wstęp zawierający podstawę prawną, cel i metodykę tworzenia opracowania, a także opis struktury dokumentu, zgodność ze strategicznymi dokumentami i charakterystykę realizacji założeń przedstawionych w dotychczas obowiązującym Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Godów.
3. Streszczenie w języku niespecjalistycznym pozwalające na pełne zrozumienie dokumentu przez wszystkich potencjalnych odbiorców.
4. Ocenę aktualnego stanu środowiska, w którym zawarto również charakterystykę gmin, charakterystykę, stanu środowiska, którą podzielono na jedenaście obszarów interwencyjnych:
 - 1) ochrona klimatu i jakości powietrza,
 - 2) zagrożenia hałasem,

- 3) pola elektromagnetyczne,
- 4) gospodarowanie wodami,
- 5) gospodarka wodno-ściekowa,
- 6) zasoby geologiczne,
- 7) gleby,
- 8) gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,
- 9) zasoby przyrodnicze,
- 10) zagrożenia poważnymi awariami,
- 11) pozostałe elementy wpływające na środowisko,

dla których sporządzona została analiza SWOT, będąca podsumowaniem każdego obszaru, a także dla których uwzględniono zagrożenia horyzontalne: adaptację do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, działania edukacyjne oraz (IV) monitoring środowiska.

5. Cele ochrony środowiska ustalone w oparciu o wydzielone obszary interwencyjne wymagające reakcji wraz z działaniami pozwalającymi na osiągnięcie zakładanych efektów i harmonogramem rzeczowo-finansowym uwzględniającym finansowanie zewnętrzne i własne gminy.
6. System realizacji Programu, w którym zawarta została współpraca z interesariuszami, zarządzanie i monitoring, a także ewaluacja wyników wraz z raportowaniem i aktualizacją.

2.4. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

Istotną cechą, przy tworzeniu programów ochrony środowiska, jest zachowanie spójności z zapisami nadrzędnych dokumentów strategicznych określającymi strategię zrównoważonego rozwoju kraju, jak i wizję bezpieczeństwa energetycznego. Program jest także spójny z zapisami dokumentów sektorowych sporządzonych dla odpowiednich obszarów interwencyjnych środowiska i opracowań o charakterze programowym na szczeblu województwa, powiatu i gminy. Zgodność z dokumentami pozwala na osiągnięcie zakładanych regionalnych celów rozwojowych poprzez zintegrowaną współpracę podmiotów o różnych kompetencjach środowiskowych. Pozwala również pozyskać środki finansowe ze źródeł zewnętrznych, które warunkowane są podejmowaniem działań zgodnych z kierunkami wskazanymi w dokumentach szczebla krajowego bądź wojewódzkiego. Program jest spójny z zapisami i celami kierunkowymi dokumentów:

1. Strategia Zrównoważona Europa 2030.
2. Strategia Europa 2020.

3. Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 r.
4. Polityka Energetyczna Polski do 2040 roku.
5. Polityka Wodna Państwa do roku 2030.
6. Program Wodno-Środowiskowy Kraju.
7. Projekt Narodowej Strategii Gospodarowania Wodami 2030.
8. Ramowa Dyrektywa Wodna.
9. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2030.
10. Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032.
11. Narodowy Program Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej.
12. Krajowa Strategia Ochrony i Umiarkowanego Użytkowania Różnorodności Biologicznej.
13. Krajowy Plan Działania w zakresie Energii ze Źródeł Odnawialnych.
14. Narodowa Strategia Edukacji Ekologicznej.
15. Długookresowa Strategia Rozwoju kraju, Polska 2030, Trzecia fala nowoczesności.
16. Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju.
17. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku.
18. Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030.
19. Strategia „Sprawne i Nowoczesne Państwo 2030”.
20. Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2030.
21. Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030.
22. Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2030.
23. Polityka Ekologiczna Państwa 2030.
24. Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”.
25. Program Ochrony Środowiska Województwa Śląskiego do 2019 roku z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024.
26. Programy ochrony powietrza dla województwa śląskiego.
27. Dokumenty strategiczne powiatu wodzisławskiego.
28. Dokumenty strategiczne gminy Godów.

2.5. Zgodność Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów z krajowymi dokumentami strategicznymi

2.5.1. Polityka Ekologiczna Państwa 2030

Kierunkami wyznaczonymi przez „Politykę Ekologiczną Państwa 2030” utworzoną w 2019 roku są:

1. W ramach celu szczegółowego „Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego”:
 - a) zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki,
 - b) likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania,
 - c) ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb,
 - d) przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej.
2. W ramach celu szczegółowego „Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska”:
 - a) zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu,
 - b) wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
 - c) gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym,
 - d) zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa,
 - e) wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT.
3. W ramach celu szczegółowego „Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zapobieganie ryzyku klęsk żywiołowych”:
 - a) przeciwdziałanie zmianom klimatu i adaptacja do nich.
4. W ramach celu horyzontalnego „Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa”:
 - a) edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji.
5. W ramach celu horyzontalnego „Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska”:
 - a) usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.

Rolą „Polityki Ekologicznej Państwa 2030” jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia dla wszystkich mieszkańców. Wzmacnia działania rządu polegające na budowie innowacyjnej gospodarki z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. „Polityka Ekologiczna Państwa 2030” stanowi podstawę do inwestowania środków europejskich z perspektywy finansowej na lata 2021–2027. Polityka wspiera także realizację celów i zobowiązań Polski na szczeblu międzynarodowym, w tym na poziomie unijnym oraz ONZ, szczególnie w kontekście celów polityki klimatyczno-energetycznej UE do 2030 oraz celów zrównoważonego rozwoju ujętych w Agendzie 2030.

2.5.2. Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030

Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 (KPEiK) został przyjęty przez Komitet do Spraw Europejskich na posiedzeniu w dniu 18 grudnia 2019 r.

KPEiK przedstawia założenia i cele oraz polityki i działania na rzecz realizacji 5 wymiarów unii energetycznej tj.

1. bezpieczeństwa energetycznego,
2. wewnętrznego rynku energii,
3. efektywności energetycznej,
4. obniżenia emisyjności,
5. badań naukowych, innowacji i konkurencyjności.

Krajowy plan został opracowany uwzględniając wnioski z uzgodnień międzyresortowych i konsultacji publicznych, jak również wnioski z konsultacji regionalnych oraz rekomendacji Komisji Europejskiej C(2019) 4421 z dnia 18 czerwca 2019 r. Dokument został sporządzony w oparciu o krajowe strategie rozwoju zatwierdzone na poziomie rządowym (m.in. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku, Polityka Ekologiczna Państwa 2030, Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030) oraz uwzględniając zapisy Polityki Energetycznej Polski do 2040 r.

Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 wyznacza następujące cele klimatyczno-energetyczne na 2030 r.:

- 7% redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorach nieobjętych systemem ETS w porównaniu do poziomu w roku 2005,
- 21-23% udziału OZE w finalnym zużyciu energii brutto (cel 23% będzie możliwy do osiągnięcia w sytuacji przyznania Polsce dodatkowych środków unijnych, w tym przeznaczonych na sprawiedliwą transformację), uwzględniając:
 - 14% udziału OZE w transporcie,
 - roczny wzrost udziału OZE w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt. proc. średniorocznie,

- wzrost efektywności energetycznej o 23% w porównaniu z prognozami PRIMES2007,
- redukcję do 56-60% udziału węgla w produkcji energii elektrycznej.

2.6. Zgodność Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów z wojewódzkimi dokumentami strategicznymi

2.6.1. Program Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024

Program Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024, zwana dalej POŚ, został przyjęty Uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr V/11/8/2015 z dnia 31 sierpnia 2015 r. Wizja wskazana powyższym dokumentem zakłada, iż działania ujęte w Programie mają na celu sukcesywną poprawę stanu środowiska w województwie oraz racjonalne gospodarowanie jego zasobami przy uwzględnieniu potrzeb ciągłego rozwoju społeczno-gospodarczego. Działania te mają przyczynić się także do ograniczania negatywnych skutków zmian klimatu oraz negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko naturalne.

Cele i kierunki interwencji Programu oraz działania zmierzające do poprawy stanu środowiska zostały wskazane w ramach poszczególnych obszarów interwencji:

- ochrona klimatu i jakości powietrza,
- zagrożenie hałasem,
- pola elektromagnetyczne,
- gospodarowanie wodami,
- gospodarka wodno-ściekowa,
- zasoby geologiczne,
- gleby,
- gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,
- zasoby przyrodnicze,
- zagrożenie poważnymi awariami.

Poza głównymi obszarami interwencji w Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego uwzględniono również zagadnienia horyzontalne, takie jak działania edukacyjne, czy monitoring środowiska.

Program zawiera harmonogram rzeczowo-finansowy działań planowanych do 2019 roku: zadań własnych Samorządu Województwa Śląskiego i zleconych z zakresu administracji rządowej oraz zadań monitorowanych realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz instytucje odpowiedzialne za realizację polityki w zakresie ochrony środowiska i zasobów przyrodniczych na terenie województwa śląskiego.

2.7. Zgodność Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów z dokumentami strategicznymi powiatu

2.7.1. Strategia Rozwoju Powiatu Wodzisławskiego na lata 2023-2030+

Dokument pn. „Strategia Rozwoju Powiatu Wodzisławskiego na lata 2023-2030+” stanowi kontynuację strategicznego myślenia zapoczątkowanego wcześniejszymi opracowaniami tego typu, w szczególności Strategią Rozwoju Powiatu Wodzisławskiego na lata 2015-2025.

Strategia Rozwoju Powiatu Wodzisławskiego na lata 2023 - 2030+ powstała w wyniku przyjęcia zbioru zasad i założeń a następnie przeprowadzenia prac, polegających na partnerskim kreowaniu wizji przyszłości oraz kierunków działań.

Najważniejsze zasady strategiczne dotyczą:

- zachowywania zasad rozwoju zrównoważonego nakierowanych na zachowanie dziedzictwa materialnego i niematerialnego powiatu,
- rozwoju zintegrowanego, w którym poszczególne sfery rozwoju lokalnego są z sobą powiązane i wzajemnie się wspomagają,
- partnerstwa i partycypacji lokalnej nakierowanej na zapewnienie możliwości udziału w procesie formułowania i wdrażania strategii mieszkańców Powiatu,
- dążenia do równowagi pomiędzy rozwiązaniami przynoszącymi poprawę w długim horyzoncie czasowym a rozwiązaniami doraźnymi,
- elastycznego dostosowywania treści i sposobów wdrażania strategii do zmieniających się uwarunkowań,
- partnerstwa powiatu i gmin powiatu w podejmowaniu kluczowych działań strategicznych.

W dokumencie określono wizję powiatu jako: Powiat Wodzisławski - miejsce o wyjątkowym dziedzictwie przyrodniczym i kulturowym, nowoczesnej gospodarce, zamieszkiwane przez aktywne i zintegrowane społeczności lokalne, zapewniające bezpieczeństwo i szanse rozwoju aktualnym i potencjalnym mieszkańcom, przyciągające turystów poszukujących wartościowych sposobów spędzania czasu wolnego, otwarte na nowe idee oraz współpracę z partnerami w otoczeniu.

Przyjęto pięć sfer rozwoju Powiatu Wodzisławskiego wymagających skupienia i intensyfikowania aktywności strategicznych:

- społeczność lokalna,
- gospodarka,
- współpraca i relacje z otoczeniem,
- rozwój zrównoważony,

- usługi i udogodnienia.

W odniesieniu do wskazanych sfer zostały sformułowane cele strategiczne. Cele strategiczne odzwierciedlają konkretne wartości – stany lub procesy – jakie należy osiągnąć dla realizacji wizji rozwoju Powiatu. Zalicza się do nich:

- C1. ZINTEGROWANA I AKTYWNA SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA
 - C1.1. Wysoki poziom aktywności społecznej mieszkańców powiatu,
 - C1.2. Społeczność lokalna zintegrowana wokół dziedzictwa i przyszłości powiatu.
- C2. WYSOKI POZIOM ROZWOJU USŁUG I UDOGODNIENIŃ TWORZĄCYCH JAKOŚĆ ŻYCIA W POWIECIE
 - C2.1. Dogodne warunki mieszkaniowe do osiedlania się w powiecie,
 - C2.2. Dostępność usług edukacyjnych, kulturalnych, sportowych wspierających jakość życia i rozwój mieszkańców,
 - C2.3. Wysoki poziom infrastruktury oraz usług zdrowotnych i opiekuńczych wspierających funkcjonowanie różnych grup społecznych,
 - C2.4. Wewnętrzna spójność transportowa i powiązania komunikacyjne powiatu z centrami usług w subregionie i regionie.
- C3. NOWOCZESNA STRUKTURA GOSPODARKI POWIATU
 - C3.1. Wzmacnianie atrakcyjności biznesowej powiatu,
 - C3.2. Rosnąca rola turystyki i usług czasu wolnego w strukturze gospodarczej powiatu.
- C4. ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ ZACHOWUJĄCY WALORY PRZYRODNICZE I KULTUROWE POWIATU
 - C4.1. Wysoka jakość i funkcjonalność przestrzeni powiatu,
 - C4.2. Ograniczona antropopresja na środowisko przyrodniczo-kulturowe,
 - C4.3. Rewitalizowane tereny i obiekty będące częścią dziedzictwa kulturowego powiatu,
 - C4.4. Wysoka świadomość mieszkańców w zakresie rozwoju zrównoważonego.
- C5. POWIAT WODZISŁAWSKI OBSZAREM KOOPERACJI I WSPÓLNEGO KREOWANIA PRZYSZŁOŚCI
 - C5.1. Wzrastający poziom współpracy samorządów lokalnych powiatu wodzisławskiego,
 - C5.2. Mieszkańcy uczestnikami procesu kształtowania i realizacji polityki rozwoju powiatu,

- C5.3. Powiat wodzisławski partnerem współpracy z podmiotami w otoczeniu.¹

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Godów wykazuje zbieżność ze Strategią Rozwoju Powiatu Wodzisławskiego na lata 2023-2030+ głównie w obszarze Celu Strategicznego C4 POŚ wykazuje w części także zbieżność z pozostałymi działaniami ujętymi w ramach polityki Strategii.

2.7.2. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Wodzisławskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2030

Celem sporządzenia Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu jest realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego polityki ochrony środowiska zgodnie z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych na szczeblu krajowym, wojewódzkim i powiatowym.

Programy Ochrony Środowiska powinny stanowić podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem i być spójne ze wszystkimi dokumentami dotyczącymi zagadnień ochrony środowiska na szczeblu danej JST. Opracowanie oraz uchwalenie dokumentu przyczyniło się do zrównoważonego rozwoju powiatu wodzisławskiego, uwzględniając pierwszorzędnie kwestie związane z ochroną środowiska.

W dokumencie wyznaczono cele, jakie powinien osiągnąć w zakresie ochrony środowiska powiat wodzisławski. Są nimi:

1. Znacząca poprawa jakości powietrza na obszarze Powiatu Wodzisławskiego związana z realizacją kierunków działań naprawczych
2. Realizacja racjonalnej gospodarki energetycznej łączącej efektywność energetyczną z nowoczesnymi technologiami.
3. Poprawa i utrzymanie dobrego stanu akustycznego środowiska.
4. Utrzymanie wartości natężenia promieniowania elektromagnetycznego na dotychczasowych, niskich poziomach..
5. System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód.
6. Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami ze złóż.
7. Przekształcenie terenów przemysłowych i zdegradowanych województwa śląskiego.
8. Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi.
9. Racjonalna gospodarka odpadami.

¹ Źródło: Strategia Rozwoju Powiatu Wodzisławskiego na lata 2023-2030+.

10. Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu.
11. Przeciwdziałanie awariom instalacji przemysłowych.
12. Minimalizacja skutków awarii dla ludzi i środowiska.²

Cele wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Godów są zbieżne z celami wyznaczonymi w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Wodzisławskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2030.

2.8. Zgodność z dokumentami strategicznymi gminy

2.8.1. Strategia Rozwoju Gminy Godów do roku 2027

Strategia Rozwoju Gminy Godów do roku 2027 została przyjęta uchwałą nr L/300/2022 Rady Gminy Godów z dnia 29 września 2022 r. Strategia Rozwoju Gminy Godów do roku -2027 jest dokumentem, który wyznacza kierunki polityki rozwoju gminy oraz zabezpiecza ciągłość ich realizacji. Zapisy zawarte w dokumencie stanowią podstawę do prowadzenia przez władze samorządowe długookresowych działań zmierzających do wzrostu społeczno-gospodarczego, a w jego następstwie do zapewnienia jak najlepszych warunków życia mieszkańców i funkcjonowania podmiotów reprezentujących różne sektory gospodarki.

Misją Gminy Godów jest: „Gmina Godów – miejsce zapewniające wysoką jakość życia, z aktywnymi mieszkańcami i proekologicznymi inicjatywami, o rosnącej atrakcyjności gospodarczej i turystycznej.”

Odzwierciedleniem określonych w dokumencie wizji i misji, jest przyjęcie następujących celów strategicznych:

- Cel strategiczny 1: Godów gminą społecznie wrażliwą;
- Cel strategiczny 2: Godów gminą społecznie aktywną, wykorzystującą do rozwoju potencjał i zaangażowanie mieszkańców;
- Cel strategiczny 3: Godów gminą zapewniającą zieloną przyszłość dla nowych pokoleń;
- Cel strategiczny 4: Godów gminą zrównoważonej gospodarki, wykorzystującą potencjał rozwojowy transformacji i wspierającą przedsiębiorczość.³

Cele Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów są zbieżne z Celem strategicznym 3: Godów gminą zapewniającą zieloną przyszłość dla nowych pokoleń, w kierunkach jego działań, do których należą:

² Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Wodzisławskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2030.

³ Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Godów do roku 2027.

- Programy wsparcia dla mieszkańców w walce z niską emisją oraz gospodarką odpadami itp.
- Kompleksowe termomodernizacje obiektów użyteczności publicznej wraz z poprawą efektywności energetycznej.
- Wprowadzenie rozwiązań ograniczających zużycie zasobów w sektorze publicznym, w tym montaż instalacji odnawialnych źródeł energii oraz energooszczędnego oświetlenia i ograniczających zużycie wody.
- Stworzenie infrastruktury i przestrzeni edukacji ekologicznej oraz miejsc rekreacji ukierunkowanych na celebrowanie przyrody.
- Organizacja akcji edukacyjnych dla dzieci i dorosłych.

2.8.2. Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Godów

Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego przyjęto uchwałą nr XXXVIII/276/2017 Rady Gminy Godów z dnia 27 listopada 2017 r. Zawiera zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, a także wyznacza kierunki polityki przestrzennej i urbanizacyjnej Gminy. Ponadto w Planie zapisane są również zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Godów wykazuje spójność z zapisami Miejscowego Planu w zakresie przestrzegania zasad zrównoważonego rozwoju z uwzględnieniem środowiska przyrodniczego przy planowanej zabudowie, a także wprowadzeniu ograniczeń w użytkowaniu terenu przy ciekach wodnych, kanałach i rowach melioracyjnych.

2.8.3. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Godów

Studium określa politykę przestrzenną gminy, określa lokalne zasady gospodarowania przestrzenią przy uwzględnieniu zasad określonych w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, strategii rozwoju województwa, planie zagospodarowania przestrzennego województwa i strategii rozwoju gminy.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego pełni zatem trzy podstawowe funkcje:

- stanowi akt polityki przestrzennej gminy określając politykę rozwoju przestrzennego gminy,
- wpływa na zasady kształtowania przestrzeni określane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego koordynując ich ustalenia,
- studium może również stanowić ofertę dla przyszłych inwestorów, będąc jednym z ważniejszych elementów programu rozwoju gminy.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Godów zostało przyjęte uchwałą nr XXXIII/226/2017 Rady Gminy Godów z dnia 25 maja 2017 r.

Studium opiera się na dwóch elementach: opisie uwarunkowań i kierunkach zagospodarowania przestrzennego W dokumencie opisano:

- 1) Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów.
- 2) Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy, w tym:
 - Ustalenia ogólne dotyczące kierunków i wskaźników zagospodarowania oraz użytkowania terenów.
 - Ustalenia dotyczące przeznaczeń i wskaźników zagospodarowania i użytkowania terenów poszczególnych obszarów polityki przestrzennej.
- 3) Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego.
- 4) Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.
- 5) Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym:
 - Komunikacja,
 - Zaopatrzenie w wodę,
 - Gospodarka ściekowa,
 - Zaopatrzenie w gaz,
 - Zaopatrzenie w ciepło,
 - Zaopatrzenie w energię elektryczną,
 - Telekomunikacja,
 - Gospodarka odpadami komunalnymi,
 - Obszary rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW oraz strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.
- 6) Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.
- 7) Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
- 8) Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary

rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej.

- 9) Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.
- 10) Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.
- 11) Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych.
- 12) Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.
- 13) Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. O ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady.
- 14) Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji oraz obszary zdegradowane.
- 15) Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych.
- 16) Inne obszary problemowe oraz obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym.

Wskazane kierunki oraz wytyczne – w szczególności związane z obszarami oraz zasadami ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego są spójne z kierunkami i planowanymi inwestycjami określonymi w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów.

2.8.4. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej na terenie Gminy Godów na lata 2021-2025

Dokument pn. „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej na terenie Gminy Godów na lata 2021-2025” został przyjęty uchwałą nr XXXVIII/230/2021 Rady Gminy Godów z dnia 29 listopada 2021 r. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej ma na celu przedstawienie możliwych do wykonania przedsięwzięć, które umożliwią zmianę struktury obecnie zużywanych nośników energii na bardziej przyjazne środowisku, co w efekcie przyczyni się do redukcji emisji szkodliwych substancji do atmosfery. Dodatkowo przewiduje wzrost wykorzystania instalacji odnawialnych źródeł energii i ich dalszą promocję. Powyższe perspektywy prac wpisują się w politykę energetyczną i ekologiczną Gminy Godów.

Cele wyznaczone przez Gminę Godów, wynikające z realizacji założeń PGN to m.in.:

- działania na rzecz zrównoważonej i zintegrowanej gospodarki energetycznej,
- wykorzystywanie w energetyce odnawialnych źródeł energii,
- działania na rzecz redukcji zużycia energii oraz emisji dwutlenku węgla.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Godów jest komplementarny z PGN w zakresie przyjętych założeń inwestycyjnych związanych z ochroną powietrza.

2.9. Realizacja inwestycji z zakresu ochrony środowiska w Gminie Godów latach 2020-2023

Gmina Godów realizowała w ostatnich latach znaczną ilość inwestycji przyczyniających się do poprawy stanu środowiska naturalnego i wszystkich jego komponentów. Do najistotniejszych należały:

W 2020 roku:

1. Budowa, przebudowa i modernizacja dróg gminnych.
2. Dostawa i montaż instalacji fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej:
 - o mocy 24,15 kWp Zespół Szkolno Przedszkolny,
 - o mocy 39,9 kWp Szkoła Podstawowa w Gołkowicach,
 - o mocy 39,9 kWp Ośrodek Kultury Gołkowice,
 - o mocy 39,9 kWp Szkoła Podstawowa w Skrzyszowie,
3. Remont pokrycia dachowego w budynku Urzędu Gminy Godów.
4. Wykonanie przyłącza kanalizacyjnego do budynku byłego Ośrodka Zdrowia w Godowie przy ul. 1 Maja 63.
5. Wykonanie przyłącza kanalizacyjnego do budynku Ośrodka Zdrowia w Łaziskach przy ul. Powstańców Śl. 190.
6. Budowa przedszkola publicznego.
7. Montaż kotła gazowego, przebudowa instalacji c.o. budynek gminny przy ul. Strażackiej 3.
8. Wykonanie przyłącza kanalizacyjnego Orlik – Krostoszowice.
9. Montaż kotła gazowego, przebudowa instalacji c.o. budynek gminny przy ul. Wiejskiej 17 w Pobuczu.

W roku 2021:

1. Budowa sieci oświetlenia ulicznego na terenie gminy Godów:
 - budowa sieci oświetlenia ulicznego przy ulicy Leśnej w Skrzyszowie,
 - budowa sieci oświetlenia ulicznego przy ulicy Powstańców Śląskich w Łaziskach (odgałęzienie w okolicach numerów 22, 26,
 - budowa sieci oświetlenia ulicznego przy ulicy 1 Maja (odgałęzienie przy numerach 153 – 157) w Gołkowicach,

- budowa sieci oświetlenia ulicznego przy ulicy Brzozowej w Krostoszowicach,
 - budowa sieci oświetlenia ulicznego przy ulicy Słonecznej w Godowie,
 - budowa sieci oświetlenia ulicznego przy ulicy Wallacha w Skrzyszowie,
 - budowa sieci oświetlenia ulicznego przy ulicy Powstańców Śląskich w Łaziskach (odgałęzienie w okolicach numerów 225 - 231),
 - budowa sieci oświetlenia ulicznego na terenie sołectwa Gołkowice, Godów oraz Łaziska,
 - budowa sieci oświetlenia ulicznego na terenie sołectwa Gołkowice oraz Skrzyszów.
2. Budowa, przebudowa i modernizacja dróg gminnych.
 3. Budowa kanalizacji deszczowej ul. Turskiej w Krostoszowicach.
 4. Budowa wewnętrznej instalacji gazu w budynku klubu sportowego LKS Olza Godów przy ul. 1 Maja 49.
 5. Przyłączenie do sieci Przedszkola przy ul. Piotrowickiej.
 6. Budowa wewnętrznej instalacji gazu w budynku klubu sportowego KS 27 Gołkowice przy ul. Wyzwolenia 22.
 7. Roboty związane z ociepleniem budynku przy ul. Celnej 49 wraz z położeniem tynku silikonowego.
 8. Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Gołkowicach.
 9. Budowa wewnętrznej instalacji gazu w budynku sklepu przy ul. Wiejskiej 29.

W roku 2022:

1. Budowa sieci oświetlenia ulicznego:
 - przy ul. Raszczykowiec w Godowie,
 - przy ul. Borowickiej (odgałęzienie) w Gołkowicach,
 - na łączniku ul. Wyzwolenia i ul. Staszica w Gołkowicach,
 - ul. Powstańców Śląskich w Gołkowicach,
 - przy ul. 1 Maja (odgałęzienie) w Gołkowicach,
 - przy ul. Wallacha w Skrzyszowie (odgałęzienie),
 - w ciągu ulicy Przedszkolnej w Skrzyszowie,
 - przy ul. Powstańców Śląskich w Łaziskach.
2. Budowa kanalizacji deszczowej na ulicy Żabkowskiej wraz z odtworzeniem nawierzchni.
3. Przebudowa ul. Granicznej i ul. Poprzecznej.
4. Budowa, przebudowa i modernizacja dróg gminnych.
5. Wymiana kotła węglowego w bibliotece.

6. Kompleksowa termomodernizacja budynku użyteczności publicznej w Gminie Godów - budynek byłego Ośrodka Zdrowia wraz z przebudową.
7. Kompleksowa termomodernizacja budynku użyteczności publicznej w Gminie Godów - Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Gołkowicach.
8. Budowa kotłowni gazowej wraz z wykonaniem instalacji CO (centralne ogrzewanie) i CWU (ciepła woda użytkowa) w budynku wielorodzinnym przy ul. Celnej 29.
9. Wymiana kotła gazowego przy ul. Celnej 51.
10. Modernizacja obiektu sportowo-rekreacyjnego przy ul. Zielonej. Zadania realizowane w ramach Funduszu Sołeckiego.
11. Budowa kanalizacji deszczowej w ciągu ulicy Przedszkolnej.

W roku 2023:

1. Budowa elektroenergetycznej sieci napowietrznej nN poniżej 1kV, słupów żelbetowych wraz z oprawami oświetleniowymi w celu oświetlenia ulicznego na połączeniu ulicy Olszyńskiej z Szybową w Krostoszowicach.
2. Budowa kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy Godów.
3. Kompleksowa termomodernizacja budynku użyteczności publicznej w Gminie Godów - budynek byłego ośrodka zdrowia w Godowie wraz z przebudową.
4. Miasteczko mobilne - kompleks obiektów przeznaczonych do nauki przepisów ruchu drogowego i praktycznego szkolenia w zakresie ruchu pieszych oraz przede wszystkim do nauki jazdy na rowerze.
5. Wykonanie studni na cele nawadniania płyty boiska sportowego Gwiazda Skrzyszów.
6. Poprawa infrastruktury przedszkolnej w Gminie Godów - sołectwo Skrzyszów - ocieplenie dwóch ścian i wymiana parapetów zewnętrznych w budynku PP w Skrzyszowie oraz wymiana stolarki okiennej i drzwiowej oraz parapetów wewnętrznych.
7. Oświetlenie boiska treningowego w Skrzyszowie.
8. Wykonanie alejek w Parku Sołeckim w Łaziskach.
9. Na dobry start - turystyczny punkt przesiadkowy przy ul. Dworcowej w Łaziskach.
10. Dokończenie budowy budynku gospodarczego na Orliku w Krostoszowicach.
11. Dofinansowanie dla mieszkańców do usuwania wyrobów z azbestu.
12. Zabudowa koryta odwadniającego na ul. Poprzecznej w Gołkowicach.
13. Modernizacja i przebudowa dróg gminnych.

Poza działaniami podejmowanymi przez władze Gminy Godów, podmiotami, które mają wpływ na stan środowiska są również instytucje zewnętrzne. W tym celu wystosowane zostały pisma z prośbą o określenie realizowanych inwestycji mających wpływ na środowisko. Pisma zostały skierowane do:

- Podmiotów odpowiedzialnych i zarządzających drogami na terenie gminy;
- Podmiotów odpowiedzialnych za utrzymanie lasów na terenie gminy;
- Podmiotów odpowiedzialnych za utrzymanie infrastruktury wodnej na terenie gminy,
- Podmiotów odpowiedzialnych za utrzymanie infrastruktury wodno-ściekowej oraz gospodarkę odpadami na terenie gminy.
- Podmiotów odpowiedzialnych za media.

Nadleśnictwo Rybnik

Zgodnie z otrzymaną odpowiedzią z Nadleśnictwa Rybnik na terenie gminy Godów w ciągu ostatnich pięciu lat nie były realizowane działania mogące wpływać na stan środowiska. Nie są planowane także takie działania w najbliższych latach.

RZGW w Gliwicach

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach, poinformowało że w ostatnich 5 latach były realizowane następujące zadania utrzymaniowe na obszarze gminy Godów lub gmin ościennych:

- Wykonanie dokumentacji technicznej na odcinkowe zabezpieczenia lewego brzegu rzeki Leśnicy w km 1+500 - 1+800 w m. Godów — 98 400,00 zł (2019 r.).
- Odcinkowe zabezpieczenie lewego brzegu rzeki Leśnicy w km 1+500-1+800 w m. Godów - 878 080,53 zł (2020 r.).
- Zabudowa wyrw prawego i lewego brzegu rz. Szotkówki w km 3+020 — 3+080 w m. Gołkowice, gm. Godów - 59 470,75 zł (2021 r.).
- Zabudowa wyrwy w lewym brzegu rzeki Leśnicy w km 0+880-0+930, m. Godów, gm. Godów — 224 261,46 zł (2022 r.).

RZGW w Gliwicach nie planuje w najbliższych 5 latach prowadzenie inwestycji na obszarze obejmującym teren gminy Godów. Możliwe będą do wykonania zadania utrzymaniowe, ale na obecny rok nie ma zaplanowanych prac.

Starostwo Powiatowe w Wodzisławiu Śląskim

Zgodnie z otrzymaną informacją ze Starostwa Powiatowego w Wodzisławiu Śląskim na terenie Gminy Godów znajdują się dwa budynki będące pod zarządem Starostwa Powiatowego. Oba budynki zostały poddane termomodernizacji przed 2020 rokiem, natomiast w 2021 roku w budynku w Skrzyszowie przy ul. Wyzwolenia 10 była przeprowadzana wymiana źródła ciepła i instalacji do ogrzewania. Powiat nie planuje innych inwestycji w najbliższych 5 latach.

3. STRESZCZENIE OPRACOWANIA

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Godów został sporządzony zgodnie z zapisami ustawy Prawo ochrony środowiska, a także dokumentami strategicznymi szczebla krajowego, wojewódzkiego, powiatowego i gminnego. Nadrzędnym celem Programu jest przedstawienie i analiza obecnego stanu środowiska wraz z wyznaczeniem działań niezbędnych do realizacji w celu utrzymania dobrego stanu bądź poprawy istniejącego stanu.

W Programie ukazano charakterystykę gminy wraz z demografią, infrastrukturą komunikacyjną i techniczną, w celu pokazania zmian zachodzących na omawianym obszarze, a także powiązań pomiędzy komponentami środowiskowymi i działaniami człowieka.

Struktura Programu opiera się na wyznaczonych dziesięciu obszarach interwencyjnych, takich jak: ochrona klimatu i jakość powietrza atmosferycznego, klimat akustyczny, promieniowanie elektromagnetyczne, zasoby wodne, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne i kopaliny, warunki glebowe i ukształtowanie terenu, gospodarka odpadami, zasoby przyrodnicze, awarie przyrodnicze.

W każdym obszarze interwencyjnym określony został stan obecny wraz ze źródłami presji środowiskowych, a następnie przeprowadzona została analiza SWOT. Zastosowana metodyka, pokazujące wzajemne oddziaływanie i powiązanie pomiędzy obszarami interwencyjnymi, wraz ze wskazaniem źródeł negatywnego oddziaływania, pozwoliła na wyznaczenie kierunków interwencji wraz z celami strategicznymi.

Wyznaczone w Programie działania przedstawione zostały w harmonogramie z podziałem na zadania własne gminy i działania podmiotów zewnętrznych, których podjęcie jest niezbędne w celu zaprzestania degradacji środowiska wraz z długofalową poprawą jego stanu.

Harmonogram przedstawia nie tylko ramy czasowe działań, ale i źródła ich finansowania.

Ostatnim elementem Programu jest przedstawienie systemu wdrażania i realizacji, w którym wskazano działania monitorujące wraz z koniecznością przeprowadzenia ewaluacji i aktualizacji.

4. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY, STAN ŚRODOWISKA I ZAGROŻENIA

4.1. Informacje ogólne

4.1.1. Położenie gminy, podział administracyjny

Gmina Godów położona jest w południowo-zachodniej części województwa śląskiego w powiecie wodzisławskim i jest jednocześnie najbardziej wysuniętą na południe gminą powiatu wodzisławskiego.

Od zachodu graniczy z gminą Gorzyce, od północy sąsiaduje z miastem Wodzisław Śląski i gminą Mszana, od wschodu z miastem Jastrzębie-Zdrój, zaś wzdłuż całej południowej granicy gminy przebiega granica państwa z Republiką Czeską.

W skład gminy wchodzi siedem sołectw:

- Godów,
- Gołkowice,
- Krostoszowice,
- Łaziska,
- Podbucze,
- Skrbeńsko,
- Skrzyszów,

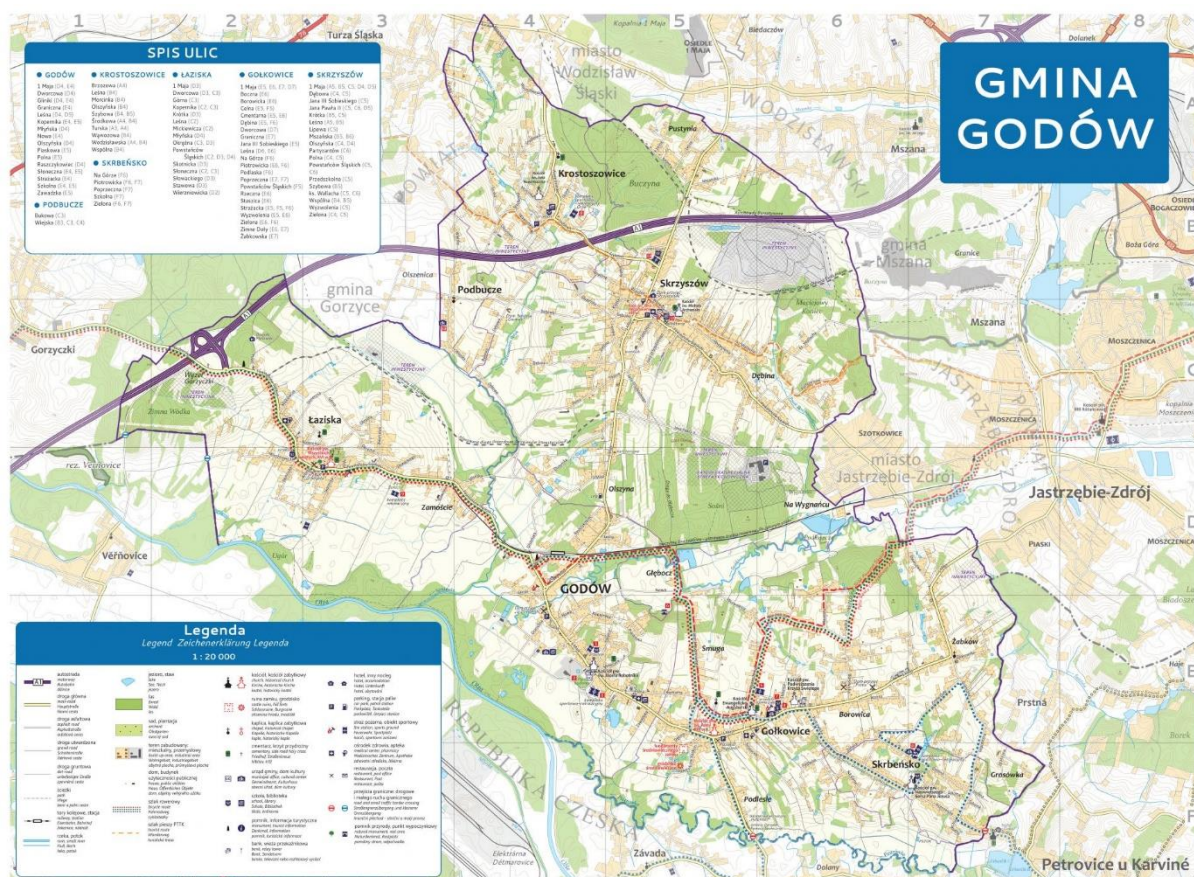
obejmujących powierzchnię 38,08 km² i zamieszkiwanych przez ponad 13 tys. mieszkańców.⁴

Tabela 1 Dane na temat podziału administracyjnego Gminy Godów

Nazwa wskaźnika	Jednostka	2020	2021	2022	2023
Powierzchnia	ha	3 805	3 805	3 804	3 804
	km ²	38	38	38	38

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny, Dane za 2020-2023 rok

⁴ Źródło: <https://www.godow.pl/o-gminie/polozenie>

Rysunek 1 Mapa Gminy Godów

Źródło: <https://www.godow.pl/o-gminie/mapa-gminy>

4.1.2. Demografia

Według danych publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny gminę Godów na koniec roku 2023 roku zamieszkało 13 712 osób. Liczba kobiet na koniec grudnia 2023 roku wynosiła 7 011 (51,13%) , natomiast mężczyzn – 6 701 (co stanowiło około 48,87% ogółu ludności). Szczegółowe informacje na temat zmian liczby ludności w latach 2020-2023 prezentuje tabela poniżej:

Tabela 2 Stan ludności Gminy Godów w latach 2020-2023

Nazwa wskaźnika	Jednostka	2020	2021	2022	2023
Ludność ogółem	[osoba]	13 746	13 702	13 692	13 712
Kobiety	[osoba]	7 040	7 023	7 001	7 011
	[%]	51,21	51,26	51,13	51,13
Mężczyźni	[osoba]	6 706	6 679	6 691	6 701
	[%]	48,79	48,74	48,87	48,87

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny, Dane za 2020-2023 rok

4.1.3. Mieszkalnictwo

Na terenie Gminy Godów w 2023 roku znajdowało się 3 921 budynków mieszkalnych. Zmianę zasobów mieszkaniowych w latach 2020-2023 na terenie Gminy prezentuje tabela poniżej.

Tabela 3 Zasoby mieszkaniowe na terenie gminy Godów w latach 2020-2023

Nazwa wskaźnika	Jednostka	2020	2021	2022	2023
budynki	[sztuk]	3 747	3 836	3 878	3 921
mieszkania	[sztuk]	4 068	4 118	4 166	4 212
izby	[sztuk]	23 770	24 049	24 325	24 590
powierzchnia użytkowa mieszkań	[m ²]	501 336	508 708	516 380	523 948

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny, Dane za 2019-2022 rok

Korzystając z tabeli 3 można zauważyć, że w ciągu ostatnich lat zarówno ilość budynków mieszkalnych, jak i pozostałe wskaźniki systematycznie zwiększały się.

4.1.4. Przedsiębiorcy

Na terenie gminy Godów w 2023 roku działały łącznie 1 103 podmioty gospodarcze, z czego przeważały mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające do 9 pracowników (1 063 podmioty gospodarcze zarejestrowane na terenie gminy). Szczegółowe dane na temat liczby i wielkości przedsiębiorstw przedstawia tabela 4. Największe zmiany w ostatnich latach dotyczyły najmniejszych działalności (do 9 pracowników), gdzie odnotowuje się stały wzrost podmiotów.

Tabela 4 Podmioty gospodarcze według klasyfikacji wielkości na terenie gminy Godów w latach 2020-2023

Podmioty według klas wielkości (liczba zatrudnionych)	Jednostka	2020	2021	2022	2023
Ogółem	[podmiot gospodarczy]	978	1 033	1 062	1 103
mikroprzedsiębiorstwo (do 9 osób)	[podmiot gospodarczy]	942	998	1 028	1 063
małe przedsiębiorstwo (od 10 do 49 osób)	[podmiot gospodarczy]	32	31	30	35
średnie przedsiębiorstwo (od 50 do 249 osób)	[podmiot gospodarczy]	4	4	4	5
duże przedsiębiorstwo (od 250 osób)	[podmiot gospodarczy]	0	0	0	0

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny, Dane za 2020-2023 rok

Pod względem rodzaju działalności najmniejszy udział ma grupa rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo. Liczba podmiotów gospodarczych od 2020 roku systematycznie zwiększa się.

Tabela 5 Podmioty gospodarcze według rodzaju działalności na terenie Gminy Godów w latach 2020-2023

Rodzaj działalności	Jednostka	2020	2021	2022	2023
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	[podmiot gospodarczy]	27	28	28	29
przemysł i budownictwo	[podmiot gospodarczy]	253	277	284	288
pozostała działalność	[podmiot gospodarczy]	698	728	750	786
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	[%]	2,76	2,71	2,64	2,63
przemysł i budownictwo	[%]	25,87	26,81	26,74	26,11
pozostała działalność	[%]	71,37	70,48	70,62	71,26

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny, Dane za 2020-2023 rok

4.1.5. Rolnictwo

Gospodarstwa rolne – grunty rolne ogółem w 2020 roku stanowiły 27,87% ogólnej powierzchni gminy Godów. Szczegółowy podział tych gruntów w latach przedstawia tabela poniżej. Użytki rolne pod zasiewami zajmują 70,77 % powierzchni gruntów. Łąki i pastwiska trwałe łącznie zajmują około 13,02% terenu. Sady zajmują 6,39 ha, co stanowi 0,17 % powierzchni Gminy.

Tabela 6 Użytki rolne na terenie gminy Godów w 2020 roku

Typ gruntu	Jednostka	2020
gospodarstwa rolne - grunty rolne ogółem	[ha]	1 060,27
	[% w ogólnej powierzchni gminy]	27,87
użytki rolne ogółem	[ha]	948,16
	[% w ogólnej powierzchni gruntów rolnych]	89,43
użytki rolne w dobrej kulturze	[ha]	929,31
	[% w ogólnej powierzchni gruntów rolnych]	87,65
pod zasiewami	[ha]	750,31
	[% w ogólnej powierzchni gruntów rolnych]	70,77
łąki trwałe	[ha]	123,13
	[% w ogólnej powierzchni gruntów rolnych]	11,61
pastwiska trwałe	[ha]	14,91
	[% w ogólnej powierzchni gruntów rolnych]	1,41
pozostałe użytki rolne	[ha]	18,85
	[% w ogólnej powierzchni gruntów rolnych]	1,78
las i grunty leśne	[ha]	43,02
	[% w ogólnej powierzchni gruntów rolnych]	4,06
pozostałe grunty	[ha]	69,09
	[% w ogólnej powierzchni gruntów rolnych]	6,52

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny, Dane za rok 2020

4.1.6. Leśnictwo

Lesistość w gminie Godów w roku 2023 wynosiła 9,3%. Szczegółowy podział gruntów leśnych ze względu na własność przedstawia tabela poniżej. W ostatnich latach areał gruntów leśnych nieznacznie zmienia się. Grunty leśne publiczne stanowią zdecydowaną większość w stosunku do gruntów prywatnych.

Tabela 7 Powierzchnia gruntów leśnych na terenie gminy Godów w latach 2020-2023

Powierzchnia gruntów leśnych	Jednostka	2020	2021	2022	2023
grunty leśne ogółem	[ha]	340,2	340,99	340,99	353,89
% udział w ogólnej powierzchni Gminy	%	8,94	8,96	8,96	9,3
grunty leśne publiczne	[ha]	155,23	156,02	156,02	168,92
% udział w ogólnej powierzchni gruntów leśnych	%	45,62	45,75	45,75	47,73
grunty leśne prywatne	[ha]	184,97	184,97	184,97	184,97
% udział w ogólnej powierzchni gruntów leśnych	%	54,38	54,25	54,25	52,27

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny, Dane za 2020-2023 rok

4.1.7. Zasoby przyrodnicze

Geograficznie gmina Godów należy do Wyżyny Śląskiej, a w jej obrębie do Płaskowyżu Rybnickiego. Teren gminy jest pagórkowaty, poprzecinany malowniczymi dolinami czterech rzek: Olzy, Leśnicy, Szotkówki i Piotrówki.

Godów jest gminą odznaczającą się wysokim udziałem terenów o wartościach przyrodniczych, na które składają się m.in. urozmaicona rzeźba terenu, wysokie walory przyrodnicze i estetyczne dolin rzecznych oraz mniejszych cieków stałych i okresowych, a także bogactwo szaty roślinnej. W parkach podworskich w Łaziskach i Godowie występuje liczne starodrzewie. Sołectwa poprzecinane są licznymi drogami i ścieżkami biegnącymi wśród zieleni do uroczych miejsc i zakątków.

Do atrakcyjnych pod względem krajobrazowym i przyrodniczym terenów należą m.in. jar w Gołkowicach, las w Żabkowie, środowisko wodne w dolinie Olzy w Łaziskach, uroczysko w obrębie lasu przy granicy z Czechami w Łaziskach, fragment doliny rzeki Leśnicy oraz zadrzewione wzgórze w Podbuczu.⁵

⁵ Źródło: <https://www.godow.pl/o-gminie/warunki-naturalne>

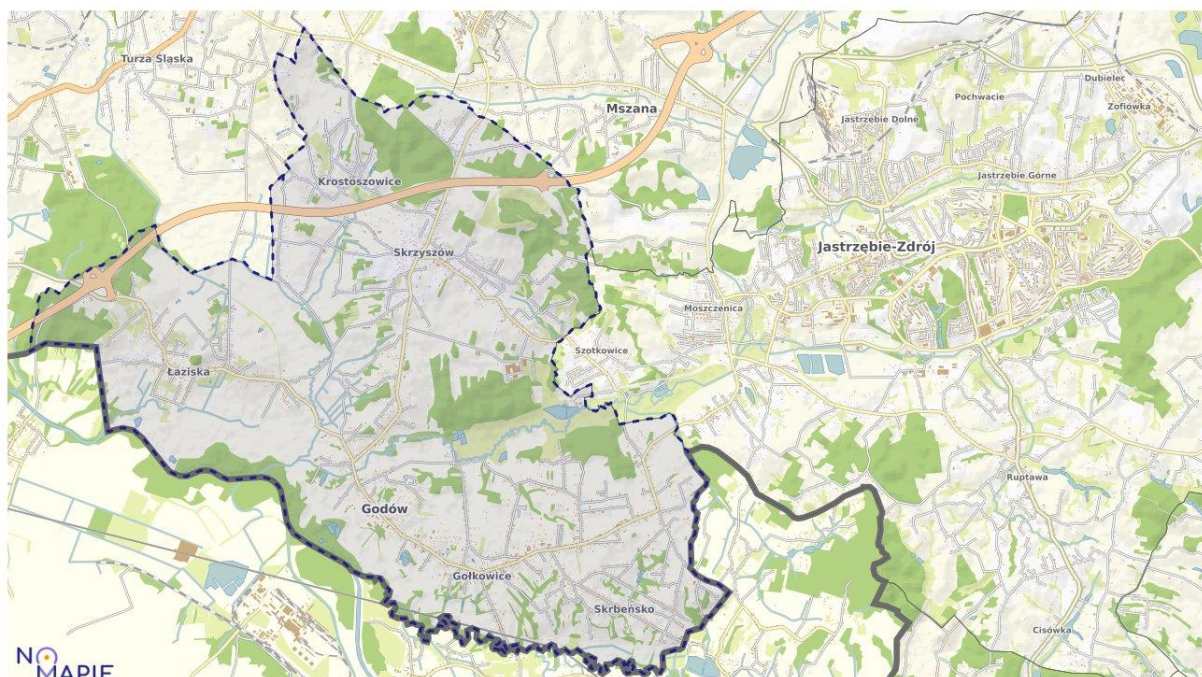

Rysunek 2 Kompleks leśny – sołectwo Skrbeńsko

Źródło: <https://www.godow.pl/main/galerie/idg:16>

4.1.8. Infrastruktura drogowa i samochodowa

Przez teren gminy Godów przebiegają drogi: krajowe, powiatowe i gminne, których charakterystyka i położenie opisane jest poniżej.

Rysunek 3 Układ dróg na terenie gminy Godów

Źródło: <https://godow.geoportal-krajowy.pl/>

Drogi krajowe

Przez gminę Godów przebiega w dwóch częściach trasa autostrady A1 o długości 3,809 km i 2,037 km (razem: 5,945 km).

Autostrada A1, Autostrada Bursztynowa – autostrada w Polsce leżąca w ciągu międzynarodowej trasy E75, leżąca w VI transeuropejskim korytarzu transportowym. A1 jest jedyną polską autostradą o przebiegu południkowym. Trasa łączy bezpośrednio Trójmiasto, Toruń, Łódź i Górnośląski Okręg Przemysłowy. Autostrada prowadzi przez Grudziądz, Toruń, Włocławek, Łódź, Piotrków Trybunalski, Częstochowę, Pyrzowice oraz Gliwice. Trasa kończy się na granicy z Czechami w Gorzyczkach. W węźle Łódź Północ, na północ od Łodzi, krzyżuje się z autostradą A2. Na węźle Gliwice-Sośnica przecina autostradę A4, zaś na granicy państwowej w okolicy Wodzisławia Śląskiego i czeskiego Bogumina łączy się z czeską autostradą D1. Z drogą krajową nr 91 autostrada A1 krzyżuje się na trzech węzłach – Nowe Marzy, Kowal oraz Tuszyń.

Drogi powiatowe

Na terenie gminy Godów znajdują się drogi będące pod zarządem Powiatowego Zarządu Dróg w Wodzisławiu Śląskim z siedzibą w Syryni. Wykaz dróg powiatowych wraz ich długością przedstawia tabela poniżej.

Tabela 8 Wykaz dróg powiatowych na terenie gminy Godów

Droga	Nr odcinka	Długość [m]	Km od	Km do	Ulica	Miejscowość	SDR [P/dobę]	
P5019S	50	1477	2+461	3+938	1 Maja	Skrzyszów	6670	
	60	567	3+938	4+505	1 Maja	Skrzyszów		
	70	2998	4+505	7+503	1 Maja	Skrzyszów/Godów	4557	
P5020S	40	1366	2+753	4+119	Wodzisławska	Krostoszowice	1327	
	50	1205	4+119	5+324	Szybowa	Krostoszowice		
	70	2355	5+324	7+679	Powstańców Śląskich	Skrzyszów	1921	
	90	540	7+679	8+219	Dworcowa	Gołkowice	244	
P5021S	30	133	1+382	1+515	Brzozowa	Krostoszowice	4585	
P5037S	40	616	2+903	3+519	Powstańców Śląskich	Łaziska	4161	
	50	2101	3+519	5+620	Powstańców Śląskich	Łaziska		
	60	2307	5+620	7+927	Powstańców Śląskich	Łaziska/Godów		
	70	2368	7+927	10+295	1 Maja	Godów/Gołkowice	7262	
	80	988	10+295	11+283	1 Maja	Gołkowice	5624	
	90	2241	11+283	13+524	1 Maja	Gołkowice	6077	
	100	629	13+524	14+153	1 Maja	Gołkowice		
P5039S	10	1053	0+000	1+053	Celna	Gołkowice	1786	
P5040S	10	2203	0+000	2+203	Piotrowicka	Gołkowice/Skrbeńsko	2705	
P5047S	20	1462	3+292	754	Dworcowa	Łaziska	2349	
		26609						

Źródło: PZD w Wodzisławiu Śląskim

W najbliższych latach PZD i planuje następujące inwestycje na drogach powiatowych:

- a) Przebudowa ul. 1 Maja w Gołkowicach od skrzyżowania z ul. Strażacką do skrzyżowania z ul. Piotrowicką — 2024-2025 r.
- b) Przebudowa ul. Dworcowej w Łaziskach — 2026 r.
- c) Przebudowa ul. Powstańców Śląskich w Skrzyszowie — 2025-2026 r.

Drogi gminne

Do dróg gminnych zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg

wewnętrznych. Drogi publiczne ze względu na rodzaj nawierzchni dzielą się na drogi o nawierzchni twardej oraz drogi o nawierzchni gruntowej. Gmina zarządza siecią dróg publicznych o łącznej długości 81,60 km oraz drogami wewnętrznymi o łącznej długości 25,9 km.

Organizatorem transportu zbiorowego na terenie gminy Godów jest Starostwo Powiatowe w Wodzisławiu Śląskim.

4.1.9. Infrastruktura mieszkalna

Na terenie gminy Godów przeważają budynki jednorodzinne. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w 2023 roku wynosiła 124,4 m². W odniesieniu do ludności na jedną osobę zamieszukującą gminę przypadało około 38,2 m² powierzchni mieszkania. Średnio na 1000 mieszkańców gminy przypadało ponad 307,2 mieszkań. Szczegółowe podsumowanie danych prezentuje tabela poniżej.

Tabela 9 Wskaźniki opisujące zasoby mieszkaniowe na terenie gminy Godów w latach 2020-2023 roku

Nazwa wskaźnika	Jednostka	2020	2021	2022	2023
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	[m ²]	123,2	123,5	124	124,4
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	[m ²]	36,5	37,1	37,7	38,2
Mieszkania na 1000 mieszkańców	-	295,9	300,5	304,3	307,2

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny, Dane za 2020-2023 rok

Jak wynika z danych GUS w 2022 roku na terenie gminy Godów znajdowało się 3 561 mieszkań wyposażonych w centralne ogrzewanie (w tym olejowe, energia elektryczna, węgiel, gaz), a 2 347 miało podłączony gaz sieciowy. Szczegółowe dane za lata 2019-2022 prezentuje tabela poniżej.

Tabela 10 Urządzenia techniczno-sanitarne w mieszkaniach na terenie Gminy Godów w latach 2019-2022

	2019	2020	2021	2022
centralne ogrzewanie	3 643	3 462	3 512	3 561
gaz sieciowy	946	1 754	2 097	2 347

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny,

4.2. Budynki użyteczności publicznej

Na terenie gminy Godów jest użytkowanych łącznie 26 budynków instytucji publicznych. Instytucje należą do grup działających w sektorach określonych poniżej:

- 1) urzędy i instytucje;
- 2) edukacja;
- 3) pozostałe.

Należą do nich:

1. Budynek Urzędu Gminy w Godowie.
2. Budynek byłego przejścia granicznego - w budynku znajduje się siedziba Posterunku Policji oraz działa Stowarzyszenie CIS.
3. Szkoła Podstawowa im. Porucznika Pilota Franciszka Surmy w Gołkowicach.
4. Szkoła Podstawowa im. Powstańców Śląskich w Skrzyszowie/ Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza w Krostoszowicach - Filia w Skrzyszowie.
5. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Godowie.
6. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Łaziskach/ Gminna Biblioteka Publiczna w Godowie, Filia nr 5 w Łaziskach.
7. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Skrbeńsku.
8. Szkoła Podstawowa im. G. Morcinka/Oddział przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Krostoszowicach/Gminna Biblioteka Publiczna w Godowie, Filia nr 4 w Krostoszowicach/ Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza w Krostoszowicach.
9. Przedszkole Publiczne im. Przyjaciół Kubusia Puchatka w Gołkowicach.
10. Przedszkole Publiczne „Bajkowe wzgórze” w Skrzyszowie.
11. Gminne Centrum Kultury Sportu i Turystyki w Godowie - Ośrodek Kultury w Godowie.
12. Gminne Centrum Kultury Sportu i Turystyki w Godowie, Ośrodek Kultury w Gołkowicach/OSP Gołkowice/ Gminna Biblioteka Publiczna w Godowie, Filia nr 1 w Gołkowicach.
13. Gminne Centrum Kultury Sportu i Turystyki w Godowie - Ośrodek Kultury w Skrbeńsku/ LKS Skrbeńsko/ Gminna Biblioteka Publiczna w Godowie, Filia nr 3 w Skrbeńsku.
14. Gminne Centrum Kultury Sportu i Turystyki w Godowie - Ośrodek Kultury w Skrzyszowie.
15. Gminne Centrum Kultury Sportu i Turystyki w Godowie - Świetlica Wiejska w Podbuczu.
16. Gminna Biblioteka Publiczna w Godowie/Ośrodek Zdrowia/Dentysta/Apteka.
17. Gminna Biblioteka Publiczna w Godowie, Filia nr 2 w Skrzyszowie.
18. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Godowie (GOPS).
19. Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza w Krostoszowicach - Filia w Łaziskach.

20. KS-27 Gołkowice - klub sportowy.
21. LKS Gwiazda Skrzyszów.
22. LKS Polonia Łaziska.
23. LKS Olza Godów.
24. Inter Krostoszowice.
25. OSP Godów.
26. OSP Łaziska.

Rysunek 4 Budynek Urzędu Gminy w Godowie

Źródło: https://www.google.com/search?q=god%C3%B3w+ug&oq=god%C3%B3w+ug&gs_

4.3. Edukacja ekologiczna

Gmina Godów realizuje wiele projektów ekologicznych promujących dbałość o własne środowisko wychodząc z założenia że już od najmłodszych lat człowiek jest związany z przyrodą, ma więc wpływ na jej funkcjonowanie oraz jest od niej uzależniony. Rozbudzenie świadomości ekologicznej możliwe jest poprzez wczesną edukację i konkretne działania w tym zakresie. Dlatego prowadzenie zajęć ekologicznych w szkole wpływa z pewnością na kształtowanie właściwych postaw dzieci wobec środowiska przyrodniczego oraz odpowiedzialności za jego stan. Umożliwia uczniom poznanie czynników zagrażających przyrodzie w miejscu zamieszkania, w Polsce i na świecie.

Co roku organizowanych jest szereg imprez ekologicznych, także w szkołach i przedszkolach działających pod patronatem Gminy. Zaliczają się do nich:

- dzień ziemi i wody,
- dzień drzewa,
- dzień czystego powietrza,
- powitanie wiosny.

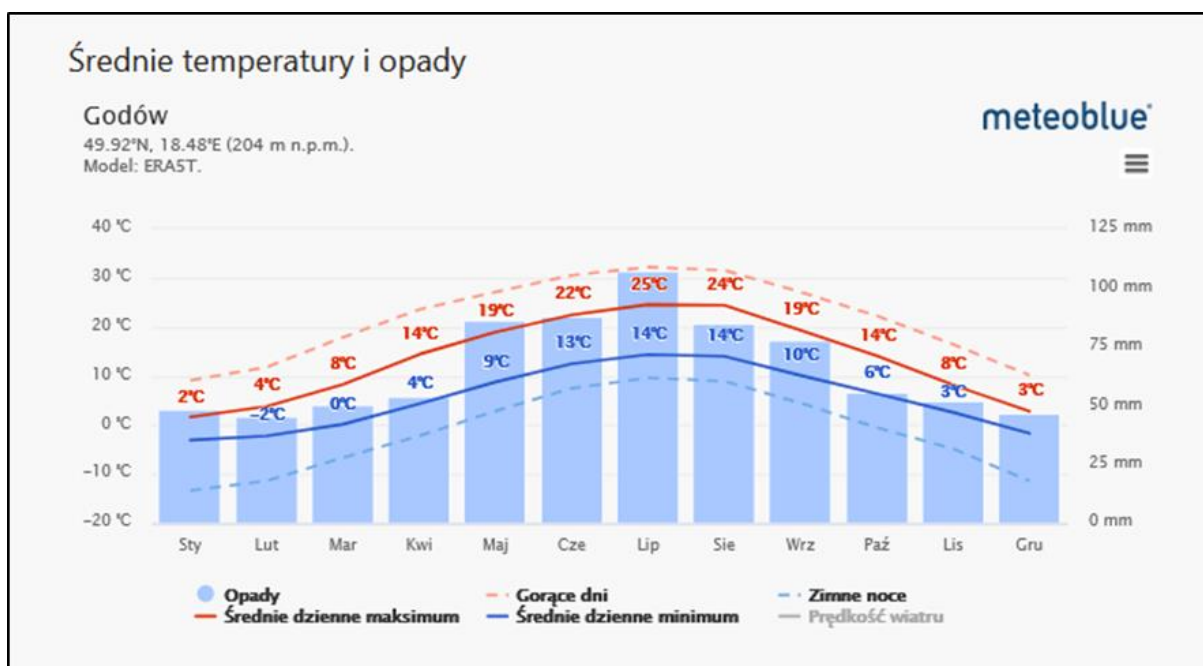
5. OCENA STANU ŚRODOWISKA

5.1. Powietrze atmosferyczne i klimat

5.1.1. Klimat

Klimat w gminie Godów jest umiarkowany ciepły, często opisywany jako przejściowy ze względu na wpływ mas powietrza kontynentalnego ze wschodu oraz mas powietrza z nad Atlantyku od zachodu. Opady atmosferyczne wahają się w ostatnich latach w granicach od 757,4 mm (2019 r.) do 1000,7 mm (2023 r.) - są wyższe od uśrednionej sumy opadu atmosferycznego w Polsce (731 mm w 2023 r.) i utrzymują się przez cały rok z wyraźnie przeważającą ilością w miesiącach letnich. Na przestrzeni ostatnich lat zaznacza się minimalny wzrost trendu opadów (w latach 1979-2023 z 820,8 mm do 852,5 mm) i na terenie gminy Godów robi się bardziej wilgotno.

Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 10,9 °C - najcieplejszym miesiącem jest lipiec, a najzimniejszym styczeń. Maksymalna średnia temperatura dobowa odnotowana to 25 °C (lipiec), a minimalna średnia temperatura dobowa jaką wskazano to - 3 °C (styczeń).

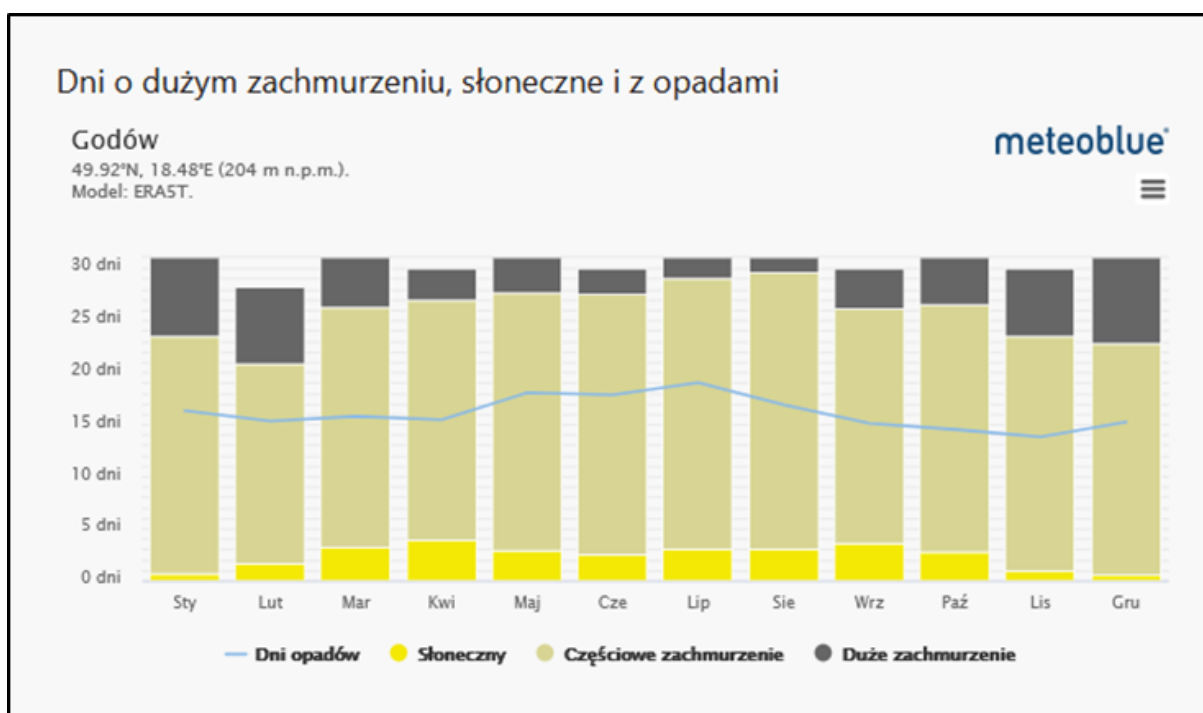
Rysunek 5 Średnie temperatury i opady na terenie gminy Godów

Źródło: <https://www.meteoblue.com/pl/>

„Średnia maksymalna wartość dzienna” (czerwona linia ciągła) pokazuje maksymalną temperaturę przeciętnego dnia dla każdego miesiąca dla gminy Godów, „średnia minimalna wartość dzienna” (niebieska linia ciągła) pokazuje minimalną temperaturę. Gorące dni i zimne noce (czerwone i niebieskie przerywane linie) pokazują średnią temperaturę najgorętszych dni i najzimniejszych nocy każdego miesiąca w ciągu ostatnich 30 lat.

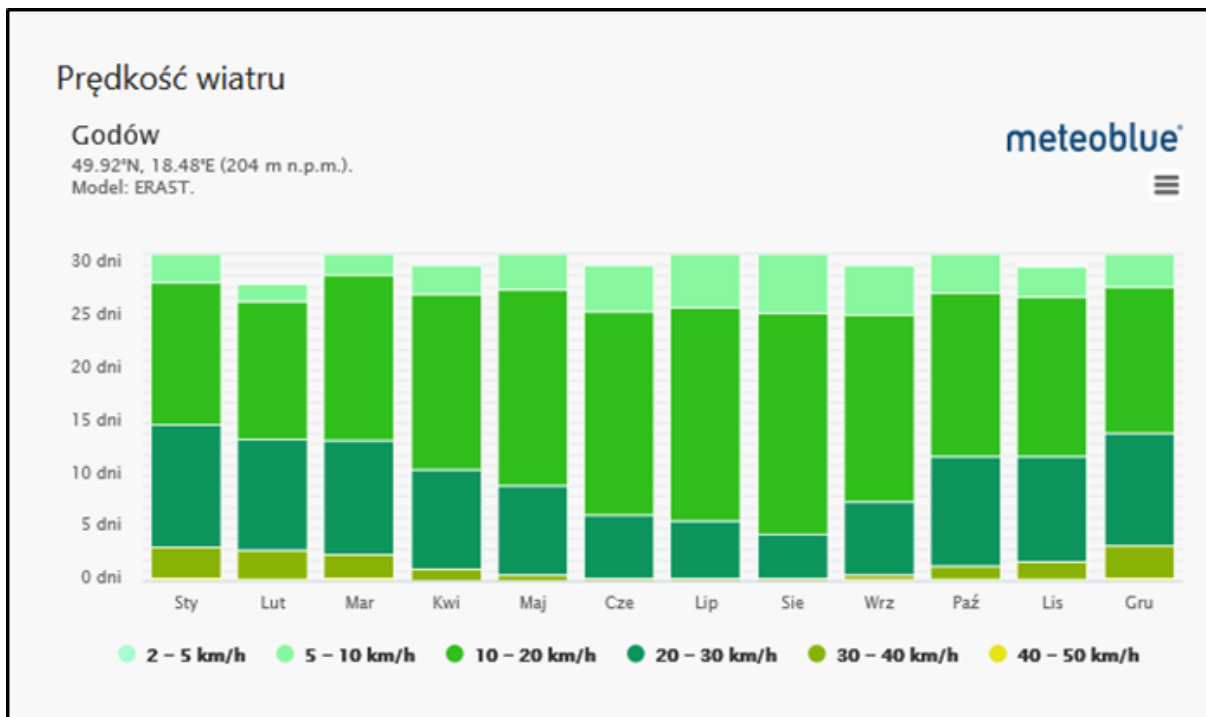
Liczba dni zachmurzonych jest największa w styczniu, lutym i w grudniu, co wpływa na zwiększone zapotrzebowanie na energię elektryczną w tych okresach, ze względu na konieczność wykorzystywania dodatkowego źródła oświetlenia. Również długość i wielkość opadów mają znaczny wpływ na zapotrzebowanie na energię elektryczną. Związane jest to ze wzmożoną aktywnością mieszkańców w budynkach, co z kolei przekłada się na większą częstotliwość korzystania z urządzeń elektrycznych w gospodarstwach domowych.

Największa liczba dni słonecznych (na podstawie rysunku nr 8) obserwowana jest od marca do października. W tych okresach produkcja energii z lokalnych źródeł odnawialnych teoretycznie pozwala na zbilansowanie zapotrzebowania na energię w gminie.

Rysunek 6 Dni o dużym zachmurzeniu i z opadami na terenie Gminy Godów

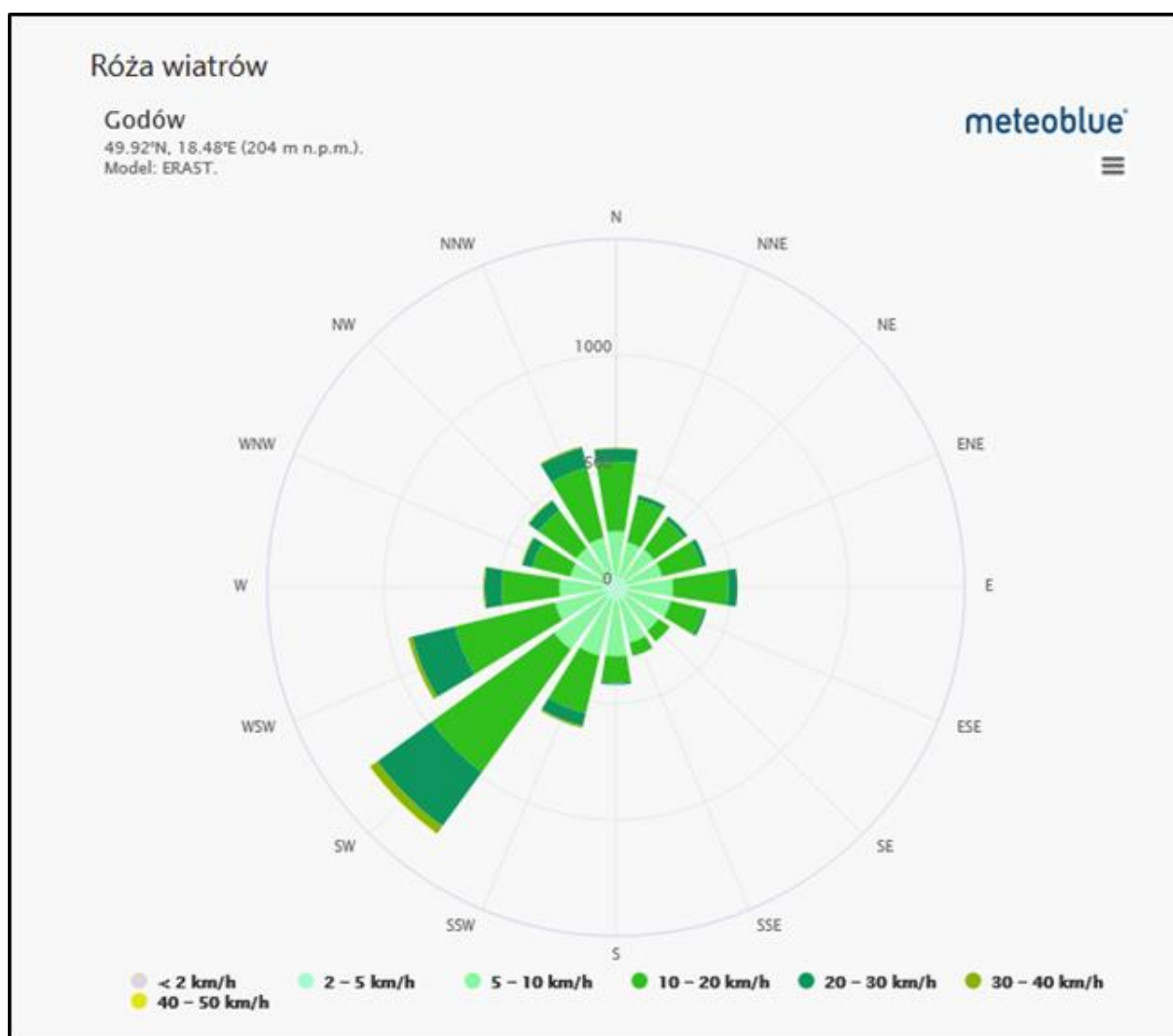
Źródło: <https://www.meteoblue.com/pl/>

Rysunek 7 Prędkość wiatru na terenie gminy Godów

Źródło: <https://www.meteoblue.com/pl/>

Na terenie gminy Godów przeważają wiatry południowo-zachodnie o niewielkiej prędkości. Najczęściej występująca prędkość wiatru waha się między 10 – 30 km/h, dzięki temu potencjalnie możliwe jest zastosowanie mikrowiatraków przy gospodarstwach domowych. Należy jednak zaznaczyć, że wysoka prędkość wiatrów nasilająca się w okresie od grudnia do lutego może powodować zwiększenie odczuwania chłodu (a więc zwiększenie zapotrzebowania na energię ciepłą), a także przyczynić się do wystąpienia szkód na budynkach przy niewłaściwym zamontowaniu instalacji lub podczas występowania niebezpiecznych zjawisk atmosferycznych, np. trąb powietrznych.

Rysunek 8 Róża wiatru dla gminy Godów

Źródło: <https://www.meteoblue.com/pl/>

Róża wiatrów dla gminy Godów pokazuje, ile godzin w ciągu roku, wiatr wieje we wskazanym kierunku. Zgodnie z podziałem Polski na strefy klimatyczne wg normy PN-EN 12831 (wprowadzającej metodykę obliczania zapotrzebowania na ciepło do ogrzewania budynków) gmina Godów zaliczona jest do III strefy klimatycznej, dla której projektowana temperatura zewnętrzna zimą wynosi -20°C .

5.1.2. Emisje zanieczyszczeń powietrza

Gmina Godów zlokalizowana jest w województwie śląskim, dla którego Główny Inspektorat Ochrony Środowiska co roku sporządza raport o stanie środowiska, a także ocenia jakość powietrza. Ocena jakości powietrza i obserwację zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska (art. 88 ustawy Prawo ochrony środowiska).

Ostania „Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim, raport wojewódzki za rok 2023” została opublikowana w kwietniu 2024 roku. W ocenie przedstawiono stan jakości powietrza w województwie śląskim w 2023 roku, jak również przeprowadzono analizę porównawczą z jakością powietrza w latach poprzednich.

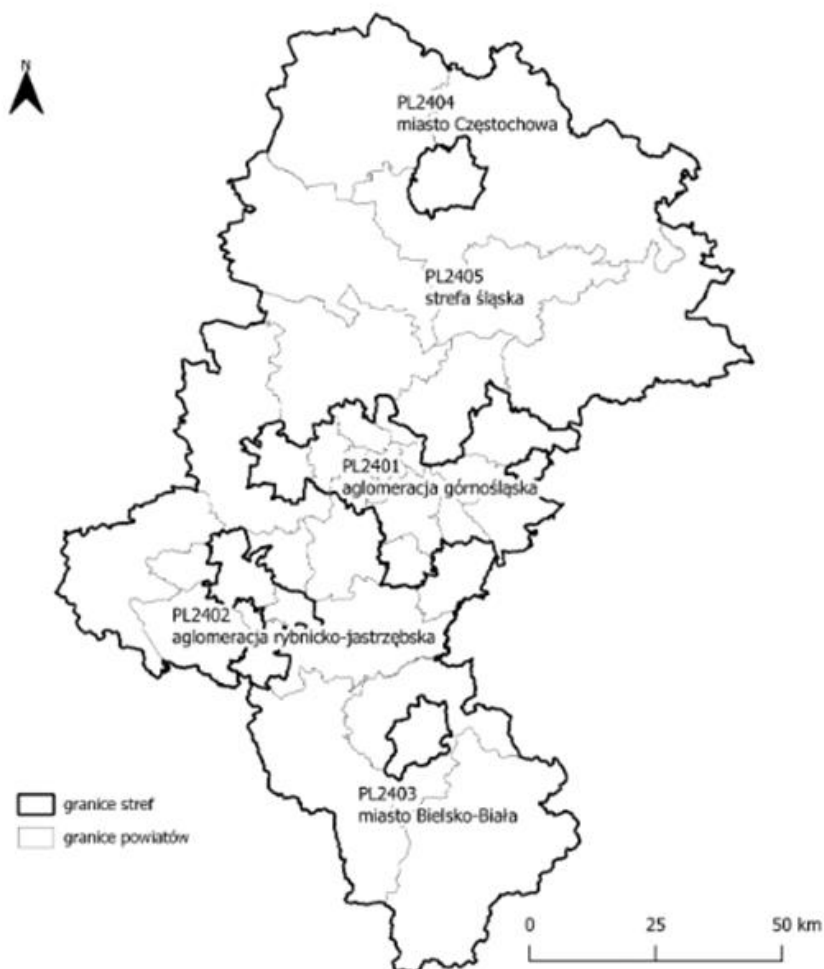
Celem prowadzenia rocznych ocen jakości powietrza jest uzyskanie informacji o stężeniach zanieczyszczeń na obszarze poszczególnych stref, w zakresie umożliwiającym:

1. Dokonanie klasyfikacji stref, według określonych kryteriów (poziom dopuszczalny substancji, poziom docelowy, poziom celu długoterminowego). Wartości kryterialne zostały określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu. Wynik klasyfikacji jest podstawą do określenia potrzeby podjęcia i prowadzenia określonych działań na rzecz utrzymania lub poprawy jakości powietrza w danej strefie (w tym opracowywania lub aktualizacji programów ochrony powietrza (POP)).
2. Uzyskanie informacji o przestrzennych rozkładach stężeń zanieczyszczeń na obszarze strefy, w zakresie umożliwiającym wskazanie obszarów przekroczenia wartości kryterialnych oraz określenie poziomów stężeń występujących na tych obszarach. Informacje te są niezbędne do określenia obszarów wymagających podjęcia działań na rzecz poprawy jakości powietrza (redukcji stężeń zanieczyszczeń) lub w przypadku uznania posiadanych informacji za niewystarczające – do przeprowadzenia dodatkowych badań we wskazanych rejonach.
3. Wskazanie prawdopodobnych przyczyn występowania ponadnormatywnych stężeń zanieczyszczeń w określonych rejonach (w zakresie możliwym do uzyskania na podstawie posiadanych informacji).

Raport, uwzględnia podział Polski na strefy określony w załączniku do Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r.– Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54).

Na terenie województwa śląskiego zostało wydzielonych 5 stref. Zgodnie z raportem, gmina Godów zaliczona jest do strefy śląskiej – kod strefy PL2405, obejmującej 17 powiatów ziemskich: bielski, cieszyński, żywiecki, bieruńsko-lędziński, pszczyński, częstochowski, kłobucki, myszkowski, lubliniecki, gliwicki, mikołowski, raciborski, rybnicki, wodzisławski, tarnogórski, będziński, zawierciański.

Ocenę jakości powietrza za rok 2023, pod kątem ochrony zdrowia ludzi, w województwie śląskim wykonano dla wszystkich 5 stref. W ocenie pod kątem ochrony roślin uwzględniono natomiast tylko strefę śląską.

Rysunek 9 Podział województwa śląskiego na strefy dla celów oceny jakości powietrza za 2023 rok

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim. Raport Wojewódzki za rok 2023, str. 15.

Dla wszystkich substancji podlegających ocenie, strefy zaliczono do klas:

- klasa A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na jej terenie nie przekraczały poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych, poziomów celów długoterminowych;
- klasa C - jeżeli stężenia zanieczyszczenia na jej terenie przekraczały poziomy dopuszczalne, lub docelowe;
- klasa C1 - jeżeli stężenia pyłu zawieszonego PM_{2,5} na jej terenie przekraczały poziom dopuszczalny 20 µg/m³ do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2020 roku (faza II);
- klasa D1 - jeżeli stężenia ozonu w powietrzu na jej terenie nie przekraczały poziomu celu długoterminowego;
- klasa D2 - jeżeli stężenia ozonu na jej terenie przekraczały poziom celu długoterminowego.

W 2023 r. na terenie województwa śląskiego, na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza stosowano pomiary intensywne – wykonywane na stałych stanowiskach, obejmujące:

- pomiary automatyczne,
- pomiary manualne prowadzone codziennie.

W 2023 r. w ramach systemu PMŚ, na terenie województwa śląskiego funkcjonowało ogółem 31 stacji pomiarowych. Pomiary realizowane były przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – monitoring w wojewódzkiej sieci stacji, w ramach ogólnopolskiego systemu monitoringu jakości powietrza.

Głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza w województwie śląskim jest emisja antropogeniczna. W zakresie pyłu PM₁₀ i PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu największy udział stanowi emisja pochodząca z sektora komunalno-bytowego (emisja powierzchniowa), w zakresie tlenków azotu jest to emisja z działalności przemysłowej (emisja punktowa) oraz z transportu (emisja liniowa), w odniesieniu do tlenków siarki największa emisja pochodzi z działalności przemysłowej (emisja punktowa). Udział w stężeniach zanieczyszczeń w powietrzu na obszarze województwa ma również napływ emisji z obszaru Polski oraz Europy.

Do lokalnych źródeł emisji zanieczyszczeń zalicza się emisję komunalno-bytową tzw. „niską emisję”, która pochodzi z domów ogrzewanych indywidualnie paliwami stałymi. Sektor ten odpowiada głównie za emisję pyłu PM₁₀ i PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu.

Na podstawie przeprowadzonych ocen, strefę śląską zaliczono do nw. klas:

- ze względu na ochronę zdrowia:
 - klasy A dla pyłu zawieszonego PM₁₀, dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, benzenu, tlenku węgla, ozonu (wg poziomu docelowego), ołowiu, arsenu, kadmu i niklu w pyle zawieszonym PM₁₀;
 - klasy A1 dla pyłu zawieszonego PM_{2,5};
 - klasy C dla benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM₁₀,
 - klasy D2 dla O₃ wg poziomu celu długoterminowego;
- ze względu na ochronę roślin do:
 - klasy C – ze względu na przekroczenie poziomu docelowego ozonu,
 - klasy D2 – przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu,
 - klasy A dla tlenków azotu i dwutlenku siarki.

Zbiorcze zestawienie wyników klasyfikacji stref wg kryterium ochrona zdrowia w 2023 roku dla strefy śląskiej zawiera poniższa tabela.

Tabela 11 Zbiorcze zestawienie wyników klasyfikacji dla poszczególnych zanieczyszczeń wg kryterium ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa dla strefy śląskiej, uzyskane w ocenie za 2023 rok

Nazwa strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃ ¹⁾	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2.5 ²⁾
Strefa śląska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1

¹⁾Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa śląska uzyskała klasę D2

²⁾Dla pyłu zawieszonego PM2,5 –poziom dopuszczalny I faza, strefa uzyskała klasę A

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim, obejmująca 2023 rok

Zbiorcze zestawienie wyników klasyfikacji stref wg kryterium ochrona roślin w 2023 roku dla strefy śląskiej zawiera poniższa tabela.

Tabela 12 Zbiorcze zestawienie wyników klasyfikacji stref wg kryterium ochrona roślin w 2023 roku dla strefy śląskiej

Nazwa strefy	NO _x	O ₃ ¹⁾	SO ₂
Strefa śląska	A	A	A

¹⁾Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa uzyskała klasę D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim, obejmująca 2023 rok

Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim za 2023 rok wykazała dalszą poprawę jakości powietrza. Stężenia średnioroczne i średniodobowe dla pyłu zawieszonego PM10 nie przekroczyły poziomów dopuszczalnych, wszystkie strefy zostały zaliczone do klasy A. Po raz kolejny na wszystkich stanowiskach pomiarowych nie zostały przekroczone stężenia średnioroczne, tak jak w latach 2020-2022, natomiast po raz pierwszy w historii pomiarów na wszystkich stanowiskach pomiarowych nie została przekroczona dopuszczalna częstość przekraczania stężeń 24-godzinnych wynosząca 35 dni w roku kalendarzowym. Spadła także bardzo znacząco ilość dni z przekroczeniem poziomu informowania z 17 w 2022 roku do 7 w 2023 roku.

W odniesieniu do fazy II dla pyłu zawieszonego PM2,5 był to pierwszy rok w historii pomiarów, w którym na wszystkich stanowiskach pomiarowych wartości stężeń średnich rocznych nie przekroczyły poziomu dopuszczalnego (20 µg/m³) i zostały sklasyfikowane w klasie A1. W przypadku dodatkowego kryterium poziomu dopuszczalnego I fazy dla pyłu zawieszonego PM2,5, wynoszącego 25 µg/m³, wszystkie strefy dotrzymały tego wymagania, podobnie jak w 2022 roku i zaliczone zostały do klasy A.

W województwie śląskim nadal największym problemem w zakresie jakości powietrza jest przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10. W 2023 roku obszar przekroczeń poziomu docelowego dla tego zanieczyszczenia obejmował ponad połowę obszaru województwa, zamieszkałą przez 59% ludności. Obszar przekroczeń zmniejszył się

znacząco w porównaniu z rokiem 2022, ponieważ wówczas objął obszar niemal całego województwa oraz 94% mieszkańców.

Główną przyczyną występowania przekroczeń wartości dobowej oraz poziomu informowania i alarmowego dla pyłu zawieszonego PM10 i zawartego w pyle benzo(a)pirenu w województwie śląskim jest emisja z indywidualnego ogrzewania budynków mieszkalnych (komunalno-bytowa) tzw. „niska emisja”. Problem ten dotyczy więc przede wszystkim sezonu grzewczego, trwającego od stycznia do marca i od października do grudnia. Przekroczenia wartości dopuszczalnej dobowej dla pyłu zawieszonego PM10 poza sezonem grzewczym występowały sporadycznie w 2023 roku, w kwietniu i we wrześniu. Znacznie mniejszy wpływ na przekroczenie norm w zakresie pyłu zawieszonego i zawartego w pyle benzo(a)pirenu ma emisja przemysłowa oraz liniowa.

Znaczna poprawa jakości powietrza w 2023 roku była wynikiem realizacji działań naprawczych, w tym programów ochrony powietrza oraz wyjątkowo ciepłego okresu sezonu grzewczego.

Programy ochrony powietrza wprowadzane były w woj. śląskim od 2010 roku, a w listopadzie 2023 r. Sejmik Województwa Śląskiego przyjął zaktualizowany POP dla stref województwa śląskiego. Celem tworzenia programów ochrony powietrza jest poprawa jakości powietrza i dotrzymanie norm jakości powietrza określonych w przepisach prawa na obszarach, gdzie występują przekroczenia.

Programy ochrony powietrza, których podstawą są roczne oceny jakości powietrza, zawierają analizę przyczyn występowania wysokich stężeń substancji oraz wskazują działania naprawcze mające na celu ich redukcję do poziomów nieprzekraczających norm. Integralną częścią Programu Ochrony Powietrza są Plany Działań Krótkoterminowych, które są wdrażane w sytuacjach wystąpienia ryzyka, przekroczenia poziomów dopuszczalnych lub docelowych, a także w przypadku informowania społeczeństwa lub ogłoszenia alarmów w strefach województwa śląskiego w danym roku kalendarzowym.

Od kwietnia 2017 roku obowiązuje w województwie śląskim tzw. „uchwała antysmogowa”, która w sposób skuteczny ma wspomagać działania w kierunku poprawy jakości powietrza na terenie całego województwa śląskiego. Zgodnie z uchwałą do końca 2027 roku powinny być zlikwidowane w województwie śląskimi wszystkie paleniska węglowe, nie spełniające co najmniej 5 klasy jakości.

W aglomeracji górnośląskiej utrzymuje się obszar przekroczenia średniorocznego poziomu dopuszczalnego dwutlenku azotu, związany z oddziaływaniem transportu drogowego, obejmujący przebiegającą przez miasto Katowice autostradę A4. W pozostałych strefach przekroczenia dwutlenku azotu nie występują.

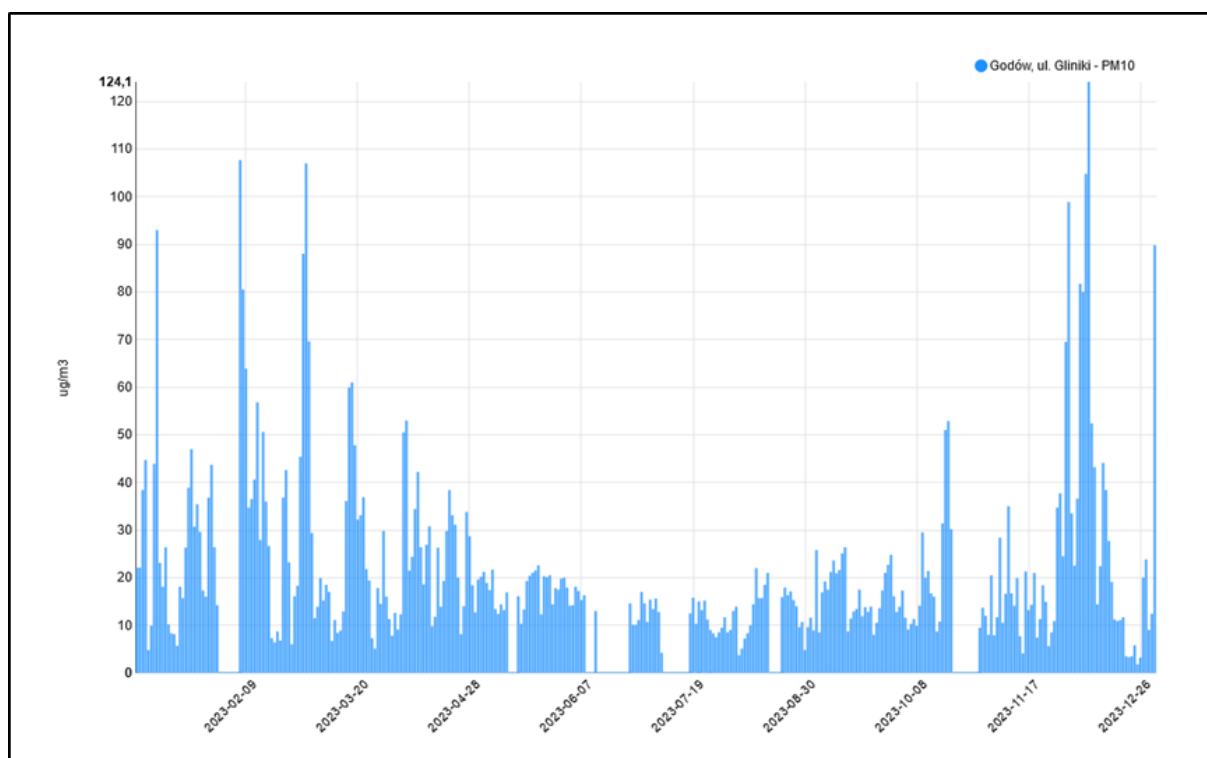
Oddziaływanie naturalnych źródeł emisji, niezwiązanych z działalnością człowieka, jest przyczyną przekroczenia poziomu celu długoterminowego ozonu we wszystkich strefach wg kryterium dla ochrony zdrowia ludzi oraz w strefie śląskiej dla kryterium ochrony roślin.

Od wielu lat nie przekraczają norm i pozostają w województwie śląskim w klasie A zanieczyszczenia gazowe, obejmujące dwutlenek siarki, dwutlenek azotu (z wyłączeniem aglomeracji górnośląskiej, na stacji komunikacyjnej w Katowicach), tlenek węgla i benzen, a także oznaczane w pyłe zawieszonym PM10 metale: ołów, arsen, kadm i nikiel.⁶

Na terenie gminy Godów została zlokalizowana stacja pomiarowa jakości powietrza:

Godów, ul. Gliniki - kod stacji SIGodGliniki; stacja należąca do strefy śląskiej; stacja ma charakter pozamiejski, pomiary na stacji są wykonywane manualnie z czasem uśredniania 24 godzinnym; zanieczyszczenia mierzone na stacji: pył zawieszony PM10, pył zawieszony PM2.5, wapń w PM2.5, chlorki w PM2.5, wolny węgiel (EC) w PM2.5, potas w PM2.5, magnez w PM2.5, sód w PM2.5, amony w PM2.5, azotany w PM2.5, węgiel organiczny (OC) w PM2.5, siarczany w PM2.5, kadm w PM10, nikiel w PM10, ołów w PM10, arsen w PM10, benzo(a)piren w PM10.

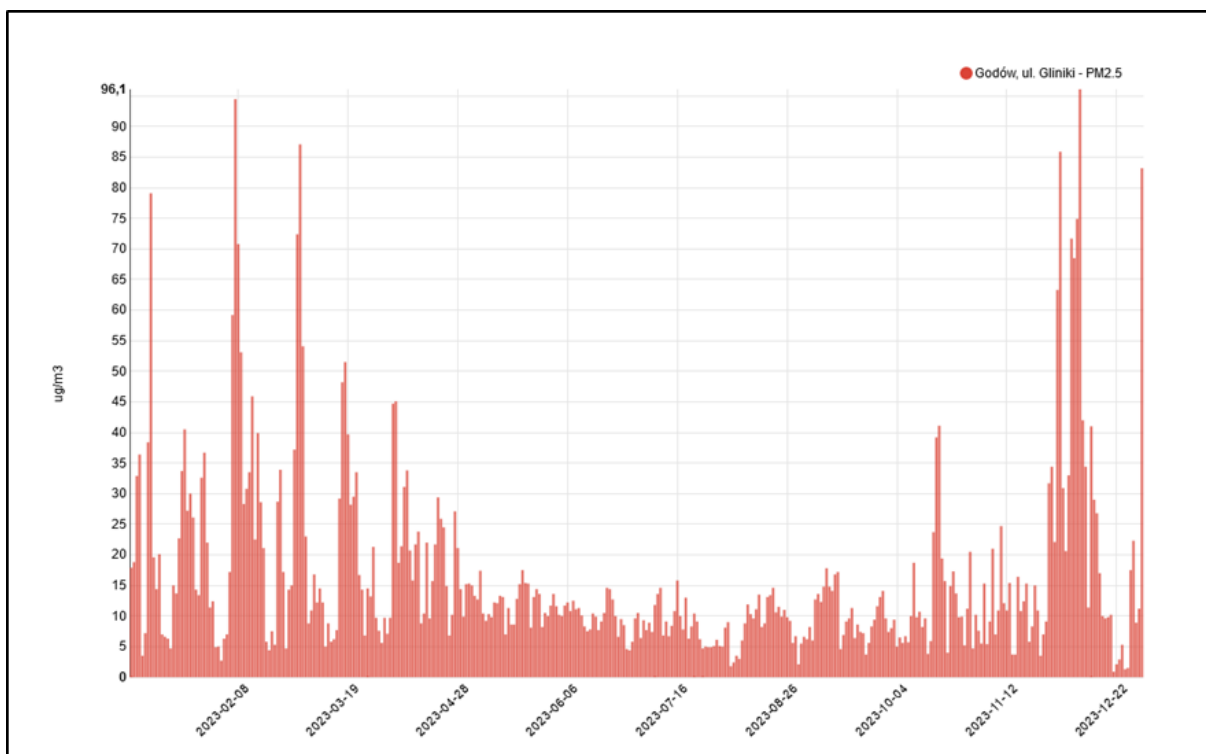
Zestawienie danych ze stacji Godów, ul. Gliniki za 2023 rok przedstawiono na rysunkach poniżej.

Rysunek 10 Dane pomiarowe PM 10 dla stacji Godów, ul. Gliniki w roku 2023 r.

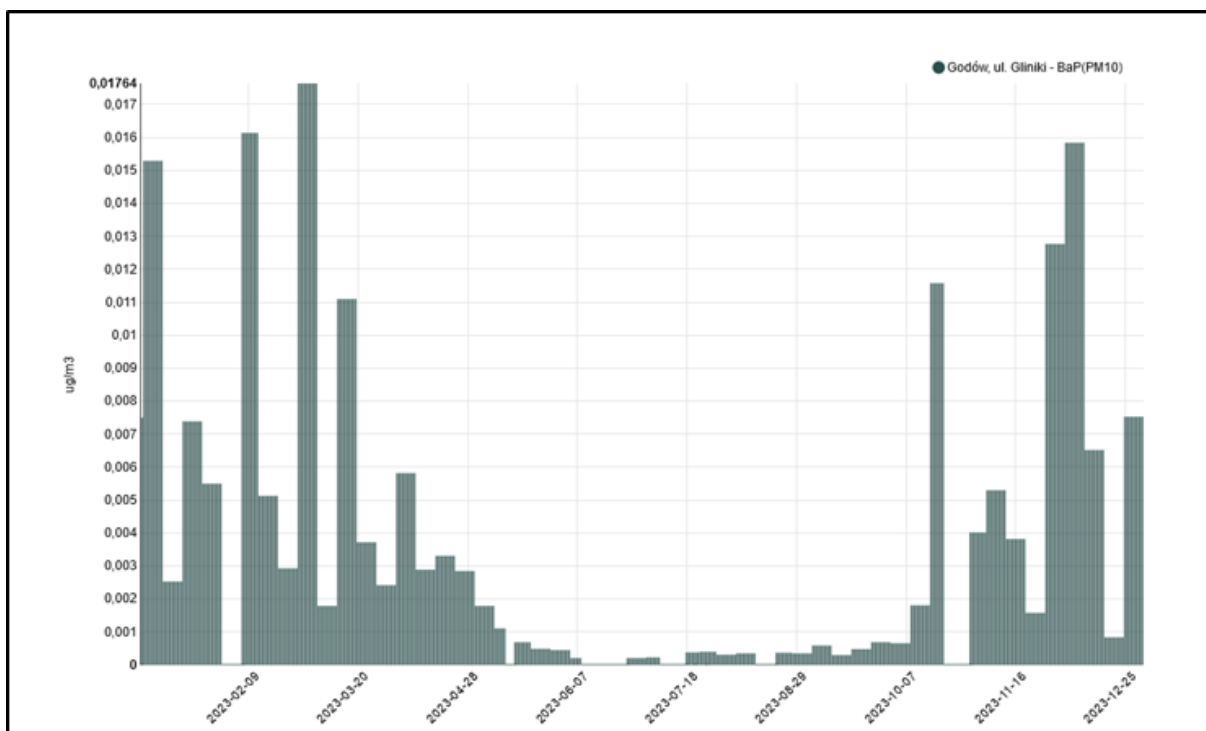
Źródło: https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/current/station_details/archive/810#

⁶ Źródło: Roczna ocena jako ci powietrza w województwie śląskim. Raport wojewódzki za rok 2023

Rysunek 11 Dane pomiarowe PM 2,5 dla stacji Godów, ul. Gliniki w roku 2023 r.

Źródło: https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/current/station_details/archive/810#

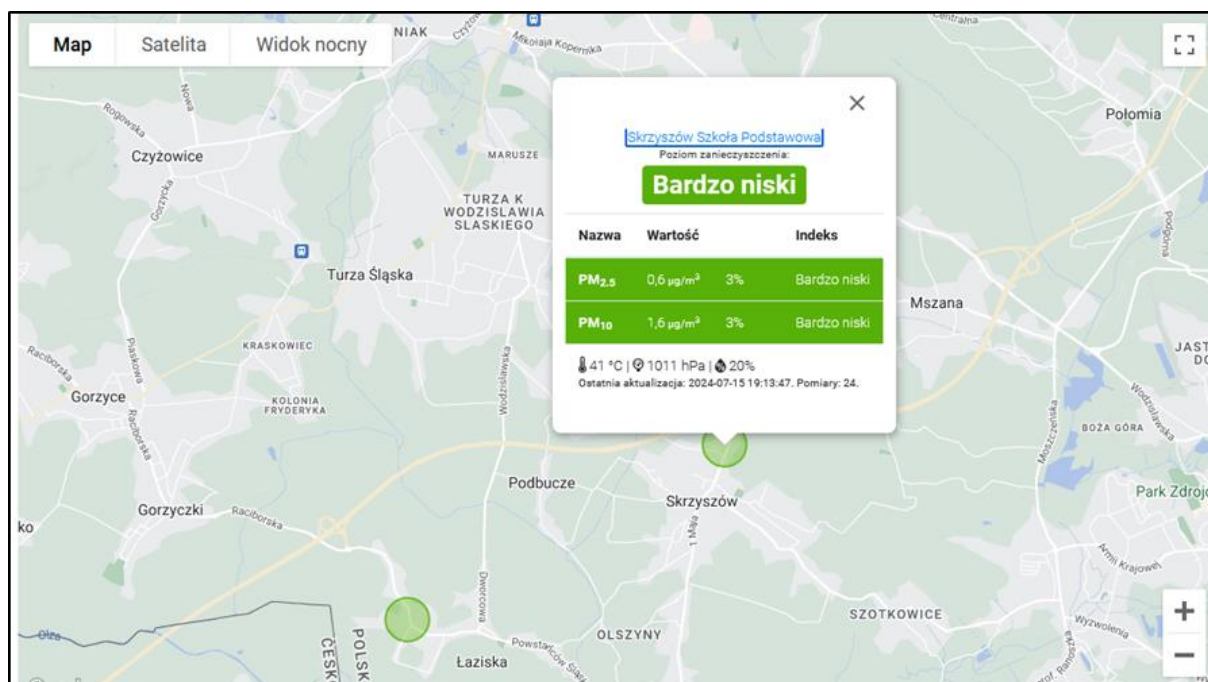
Rysunek 12 Dane pomiarowe BaP(PM10) dla stacji Godów, ul. Gliniki w roku 2023 r.

Źródło: https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/current/station_details/archive/810#

Każdy z mieszkańców gminy Godów na stronie internetowej Gminy w zakładce <https://www.godow.pl/bezpieczenstwo/jakosc-powietrza> ma dostęp do powiadomień o jakości powietrza opracowywanych przez Departament Monitoringu Środowiska Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (RWMS w Katowicach) oraz do bieżących informacji o stanie powietrza w ramach serwisów:

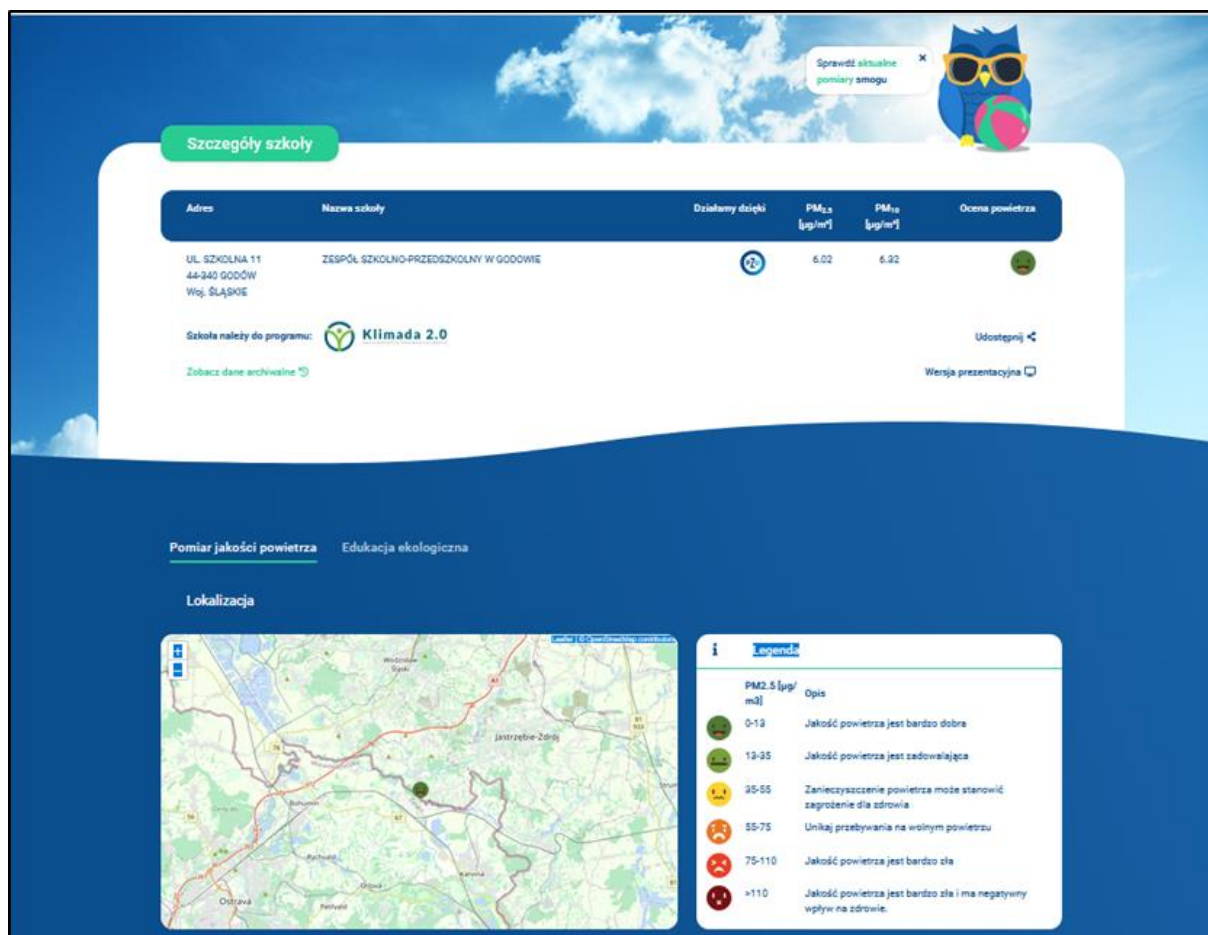
- Sensory Synegos.pl – Europa,
- Mapa GIOS – Polska,
- Mapa ESA – Polska,
- Mapa WIOŚ - województwo śląskie,
- Airly - jakość powietrza w powiecie wodzisławskim,
- Mapa lokalnych czujników eko-godow,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Godowie - lokalny czujnik.

Projekt eko-godów.pl ma na celu przeanalizowanie i monitorowanie całej Gminy Godów lokalnymi czujnikami. Zamysłem projektu eko-godów.pl jest zwiększenie świadomości lokalnej społeczności o istnieniu smogu jako faktycznego problemu. Obecnie w ramach projektu działa w Gminie Godów 13 czujników NAM (Nettigo Air Monitor).

Rysunek 13 Dane z Mapy lokalnych czujników eko-godów na stronie internetowej Urzędu Gminy

Źródło: <https://godow.aqi.eco/pl/map>

Rysunek 14 Dane z lokalnego czujnika Zespół Szkolno-Przedszkolny w Godowie

Źródło: <https://esa.nask.pl/szkola/id/167>

Działania zmierzające do ograniczenia przekroczeń zostały określone w aktualizacji POP przyjętej uchwałą Nr VI/62/8/2023 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 20 listopada 2023 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego” przyjętego uchwałą Nr VI/21/12/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 22 czerwca 2020 roku. To przede wszystkim:

- **ograniczenie emisji z instalacji na paliwa stałe o mocy do 1 MW i poprawa efektywności energetycznej.**

Działanie naprawcze realizowane jest na podstawie uchwały nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Zadanie jest realizowane poprzez:

- Zastąpienie niskosprawnych urządzeń siecią ciepłowniczą lub urządzeniami wykorzystującymi odnawialne źródła energii;

- Zastąpienie niskosprawnych urządzeń urządzeniami opalonymi gazem, urządzeniami opalonymi olejem, ogrzewaniem elektrycznym lub urządzeniami spełniającymi minimum wymogi jakościowe ekoprojektu dla urządzeń na paliwa stałe;
- Ograniczenie strat ciepła poprzez termomodernizację obiektów ogrzewanych w sposób indywidualny.

Pierwsze ograniczenia weszły w życie od 1 stycznia 2022 r. i dotyczą zakazu eksploatacji urządzeń mających powyżej 10 lat od daty ich produkcji lub niemających tabliczek znamionowych. Kolejne ograniczenia będą wprowadzane systematycznie w kolejnych latach. Proces ma zostać zakończony 1 stycznia 2028 roku, kiedy zostanie wprowadzony zakaz eksploatacji instalacji spełniających wymagania w zakresie emisji zanieczyszczeń określonych dla klasy 3 lub klasy 4 według normy PN-EN 303-5:2012.

– **Edukacja ekologiczna związana z ochroną powietrza**

Prowadzenie akcji edukacyjnych jest zadaniem obligatoryjnym dla każdej z gmin województwa i powinno obejmować przede wszystkim:

- informowanie o szkodliwości spalania odpadów oraz niedozwolonych paliw w instalacjach grzewczych oraz stosowania starych kotłów węglowych o wysokiej emisji zanieczyszczeń;
- promowanie oszczędności energii, poprzez stosowanie termomodernizacji i innych metod ograniczania zużycia energii, zarówno elektrycznej, jak i ciepłej;
- informowanie o konsekwencjach karnych w przypadku spalania zabronionych paliw oraz odpadów;
- promowanie stosowania niskoemisyjnych źródeł ogrzewania oraz ciepła sieciowego;
- promowanie wiedzy na temat niskoemisyjnych paliw stałych oraz prawidłowej eksploatacji instalacji do spalania paliw stałych;
- informowanie o ograniczeniach w zakresie stosowania paliw i urządzeń zgodnie z obowiązującą uchwałą antysmogową dla województwa śląskiego;
- promowanie zrównoważonego transportu w miastach, ze szczególnym uwzględnieniem komunikacji publicznej oraz rowerów, jako środka transportu;
- przekazywanie informacji o wpływie zanieczyszczeń na zdrowie oraz wskazówek dotyczących preferowanych zachowań ograniczających narażenie na złą jakość powietrza.

Elementem tego działania jest:

- zapewnienie i utrzymanie wsparcia EKODORADCY w urzędach gmin,

- utworzenie w urzędzie gminy lokalnego punktu wsparcia mieszkańców w uzyskaniu dofinansowania na wymianę źródeł ciepła.

– **Ograniczenie emisji z sektora transportu**

Poważnym problemem i jednocześnie zagrożeniem występującym na terenie gminy Godów w okresie zimowym (w sezonie grzewczym), jest zanieczyszczenie powietrza, głównie poprzez smog, pył zawieszony PM 2,5 oraz PM 10. Oprócz walki z zagrożeniem w dłuższej perspektywie, jak Program Ograniczania Niskiej Emisji, Gmina Godów podejmuje również działania krótkoterminowe, mające na celu doraźną walkę z zanieczyszczeniem powietrza.

W tym celu Wójt wydał Zarządzenie nr 0050.185.2019 w sprawie wdrożenia i stosowania zapisów Planu Działań Krótkoterminowych na terenie Gminy Godów. W ramach realizacji Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego za lata 2020-2023 na obszarze Gminy Godów zrealizowano działania naprawcze:

- a) PL2405_ZSO Ograniczenie emisji z instalacji o małej mocy do 1 MW, w których następuje spalanie paliw stałych;
 - Liczba zlikwidowanych KW – 991 [szt.]
 - Powierzchnia budynków, w tym jednorodzinnych i wielorodzinnych, w których zlikwidowano nieefektywne indywidualne źródło ciepła na paliwa stałe – 165.040,64 [m²], w tym:
 - zastąpiono ogrzewaniem gazowym na powierzchni – 100.884,37 [m²],
 - zastąpiono odnawialnym źródłem energii (pompy ciepła) na powierzchni – 18.111,29 [m²],
 - zastąpiono kotłem węglowym spełniającym wymagania ekoprojektu na powierzchni – 39.855,57 [m²],
 - zastąpiono kotłem na biomasę spełniającym wymagania ekoprojektu na powierzchni -5.956,41 [m²],
 - zastąpiono ogrzewaniem elektrycznym na powierzchni – 233,00 [m²],
 - zastąpiono ogrzewaniem olejowym – na powierzchni – 0 [m²],
 - w których przeprowadzono termomodernizację – 61 [szt.];
 - Osiągnięte efekty ekologiczne:
 - PM10 – 82,13240 [Mg/rok],
 - PM2,5 – 81,03615 [Mg/rok],
 - B(a)P – 46,66 [kg/rok];
 - Wysokość poniesionych kosztów (w PLN) - 17.007.230,87 zł

- b) PL2405_EE Prowadzenie edukacji ekologicznej (ulotki, imprezy, akcje szkolne, audycje, konferencje, działania informacyjne i szkoleniowe) związanej z ochroną powietrza:
- liczba przeprowadzonych kampanii 13 [szt.],
 - liczba przeprowadzonych konferencji 2 [szt.],
 - liczba przeprowadzonych akcji szkolnych 5 [szt.],
 - liczba placówek oświatowych objętych edukacją ekologiczną 9 [szt.],
 - liczba osób objętych działaniami informacyjnymi i edukacyjnymi 1055 [szt.],
 - liczba przygotowanych materiałów edukacyjnych 2415 [szt.],
 - wysokość poniesionych kosztów (w PLN) - 35.300,48 zł;
- c) PL2405_KPP Prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów ograniczających używanie paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów:
- liczba przeprowadzonych kontroli w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach nieprzeznaczonych do tego – 191 [szt.].

Wójt Gminy Godów wydał Zarządzenie Nr 0050.21.2024 Wójta Gminy Godów z dnia 2 lutego 2024 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przestrzegania zakazu spalania odpadów w paleniskach i przestrzegania przepisów uchwały "antysmogowej" dla województwa Śląskiego na terenie Gminy Godów, w którym przyjęto procedurę przeprowadzania kontroli przestrzegania zakazu spalania odpadów w paleniskach i przestrzegania przepisów uchwały „antysmogowej” dla Województwa Śląskiego na terenie gminy Godów.

W gminie Godów w zakresie poprawy stanu powietrza realizowano poniższe projekty:

Program "Czyste Powietrze"

Program „Czyste Powietrze” realizowany w oparciu o porozumienie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach z dnia 30.06.2020 r. oraz aneksy (nr 1/2020 z dnia 03.12.2020r., nr 2/2021 z dnia 09.07.2021, nr 3/2022 z dnia 22.09.2022 i nr 4/2023 z dnia 12.10.2023r.). Porozumienie pomiędzy Gminą Godów a WFOŚiGW w Katowicach obowiązuje do końca 2029 roku. W gminie Godów funkcjonuje punkt konsultacyjny programu „Czyste Powietrze”, w ramach którego:

- w roku 2021 złożono 610 wniosków w tym: 301 to wymiana starych pieców na kotły gazowe, 240 na kotły węglowe klasy 5, 21 na kotły na pellet/biomasę, 23 pompy ciepła, 25 wniosków dotyczyło innych działań termomodernizacyjnych;
- w roku 2022 złożono łącznie 147 wniosków o dofinansowanie; łączna kwota dofinansowania to 847.339, 72 zł.;

- w roku 2023 złożono 170 wniosków o dofinansowanie, zawarto 161 umów na dofinansowanie, zrealizowano 361 przedsięwzięć, wypłacono łącznie dofinansowania na kwotę 5 466 957,48 zł.

Od początku realizacji Programu Czyste Powietrze w gminie Godów (dane na 30.06.2024 r. źródło: <https://www.wfosigw.katowice.pl/informacje-dla-gmin.html>):

- złożono 1404 wnioski o dofinansowanie;
- zawarto 1303 umowy na dofinansowanie;
- zrealizowano 1113 przedsięwzięć;
- łączna kwota dofinansowania to 11 697 918,31 zł.

Program LIFE Śląskie. Przywracamy Błękit

Projekt realizowany zgodnie z umową o dotację na projekty zintegrowane zawartą pomiędzy Europejską Agencją Wykonawczą ds. Klimatu, Infrastruktury i Środowiska, CINEA a Województwem Śląskim w dniu 14.12.2021 r. (nr umowy - LIFE20 IPE/PL/000007 - LIFE-IP AQP-SILESIA-SKY) oraz umową partnerską zawartą pomiędzy Województwem Śląskim a Gminą Godów CRU WSL-1712/RP/22.

Program LIFE Śląskie. Przywracamy błękit” to największy w Europie projekt ochrony powietrza, obejmujący swoim zasięgiem całe województwo śląskie. Bierze w nim udział 89 partnerów i współbeneficjentów. Projekt współfinansowany jest z Programu LIFE Unii Europejskiej – program działań na rzecz środowiska i klimatu. Okres realizacji programu LIFE Unii Europejskiej od 01.01.2022 r. do 31.12.2027 r. Celem Programu jest sprawna i efektywna realizacja Programu Ochrony Powietrza, czyli opracowanie i wdrożenie działań naprawczych, których realizacja doprowadzi do poprawy jakości powietrza, co w konsekwencji spowoduje ograniczenie niekorzystnego wpływu zanieczyszczeń powietrza na zdrowie i życie mieszkańców Gminy’

W ramach projektu od 1 czerwca 2022 r. gmina Godów zatrudnia Ekodoradcę, do zadań którego należy w szczególności:

- wsparcie mieszkańców gminy w zakresie pozyskania dotacji do wymiany źródła ciepła i/lub podniesienia efektywności energetycznej budynku, w tym: udzielanie informacji o dostępnych formach wsparcia oraz pomoc w prawidłowym wypełnieniu wniosku o dotację;
- koordynacja działań informacyjno-edukacyjnych realizowanych w ramach projektu;
- udział w kontrolach palenisk realizowanych na terenie gminy;
- prowadzenie szeroko definiowanej edukacji mieszkańców w zakresie poprawy jakości powietrza.

W ramach wypełniania swoich obowiązków w roku 2023 Ekodoradca brał udział w dodatkowych spotkaniach z mieszkańcami w celu realizacji działań edukacyjno – informacyjnych oraz kontrolnych:

- kreatywne Ferie Zimowe - funkcja drzew i roślin w życiu człowieka;
- comiesięczne spotkania edukacyjne z mieszkańcami w ramach Eko – Klubu;
- sprzątanie rzeki Szotkówki w ramach Międzynarodowego Dnia Sprzątania Świata;
- edukacja dzieci i dorosłych podczas VI biegu charytatywnego w Krostoszowicach;
- spotkanie z mieszkańcami podczas Festiwalu na Żelaznym Szlaku w Godowie;
- spotkanie z mieszkańcami, głównie dziećmi podczas Festynu „Rozpoczęcie lata” w Skrbeńsku;
- przeprowadzone zostały zajęcia edukacyjne dotyczące ochrony powietrza dla dzieci klas 1 – 3 w Szkole Podstawowej w Gołkowicach;
- organizacja wydarzenia kulturalnego – spektakl ekologiczny „Wielka przygoda małej chmurki”;
- współdziałal w organizacji rodzinnego wydarzenia ekologicznego bożonarodzeniowe klimaty w Eko – Stylu;
- kontrola palenisk;
- wykonywanie pomiaru budynków kamerą termowizyjną.

Program ograniczenia niskiej emisji w gminie na lata 2021-2022

Wprowadzony Uchwałą Nr XXVII/162/2020 Rady Gminy Godów w sprawie przyjęcia Programu Ograniczenia Niskiej Emisji na terenie Gminy Godów na lata 2021-2022. Z programu PONE w 2021 r.:

- wymieniono 494 starych pieców węglowych zasypowych na: kotły gazowe 257 szt., kotły węglowe 5 klasy 206 szt., kotły opalane biomasą/pelletem 11 szt., pompy ciepła 20 szt.;
- kwota dofinansowania pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach oraz środków Gminy wyniosła 1 771 538,65 zł;

w 2022 r.:

- wymieniono 101 starych pieców węglowych zasypowych na: kotły gazowe 89 szt., kotły opalane biomasą/pelletem 3 szt., pompy ciepła 9 szt.
- kwota dofinansowania pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach wyniosła 408.892,20 zł.

Program „Zapora antysmogowa – walka ze smogiem w Gminie Godów”

realizowany zgodnie z Uchwałą Nr XXXI/188/2021 Rady Gminy Godów z dnia 29 marca 2021 roku w sprawie przyjęcia regulaminu udzielania dofinansowania na realizację przedsięwzięć niskoemisyjnych w budynkach mieszkalnych w ramach projektu pn. "Zapora antysmogowa - walka ze smogiem w Gminie Godów" z późn. zm.

W ramach projektu zabudowano 55 nowych niskoemisyjnych źródeł ciepła, w tym 35 kotłów gazowych, 3 kotły na biomasę, 17 pomp ciepła. Zgodnie z zapisami regulaminu udzielania dofinansowania na realizację przedsięwzięć niskoemisyjnych w budynkach mieszkalnych w ramach projektu dofinansowanie do grantu udzielane było ze środków z projektu (EFRR Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i budżetu gminy). w wysokości do 10 000,00 zł przy wymianie na efektywne ekologicznie źródło ciepła - kocioł na gaz ziemny, 10 000,00 zł przy wymianie na efektywne ekologicznie źródło ciepła - kocioł na biomasę (pellet), 15 000,00 zł przy wymianie na efektywne ekologicznie źródło ciepła – powietrzna pompa ciepła.

Wartość kosztów kwalifikowalnych wyniosła 621.750,00 zł. Dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) - 528.487,50 zł.⁷

⁷ Źródło: Raporty o stanie Gminy za 2021, 2022 i 2023 r.

Podsumowanie oraz analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z klimatem i powietrzem.

Na analizowanym obszarze gminy Godów występują problemy z jakością powietrza. Jednocześnie podejmowane są działania zapobiegające pogorszeniu się istniejącego obecnie stanu oraz poprawę jakości powietrza zgodnie z uchwałą antysmogową przyjętą przez Sejmik Województwa Śląskiego.

Syntetyczną analizę SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z zasobami przyrodniczymi na podstawie, której wskazane zostaną cele w zakresie ochrony środowiska przedstawiają tabele poniżej.

Tabela 13 Analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z klimatem i powietrzem – słabe i mocne strony

 MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">– Dotowanie wymiany starych nieekologicznych źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych na terenie gminy.– Posiadanie czujników jakości powietrza zamontowanych na terenie gminy.	<ul style="list-style-type: none">– Występowanie zjawiska „niskiej emisji” w okresie grzewczym.– Wysokie ryzyko występowania zanieczyszczeń napływowych z aglomeracji górnośląskiej i rybnicko-jastrzębskiej.

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 14 Analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z klimatem i powietrzem – szanse i zagrożenia

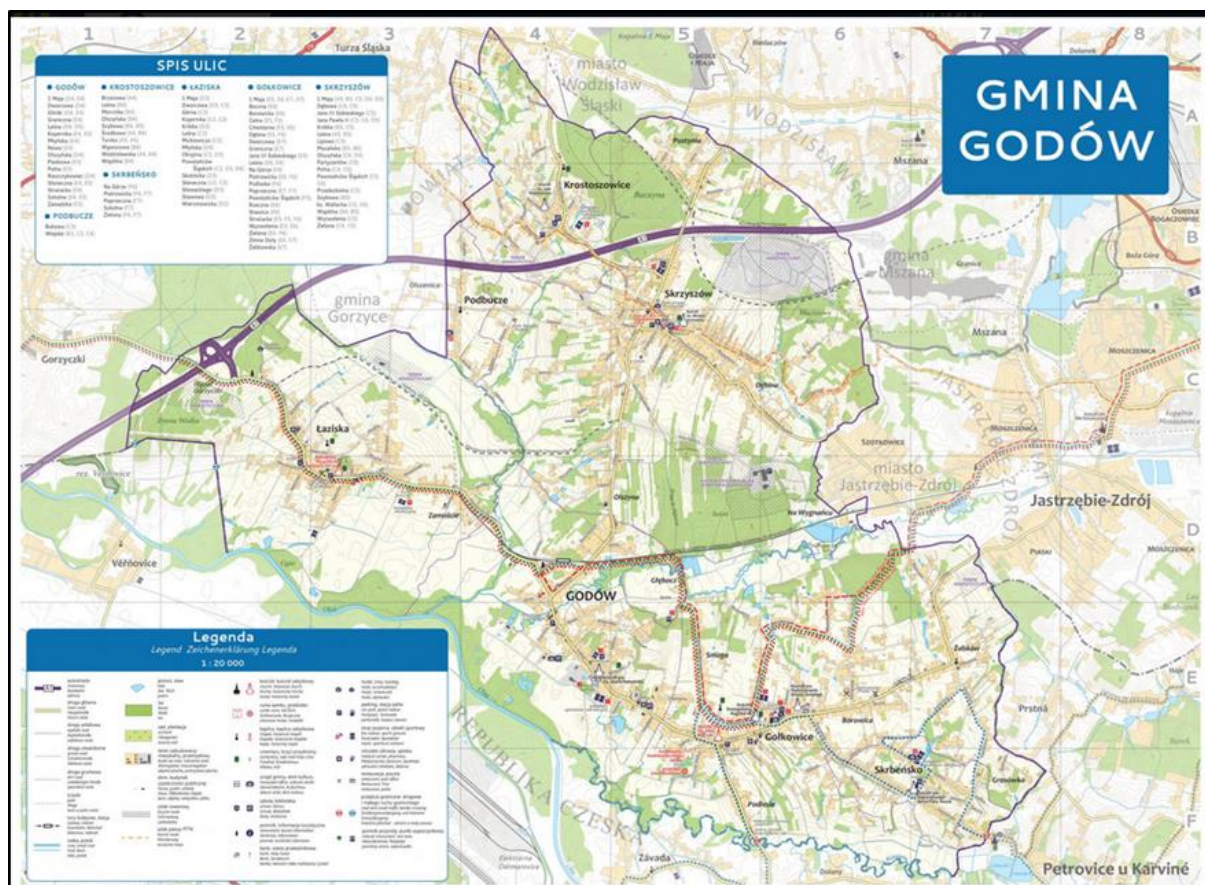
 SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">– Realizacja postanowień Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla obszaru Gminy.– Inwestycje w zakresie modernizacji źródeł ciepła i zastępowanie obecnie użytkowanych kotłów węglowych na nowoczesne, niskoemisyjne piece i kotły.– Rosnąca świadomość mieszkańców dot. konieczności ochrony powietrza.	<ul style="list-style-type: none">– Rozwój społeczno-gospodarczy powodujący zwiększone zużycie energii cieplnej.– Ograniczone możliwości finansowania mieszkańców w zakresie modernizacji źródeł ciepła czy termomodernizacji budynków z własnych środków.– Rozwój infrastruktury mieszkalnej, ze względu na pełnienie funkcji sypialnej oraz lokalizację dużych zakładów produkcyjnych na terenie gminy.

Źródło: Opracowanie własne

5.2. Klimat akustyczny

Jednym z najbardziej odczuwalnych czynników negatywnie wpływających na środowisko i człowieka jest hałas, który z uwagi na rozwój przemysłu i transportu ulega podwyższeniu. Stan akustyczny dla danego obszaru oceniany jest na podstawie przeprowadzonych badań w środowisku. Ze względu na źródło hałasu, dzielony jest najczęściej na hałas komunikacyjny - związany z transportem drogowym, kolejowym czy lotniczym, a także hałas przemysłowy. Dodatkową, okresową uciążliwością jest hałas związany z pracami budowlanymi i remontowymi - jednak przy każdej tego typu inwestycji opracowywana powinna zostać prognoza oddziaływania na środowisko, w której określone będą zabiegi minimalizujące negatywny wpływ na klimat akustyczny.

Główne źródła hałasu na terenie gminy Godów to szlaki drogowe. Ich lokalizację prezentuje rysunek poniżej.

Rysunek 15 Szlaki drogowe na terenie gminy Godów

Źródło: <https://www.godow.pl/o-gminie/mapa-gminy/>

5.2.1. Hałas komunikacyjny

W gminie Godów jednym z najważniejszych źródeł hałasu jest komunikacja drogowa.

Przez teren gminy przebiegają:

Droga krajowa

- Autostrada A1 – autostrada A1a km od 40+188 do 44+096, długość 3,908 km; autostrada A1a km od 45+669 do 47+706, długość 2,037 km; razem 5,945 km;

Natężenie ruchu (średni dobowy ruch roczny SDRR pojazdów silnikowych ogółem) na podstawie Generalnego Pomiaru Ruchu 2020/21 na autostradzie A1 w obrębie Gminy Godów wynosiło:

- odcinek: W. Mszana /ul. Wodzisławska (DW933)/ - W. Gorzyce /ul. Raciborska/ - ŚDRR: 15074 poj./dobę;
- odcinek: W. Gorzyce /UL. Raciborska/- Gr. Państwa /Gorzyczki/ ŚDRR): 12247 poj./dobę;

GDDKiA aktualnie nie planuje realizować nowych inwestycji na terenie Gminy Godów.⁸

Drogi powiatowe

Przez teren gminy Godów przebiegają drogi powiatowe o łącznej długości 26,6 km nadzorowane przez Powiatowy Zarząd Dróg w Wodzisławiu Śląskim.

Informacje na temat dróg powiatowych na terenie Gminy Godów ujęto w tabeli poniżej.

⁸ Źródło: Informacja z GDDKiA Oddział w Katowicach O.KA.Z-1.403.8.2024.DW z dnia 17.04.2024

Tabela 15 Wykaz dróg powiatowych na terenie gminy Godów, ich długość oraz SDR

Nr drogi	Nr odcinka	Długość [m]	km od	km do	Nazwa ulicy	Miejscowość	SDR (P/dobę)	
P5019S	50	1477	2+461	3+938	1 Maja	Skrzyszów	6670	
	60	567	3+938	4+505	1 Maja	Skrzyszów		
	70	2998	4+505	7+503	1 Maja	Skrzyszów/Godów	4557	
P5020S	40	1366	2+753	4=119	Wodzislawska,	Krostoszowice	1327	
	50	1205	4+119	5+324	Szybowa	Krostoszowice		
	70	2355	5+324	7+679	Powstańców Śl	Skrzyszów	1921	
	90	540	7+679	8+219	Dworcowa	Gołkowice	244	
P5021S	30	133	1+382	1+515	Brzozowa	Krostoszowice	4585	
P5037S	40	616	2+903	3+519	Powstańców Śląskich	Łaziska	4161	
	50	2101	3+519	5+620	Powstańców Śląskich	Łaziska		
	60	2307	5+620	7+927	Powstańców Śląskich	Łaziska/Godów		
	70	2368	7+927	10+295	1 Maja	Godów/Gołkowice	7262	
	80	988	10+295	11+283	1 Maja	Gołkowice	5624	
	90	2241	11+283	13+524	1 Maja	Gołkowice	6077	
	100	629	13+524	14+152	1 Maja	Gołkowice		
P5039S	10	1053	0+000	1+053	Celna	Gołkowice	1786	
P5040S	10	2203	0+000	2+203	Piotrowicka	Skrbeńsko	2 705	
P5047S	20	1462	3+292	4+754	Dworcowa	Łaziska	2349	
suma		26609						

Źródło: PZD

Planowane inwestycje na drogach powiatowych:

- a) przebudowa ul. 1 Maja w Gołkowicach od skrzyżowania z ul. Strażacką do skrzyżowania z ul. Piotrowicka – 2024-2025;
- b) przebudowa ul. Dworcowej w Łaziskach – 2026 r.;
- c) przebudowa ul. Powstańców Śląskich w Skrzyszowie – 2025-2026.⁹

Drogi gminne

Gmina zarządza siecią dróg publicznych o łącznej długości 82,21 km oraz drogami wewnętrznymi o łącznej długości 25,9 km. Rodzaj nawierzchni dróg gminnych (stan na 31.12.2023 r.):

- drogi publiczne o nawierzchni asfaltowej j - 77,9 km,
- drogi publiczne o nawierzchni z kostki – 2,055 km,
- drogi publiczne o nawierzchni tłuczniowej– 2,151 km,

⁹ Źródło: informacja z PZD w Wodzisławiu Śląskim z siedzibą w Syryni ZU.6201.3.2024 z dn. 4.04.2024 r

- drogi publiczne gruntowe – 0,1 km.

Nakłady finansowe poniesione na drogi na terenie gminy, tj. drogi publiczne gminne, drogi gminne wewnętrzne i ścieżki rowerowe, dofinansowania do inwestycji na drogach powiatowych, dofinansowanie do publicznego transportu zbiorowego przedstawiają się następująco:

w 2022 roku:

- budowa lub przebudowa – 9.953 tys. zł;
- remont – 157 tys. zł;

w 2023 roku:

- budowa lub przebudowa – 5209 tys. zł;
- remont - 1.025 tys. zł

Inwestycje drogowe wykonane przez Gminę w 2023 roku:

- Godów:
 - a) przebudowa dróg gminnych. Wykonanie nakładki asfaltowej- Przebudowa odgałęzienia ul. Olszyńskiej w Godowie (od nr. 8 do połączenia z ul. Raszczykowiec) – rozpoczęcie inwestycji;
- Gołkowice:
 - a) budowa drogi do terenów inwestycyjnych – inwestycja zakończona;
 - b) przebudowa dróg gminnych. Wykonanie nakładki asfaltowej - Przebudowa odgałęzienia ul. 1 Maja (obok nr 117a) – inwestycja zakończona;
 - c) „Zabudowa koryta odwadniającego na ul. Poprzecznej w Gołkowicach – inwestycja zakończona;
- Krostoszowice:
 - a) przebudowa drogi - połączenie ulicy Szybowej z Olszyńską w gminie Godów - odcinek 594 mb w formie zaprojektuj i wybuduj – inwestycja zakończona;
- Skrzyszów:
 - a) budowa kanalizacji deszczowej na ul. Ks. R. Wallacha oraz remont drogi gminnej - 605054S - odcinek 280 MB – inwestycja zakończona;
 - b) roboty remontowe przepustu - przyczółku przy ul. Olszyńskiej – roboty zakończone;
 - c) roboty drogowe: wykonanie 2 wpustów kanalizacji deszczowej na ul. Zielonej przy posesji nr 11, zabudowa krawężnika drogowego na ulicy Zielonej przy posesjach nr 125 i 127, zabudowa krawężnika drogowego na ulicy Przedszkolnej przy posesji nr 12, przebudowa wjazdu przy posesji 14a na ulicy Jana III Sobieskiego, zabudowa geowłókniny wzmacniającej na ulicy Olszyńskiej przy posesji 15c – roboty zakończone;

- d) przebudowa dróg gminnych - wykonanie kanalizacji deszczowej wraz z odtworzeniem nawierzchni na ul. Zielonej - rozpoczęcie inwestycji;
- e) roboty remontowe przepustu – przyczółku przy ul. Partyzantów w Skrzyszowie - roboty zakończone;
- f) roboty związane z zagospodarowaniem kostką brukową terenu przy Pumptrack w Skrzyszowie - inwestycja zakończona;
- Łaziska:
 - a) dokumentacja projektowa "Droga do terenów inwestycyjnych – ul. Powstańców Śląskich - rozbudowa sieci dróg gminnych, poprawa komunikacji;
 - b) wykonanie nakładki z kostki betonowej przebudowa ul. Skotnickiej - inwestycja zakończona;
- Skrbeńsko:
 - a) zakup tablic ulicowych;
- teren Gminy:
 - a) remont cząstkowy dróg gminnych 2023;
 - b) Bezpieczny uczeń w Gminie Godów – dostawa i montaż Radarowych Wyświetlaczy Prędkości;
 - c) zagospodarowanie frezu na poboczach dróg gminnych.¹⁰

Hałas drogowy generowany jest przez pojazdy, w tym samochody osobowe, ciężarowe autobusy oraz silnikowe pojazdy jednośladowe. Jako jeden z najbardziej ekspansywnych rodzajów hałasu, istotnie wpływa on na kształtowanie się klimatu akustycznego środowiska.

Monitoring hałasu realizowany jest zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 54 ze zm.) – uwzględniającą wymogi dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/49/WE z dnia 25 czerwca 2002 r., odnoszącej się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku (Dz. Urz. WE L 189 z 18.07.2002, str. 12). Celem funkcjonowania podsystemu monitoringu hałasu jest gromadzenie, przetwarzanie i rozpowszechnianie informacji o stanie akustycznym środowiska. Zgodnie z obowiązującym stanem prawnym, oceny hałasu i obserwacji zmian dokonuje Główny Inspektor Ochrony Środowiska (GIOŚ) w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ).

W ramach realizacji zadań Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie badań stanu akustycznego środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, corocznie zleca wykonanie pomiarów hałasu

¹⁰ Źródło: Raport o stanie Gminy Godów za 2023 r.

komunikacyjnego w wybranych punktach pomiarowych, w tym hałasu drogowego na terenie wybranych gmin. W 2022 roku zlecił wykonanie pomiarów hałasu komunikacyjnego w 25 punktach pomiarowych, w tym hałasu drogowego na terenie gmin: Wodzisław Śląski, Pszczyna, Koszęcin, Rędziny, Ślemień, Koziegłowy, hałasu kolejowego na terenie gmin: Imielin, Wyry, Gierałtówce, Knurów, Świerklaniec oraz hałasu lotniczego dla lotniska Gliwice-Trynek.

Do oceny stanu akustycznego środowiska oraz obserwacji zmian wykorzystano wskaźniki krótkookresowe (w odniesieniu do jednej doby) LAeq D i LAeq N oraz długookresowe (średnioroczne) LDWN i LN. Ponadto przy wykonywaniu oceny do ustalenia poziomów dopuszczalnych uwzględniono dane o sposobie zagospodarowania terenu.

Na podstawie wykonanych pomiarów hałasu opracowano dokument „Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa śląskiego w roku 2022”.

Na analizowanej części gminy Godów problemem istotnym z punktu widzenia emisji hałasu może być oddziaływanie autostrady A1. Jednak niewielkie natężenie ruchu - średni dobowy ruch roczny SDRR nieprzekraczający 16 tys. pojazdów/dobę (GPR 2020/21) oznacza, że zagrożenie oddziaływania hałasu obecnie nie jest duże, może jednak wystąpić w przyszłości. W przebiegu w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej autostrada posiada zabezpieczenia w postaci ekranów akustycznych, co w perspektywie zwiększania natężenia ruchu będzie zapewniało ochronę przed hałasem.

Na terenie gminy Godów w latach 2020-2023 nie wykonywano pomiarów hałasu drogowego.

5.2.2. Hałas kolejowy

Hałas generowany przez ruch pojazdów szynowych związany jest z hałasem trakcyjnym - pochodzącym od silników trakcyjnych i wentylatorów, hałasem toczenia - powstającym na styku kół pociągu z szynami, a także hałasem aerodynamicznym - związanym z opływem powietrza. Jego natężenie zależy od wielu czynników, wśród których z najważniejszych wymienić należy częstotliwość oraz prędkość ruchu pociągów i tramwajów, a także stan utrzymania torowisk.

Przez teren gminy Godów nie przebiegają linie kolejowe.

5.2.3. Hałas lotniczy

Hałas lotniczy związany jest z ruchem lotniczym, pasażerskim i transportowym, a także z lokalnymi lotniskami sportowymi i rekreacyjnymi. Hałas ten jest szczególnie uciążliwy w bezpośrednim sąsiedztwie lotnisk a jego natężenie zależy od użytkowanych statków powietrznych, tras dolotowych i odlotowych, profili startów i lądowań, progów podejścia i odejścia oraz od rozkładu intensywności lotów.

Na terenie województwa śląskiego, zgodnie z bazą EHałas, w 2022 roku przeprowadzono badania hałasu w rejonie 3 lotnisk:

- Międzynarodowego Portu Lotniczego Katowice - Pyrzowice,
- Lotnisko Katowice – Muchowiec,
- Lotnisko Gliwice – Trynek.

Międzynarodowy Port Lotniczy Katowice – Pyrzowice na mocy prawa (zgodnie z art. 175 ustawy Prawo ochrony środowiska) zobowiązany jest do ciągłego monitorowania hałasu pochodzącego z operacji lotniczych. Badania są przeprowadzane w sposób ciągły dla wszystkich dób w roku, w 2 punktach pomiarowych. Oba punkty położone są w strefie ograniczonego użytkowania. Wyniki w obu punktach nie wykazały przekroczenia dopuszczalnego poziomu dźwięku.

Dla lotniska Katowice – Muchowiec przeprowadzone zostały badania w czterech punktach pomiarowych od 22.04.2022 do 24.04.2022 r., zgodnie z metodyką pomiarową odnoszącą się do pomiarów poziomu ekspozycyjnego dźwięku dla pojedynczych zdarzeń akustycznych. W Dla lotniska Gliwice – Trynek przeprowadzone zostały badania w dwóch punktach pomiarowych od 30.09.2022 do 03.10.2022 r. Wyniki w żadnym z punktów nie wykazały przekroczenia dopuszczalnego poziomu dźwięku.

Z uwagi na dużą odległość gminy od lotniska w Pyrzowicach, oraz lotnisk Katowice – Muchowiec i Gliwice -Trynek wpływ hałasu lotniczego na analizowany obszar jest znikomy. Wyniki w 4 badanych punktach nie wykazały przekroczenia dopuszczalnego poziomu dźwięku.

5.2.4. Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy pochodzi od źródeł znajdujących się na terenie zakładów przemysłowych, wytwórczych i rzemieślniczych. Jego intensywność zależy m.in. od rodzaju maszyn, wentylacji i charakteru produkcji.

Pomiary hałasu przemysłowego na terenie województwa śląskiego, zgodnie z danymi z bazy EHałas, w 2022 r. przeprowadzono dla 243 zakładów w 735 punktach dla pory dnia oraz 669 punktach dla pory nocy.

Na terenie gminy Godów nie ma większych zakładów przemysłowych, W Gminie w 2023 r.(dane GUS na 31.12.2023 r.) zarejestrowane były 1103 podmioty gospodarcze, z czego 1063 to podmioty zatrudniające od 0 do 9 osób, 35 podmiotów zatrudniających od 10 do 49 osób i 5 podmiotów zatrudniających od 50 do 249 pracowników. Podmioty wg grup rodzajów działalności to: 786 - pozostała działalność, 288 - przemysł i budownictwo, 29 - rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.

Dominująca działalność gospodarcza /stan na 02.01.2024 r./ to handel hurtowy i detaliczny oraz naprawa pojazdów samochodowych (łącznie liczba wpisów 156) oraz budownictwo (łącznie liczba wpisów 114). (Raport o stanie Gminy za 2023 r.).

Podmioty gospodarcze rozlokowane na terenie gminy nie generują przekroczenia norm hałasu poza granicami swojej działalności.

Na terenie gminy zostały umieszczone dwa obszary Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Tereny te zlokalizowane są w strategicznych pod względem gospodarczym rejonach Gminy, dobrze skomunikowanych, zapewniających przedsiębiorcom możliwość doboru właściwej lokalizacji do własnych potrzeb. Lokowanie działalności w tych obszarach wiąże się z możliwością uzyskania zwolnienia z podatku CIT do 45 % poniesionych kosztów inwestycyjnych lub do 45 % dwuletnich kosztów zatrudnienia nowo stworzonych miejsc pracy w strefie (oprócz tego na terenie całej gminy obowiązują zwolnienia z podatku od nieruchomości w zależności od liczby utworzonych nowych miejsc pracy - od 1 roku do 5 lat). Pierwszy obszar KSSE zlokalizowany przy ul. Jana Pawła II w miejscowości Skrzyszów, cechuje się bardzo dobrym uzbrojeniem terenu. W ostatnich latach gmina zainwestowała w infrastrukturę drogową zapewniając dogodny dojazd do terenów strefy. Prowadzone były również inwestycje w zakresie doprowadzenia wody i kanalizacji sanitarnej. Dobrze uzbrojone tereny, bliskość dwóch węzłów autostrady oddalonych od strefy zaledwie o kilka kilometrów oraz korzystna cena działek sprawiły, że teren ten stał się bardzo konkurencyjny i zaczyna się zapelniać.

Nowy teren Strefy Ekonomicznej zlokalizowany jest na obszarze przemysłowym wzdłuż autostrady A1 i został włączony na podstawie wydanego w grudniu 2016 r. rozporządzenia zmieniającego granice Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Pozwoliło to na zakwalifikowanie tych gruntów do katalogu najbardziej atrakcyjnych ofert w regionie. Inwestorzy będą mogli skorzystać z bardzo korzystnych ulg, gmina zaś uzyska silne wsparcie w procesie promocji gruntów oraz profesjonalnej obsłudze inwestorów. Wykonano koncepcję programowo-przestrzenną zagospodarowania terenów, w 2016 r. przebudowana została ul. 1 Maja (dojazdowa droga powiatowa) przy mocnym wsparciu finansowym gminy, nawiązano współpracę z Generalną Dyрекcją Dróg Krajowych i Autostrad w zakresie wydzielenia geodezyjnego i przekazanie na rzecz gminy dróg technologicznych. Gmina posiada pozwolenia na budowę wodociągu, gazociągu i kanalizacji sanitarnej oraz ogromną szansę na sfinansowanie tych zadań ze środków unijnych. Opracowano również projekt budowy dróg na obszarze przedmiotowego terenu. Trwa pozyskiwanie zezwolenia (ZRID). Obszar Strefy Ekonomicznej na obszarze przemysłowym w Skrzyszowie to 14,1003 ha jednak cały teren inwestycyjny to ponad 32 ha.

Podstawą do przygotowania obszaru gminy Godów pod przyszłą działalność inwestycyjno-produkcyjną i stworzenia wizerunku gminy jako atrakcyjnego partnera gospodarczego, z którym można nawiązywać wartościowe kontakty zarówno handlowe jak i inwestycyjne była „Koncepcja programowo-przestrzenna zagospodarowania terenów położonych na zwalach w Gminie Godów” opracowana w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka współfinansowanego przez Unię Europejską. Obejmuje ona badania geotechniczne terenu i raport oddziaływania na środowisko.

Ważnym aspektem dla inwestorów jest fakt, że gmina posiada miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla całego jej obszaru, przy czym dopuszcza on w określonych lokalizacjach również budowę budynków mieszkalnych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, co ma niebagatelne znaczenie w przypadku mniejszych, w tym często rodzinnych, podmiotów gospodarczych.¹¹

Podsumowanie oraz analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z klimatem akustycznym

Na terenie gminy Godów nie występuje istotny hałas lotniczy, kolejowy i przemysłowy, a głównym źródłem hałasu pozostaje ruch samochodowy (hałas komunikacyjny).

Syntetyczną analizę SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z klimatem akustycznym na podstawie, której wskazane zostaną cele w zakresie ochrony środowiska przedstawiają tabele poniżej.

Tabela 16 Analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z klimatem akustycznym – mocne i słabe strony

 MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> – Brak źródeł hałasu lotniczego, kolejowego i przemysłowego wykazujących przekroczenia poziomu dopuszczalnego. 	<ul style="list-style-type: none"> – Brak stałego punktu pomiaru hałasu drogowego; – Możliwość występowania hałasu komunikacyjnego na głównych drogach przelotowych przez gminę.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 17 Analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z klimatem akustycznym – szanse i zagrożenia

 SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> – Inwestycje w poprawę stanu technicznego dróg. 	<ul style="list-style-type: none"> – Wzrost ruchu tranzytowego. – Powstanie nowych zakładów mogących generować przekroczenia norm hałasu, szczególnie w utworzonej na terenie gminy KSSE.

Źródło: Opracowanie własne.

¹¹ Źródło: <https://www.godow.pl/o-gminie/infrastruktura-i-rozwoj-gospodarczy>

5.3. Pola elektromagnetyczne

Promieniowanie elektromagnetyczne dzieli się na promieniowanie jonizujące - którego energia wywołuje zjawisko jonizacji, a źródłem są substancje promieniotwórcze i niejonizujące - związane ze zmianami pola elektromagnetycznego wytwarzanego przez źródła energetyczne i radiokomunikacyjne. Przekroczenia w dopuszczalnych dawkach mogą powodować poważne choroby wśród ludzi i zwierząt, a także wpływać na roślinność danego terenu.

5.3.1. Promieniowanie jonizujące

Promieniowanie jonizujące, dzięki odpowiednio wysokiej energii promieniowania, przenika przez materię i powoduje oderwanie elektronów od atomu.

Narażenie człowieka na promieniowanie jonizujące wynika z dwóch głównych źródeł:

- naturalnych – promieniowanie jonizujące emitowane przez radionuklidy będące naturalnymi składnikami wszystkich elementów środowiska oraz promieniowanie kosmiczne;
- sztucznych (wynikających z działalności człowieka) źródeł promieniowania – wszystkie sztuczne źródła promieniowania, takie jak promieniotwórcze izotopy pierwiastków i urządzenia wytwarzające promieniowanie, m.in. aparaty rentgenowskie, akceleratory, reaktory jądrowe i inne urządzenia radiacyjne.

Promieniowanie jonizujące, którego obecność nie może (i nie musi) być wyeliminowana, a jedynie ograniczona jest zjawiskiem występującym w środowisku człowieka od zawsze. Wynika to z tego, że człowiek nie ma wpływu np. na poziom promieniowania kosmicznego, zawartość naturalnych radionuklidów w skorupie ziemskiej, czy nawet w swoim ciele. W związku z tym ustalona dawka graniczna (limit dawki skutecznej dla ogółu ludności) uwzględnia tylko sztuczne źródła promieniowania, z wyłączeniem dawek otrzymanych:

- przez pacjentów w wyniku stosowania promieniowania w celach medycznych;
- w trakcie zdarzeń radiacyjnych (tj. wtedy, kiedy źródło promieniowania nie jest pod kontrolą).

Zarówno naturalnie występujące promieniowanie tła, a także antropogeniczne, odpowiednio zabezpieczone, promieniowanie jonizujące, nie stwarza na obszarze gminy uciążliwości dla człowieka.

Prezes Państwowej Agencji Atomistyki (PAA) dokonuje systematycznej oceny sytuacji radiacyjnej w Polsce. Podstawą do takiej oceny są dane pozyskiwane z monitoringu radiacyjnego, informacje na temat zdarzeń radiacyjnych w kraju oraz informacje pozyskiwane od innych państw i organizacji międzynarodowych.

Systematyczna ocena sytuacji radiacyjnej kraju jest prowadzona przez **Centrum ds. Zdarzeń Radiacyjnych (CEZAR)**. Zadania Centrum ds. Zdarzeń Radiacyjnych obejmują:

- zbieranie, weryfikację oraz analizę danych monitoringowych,
- prowadzenie baz danych i obsługę systemów informatycznych istotnych dla oceny sytuacji radiacyjnej kraju,
- weryfikację i analizę informacji na temat zdarzeń radiacyjnych oraz reagowanie na zdarzenia radiacyjne (w tym prowadzenie Krajowego Punktu Kontaktowego oraz funkcjonowanie Służby Awaryjnej Prezesa PAA),
- współpracę z krajowymi instytucjami oraz z centrami awaryjnymi innych państw i organizacji międzynarodowych w zakresie monitoringu radiacyjnego i zarządzania kryzysowego,
- prognozowanie rozwoju sytuacji radiacyjnej kraju oraz zagrożeń dla ludności i środowiska.

Na terenie Polski prowadzony jest stały monitoring mocy dawki promieniowania gamma oraz pomiary zawartości izotopów promieniotwórczych w środowisku i produktach spożywczych. System monitoringu funkcjonuje 24 godziny na dobę 7 dni w tygodniu i pozwala na bieżące śledzenie sytuacji radiacyjnej na terenie kraju oraz wczesne wykrywanie potencjalnych zagrożeń.

Wyróżnia się dwa rodzaje monitoringu:

1. **ogólnokrajowy** – pozwalający na uzyskanie danych niezbędnych do oceny sytuacji radiacyjnej na obszarze całego kraju w warunkach normalnych i w sytuacjach zagrożenia radiacyjnego. Na tej podstawie prowadzone jest badanie długookresowych zmian sytuacji radiacyjnej środowiska i produktów żywnościowych.
2. **lokalny** – pozwalający na uzyskanie danych z terenów, na których jest (lub była) prowadzona działalność mogąca powodować lokalne zwiększenie narażenia radiacyjnego ludności (dotyczy to ośrodka jądrowego w Świerku, Krajowego Składowiska Odpadów Promieniotwórczych w Różanie oraz terenów byłych zakładów wydobywczych i przerobczych rud uranu w Kowarach).

W Polsce w skład systemu monitoringu promieniowania wchodzi:

1. **Stacje systemu wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych.** Zadaniem stacji pomiarowych sieci wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych jest umożliwienie bieżącej oceny sytuacji radiacyjnej kraju, jak również wczesne wykrywanie skażeń promieniotwórczych w razie zaistnienia zdarzenia radiacyjnego.

W skład tego systemu wchodzi tzw. stacje podstawowe i wspomagające:

stacje podstawowe:

- a. **39 stacji PMS** (ang. *Permanent Monitoring Station*) należące do PAA, które wykonują pomiary ciągłe:

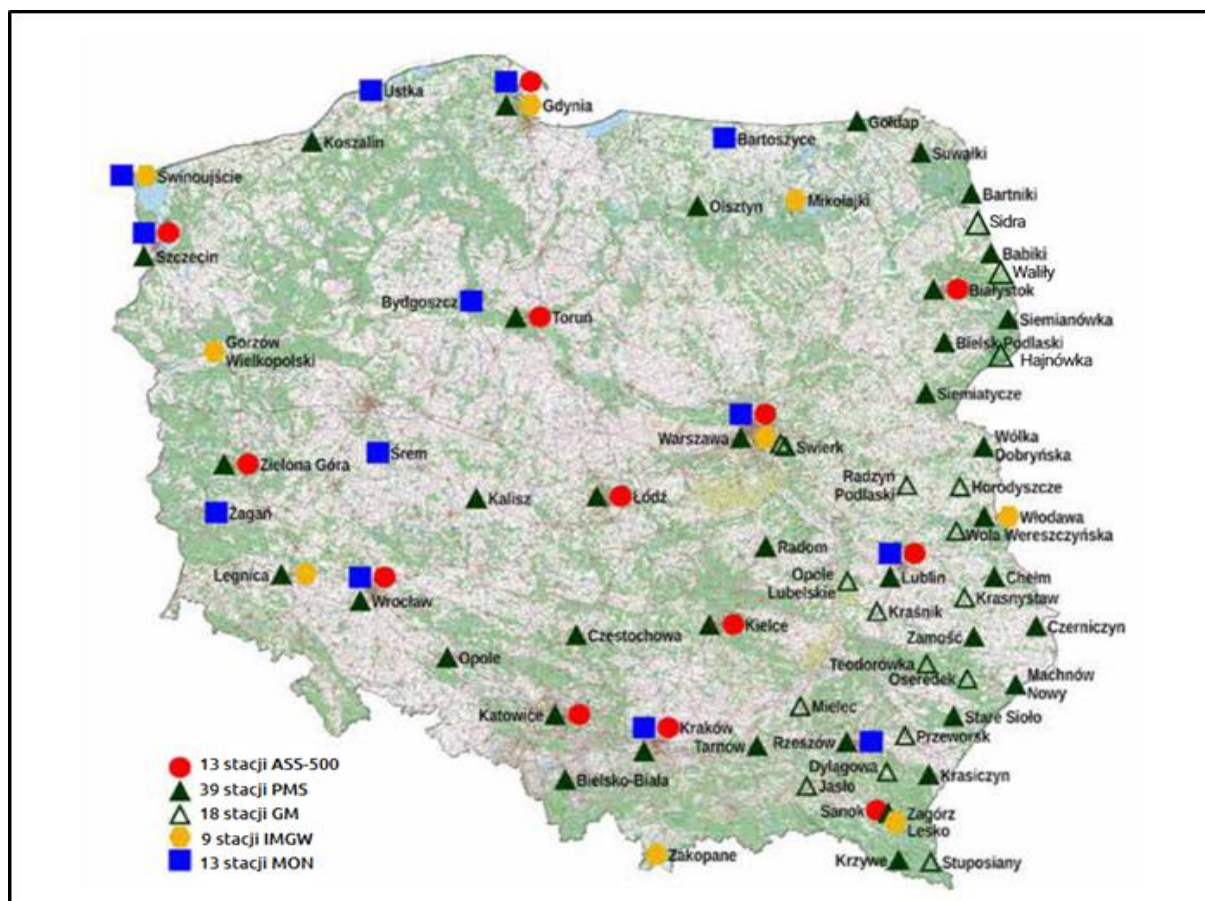
- mocy dawki oraz widma promieniowania gamma powodowanego obecnością pierwiastków promieniotwórczych w powietrzu i na powierzchni ziemi,
 - podstawowych parametrów meteorologicznych (opad deszczu i temperatura otoczenia), co pozwala na weryfikację poprawności wskazań przyrządów radiometrycznych w zmiennych warunkach pogodowych.),
- b. **13 stacji typu ASS-500** należących do Centralnego Laboratorium Ochrony Radiologicznej, które wykonują ciągłe zbieranie aerozoli atmosferycznych na filtrach, spektrometryczne oznaczanie zawartości poszczególnych radioizotopów półtygodniowych (zwiększono częstotliwość oznaczeń w stosunku do poprzednich lat ze względu na potencjalne zagrożenia spowodowane sytuacją w Ukrainie),
- c. **9 stacji IMGW-PIB** należących do Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego (w: Warszawie, Gdyni, Włodawie, Świnoujściu, Gorzowie/Poznaniu, Lesku, Zakopanem, Legnicy i Mikołajkach), które wykonują:
- ciągły pomiar mocy dawki promieniowania gamma,
 - ciągły pomiar aktywności alfa aerozoli atmosferycznych pochodzącej od izotopów naturalnych oraz aktywności alfa i beta tych aerozoli powodowanej obecnością izotopów pochodzenia sztucznego (7 stacji),
 - pomiar aktywności całkowitej promieniowania beta w próbach dobowych i miesięcznych opadu całkowitego,
 - oznaczanie zawartości Cs-137 (spektrometrycznie) i Sr-90 (radiochemicznie) w połączonych próbach miesięcznych opadu całkowitego ze wszystkich 9 stacji (raz w miesiącu).

Stacje wspomagające:

- a) **18 stacji GM** należących do PAA, które wykonują · ciągłe pomiary mocy dawki promieniowania gamma;
 - b) **13 stacji MON** należących do Ministerstwa Obrony Narodowej, które wykonują ciągłe pomiary mocy dawki promieniowania gamma, rejestrowane automatycznie w Centralnym Ośrodku Analizy Skażeń (COAS).
2. **Placówki pomiarowe**, prowadzące pomiary skażeń promieniotwórczych materiałów środowiskowych i żywności - jest to sieć placówek wykonujących metodami laboratoryjnymi pomiary zawartości skażeń promieniotwórczych w próbkach materiałów środowiskowych oraz w żywności i paszach. W skład sieci wchodzi:

- a) 28 placówek podstawowych, działających w Wojewódzkich Stacjach Sanitarno-Epidemiologicznych we współpracy z podległymi stacjami wykonującymi:
- oznaczanie zawartości Cs-137 w próbach mleka i produktów spożywczych (raz na kwartał),
 - oznaczanie zawartości Cs-137 oraz Sr-90 w wybranych artykułach rolno-spożywczych (średnio dwa razy w roku),
- b) placówki specjalistyczne, wykonujące bardziej rozbudowane analizy skażeń prób środowiskowych.
3. **Służby jednostek eksploatujących obiekty jądrowe oraz dozór jądrowy** prowadzące monitoring lokalny.

Rozmieszczenie stacji wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych prezentuje rysunek poniżej.

Rysunek 16 Lokalizacja stacji wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych

Źródło:

*file:///C:/Users/ibm/Downloads/Raport_roczny_Prezesa_Pa%C5%84stwowej_Agencji_Atomistyki_za_2023_r.
Pomiary badanych wielkości są wykonywane zgodnie z metodyką zatwierdzoną przez Prezesa Państwowej
Agencji Atomistyki.*

Wyniki monitoringu radiacyjnego kraju są podstawą dokonywanej przez Prezesa PAA oceny sytuacji radiacyjnej Polski, która systematycznie prezentowana jest:

- na stronie internetowej Państwowej Agencji Atomistyki – moc dawki promieniowania gamma;
- w systemie [EURDEP](#) (European Radiological Data Exchange Platform) – moc dawki promieniowania gamma całkowita aktywność alfa i beta pochodząca od radionuklidów sztucznych w aerozolu atmosferycznym;
- w komunikatach kwartalnych publikowanych w Monitorze Polskim – moc dawki promieniowania gamma oraz zawartość izotopu Cs-137 w powietrzu i mleku;
- w raporcie rocznym Prezesa PAA – pełny zakres wyników pomiarowych.

W raporcie rocznym Prezesa PAA za 2023 r. w podsumowaniu stwierdzono, iż wyniki programów monitoringowych prowadzonych w 2023 r. na terenie Polski pokazują, że zarówno środowisko, żywność oraz woda pitna są bezpieczne dla ogółu ludności. Skażenie radioizotopem Cs-137 powstałe w wyniku awarii w Czarnobylu przeważnie utrzymuje się na bardzo niskim poziomie, nie mającym istotnego wpływu na zdrowie ludzi. Wyższe stężenie Cs-137 można zaobserwować w produktach leśnych, które również nie mają istotnego wpływu na zdrowie ludzi, a wyniki pobranych próbek żywności pochodzącej z terenów leśnych nie przekraczały w 2023 r. wartości granicznych dopuszczających do W 2023 r. nie zarejestrowano żadnego zdarzenia radiacyjnego na terenie kraju, zdarzenia zarejestrowane na świecie nie miały wpływu na zdrowie i życie ludności oraz na środowisko na terenie Polski.

Poziom promieniowania gamma w Polsce oraz w otoczeniu Narodowego Centrum Badań Jądrowych i Krajowego Składowiska Odpadów Promieniotwórczych w 2023 r. nie odbiegał od poziomu z roku ubiegłego.

„Raport Przedstawiający Wyniki i Analizy za rok 2023” prezentuje wyniki pomiarów radioaktywności w atmosferze prowadzonych przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy (IMGW-PIB), realizowanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2020-2025 Zadanie 1: Wykonywanie pomiarów w sieci wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych”.

Pomiary prowadzono na stacjach sieci wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych działających w ramach infrastruktury IMGW-PIB, zlokalizowanych w Warszawie, Gdyni, Włodawie, Świnoujściu, Gorzowie Wlkp., Poznaniu, Lesku, Zakopanem, Legnicy i Mikołajkach.

Wyniki uzyskane w roku 2023 zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 18 Zestawienie wyników pomiarów uzyskanych w 2023 roku, na stacjach wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych IMGW

Lp.	Rodzaj pomiaru	Wartość średnia/ Suma roczna			
		Suma roczna dotyczy tylko wyników spektrometrycznych oraz opadu całkowitego dobowego			
1	Moc dawki promieniowania gamma Wartości na poziomie tła	Wartość średnia: 80,9 nSv/h			
2	Stężenie promieniotwórcze izotopów alfa pochodzenia naturalnego w aerozolach powietrza Wartości na poziomie tła	Wartość średnia: 5,327 Bq/m³			
3	Stężenie promieniotwórcze izotopów alfa pochodzenia sztucznego w aerozolach Wartości na poziomie tła	Wartość średnia: 0,051 Bq/m³			
4	Stężenie promieniotwórcze izotopów beta pochodzenia sztucznego w aerozolach powietrza Wartości na poziomie tła	Wartość średnia: 0,243 Bq/m³			
5	Globalna aktywność beta całkowitego opadu dobowego oraz roczna suma aktywności beta całkowitego opadu dobowego Wartości na poziomie tła	Wartość średnia: 0,9 Bq/m²	Średnia suma roczna: 0,326 kBq/m²		
6	Globalna aktywność beta wody opadowej Wartości na poziomie tła	Wartość średnia 319 mBq/litr			
7	Globalna aktywność beta całkowitego opadu miesięcznego Wartości na poziomie tła	Wartość średnia 7,9 Bq/m²			
8	Stężenie promieniotwórcze ¹³⁷ Cs w zbiorczych próbkach całkowitego opadu miesięcznego Bardzo niskie wartości z tendencją malejącą	Wartość średnia 0,021 Bq/m²	Suma roczna 0,249 Bq/		
9	Stężenie promieniotwórcze ¹³⁴ Cs w zbiorczych próbkach całkowitego opadu miesięcznego Bardzo niskie wartości na poziomie zdolności detekcyjnych aparatury	<i>Poniżej zdolności detekcji</i>		<i>Poniżej zdolności detekcji</i>	
10	Stężenie promieniotwórcze ⁹⁰ Sr w zbiorczych próbkach całkowitego opadu miesięcznego Bardzo niskie wartości z tendencją malejącą	Wartość średnia 0,010 Bq/m²	Suma roczna 0,125 Bq/m²		
11	Sumy roczne aktywności ²²⁸ Ac, ⁷ Be, ⁴⁰ K, ²²⁶ Ra, w zbiorczych próbkach całkowitego opadu miesięcznego. [Bq/m ²] Wartości na poziomie tła	Ac-228	Be-7	K-40	Ra-226
		0,575	759,63	22,636	1,168

Źródło: Opracowanie wyników uzyskanych w pomiarach radioaktywności w powietrzu w roku 2023

Monitoring Cs-137 w glebie ma na celu określanie aktualnego rozkładu depozycji cezu-137 oraz stężeń radionuklidów naturalnych w powierzchniowej warstwie gleby. Pomiar realizowane co dwa lata.

Ostatnie badanie odbyło się jesienią 2022 roku. Próbki gleby pobrano jesienią 2022 w 144 punktach zlokalizowanych na terenie siedmiu województw na terenie Polski: dolnośląskiego, lubelskiego, małopolskiego, mazowieckiego, opolskiego, śląskiego i świętokrzyskiego, zlokalizowanych w ogródkach meteorologicznych stacji i posterunków Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

Wyniki badania zostały zaprezentowane w opracowaniu pn. „Monitoring promieniowania jonizującego realizowany w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w latach 2022-2024. Zadanie 3: Monitoring stężenia cezu-137 w glebie”.

Na terenie województwa śląskiego znajdowało się 22 punktów poboru próbek gleby.

Tabela 19 Lokalizacje punktów pomiarowych na terenie województwa śląskiego i wyniki oznaczeń depozycji ¹³⁷Cs w próbkach gleby pobranych jesienią 2022 r.

Lp.	Numer punktu	Miejscowość	Depozycja Cs [kBq/m ²]
191	6	Laliki	1,10
192	19	Nowy Dwór	2,10
193	88	Międzybrodzie Bialskie	4,95
194	157	Ząbkowice	3,47
195	158	Częstochowa	0,98
196	159	Bieruń Stary	1,19
197	160	Katowice Pyrzowice LBM	0,57
198	161	Czekanów	0,80
199	162	Wisła	3,01
200	164	Świerklaniec	0,54
201	168	Bielsko Biała	1,63
202	170	Brenna	1,26
203	173	Jastrzębie	2,86
204	174	Racibórz	3,00
205	175	Lgota Górna	0,96
206	177	Pszczyna	1,26
207	178	Cieszyn	1,18
208	180	Istebna Kubalonka	3,59
209	181	Rybnik	1,76
210	182	Katowice	3,36
211	182.1	Katowice (25cm)	6,40
212	367	Droniowice	0,51

Źródło: „Monitoring Promieniowania Jonizującego Realizowany W Ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w Latach 2022-2024”

Wartość stężenia powierzchniowego ¹³⁷Cs w glebie dla siedmiu województw w Polsce zawiera się w granicach od 0,20 kBq/m² do 16,63 kBq/m², przy wartości średniej 1,96 kBq/m².

Depozycja ^{137}Cs dla ponad 40% badanych próbek, pobranych z warstwy (0-10) cm gleby nie przekracza wartości 1 kBq/m^2 .

Otrzymane wyniki nie wskazują na istnienie realnego zagrożenia, jednak ze względu na przekroczenie wartości dopuszczalnej niezbędne jest kontynuowanie badań w przyszłości.¹²

5.3.2. Promieniowanie niejonizujące

Promieniowanie niejonizujące może być wytwarzane w postaci naturalnej, którego źródłem jest Słońce, a także sztucznej występującej w otoczeniu urządzeń elektrycznych takich jak: stacje radiowe, radiolokacyjne, telewizyjne i telefonii komórkowej, a także linie elektroenergetyczne. Istotne jest, aby cała aparatura wytwórcza była odpowiednio zabezpieczona i aby spełniała normy odległościowe. Niezbędna jest jednak kontrola natężenia i gęstości mocy szczególnie w centrach miast i przy liniach przesyłowych energii elektrycznej.

Od 2008 roku na terenie województwa śląskiego Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach prowadzi badania monitoringowe poziomów promieniowania elektromagnetycznego w środowisku (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 roku, w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2020 poz. 2311)). Przedmiotowe rozporządzenie określa zakres i sposób prowadzenia okresowych (monitoringowych) badań poziomów PEM, w tym:

- sposób wyboru punktów pomiarowych;
- wymaganą częstotliwość prowadzenia pomiarów;
- sposoby prezentacji wyników pomiarów.

Zgodnie z wyżej wymienionym rozporządzeniem w 2022 roku na terenie województwa śląskiego przeprowadzono łącznie 95 pomiarów monitoringowych, z czego 71 w ramach sieci stałej obejmującej tereny miejskie i 24 w ramach sieci badawczej prowadzonej na terenach wiejskich.

Aktualnie obowiązującym aktem prawnym regulującym poziomy dopuszczalne pól elektromagnetycznych w środowisku jest rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, które określa zróżnicowane dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i miejsc dostępnych dla ludności.

¹² Źródło: „Monitoring Promieniowania Jonizującego Realizowany W Ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w Latach 2022-2024”

Szczegółowe informacje o dopuszczalnych poziomach pól elektromagnetycznych zawierają poniższe tabele:

Tabela 20 Częstotliwość pola elektromagnetycznego, dla której określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pola elektromagnetycznego na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pola elektromagnetycznego, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową

Częstotliwość pola elektromagnetycznego		Składowa elektryczna E (V/m)	Składowa magnetyczna H (A/m)	Gęstość mocy S (W/m ²)
lp.	1	2	3	4
1	50 Hz	1000	60	ND

Oznaczenia:

ND – nie dotyczy.

Źródło: Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku Dz.U. 2019, poz. 2448)

Tabela 21 Zakresy częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla miejsc dostępnych dla ludności.

Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego		Składowa elektryczna E (V/m)	Składowa magnetyczna H (A/m)	Gęstość mocy S (W/m ²)
lp.	1	2	3	4
1	0 Hz	10000	2500	ND
2	od 0 Hz do 0,5 Hz	ND	2500	ND
3	od 0,5 Hz do 50 Hz	10000	60	ND
4	od 0,05 kHz do 1 kHz	ND	3 / f	ND
5	od 1 kHz do 3 kHz	250 / f	5	ND
6	od 3 kHz do 150 kHz	87	5	ND
7	od 0,15 MHz do 1 MHz	87	0,73 / f	ND
8	od 1 MHz do 10 MHz	87 / f ^{0,5}	0,73 / f	ND
9	od 10 MHz do 400 MHz	28	0,073	2
10	od 400 MHz do 2000 MHz	1,375 × f ^{0,5}	0,0037 × f ^{0,5}	f / 200
11	od 2 GHz do 300 GHz	61	0,16	10

Oznaczenia:

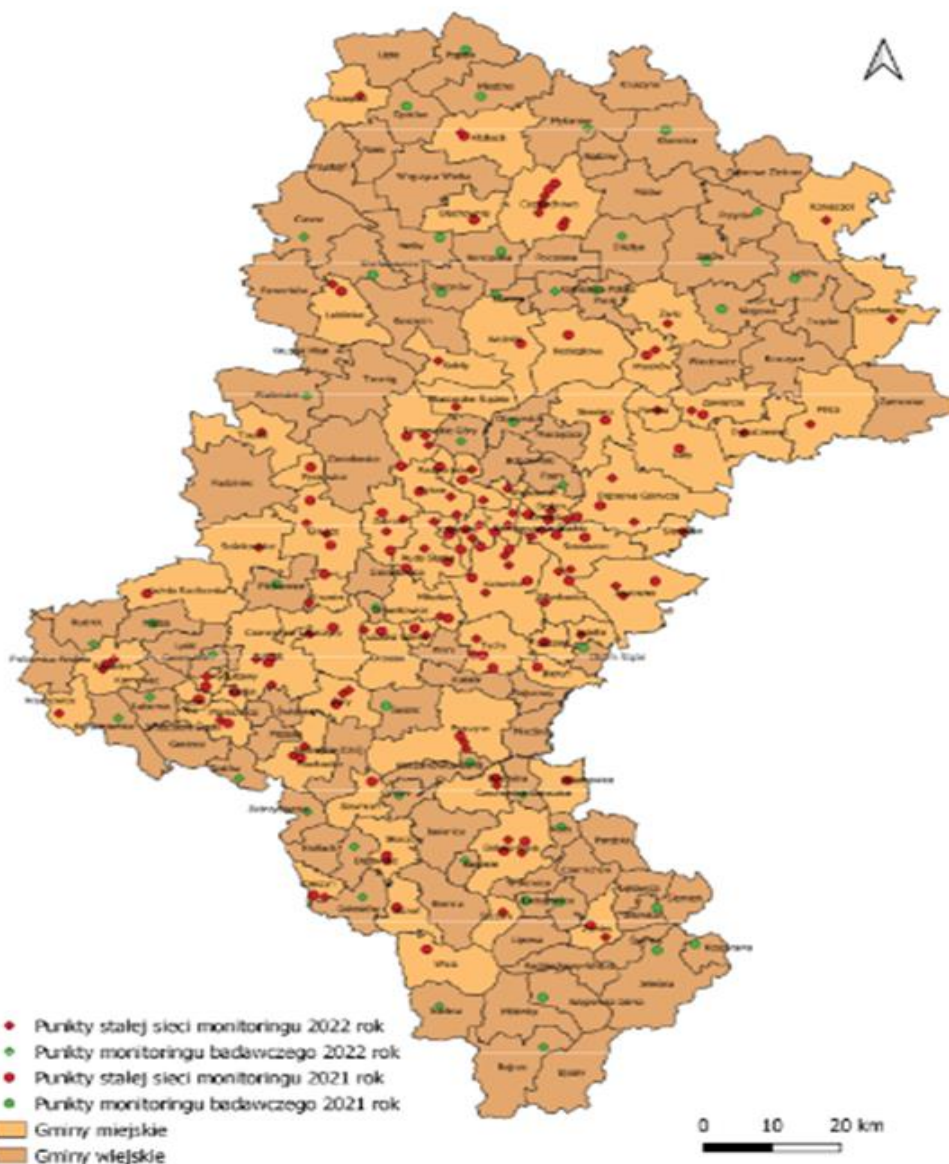
f – wartość częstotliwości pola elektromagnetycznego z tego samego wiersza kolumny „Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego”.

ND – nie dotyczy.

Źródło: Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku Dz.U. 2019, poz. 2448)

Ocena poziomów pól elektromagnetycznych na terenie województwa śląskiego została wykonana na podstawie pomiarów wykonanych w 2022 roku przez Centralne Laboratorium Badawcze GIOŚ w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.¹³

Na poniższych rysunkach przedstawiono lokalizację punktów pomiarowych dla sieci stałej i badawczej:

Mapa 1. Lokalizacja punktów pomiarowych stałej sieci monitoringu i monitoringu badawczego na terenie województwa śląskiego w latach 2021 - 2022.

Rysunek 17 Lokalizacja punktów pomiarowych stałej sieci monitoringu i monitoringu badawczego na terenie województwa śląskiego w latach 2021 – 2022

Źródło: GIOŚ, Ocena Poziomów Pól Elektromagnetycznych W Środowisku w Roku 2022 W Województwie Śląskim

¹³ https://www.gios.gov.pl/images/dokumenty/pms/monitoring_pol_elektromagnetycznych

Na obszarze gminy Godów został zlokalizowany jeden punkt pomiarowy poziomów pól elektromagnetycznych w ramach monitoringu badawczego(S_2022_GW_24) prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w 2022 i 2021 roku.

Tabela 22 Wyniki pomiarów badawczej sieci monitoringu w 2022 – punkt pomiarowy Godów i prezentacja wyników pomiarów

Adres punktu pomiarowego	Kod punktu pomiarowego	Wynik 0,5 godz. pomiaru [V/m]	Niepewność pomiaru [V/m]	Wartość wskaźnika WME
Godów, ul. Szkolna	S_2022_GW_24	poniżej progu czułości sondy pomiarowej (0,7 V/m),	-	chwilowa wartość maksymalna poniżej progu czułości sondy pomiarowej

Źródło: GIOŚ, Wyniki pomiarów monitoringowych za rok 2022, Ocena Poziomów Pól Elektromagnetycznych W Środowisku w Roku 2022 w Województwie Śląskim

W powiecie wodzisławskim zlokalizowano w latach 2021-2022 łącznie 6 punktów pomiarowych stałej sieci monitoringu, oraz 2 punkty w ramach monitoringu badawczego.

Średnia arytmetyczna natężenia pola elektromagnetycznego z pomiarów wykonanych w latach 2021-2022 w powiecie wodzisławskim wyniosła 0,91 V/m.

W latach 2021-2022 na terenie województwa śląskiego przeprowadzono łącznie 198 pomiarów okresowych PEM, w 101 punktach zarejestrowano średnie natężenia PEM poniżej progu czułości sondy pomiarowej, tj. 0,7 V/m. Średnie arytmetyczne natężenie pola elektrycznego, wyznaczone na podstawie wszystkich pomiarów wykonanych na terenie województwa śląskiego w 2021 roku wyniosło 0,73 V/m, natomiast w 2022 roku 0,83 V/m. Nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego, a tym samym nie wystąpiło przekroczenie wartości 1 wskaźnika WM_E.

Głównymi źródłami pól elektromagnetycznych sztucznie wytworzonych (na skutek działalności człowieka) w środowisku są:

- instalacje radiokomunikacyjne, do których zaliczamy: stacje bazowe telefonii komórkowych, systemy nadawcze radiowo-telewizyjne,
- bezprzewodowe sieci komputerowe,
- elektroenergetyczne stacje i linie przesyłowe

Według publicznej bazy danych SI2PEM (<https://si2pem.gov.pl/stats/>), zawierającej informacje o polu elektromagnetycznym w środowisku, można odczytać, że na obszarze woj. śląskiego nadaje i odbiera sygnał 5069 stacji bazowych telefonii komórkowej oraz 9 nadajników telewizyjnych DVB-T (stan na dzień 2.07.2024).

Należy wspomnieć, iż na terenie gminy Godów znajdują się stacje bazowe telefonii komórkowej zlokalizowane w następujących miejscach:

1. Stacje bazowe T-Mobile Play, Orange– lokalizacja Gołkowice, ul. 1 Maja 217; strunobetonowy maszt własny T-Mobile;

2. Stacja bazowa Play –Godów, ul. Polna 9 - maszt własny;
3. Stacja bazowa Plus - lokalizacja Godów, ul. Słoneczna - maszt własny;
4. Stacje bazowe Orange, T-Mobile – lokalizacja Godów, ul. Szkolna 11 - Zespół Szkolno-Przedszkolny;
5. Stacje bazowe Plus T-Mobile Orange T-Mobile – lokalizacja Skrzyszów, ul. 1 Maja 188 - maszt Plusa;
6. Stacja Bazowa T-Mobile – lokalizacja Skrzyszów, ul. Jana Pawła II – wybudowano w 2024r.
7. Stacja bazowa Play – lokalizacja Krostoszowice, ul. Olszyńska - maszt własny.

5.3.3. Elektroenergetyczne stacje i linie przesyłowe

W układzie normalnym zasilanie odbiorców zlokalizowanych na terenie gminy Godów odbywa się na średnim napięciu 6 i 20 kV liniami kablowymi oraz sieciami niskiego napięcia, zasilanymi ze stacji elektroenergetycznych WN/SN zlokalizowanych poza granicami gminy Godów, które stanowią własność TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach. Są to:

- stacja 220/110/20/6 kV Moszczenica (MOS) – zlokalizowana na terenie Gminy Jastrzębie Zdrój, będąca wspólnym obiektem TD S.A. i PSE S.A.;
- stacja 110/20 kV Wodzisław (WOD) - zlokalizowana na terenie Gminy Wodzisław Śląski.

Sieć elektroenergetyczna 110 kV (napowietrzna) łącząca stacje WN/SN obsługiwana jest przez TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach i pracuje w układzie zamkniętym. W związku, z czym w przypadkach awaryjnych istnieje możliwość wzajemnego połączenia stacji WN/SN (j.w.). Ponadto istnieją również powiązania sieci na średnim napięciu między stacjami transformatorowymi, które mogą być odpowiednio konfigurowane w zależności od układu awaryjnego sieci.

Na terenie gminy Godów zlokalizowane są istniejące oraz będące własnością i w eksploatacji TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach:

- linie napowietrzne i kablowe średniego napięcia (SN) 6 i 20 kV,
- linie napowietrzne i kablowe niskiego napięcia (nN),
- stacje transformatorowe SN/nN.

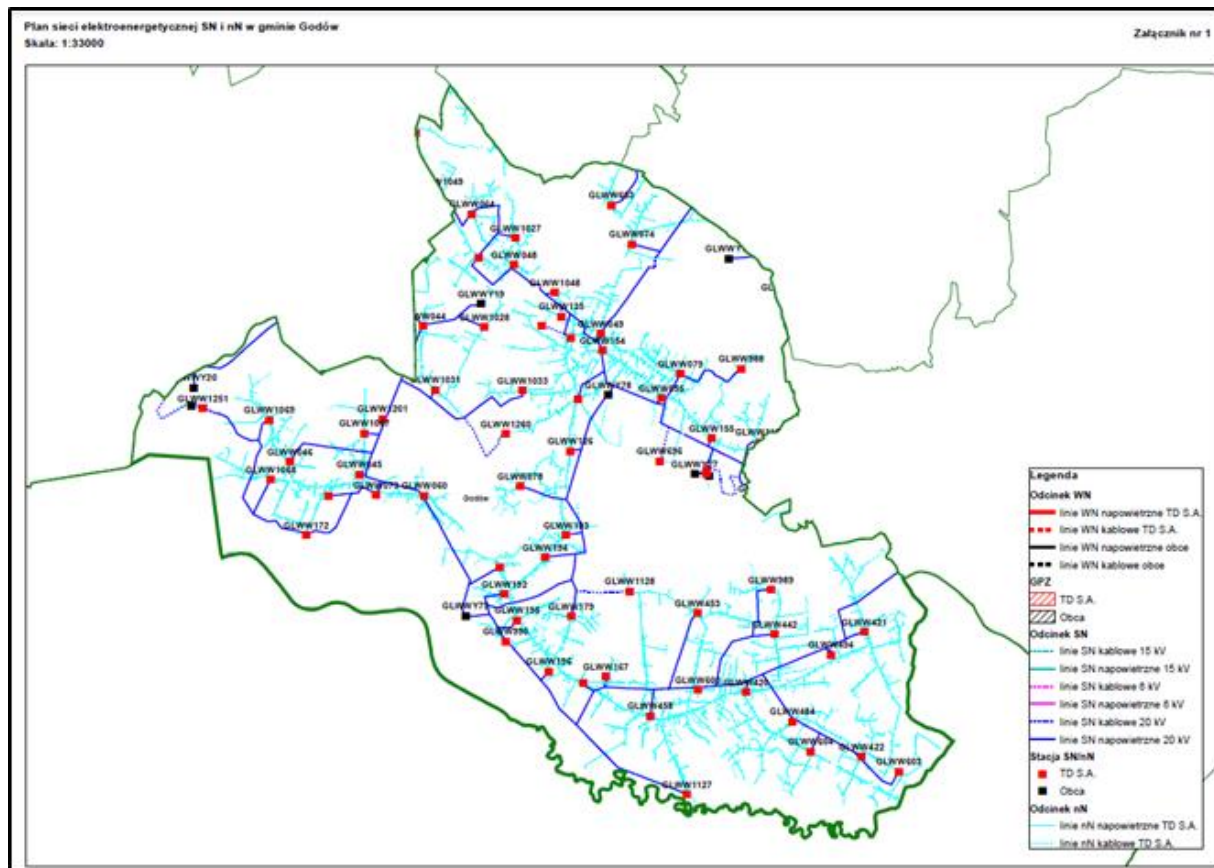
Stan techniczny linii Sn, nN, oraz stacji transformatorowych SN/nN zlokalizowanych na terenie Gminy Godów ocenia się jako dobry.

Długość poszczególnych linii napowietrznych i kablowych zlokalizowanych na terenie gminy Godów wynosi:

- linie napowietrzne niskiego napięcia (nN do 1 kV) – 141,85 km,
- linie kablowe niskiego napięcia (nN do 1 kV) – 33,59 km,

- linie napowietrzne średniego napięcia (SN) – 43,84 km,
- linie kablowe średniego napięcia (SN) – 6,77 km.

Plan sieci elektroenergetycznych Sn i Nn na terenie Gminy Godów przedstawiono na rysunku poniżej.

Rysunek 18 Plan sieci elektroenergetycznych Sn i Nn na terenie Gminy Godów
Źródło: TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach

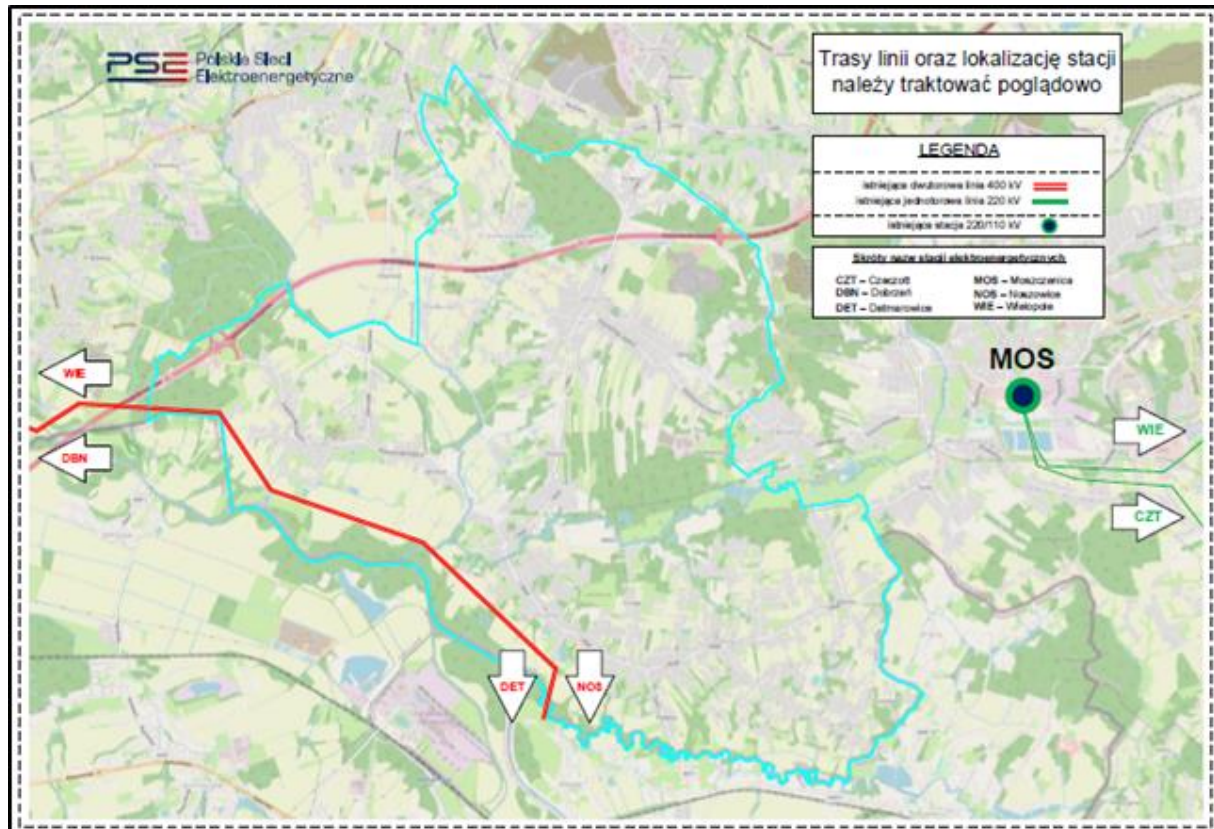
W planie Inwestycyjnym Tauron Dystrybucja S.A Oddział w Gliwicach na lata 2024-2026” zostały przewidziane do realizacji na terenie gminy Godów poniższe zadania:

- przebudowa sieci nN zasilanej ze stacji W1070 – Łaziska, ul. Powstańców Śląskich;
- przebudowa sieci nN zasilanej ze stacji W421 oraz budowa nowej stacji - Gołkowice ul. Graniczna, Zimne Doły, Żabkowska (I etap);
- budowa nowego obwodu nN ze stacji W494 ? Gołkowice, ul. 1 Maja, Boczna;
- budowa stacji SN/nN (skrócenie obwodów ze stacji W442, W494) – Gołkowice ul. Borowicka;
- budowa stacji SN/nN (skrócenie obwodów ze stacji W458, W600, W420, W484) - Gołkowice ul. 1 Maja, Podlaska, Wyzwolenia;
- budowa stacji transformatorowej SN/nN - Gołkowice ul. Jana III Sobieskiego;

- przebudowa sieci nN zasilanej ze stacji W603 oraz budowa nowej stacji - Gołkowice ul. Graniczna, Poprzeczna; Skrbeńsko ul. Piotrowicka, Szkolna, Zielona.¹⁴

Przez teren gminy Godów przebiega również należąca do Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A (PSE S.A.) dwutorowa linia 400 kV o relacjach Dobrzeń – Detmarovice, Wielopole – Nosovice (Czechy).

Schemat sieci przesyłowej na obszarze gminy Godów przedstawiono na rysunku poniżej.

Rysunek 19 Schemat sieci przesyłowej na obszarze gminy Godów – stan istniejący
Źródło: PSE

Zgodnie z Planem rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną na lata 2023-2032 PSE S.A. planują poza obszarem Gminy, w kierunku wschodnim od gminy Godów budowę nowej stacji elektroenergetycznej 400/220/110 kV Podborze oraz wprowadzenie do niej istniejącej linii 400 kV Dobrzeń – Detmarovice, Wielopole – Nosovice. Zarówno trasa, jak i rozwiązanie techniczne wprowadzenia linii nie zostały jeszcze przesądzone. Aktualnie trwają analizy koncepcyjne w tym zakresie, m.in. będzie poszukiwany optymalny korytarz.¹⁵

¹⁴ Źródło: Informacja z TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach z dnia 9.04.2024 r. TD24-03-0393887-03

¹⁵ Źródło: Informacja z PSE Departament Rozwoju Systemu nr 1249-DS-PS-WS.7111.38.2024.1

Podsumowanie oraz analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z polami elektromagnetycznymi

Na terenie gminy został zlokalizowany punkt pomiarowy w ramach monitoringu prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska i na podstawie wyników pomiarów wykonanych można stwierdzić, iż na obszarze gminy Godów wartość niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego jest na tyle mała, że nie powoduje uciążliwości dla środowiska.

Syntetyczną analizę SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z polami elektromagnetycznymi na podstawie, której wskazane zostaną cele w zakresie ochrony środowiska przedstawiają tabele poniżej.

Tabela 23 Analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z polami elektromagnetycznymi – mocne i słabe strony

 MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
– Potencjalnie niskie wartości promieniowania niejonizującego na obszarze gminy;	– Zlokalizowanie na terenie gminy Godów stacji bazowych telefonii komórkowej.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 24 Analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z polami elektromagnetycznymi – szanse i zagrożenia

 SZANSE	ZAGROŻENIA
- Skutecznie działający krajowy system ochrony przed polami elektromagnetycznymi.	– Planowane inwestycje w zakresie linii przesyłowych i możliwe zwiększanie nadajników telefonii komórkowej.

Źródło: Opracowanie własne.

5.4. Zasoby przyrodnicze

Obszar gminy Godów położony jest w obszarze:

- Prowincji Wyżyny Polskie, Podprowincji Wyżyna Śląsko-Krakowska, Makroregion Wyżyna Śląska, Mezoregion: Płaskowyż Rybnicki, który obejmuje przeważającą część obszaru Gminy
- Prowincji Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym, Podprowincji Podkarpacie Północne, Makroregion: Kotlina Ostrawska, Mezoregion Kotlina Olzy – niewielki obszar w południowej części Gminy.

Lokalizację gminy Godów względem mezoregionów Polski przedstawia poniższy rysunek.

Rysunek 20 Lokalizacja gminy Godów względem mezoregionów Polski

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl>

Krótką charakterystykę mezoregionów przedstawiono poniżej.

Płaskowyż Rybnicki - mezoregion fizycznogeograficzny (341.15) położony w południowej Polsce, stanowiący południowo-zachodnią część Wyżyny Śląskiej. Obszar wznosi się do ok. 310 m n.p.m. (w Pszowie). Najwyższym naturalnym wzniesieniem płaskowyżu jest wzgórze Ramża (325 m n.p.m.), a sztucznym hałda w Rydułtowach (406 m n.p.m.). Powierzchnia płaskowyżu wynosi 850 km². Płaskowyż Rybnicki składa się z osadów wodno-lodowcowych zlodowacenia środkowopolskiego, a jego fundament stanowią skały karbońskie przykryte

osadami morza mioceńskiego ze złożami soli, gipsu i siarki. Zewnętrzną warstwę osadów tworzą gliny, żwiry i piaski czwartorzędowe o niewielkiej miąższości oraz znikomej przydatności rolniczej. Główną formą korzystania z surowców naturalnych jest przemysł wydobywczy. Występują tu złoża węgla kamiennego, soli, siarki i gipsu. Na Płaskowyżu Rybnickim rozwinął się Rybnicki Okręg Węglowy. Obszar jest gęsto zaludniony, główne miasta: Jastrzębie-Zdrój, Rybnik, Wodzisław Śląski, Żory.

Kotlina Olzy - mezoregion fizycznogeograficzny (512.12) region o krajobrazie doliny rzecznej położony na Podkarpaciu Północnym, część Kotliny Ostrawskiej. Obejmuje dolinę rzeki Olzy na pograniczu polsko-czeskim w okolicach miasta Karwina. Wyodrębniony jako mezoregion w ramach regionalizacji fizycznogeograficznej Polski z 2018 roku wykonanej przez międzyuczelniany zespół geografów pod kierownictwem Jerzego Solona.

W granicach Polski region obejmuje dwa niewielkie, izolowane od siebie fragmenty koło wsi Godów i Pogwizdów, zajmujące łącznie powierzchnię 6 km². Godowski fragment Kotliny Olzy graniczy z Płaskowyżem Rybnickim, fragment pogwizdowski przylega do Wysoczyzny Kończyckiej i Pogórza Śląskiego. Pod względem rzeźby terenu jest to płaskie dno doliny Olzy, ograniczone skarpami i osiagające przedział wysokości 200–265 m n.p.m. Naturalne dla regionu gleby madowe i lasy łąkowe zachowały się tutaj jedynie punktowo, z uwagi na intensywną działalność przemysłowo-osadniczą człowieka, w tym funkcjonowanie Kopalni Węgla Kamiennego „Morcinek” w Kaczycach.

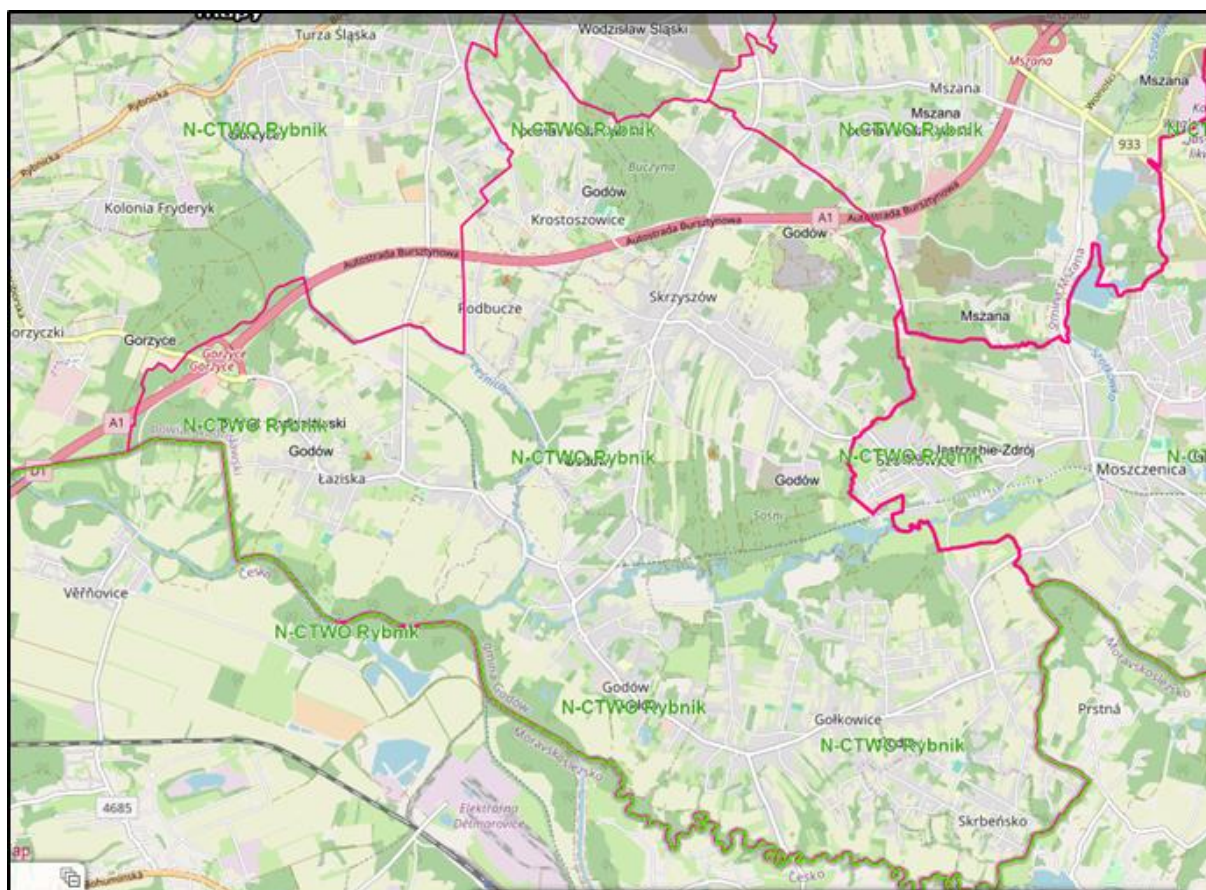
W podziale regionalnym Polski Jerzego Kondrackiego region ten nie jest wyszczególniony, będąc tam włączonym do mezoregionu Wysoczyzny Kończyckiej. Według regionalizacji Czech autorstwa zespołu geografów pod kierownictwem Jaromíra Demka, dolina Olzy koło Karwiny wchodzi w skład subregionu Ostravská niva w mezoregionie Ostravská pánev.

Gmina Godów posiada niską lesistość, wynosi 9,3 % całej powierzchni gminy. W 2023 roku (według danych GUS na 31.12.2023 r.) powierzchnia lasów wynosiła 353,22 ha, w tym lasy publiczne 168,25 ha, w tym lasy publiczne Skarbu Państwa 168,25 ha, lasy prywatne ogółem – 184,97 ha.¹⁶

Gmina znajduje się na terenie Nadleśnictwa Rybnik, które jest pod nadzorem Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach.

Mapę Nadleśnictw prezentuje rysunek poniżej:

¹⁶ Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/teryt/tablica>

Rysunek 21 Mapa nadleśnictw obejmujących teren gminy Godów

Źródło: <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy#>

W pierwotnym krajobrazie gminy panowały puszcze, w których na terenach wyniesionych rosły lasy mezofilne, a w dolinach higrofilne lasy liściaste. W lasach mezofilnych dominowały grądy – czyli zbiorowiska dębowo-lipowo-grabowe, które od początku średniowiecza były intensywnie trzebione na rzecz użytków rolniczych i pod budownictwo. Zachowały się one tylko na terenach silnie urzeźbionych oraz w związku z tym trudnych do zagospodarowania. W dolinach rzek i mniejszych cieków wodnych występowały niegdyś lasy łąkowe, które na terenach zagospodarowanych wycięto i zamieniono w wilgotne, produktywne łąki kośne, zaś na miejscach niewykorzystanych rolniczo ukształtowały się zastępcze zbiorowiska łąk bagiennych i podmokłych, głównie zespół wierzbowki błotnej i bodziska błotnego *Filipendulo-Geranium* i inne.

Główne powierzchnie leśne to: w Skrzyszowie, przy granicy z Krostoszowicami, las w Skrzyszowie przy granicy z Mszaną (w rejonie składowiska odpadów powęglowych), las przy granicy z Godowem, las w Żabkowie, las w dolinie Olzy oraz las przy granicy z Gorzycami (w sąsiedztwie autostrady). Lasy są w dobrej kondycji, przeważnie są to drzewostany liściaste z bukiem i dębem, w domieszce zaś występuje sosna. W Łaziskach przy granicy z autostradą, po południowej stronie ul. Powstańców Śląskich występują znaczne połacie z olchą, mające

charakter zbliżony do lasu łągowego fraxino-alnetum, występujący jednak w postaci znacznie zubożonej. Lasy nie tworzą jednolitej struktury i nie posiadają połączenia ani pomiędzy sobą, ani pomiędzy większymi kompleksami. Na terenie Gminy występuje znaczna ilość zadrzewień, w których dominują brzozy (samosiejki na gruntach odłogowanych), sosny lub modrzewia (nasadzenia). Część z tych zadrzewień, choć zgodnie z zapisami ustawy o lasach jest lasem, to jednak w zapisach ewidencji gruntów ciągle jest zaklasyfikowana jako rola (tak jest np. z opisywanym wyżej lasem olchowym w Łaziskach, którego wiek przekracza 50 lat – w ewidencji gruntów widnieją tu tereny rolne i pastwiska).

Zieleń niską tworzą w zdecydowanej przewadze ciągle uprawiane grunty orne. Tereny odłogowane zarastają głównie nawłocią, wrotyczem i trzcinnikiem, ale należy podkreślić, że miejsc takich jest stosunkowo niewiele. Niewielki jest w strukturze terenów otwartych udział typowych łąk czy pastwisk. Występujące łąki mają charakter łąk wyczyńcowych lub ubogie florystycznie pastwiska lolio–cynosuretum (zespół życicy trwałej i grzebienicy pospolitej).

Do najcenniejszych terenów należy zaliczyć doliny rzek (często silnie meandrujących), nieliczne kompleksy leśne oraz niewielkie podmokłe dolinki z olchą. Dużym walorem gminy jest znaczna ilość siedlisk występujących blisko siebie: zagajniki, pola, doliny rzeczne itp.

Gmina Godów jest położona w obrębie bardzo ważnego szlaku migracyjnego ptaków, jakim jest Brama Morawska. W okresie przelotów można tu spotkać wiele gatunków ptaków, które nie gniazdują na terenie gminy.¹⁷

Na obszarze gminy Godów znajdują się pomniki przyrody wpisane w centralnym rejestrze form ochrony przyrody <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP>, w tym:

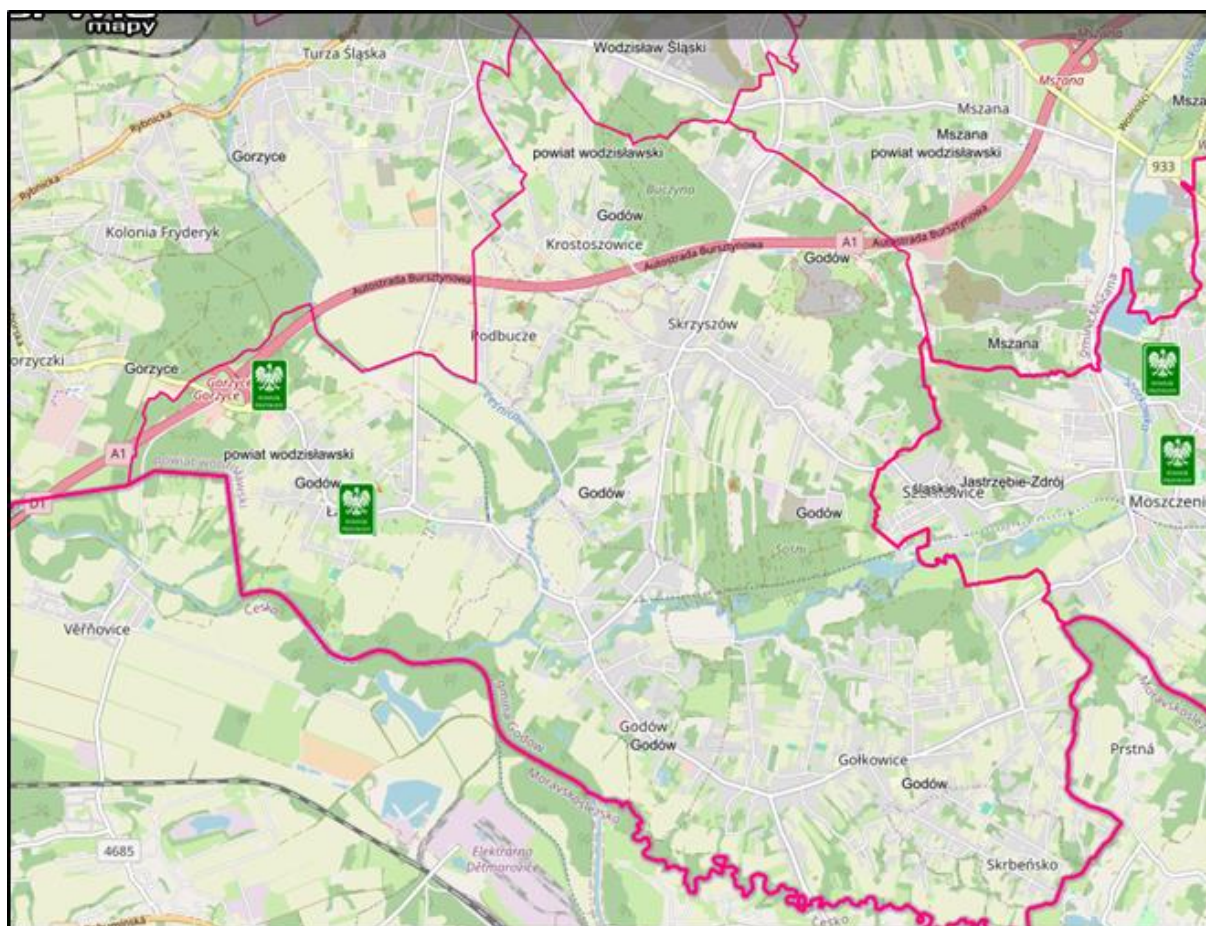
- **PL.ZIPOP.1393.PP.2415052.14** - data ustanowienia 2002-06-11 na mocy Uchwały Nr XXIX/223/2002 Rady Gminy W Godowie z dnia 24 kwietnia 2002 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody; opis Buk pospolity (*Fagus sylvatica*) o obwodzie pnia 350 cm; typ pomnika – jednoobiektowy; rodzaj tworu przyrody - drzewo (gatunek: Buk pospolity (Buk zwyczajny) - *Fagus sylvatica*; pierśnica: 121cm; obwód: 380cm; wysokość: 25m); położenie - teren lasów państwowych działka 3251/402 obręb Łaziska, Nadleśnictwa Rybnik;
- **PL.ZIPOP.1393.PP.2415052.1697** - data ustanowienia 2012-12-19 na mocy Uchwały Nr XXIV/176/12 Rady Gminy Godów z dnia 11 października 2012 r. w sprawie ustanowienia zbiorowego pomnika przyrody; opis: grupa drzew składająca się z następujących drzew: 10 drzew z gatunku Dąb szypułkowy, 1 drzewa z gatunku

¹⁷ Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Godów

Lipa drobnolistna oraz 1 drzewa z gatunku Kasztanowiec zwyczajny; typ pomnika – wieloobiektowy; dane tworców przyrody:

- drzewo (gatunek: Dąb szypułkowy - Quercus robur; pierśnica: 82cm; obwód: 258cm);
- drzewo (gatunek: Dąb szypułkowy - Quercus robur; pierśnica: 71cm; obwód: 223cm);
- drzewo (gatunek: Dąb szypułkowy - Quercus robur; pierśnica: 75cm; obwód: 236cm);
- drzewo (gatunek: Dąb szypułkowy - Quercus robur; pierśnica: 109cm; obwód: 342cm);
- drzewo (gatunek: Lipa drobnolistna - Tilia cordata ; pierśnica: 87cm; obwód: 273cm);
- drzewo (gatunek: Dąb szypułkowy - Quercus robur; pierśnica: 89cm; obwód: 280cm);
- drzewo (gatunek: Dąb szypułkowy - Quercus robur; pierśnica: 64cm; obwód: 201cm);
- drzewo (gatunek: Dąb szypułkowy - Quercus robur; pierśnica: 88cm; obwód: 276cm);
- drzewo (gatunek: Kasztanowiec zwyczajny (Kasztanowiec biały) - Aesculus hippocastanum; pierśnica: 74cm; obwód: 232cm);
- drzewo (gatunek: Dąb szypułkowy - Quercus robur; pierśnica: 64cm; obwód: 201cm);
- drzewo (gatunek: Dąb szypułkowy - Quercus robur; pierśnica: 132cm; obwód: 415cm);
- drzewo (gatunek: Dąb szypułkowy - Quercus robur; pierśnica: 152cm; obwód: 478cm);

położenie - zbiorowy pomnik przyrody znajduje się na terenie wokół zabytkowego drewnianego kościoła pod wezwaniem Wszystkich Świętych w Łaziskach.

Rysunek 22 Lokalizacja Form ochrony przyrody na terenie Gminy Godów

Źródło: <http://geoservis.gdos.gov.pl/mapy/>

Teren gminy jest pagórkowaty, poprzecinany malowniczymi dolinami czterech rzek: Olzy, Leśnicy, Szotkówki i Piotrówki.

Godów jest gminą odznaczającą się wysokim udziałem terenów o wartościach przyrodniczych, na które składają się m.in. urozmaicona rzeźba terenu, wysokie walory przyrodnicze i estetyczne dolin rzecznych oraz mniejszych cieków stałych i okresowych, a także bogactwo szaty roślinnej. W parkach podworskich w Łaziskach i Godowie występuje liczne starodrzewie. Sołectwa poprzecinane są licznymi drogami i ścieżkami biegnącymi wśród zieleni do uroczych miejsc i zakątków.

Do atrakcyjnych pod względem krajobrazowym i przyrodniczym terenów należą m.in. jar w Gołkowicach, las w Żabkowie, środowisko wodne w dolinie Olzy w Łaziskach, uroczysko w obrębie lasu przy granicy z Czechami w Łaziskach, fragment doliny rzeki Leśnicy oraz zadrzewione wzgórze w Podbuczu.

Na terenie gminy Godów występują miejsca o podwyższonych walorach przyrodniczych, które z powodzeniem spełniałyby ustawowe kryteria wymagane do objęcia terenów ochroną prawną, a które nie były dotąd wskazywane do ochrony np. siedliska łągowe w dolinie

Szotkówki i Piotrówki, wzgórze w Łaziskach, cała dolina Olzy, fragment bukowego wzgórza i doliny cieku w Skrzyszowie, fragmenty doliny Dopływu spod Dolanka.

Mając na uwadze powyższe w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Godów (Uchwała NR XXXIII/226/2017 Rady Gminy Godów z dnia 25 maja 2017 r). zaproponowano objęcie ochroną następujących terenów:

1. Dolina Olzy,
2. Dolina Szotkówki,
3. Dolina Piotrówki,
4. Las Łęgowy w Godowie,
5. Meander Olzy w Łaziskach,
6. Zbiorowiska wodno-błotne w dolinie Olzy w Łaziskach,
7. Meandry Leśnicy,
8. Zadrzewione wzgórze w Łaziskach,
9. Zadrzewione wzgórze w Skrzyszowie,
10. Dolina Potoku ze Skrzyszowa (lub nazwa Potok Skrzyszowski),
11. Las Łęgowy w Żabkowie,
12. Jar w Gołkowicach.
13. Dolina Dopływu spod Dolanka (lub nazwa Dopływ z Jastrzębia).

Oprócz walorów krajobrazowych na terenie gminy występuje wiele cennych zabytków.

Do rejestru A zabytków z terenu województwa śląskiego zostały wpisane obiekty nieruchome, w tym stanowiska archeologiczne wymienione w poniższej tabeli.

Tabela 25 Wykaz zabytków na terenie gminy Godów

NR REJESTRU, województwo	WPIS DO REJESTRU (organ, data, nr decyzji) * w tym: zmiany decyzji, sprostowania, nadanie nowego numeru, itd.	PRZEDMIOT OCHRONY	MIEJSCOWOŚĆ
1169/70 katowickie	WKZ, dn. 29.12.1970, KI.III-67/34/70	stanowisko archeologiczne - gródek stożkowy średniowieczny; w NE części wsi na S od szosy na polach	Gołkowice
1170/70 katowickie	WKZ, dn. 29.12.1970 KI.III-67/35/70	fragmenty fundamentów stanowiące pozostałości po zamku średniowiecznym	Gołkowice
732/66 katowickie 347/11 śląskie	1) WKZ, dn. 05.08.1966, KI.III-680/618/66 2) ŚWKZ, dn. 04.07.2011 K-RD.5130.18.2011.KL - pismo z nowym nr rej.	kościół parafialny pw. Wszystkich Świętych / obiekt w ramach ogrodzenia wraz z wyposażeniem wnętrza	Łaziska Rybnickie
436/15 śląskie	ŚWKZ, dn. 13.02.2015 K-RD.5130.43.2014	budynek kościoła ewangelicko-augsburskiego / obiekt w obrysie murów zewnętrznych - zgodnie z planem	Gołkowice, ul. Cmentarna 22
1) 759/66 katowickie 2) A/525/2019 śląskie	1) WKZ, dn. 26.09.1966, KI.III-680/703/66 2) ŚWKZ, dn. 23.07.2019, K-RD.5130.35.2019.MB	kościół drewniany filialny pw. św. Anny / obiekt w ramach ogrodzenia wraz z wyposażeniem wnętrza	Gołkowice, ul. 1 Maja
764/66 katowickie A/824/2021 śląskie	WKZ, dn. 30.12.1966, KI.III-680/840/66 ŚWKZ, dn. 09.06.2021 K-RD.5130.78.2021.MB - pismo z nowym nr rej.	kapliczka przydrożna	Skrzyszów, ul. 1 Maja

Źródło <http://wkz.katowice.pl/uslugi/rejestr-zabytkow>

Do rejestru C zabytków z terenu województwa śląskiego zostały wpisane 2 stanowiska archeologiczne w Gołkowicach:

- Gołkowice, stan. 1; nr rejestru 1169/70 z 1970-12-29;
- Gołkowice, stan. 2; nr rejestru 1170/70 z 1970 -12-29.

Zabytkiem archeologicznym jest każdy ślad działalności człowieka znajdujący się w ziemi lub pod wodą, którego zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową. Można wyróżnić dwa typy zabytków archeologicznych: ruchome i nieruchome. Zabytki ruchome to przedmioty związane z działalnością człowieka w przeszłości, wytwory pracy ludzkiej, takie jak naczynia, narzędzia, ozdoby, broń, itp. Nieruchome zabytki archeologiczne, nazywane są także stanowiskami archeologicznymi. Są to obszary, w obrębie których występują źródła archeologiczne wraz z otaczającym je

kontekstem, czyli bezpośrednim otoczeniem, układem warstw glebowych oraz zespołem danych, określających ich położenie. Mogą to być grodziska, cmentarzyska, pozostałości dawnych osad, nawarstwienia miast, nawarstwienia związane z funkcjonowaniem zamków, wsi historycznych, itd.¹⁸

Oprócz ww. obiektów w gminie znajduje się 107 obiektów wymienionych w ewidencji zabytków (<https://zabytek.pl/pl>), w tym: domy, kaplice, 41 ślady osadnicze i 336 dokumenty.

Przez teren gminy przebiegają szlaki turystyczne i rowerowe :

- Żelazny Szlak Rowerowy (cz. Železná cyklotrasa) - poprowadzony jest po pograniczu polsko-czeskim, przez tereny 5 gmin: Godów, Jastrzębie-Zdrój i Zebrzydowice, a także czeską Karwinę i Piotrowice koło Karwiny. Pętla główna ma 54 km długości (a dodając dojazd z dworca kolejowego w Zebrzydowicach daje dystans 60 km), ale w terenie istnieje również trasa alternatywna, która ma 36 km i daje rowerzystom możliwość wyboru kilku wariantów trasy;
- 24C „Pętla Euroregionu Cieszyńskiego”, czerwony znakowany szlak rowerowy, rozpoczyna się od przejścia granicznego w Chałupkach i biegnie do przejścia granicznego w Jasnowicach. Na terenie powiatu wodzisławskiego pokrywa się z odcinkiem trasy R4.; przebieg trasy Zabełków, Olza, Uchylsko, Gorzyczki, Łaziska, Godów, Gołkowice, Jastrzębie-Zdrój, Markłowice Górne, Zebrzydowice, Kaczyce, Pogwizdów, Cieszyn, Dzięgielów, Goleszów, Kozakowice, Bładnice, Skoczów, Harbutowice, Ustroń, Wisła, Istebna, Jasnowice; całkowity dystans 129 km;
- trasa rowerowa Wola Chałupki - Zielony szlak turystyczny prowadzący na terenie województwa śląskiego od miejscowości Wola przez Pszczybę, Studzionkę, Strumień, Jastrzębie Zdrój, Godów, Łaziska i Gorzyczki do granicy państwa w Chałupkach. Szlak jest fragmentem trasy EuroVelo – europejskiej sieci szlaków rowerowych i oznaczony jest numerem R4. Całkowity dystans 87.64 km.
- Szlak Pieszy Godów – Szeroka; czerwony szlak turystyczny prowadzący z Godowa przez Gołkowice, Jastrzębie Zdrój do Szerokiej. Najważniejsze atrakcje do zobaczenia na trasie: w Gołkowicach – drewniany kościół św. Anny; w Jastrzębiu Zdroju – Galeria Historii Miasta, park Zdrojowy i zabytkowa zabudowa uzdrowiskowa (Dom Zdrojowy, Muszla Koncertowa, Pijalnia Wód), kościół NSPJ, kościół św. Katarzyny Aleksandryjskiej i Opatrzności Bożej, drewniany kościół św. Barbary i św. Józefa, kościół NMP Matki Kościoła tzw. „silos”, pomnik Porozumień Jastrzębskich, grób rodziny Witczaków, dwór w Bziu Zameckim, Pałac w Jastrzębiu Zdroju – Boryni;

¹⁸ Źródło <http://wkz.katowice.pl/uslugi/rejestr-zabytkow>

w Szerokiej – kościół barokowo-klasycystyczny z końca XVIII wieku, kamienna figura przydrożna Matki Boskiej z Dzieciątkiem z XVIII w. ulokowana na tzw. kopcu szwedzkim oraz późnobarokowa kapliczka przydrożna z XVIII w.

Podsumowanie oraz analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z zasobami przyrodniczymi

Pod względem przyrodniczym gmina Godów jest atrakcyjna, na jej terenie znajdują się formy ochrony przyrody zarejestrowane w centralnym rejestrze form ochrony przyrody, zabytki oraz atrakcje turystyczne. Gmina ma duże walory krajobrazowe.

Tabela 26 Analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z zasobami przyrodniczymi – mocne i słabe strony

 MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - Dogodne tereny do uprawiania turystyki rowerowej i pieszej. - Duże walory krajobrazowe gminy. - Obecność na terenie gminy tworów chronionych. 	<ul style="list-style-type: none"> - Presja wywierana przez człowieka na obszary chronione, związana z postępującą urbanizacją.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 27 Analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z zasobami przyrodniczymi – szanse i zagrożenia

 SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - Możliwość uzyskania środków dotacyjnych na realizację zadań związanych z ochroną siedlisk i gatunków roślin i zwierząt . - Promowanie walorów turystycznych gminy i całego obszaru, a także tworzenie gospodarstw agroturystycznych bazujących na potencjale krajobrazowym gminy. - Wzrost popularności regionu, rozwój przedsiębiorczości mieszkańców Gminy. - Zwiększająca się świadomość konieczności ochrony zasobów przyrodniczych. 	<ul style="list-style-type: none"> - Brak działań ze strony gminy w wyniku braku dotacji z środków zewnętrznych. - Utrata zasobów leśnych i siedlisk przyrodniczych w wyniku zmian klimatu (susze, obniżenie poziomu wód gruntowych, erozje gleby). - Zanieczyszczenia związane z bytowaniem i działalnością człowieka (nielegalne zrzuty ścieków i porzucanie śmieci, wzrost ruchu samochodowego).

Źródło: Opracowanie własne.

5.5. Zasoby wodne

Zasoby wodne są znaczącym składnikiem środowiska, wpływającym pośrednio i bezpośrednio na warunki gleby, mikroklimat regionu, a także faunę i florę. Przyjęło się dzielić zasoby na wody powierzchniowe – w tym: jeziora, rzeki, strumienie i inne zbiorniki wodne, oraz na wody podziemne - definiowane jako wody przemieszczające się w ośrodkach skalnych pod powierzchnią ziemi.

5.5.1. Wody powierzchniowe

Gmina Godów położona jest w zlewni rzeki Odry, która odwadnia teren gminy poprzez jej prawobrzeżne dopływy – Olzę, Piotrówkę, Szotkówkę i Lesznicę oraz pomniejsze potoki.

Olza jest ciekim II rzędu i bezpośrednim, prawobrzeżnym dopływem Odry. Jest to rzeka graniczna. Na teren gminy Godów wpływa z terenu Republiki Czeskiej. Poza granicami Polski znajduje się też jej lewobrzeżna część zlewni. Bezpośrednio odwadnia ona południowo-zachodnią część gminy – sołectwa Godów i Łaziska. Jej długość na terenie gminy wynosi ok. 4,2 km, zaś całkowita długość 86,2 km. Szerokość koryta wynosi 25-30 m, głębokość skarp do 1-2 m. Przebieg jest kręty, nieco skorygowany przez człowieka ze względu na graniczny odcinek, ale nawiązujący do naturalnego, z tendencją do meandrowania. Linia brzegowa jest ogólnie wyrównana, bez bocznej obudowy hydrotechnicznej. Jedynie ok. 700 m poniżej ujścia rz. Piotrówki do Olzy znajduje się ok. 1-metrowy betonowy stopień wodny; podobny stopień znajduje się ok. 120 m poniżej ujścia rz. Szotkówki do Olzy. Pełnią one funkcję przeciwrumoszową i ogólnie zmniejszającą siłę erozyjną rzeki, nie są jednak zinwentaryzowane w KZGW. Brak jest wałów przeciwpowodziowych.

Lesznica (Leśnica) jest ciekim IV rzędu i prawobrzeżnym dopływem Szotkówki, do której wpada w Godowie, niecałe 600 m przed ujściem tej ostatniej do rz. Olzy. Bierze początek w Wodzisławiu Śląskim i stanowi przedłużenie Potoku Jedłownickiego. Wraz z Krostoszowickim Potokiem odwadnia północną i północno-zachodnią część Gminy: część Krostoszowic, Skrzyszowa, Łazisk i Godowa. Jej długość na terenie gminy wynosi ok. 5,3 km licząc wzdłuż koryta, wraz z odcinkiem granicznym z Wodzisławiem Śl. Całkowita długość wraz z Potokiem Jedłownickim wynosi ok. 21 km.

Od północno-zachodnich granic gminy do ul. Dworcowej w Łaziskach potok płynie w korycie uregulowanym, prostoliniowym. W sąsiedztwie widoczne są liczne pozostałości meandrów naturalnego koryta, wciąż zawodnione, zadrzewione. Od ul. Dworcowej w Łaziskach potok

płyń w korycie naturalnym, początkowo lekko krętym, a niżej meandrującym. Wcina się on w podłoże na głębokość 1-3 m. Pozostałości starych koryt meandrowych widoczne są na południe od ul. Młyńskiej i Powstańców Śląskich. Częściowo pozostawione są naturalnej sukcesji i zarastające drzewami i krzewami, częściowo zaś zaorane i uprawiane. Przekrój poprzeczny doliny jest typowo skrzynkowy, jej dno na terenie gminy Godów jest wyjątkowo szerokie, przekraczające 500 m. Zasadniczo brak jest obudowy hydrotechnicznej koryta, w tym wałów przeciwpowodziowych.

Szotkówka jest ciekim III rzędu i prawobrzeżnym dopływem Olzy, do której wpada na wysokości Godowa. Bierze początek w Świerklanach, zaś na teren Gminy Godów wpływa od wschodu z Jastrzębia Zdroju. Wraz z Potokiem ze Skrzyszowa odwadnia Skrzyszów, Godów i część Gołkowic. Jej długość na terenie Gminy wynosi ok. 6,7 km, licząc wzdłuż koryta. Jego największy dopływ Lesznica łączy się z nim tuż przed ujściem do Olzy. Koryto jest kręte, mocno meandrujące o naturalnym przebiegu, wyraźnie wcięte w podłoże na głębokość 1-3 m, jedynie na uregulowanym odcinku może być nieco większe. Uregulowany odcinek ma długość ok. 750 m i zaczyna się powyżej ul. 1 Maja, a kończy poniżej ul. Gliniki w Godowie. Poniżej mostu w ciągu ul. 1 Maja znajduje się próg wodny wykazany w ewidencji KZGW. Poniżej znajdują się jeszcze dwa mniejsze, niezewidencjonowane progi. Przekrój poprzeczny doliny jest wyraźnie skrzynkowy, rzeka płynie w różnym położeniu – środkiem, pod jednym lub pod przeciwnym stokiem. Duże zbiorniki wodne w dolinie Szotkówki są pochodzenia powyrobiskowego i hodowlanego. Mniejsze zbiorniki o charakterze oczek wodnych są pochodzenia naturalnego, często towarzyszą starym zakolom meandrowym. Inaczej wygląda to w dopływach: w wąskich dolinach lewobrzeżnych dopływów Szotkówki z Gołkowic-Borowicy i Gołkowic-Żabkowa licznie występują niewielkie zbiorniki wodne o charakterze hodowlanych, tzw. stawy łańcuszkowe – typowe dla tej części Śląska..

Piotrówka jest ciekim III rzędu i prawobrzeżnym dopływem Olzy, do której wpada na wysokości Gołkowic. Podobnie jak Olza, jest to rzeka graniczna i na teren Gminy Godów wpływa na wysokości Skrbeńska. Bezpośrednio odwadnia ona południową część Gminy – sołectwa Skrbeńsko i Gołkowice. Jej długość na terenie Gminy wynosi ok. 5,5 km, zaś całkowita długość ok. 31 km. Podobnie jak Olza, w wyższym biegu płynie przez wysoczyzny lessowe. Koryto jest wyraźnie wcięte w podłoże na głębokość 1,7-3,3 m, ma naturalny przebieg, bardzo mocno meandruje, liczne też są ślady starorzeczy po odciętych meandrach. Dolina jest skrzynkowa, asymetryczna, koryto podsunięte jest pod prawą jej krawędź po polskiej stronie, na terenie gminy Godów. Szerokość koryta jest zróżnicowana ze względu na kręty przebieg, waha się od 5 do 9 m. Brak jest zabudowy hydrotechnicznej w obrębie koryta, w tym wałów przeciwpowodziowych. Zbiorniki wodne w dolinie Piotrówki występują miejscami

jako niewielkie oczka o różnej genezie. Największy, o powierzchni ponad 1,6 ha, występuje na południe od Gołkowic, na wysokości ujścia Piotrówki do Olzy.

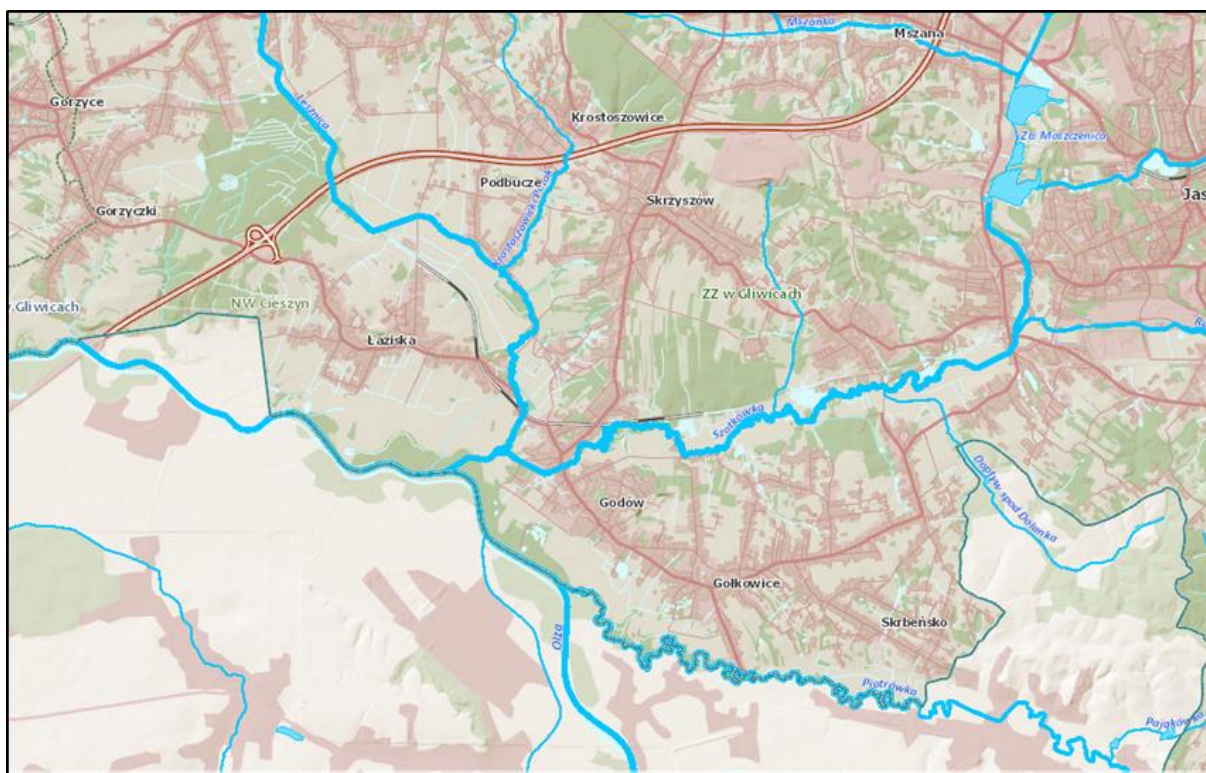
Zbiorniki wodne

Na terenie gminy Godów znajduje się duża ilość różnego typu zbiorników wodnych. W zdecydowanej większości są to niewielkie stawiki czy oczka wodne, które lokalizowane były w parowach na niewielkich ciekach i mają formę stawów łańcuszkowych. Na łączną sumę ok. 195 różnego typu zinwentaryzowanych stawów i oczek wodnych tylko trzy posiadają powierzchnię większą niż 1 ha: staw w dolinie Szotkówki w północnej części Żabkowa o powierzchni ok. 4,9 ha, staw w dolinie Szotkówki w rejonie tzw. Głębocza o pow. ok. 2,03 ha oraz staw w południowej części Godowa (rejon ul. Stawowej).

Uzupełnieniem większych zbiorników jest szereg małych stawów i oczek wodnych lokowanych w dolinach cieków. Ich liczba jest bardzo duża, i lokalizowane są w większości w parowach i wąwozach, głównie w Gołkowicach, Żabkowie, Skrbeńsku i Krostoszowicach, czyli wszędzie tam, gdzie ukształtowanie terenu na to pozwalało.

Należy również wspomnieć o istnieniu na terenie gminy wielu niewielkich zbiorników, które stanowią odcięte meandry Olzy, Piotrówki, Szotkówki i Lesznicy.. Duża ilość zbiorników wodnych na terenie gminy jest elementem bardzo ważnym, zarówno dla kształtowania bioróżnorodności, jak i współczynnika małej retencji.¹⁹

¹⁹ Źródło: Studium Uwarunkowań I Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Godów

Rysunek 23 Rzeki i nadzory wodne znajdujące się na terenie gminy Godów

Źródło: <https://wody.isok.gov.pl>

Podmiotem odpowiedzialnym za gospodarkę wodną na terenie gminy Godów jest Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach, Zarząd Zlewni w Gliwicach, Nadzór Wodny w Cieszynie.

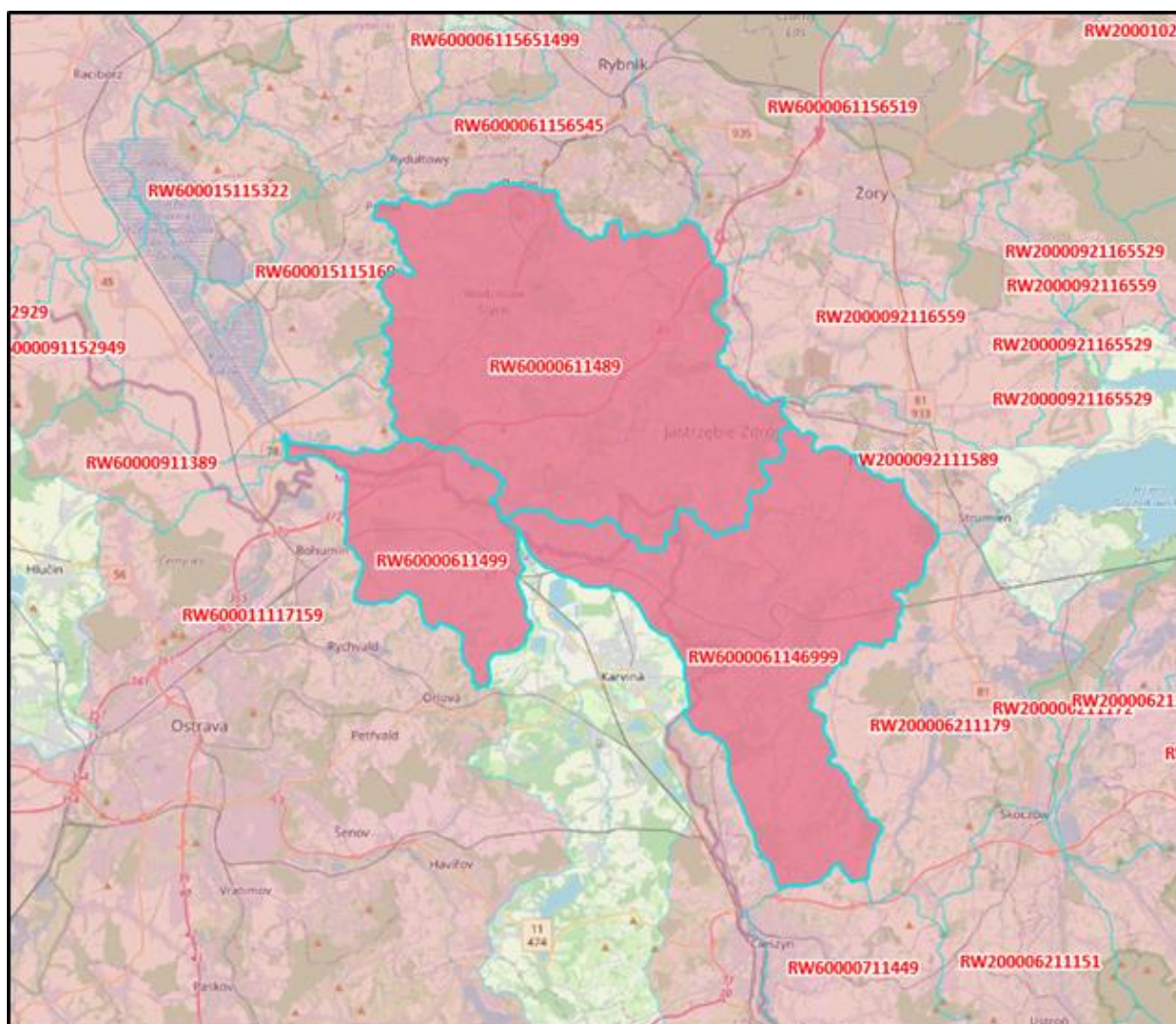
Gmina Godów położona jest na obszarze dorzecza Odry w regionie wodnym Górnej Odry. Na obszarze Gminy Godów znajdują się 3 zlewnie jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych JCWP RW, których stan i przeznaczenie opisano poniżej:

- **RW60000611489 Szotkówka**- Typ JCWP RW_ RW_wap - Potok lub mała rzeka wyżynna na podłożu węglanowym; rzeczywista długość JCWP 71,14 km; powierzchnia zlewni JCWP 196,78 km²; obszar dorzecza Odry; region wodny Górnej Odry; obejmuje gminy: Godów, Gorzyce, M. Jastrzębie-Zdrój, M. Pszów, M. Radlin, M. Rybnik, M. Wodzisław Śląski, Marklowice, Mszana, Pawłowice, Świerklany; status SZCW - silnie zmieniona część wód; użytkowanie wód: ochrona przeciwpowodziowa; ocena stanu GIOŚ 2014-2019 - san/potencjał ekologiczny: słaby potencjał ekologiczny; wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny: BZT5, OWO, przewodność, azot ogólny, azot amonowy, azot azotanowy, fosfor ogólny, fosfor fosforanowy (V); fitobentos; stan chemiczny poniżej dobrego; wskaźniki determinujące stan chemiczny: nikiel; **stan (ogólny) - zły stan wód**; osiągnięcie celów środowiskowych w 2027 roku jest

zagrożone; JCWP nieprzeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, JCWP przeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych; na terenie zlewni JCWP nie występują obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie;

- **RW6000061146999 Piotrówka** - Typ JCWP RW_wap - Potok lub mała rzeka wyżynna na podłożu węglanowym; rzeczywista długość JCWP 76,20 km; powierzchnia zlewni JCWP 152,21 km²; obszar dorzecza Odry; region wodny Górnej Odry; obejmuje gminy: Dębowiec, Godów, Hażlach, M. Cieszyn, M. Jastrzębie-Zdrój, Pawłowice, Strumień, Zebrzydowice; status NAT - naturalna część wód; ocena stanu GIOŚ 2014-2019 - san/potencjał ekologiczny: słaby stan ekologiczny; wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny: BZT5, azot ogólny, azot amonowy, azot azotanowy; fitobentos, ichtiofauna; stan chemiczny poniżej dobrego; wskaźniki determinujące stan chemiczny: benzo(a)piren; **stan (ogólny) - zły stan wód**; główna przyczyna presji troficznych odpływ miejski (wody opadowe) oraz nawożenie i depozycja oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone); osiągnięcie celów środowiskowych w 2027 roku jest zagrożone; JCWP nieprzeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, JCWP nieprzeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych; obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: obszar chronionego krajobrazu Cieszyńskie Pogórze, obszar Natura 2000 Dolina Górnej Wisły;
- **RW60000611499 Olza - odcinek graniczny od Piotrówki do ujścia-** Typ JCWP RW_wap - Potok lub mała rzeka wyżynna na podłożu węglanowym; rzeczywista długość JCWP 10,06 km; powierzchnia zlewni JCWP 152,57,47 km²; obszar dorzecza Odry; region wodny Górnej Odry; obejmuje gminy: Godów i Gorzyce; status SZCW - silnie zmieniona część wód; użytkowanie wód: ochrona przeciwpowodziowa; energetyka wodna: ocena stanu GIOŚ 2014-2019 - san/potencjał ekologiczny: słaby potencjał ekologiczny; wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny: BZT5, przewodność, azot ogólny, azot amonowy, azot azotanowy, fosfor fosforanowy (V), cynk; fitobentos, ichtiofauna; stan chemiczny poniżej dobrego; wskaźniki determinujące stan chemiczny: benzo(a)piren, fluoranten, heptachlor; bromowane difenylotery, heptachlor; **stan (ogólny) - zły stan wód**; osiągnięcie celów środowiskowych w 2027 roku jest zagrożone; JCWP nieprzeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi,

JCWP nieprzeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych; na terenie zlewni nie występują obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie.

Rysunek 24 Lokalizacja zlewni jednorodnych części wód powierzchniowych występujących na terenie gminy Godów

Źródło <http://karty.apgw.gov.pl:4200/mapal>

5.5.2. Wody podziemne

Wody podziemne ze względu na duże zasoby oraz wysoką jakość są bardzo ważnym źródłem zaopatrzenia w wodę do picia. Duże znaczenie gospodarcze oraz występujące powszechnie zagrożenie wód podziemnych, a także brak możliwości ich szybkiego odnawiania, wymusza stałą kontrolę jakości poprzez prowadzenie systemu monitoringu wód podziemnych. Monitoring Jakości Zwykłych Wód Podziemnych (MJZWP) jest elementem Państwowego Monitoringu Środowiska i funkcjonuje jako system krajowy, regionalny i lokalny. Obejmuje badania parametrów fizyczno-chemicznych wód w celu określenia klasy ich jakości. Krajowa sieć MJZWP funkcjonuje od 1991 roku i aktualnie składa się z blisko 700 punktów badawczych

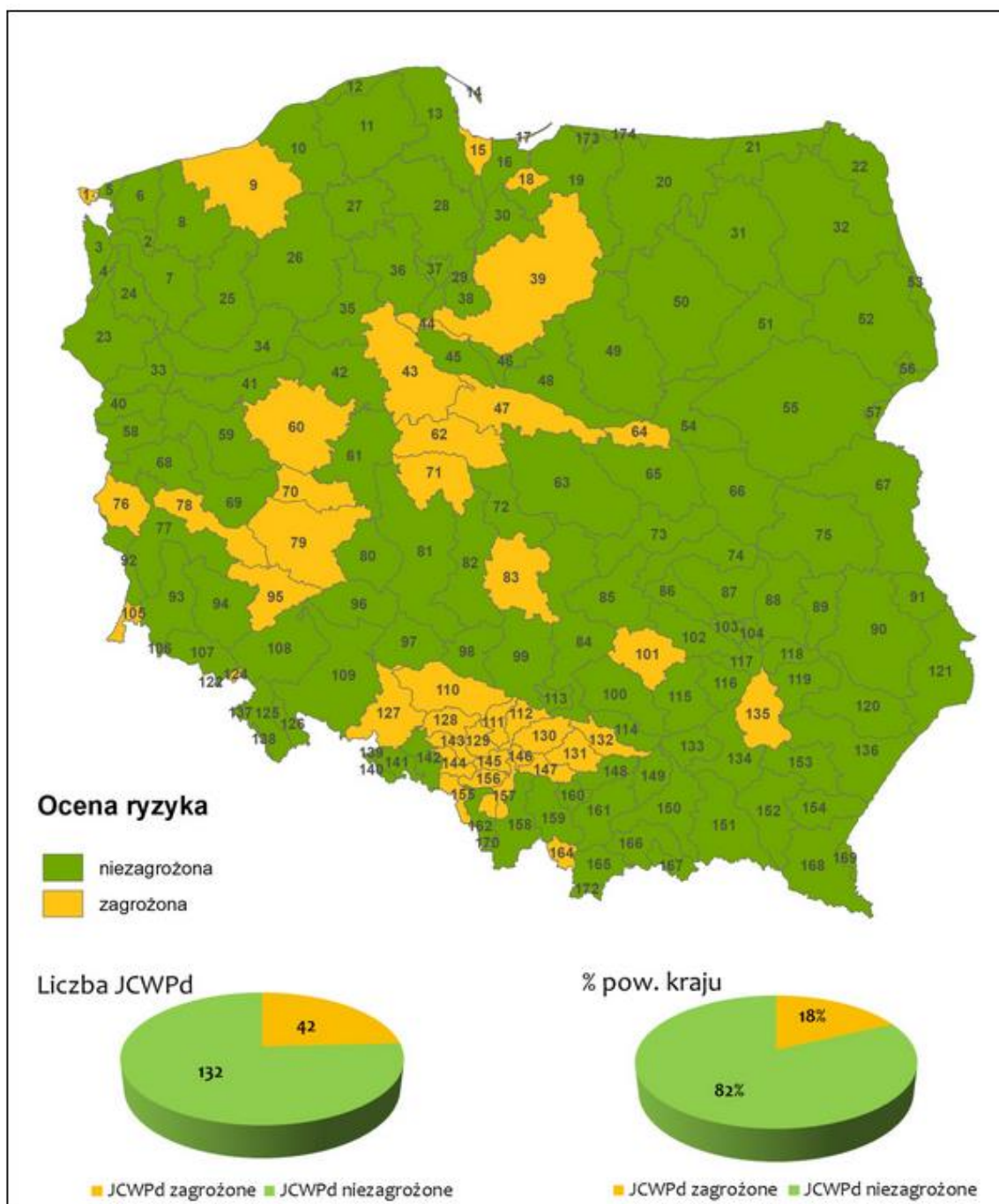
rozmieszczonych na terenie całego kraju. Jej zadaniem jest stała kontrola jakości wód podziemnych we wszystkich poziomach użytkowania, poza oddziaływaniem lokalnych źródeł zanieczyszczeń. Celem badań w sieci krajowej jest śledzenie zmian chemizmu wód podziemnych i sygnalizacja zagrożeń w skali kraju. Pobór prób oraz badania laboratoryjne wody wykonywane są według jednolitych metod przez Państwowy Instytut Geologiczny.

Państwowa Służba Hydrogeologiczna odpowiada za wydzielenie oraz opracowuje charakterystyki geologiczne i hydrogeologiczne jednolitych części wód podziemnych (JCWPd). Analizuje presje i oddziaływania na wody podziemne – w zakresie chemicznym i ilościowym.

W Polsce dokonano podziału wód podziemnych na Jednolite Części Wód Podziemnych – JCWPd. Obecnie, w latach 2022-2027 obowiązuje podział na 174 JCWPd.

Kolejnym etapem była identyfikacja potencjalnych presji na wody podziemne oraz odniesienie zgromadzonych informacji do wyników monitoringu wód podziemnych w JCWPd, które traktowano jako wskaźnik efektu oddziaływania presji na stan wód podziemnych. Efektem końcowym analizy było zakwalifikowanie **42 jednolitych części wód podziemnych jako zagrożonych nieosiągnięciem celów środowiskowych**. W odniesieniu do wyników z poprzedniego cyklu planistycznego (2016-2021) ocena ryzyka została podtrzymana w przypadku 25 jednolitych części wód podziemnych.

Wyniki oceny ryzyka dla poszczególnych JCWPd przedstawia poniższy rysunek:

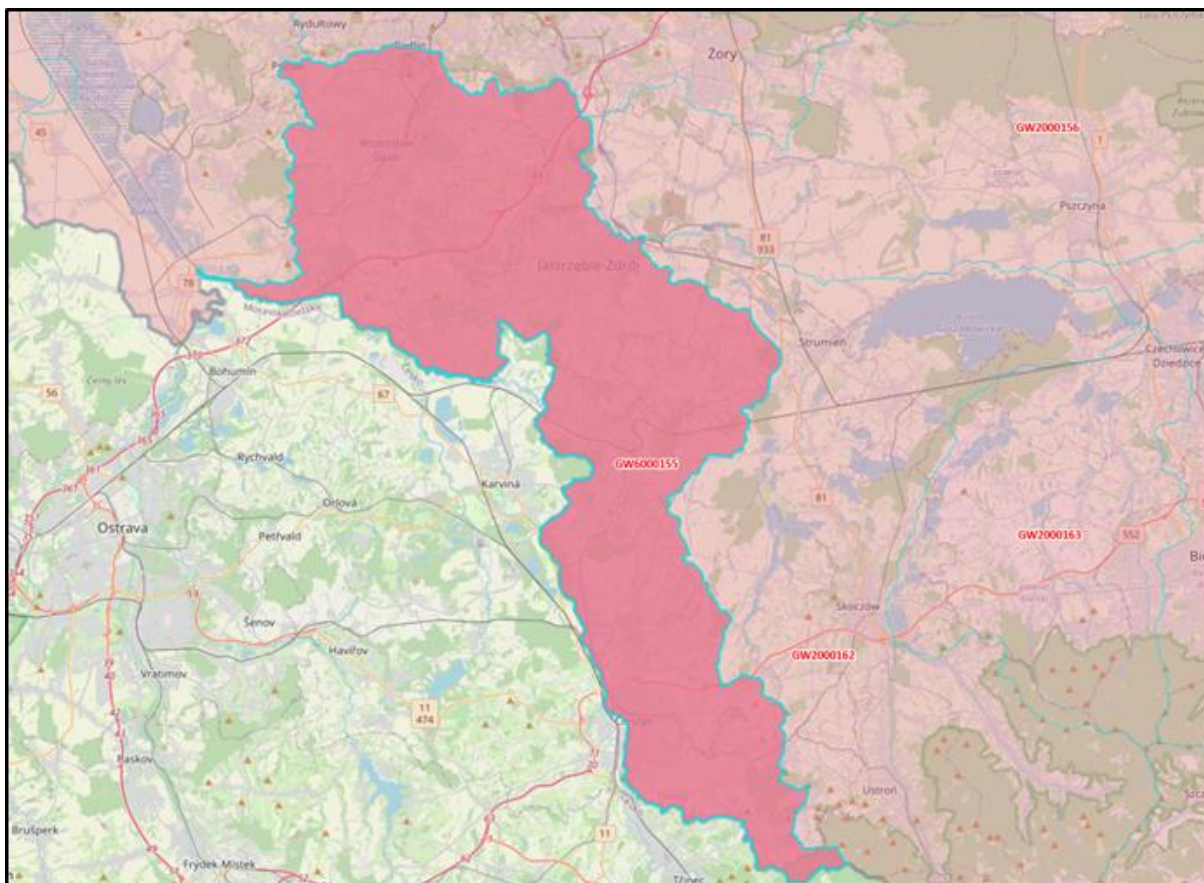

Rysunek 25 Wyniki oceny ryzyka dla poszczególnych JCWPd

Źródło: <https://www.pgi.gov.pl/psh/zadania-psh/8913-zadania-psh-jcwpd.html>

W obrębie gminy Godów występuje 1 obszar Jednolitych Części Wód Podziemnych - GW6000155.

Usytuowanie na mapie JCWPd przedstawia rysunek poniżej.

Rysunek 26 Lokalizacja JCWPd w obrębie gminy Godów

Źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/mapa>

Tabela 28 Podsumowanie oceny stanów i celów środowiskowych dla ww. obszarów JCWPd dla gminy Godów

Kod JCWP	Monitowanie obszaru	Ocena stanu (2019)		Pobór z ujęć stan na rok 2018	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Cele środowiskowe dla JCWP	Termin osiągnięcia dobrego stanu
		Stan ilościowy	Stan chemiczny				
GW6000155	Tak	dobry	dobry	1750,25	zagrożona chemicznie	– dobry stan chemiczny dobry stan ilościowy	w okresie 2012-2019 dobry stan ilościowy i chemiczny

Źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/api/v1/jcw/pdf?code=GW6000155>;

JCWPd GW6000155 jest przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

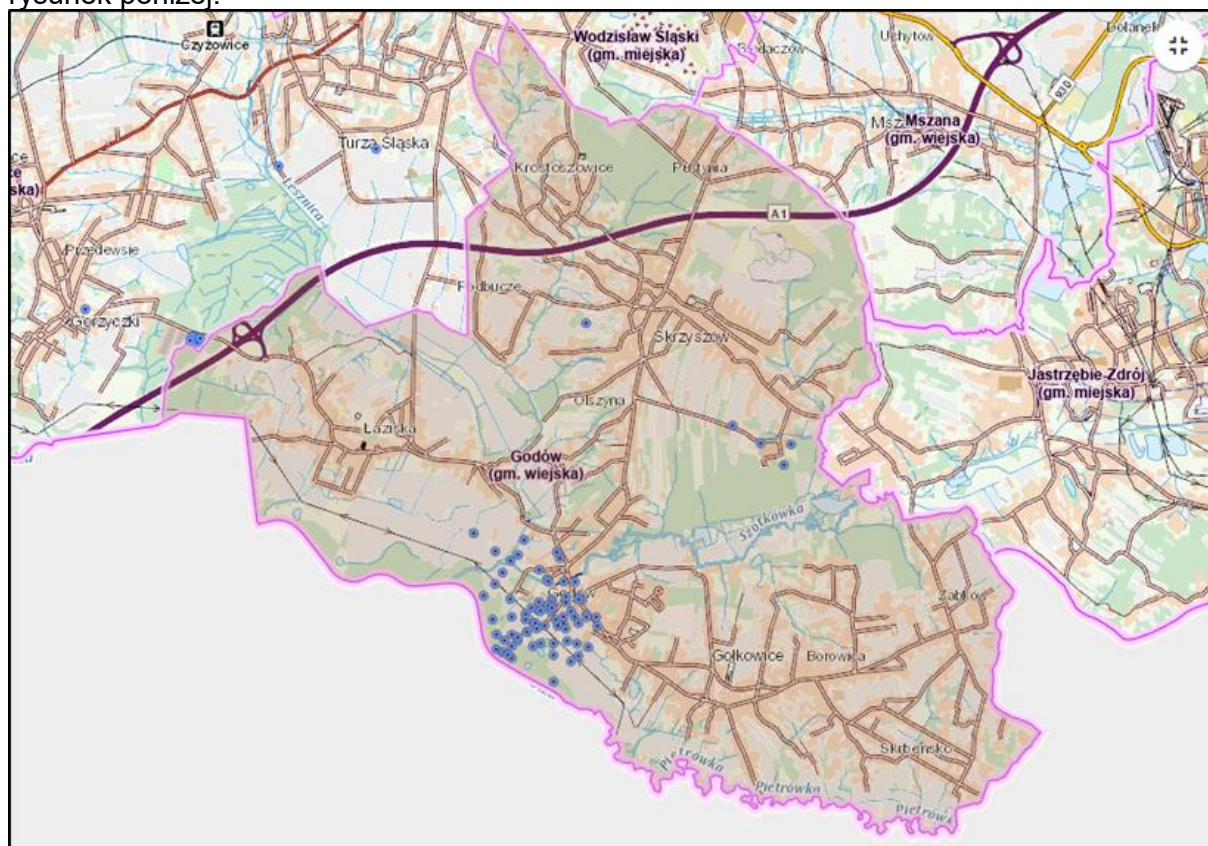
W obrębie JCWPd GW6000155 wyodrębniono:

- Główne Zbiorniki Wód Podziemnych
 - a) Numer 348- Zbiornik warstw Godula (Beskid Śląski); lokalny;
- Kompleksy wodonośne:
 - a) Kompleks nr 1: stratygrafia – czwartorzęd; typ ośrodka – porowy; stratygrafia -kreda-jura; typ ośrodka -porowo-szczelinowy

- b) Komplex nr 2: stratygrafia - czwartorzęd-neogen; typ ośrodka porowy
Stratygrafia- karbon; typ ośrodka -porowo-szczelinowy.²⁰

Szczególne znaczenie GZWP wynika przede wszystkim z ich obecnego oraz perspektywicznego zaopatrzenia w wodę do picia w stanie surowym lub po jej ewentualnym prostym uzdatnieniu przy pomocy stosowanych obecnie i uzasadnionych ekonomicznie technologii. Stąd ważna jest jakość zasobów wodnych i przeciwdziałanie zagrożeniom. Wody podziemne narażone są przede wszystkim na zagrożenia związane z działalnością człowieka, a największy wpływ na ich zanieczyszczenie mają ścieki komunalne i przemysłowe oraz składowiska odpadów komunalnych.

Na terenie gminy Godów istnieją ujęcia głębinowe wody. Usytuowanie ich na mapie przedstawia rysunek poniżej.

Rysunek 27 Lokalizacja obiektów hydrogeologicznych na terenie gminy Godów

Źródło: <https://geologia.pgi.gov.pl/>

²⁰ Źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-podziemne>

5.5.3. Bezpieczeństwo powodziowe

Zgodnie z ustawą Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017r. (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1087 ze zm.) przez obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi – rozumie się obszary, na których istnieje znaczące ryzyko powodzi lub jest prawdopodobne wystąpienie znaczącego ryzyka powodzi. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią to:

- a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
- c) obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska stanowiące działki ewidencyjne,
- d) pas techniczny.

W celu zapewnienia ochrony ludności i mienia przed powodzią:

- a) obszary szczególnego zagrożenia powodzią uwzględnia się w planie zagospodarowania przestrzennego województwa, strategii rozwoju województwa, strategii rozwoju gminy, strategii rozwoju ponadlokalnego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy;
- b) poziom zagrożenia powodziowego wynikający z wyznaczenia obszarów szczególnego zagrożenia powodzią uwzględnia się w decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzjach o warunkach zabudowy, dotyczących nieruchomości w całości lub w części położonych na tych obszarach.

Dla obszarów dorzeczy przygotowuje się, na podstawie dostępnych lub łatwych do uzyskania informacji obejmujących także wpływ zmian klimatu na występowanie powodzi, wstępną ocenę ryzyka powodziowego. Dla obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi wskazanych we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego sporządza się mapy zagrożenia powodziowego.

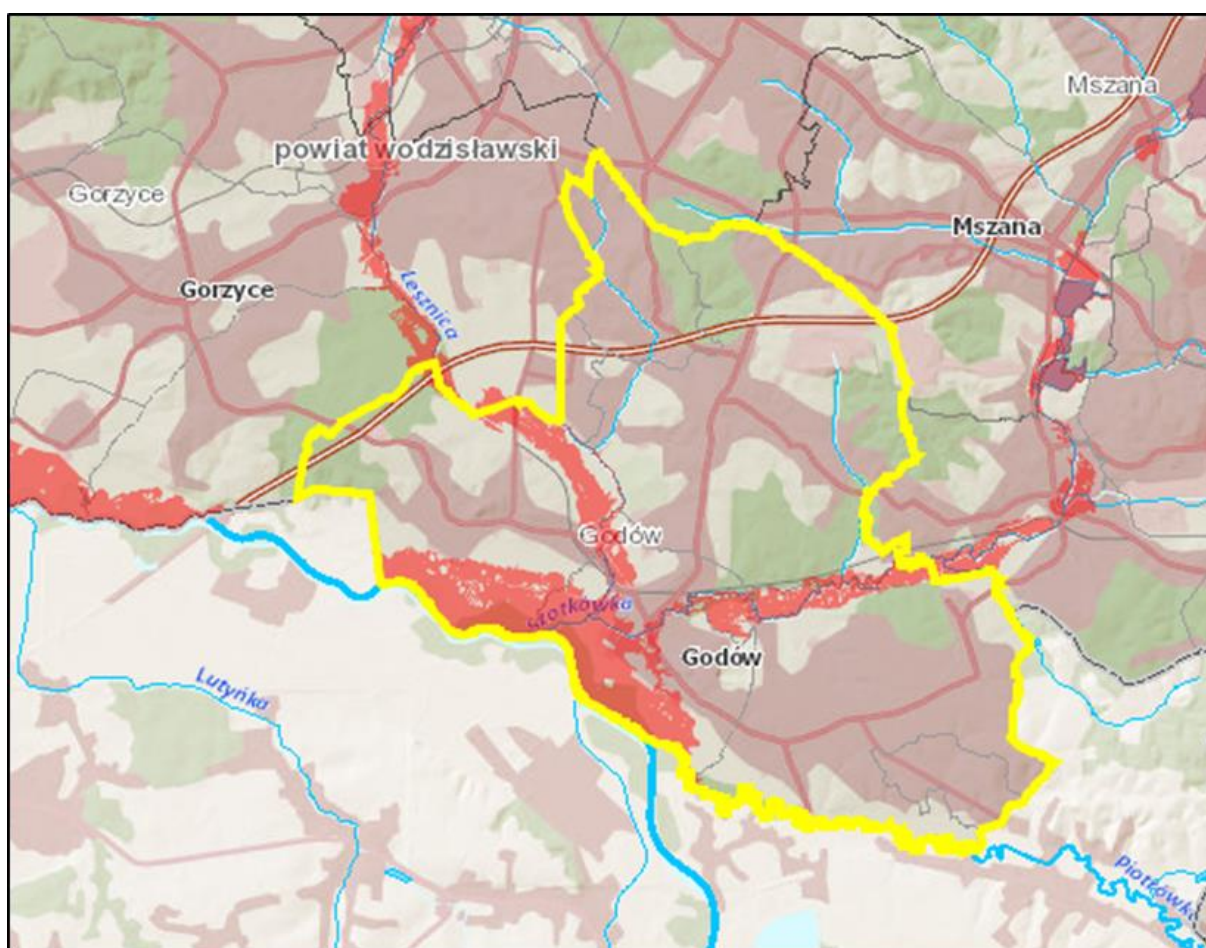
ISOK – „Informatyczny System Osłony Kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami” – to projekt mający na celu utworzenie systemu poprawiającego osłonę gospodarki, środowiska i społeczeństwa przed nadzwyczajnymi zagrożeniami, w szczególności przed powodzią. W ramach projektu określono obszary gdzie występuje zagrożenie dla życia i mienia, co docelowo ma prowadzić do ograniczania ekspansji gospodarczej na tych obszarach.

Mapa zagrożenia powodziowego (MZP) i mapy ryzyka powodziowego (MRP), w ramach projektu ISOK, zostały wykonane przez IMGW-PIB dla obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, wskazanych we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego (WORP). MZP i MRP wykonano w formie cyfrowej. Mapy zagrożenia powodziowego i mapy

ryzyka powodziowego są udostępnione w środowisku systemu ISOK. Przedstawione na mapach zagrożenia powodziowego powinny być uwzględniane w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, planach zagospodarowania przestrzennego województwa, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego lub decyzjach o warunkach zabudowy.

Na obszarze gminy Godów występują obszary zagrożone podtopieniami oraz powodzią wzdłuż rzek, głównie Olzy, Szotkówki i Lesznicy. Dla tych obszarów w ramach projektu ISKOK została wykonana wstępna ocena ryzyka powodziowego WORP oraz mapy zagrożenia powodziowego.

Poniżej przedstawiono wycinek mapy z portalu ISOK przedstawiający potencjalne obszary zagrożenia powodziowego dla gminy Godów.

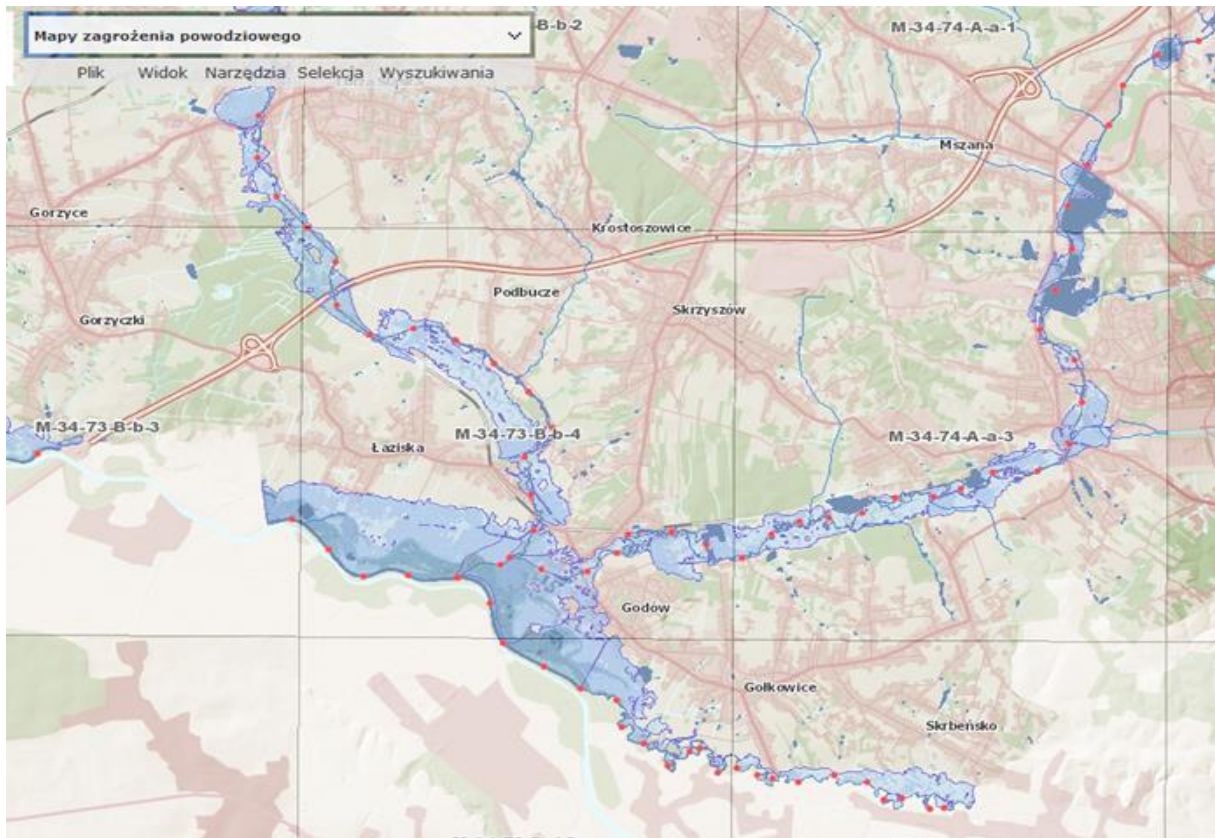
Rysunek 28 Obszary na terenie gminy Godów narażone na niebezpieczeństwo powodzi

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gmap=gpPGW

Mapy zagrożenia powodziowego przedstawiają obszary zagrożone powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia:

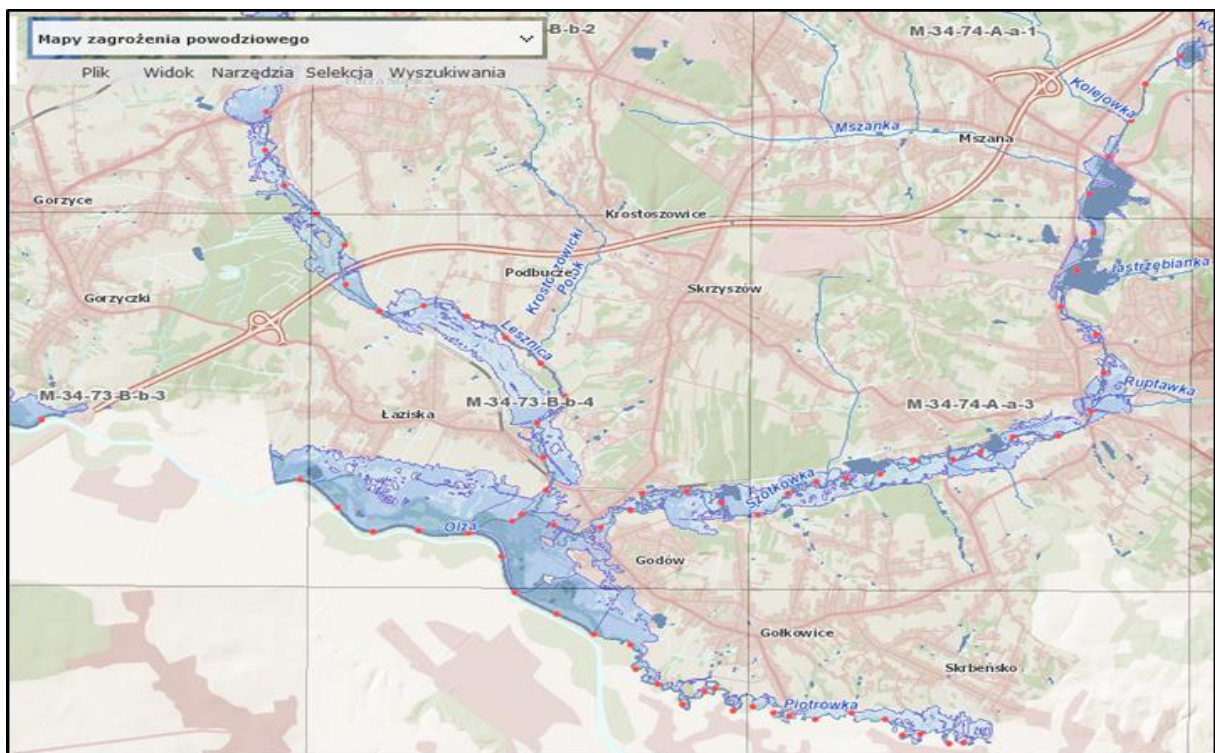
- niskim, wynoszącym 0,2%, (czyli raz na 500 lat);
- średnim, wynoszącym 1%, (czyli raz na 100 lat);

– wysokim, wynoszącym 10%, (czyli raz na 10 lat).

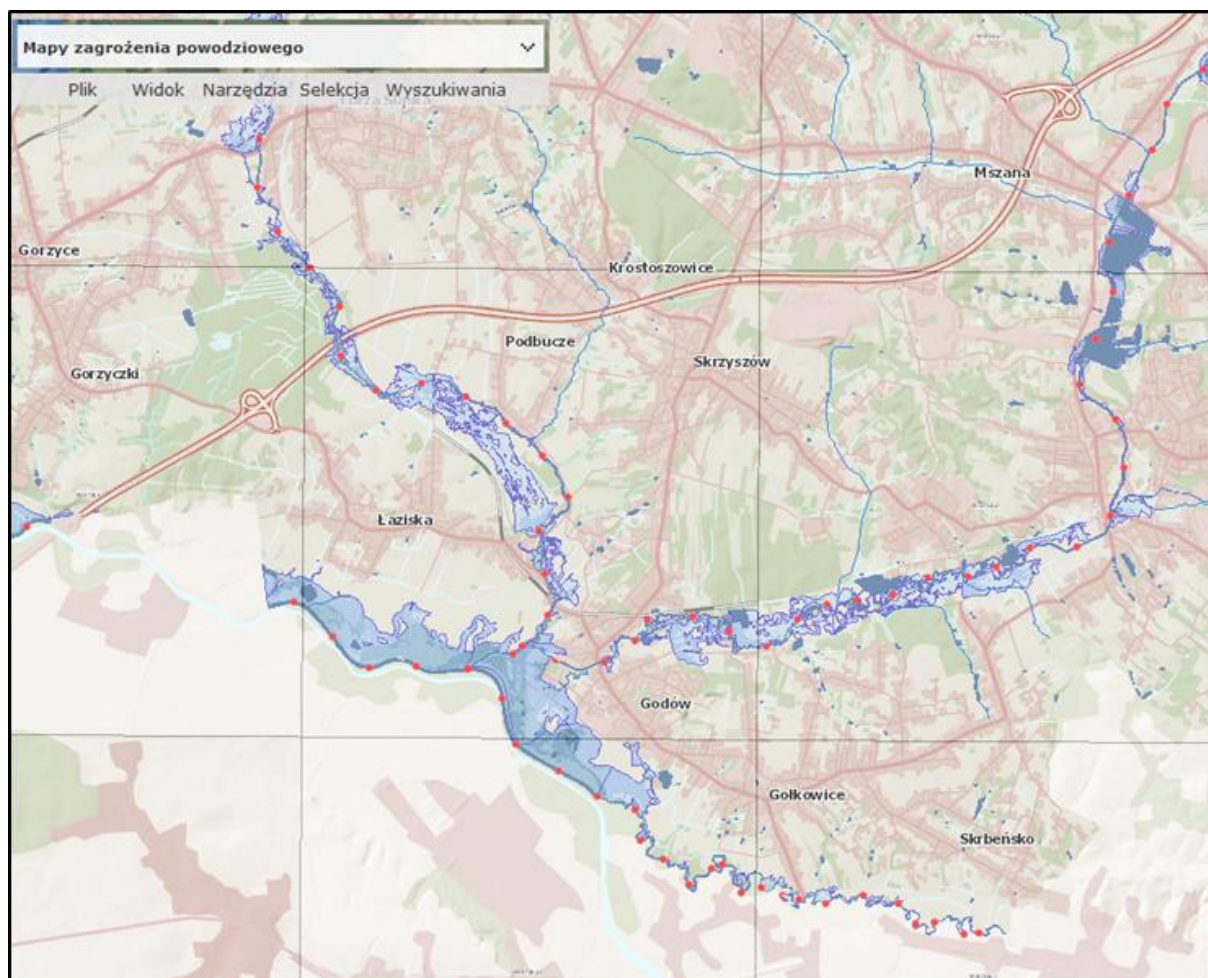
Rysunek 29 MRP 0,2% dla gminy Godów

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gmap=gpPGW

Rysunek 30 MRP 1% dla gminy Godów

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gmap=gpPGW

Rysunek 31 MRP 10,0% dla gminy Godów

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gmap=gpPGW

Podejmowanie decyzji inwestycyjnych dotyczących terenów zalewowych powinno uwzględniać rozwiązania ograniczające straty związane z zalaniem, a w szczególności ograniczyć rozwój zabudowy na tych terenach oraz zapewnić podejmowanie działań minimalizujących straty wśród istniejącej zabudowy. Ważnymi elementami działań przeciwpowodziowych jest właściwe utrzymanie rowów melioracyjnych celem zapobiegania zalewaniu i zatapianiu terenu, rozwinięta sieć różnego rodzaju zbiorników wodnych, które są w stanie przejąć wodę, kiedy splywa ona w nadmiarze, a równocześnie zapewnić jej dostatek w okresach braku opadów, czy wręcz suszy.

Istotnym elementem ochrony przed powodzią są Plany zarządzania ryzykiem powodziowym. Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry został przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 26 października 2022 r. (Dz.U. z 2022 r. poz. 2714). Przyjęty w październiku Plan stanowi aktualizację PZRP dla obszaru Odry przyjętego do realizacji w 2016 r., w formie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry (Dz. U. poz. 1938). W Planie zidentyfikowano 62 OP (obszary problemowe), w tym 56 OP

związanych z zagrożeniem powodziowym od strony rzek, dla których prowadzono analizy mające na celu opracowanie listy zadań ograniczających zagrożenie powodziowe. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie RZGW w Gliwicach wykonywało na terenie gminy Godów zadania utrzymaniowe, w tym:

- w 2019 r. - wykonanie dokumentacji technicznej na odcinkowe zabezpieczenia lewego brzegu rzeki Lesznicy w km 1+500 - 1+800 w m. Godów — 98 400,00 zł;
- w 2020 r.- odcinkowe zabezpieczenie lewego brzegu rzeki Lesznicy w km 1+500-1+800 w m. Godów — 878 080,53 zł;
- w 2021 r. - zabudowa wyrw prawego i lewego brzegu rz. Szotkówki w km 3+020—3+080 w m. Gołkowice, gm. Godów — 59 470,75 zł;
- w 2023 r. - zabudowa wyrwy w lewym brzegu rzeki Lesznicy w km 0+880-0+930, m. Godów, gm. Godów — 224 261,46 zł;
- na rok 2024 nie planuje się prac utrzymaniowych w gminie Godów.

W okresie ostatnich 5 lat nie realizowano inwestycji na terenie gminy Godów.

W Programie Planowanych Inwestycji PGW WP RZGW w Gliwicach ujęte zostało zadanie:

- Przywrócenie drożności rzeki Piotrówki na odcinku granicznym w km 0+000 - 8+300. Realizację przedmiotowej inwestycji uzależniono od pozyskania środków finansowych.

Opracowanie systemu wczesnego ostrzegania i alarmowania ludności o zagrożeniach jest elementem gminnych planów zarządzania kryzysowego, co na podstawie zapisów Ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 122 z późn. zm.) pozostaje kompetencją wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.²¹

5.5.4. Zagrożenia suszą

Głównym dokumentem strategicznym poruszającym temat zagrożenia zjawiskiem suszy, jak również jemu przeciwdziałania jest Plan przeciwdziałania skutkom suszy przyjęty Rozporządzeniem Ministra infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. (Dz. U. 2021, poz. 1615).

W PPSS zawarto „katalog działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy”.

Do celów szczegółowych PPSS należą:

- 1) skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych na obszarach dorzeczy;
- 2) zwiększanie retencji na obszarach dorzeczy;
- 3) edukacja i zarządzanie ryzykiem suszy;

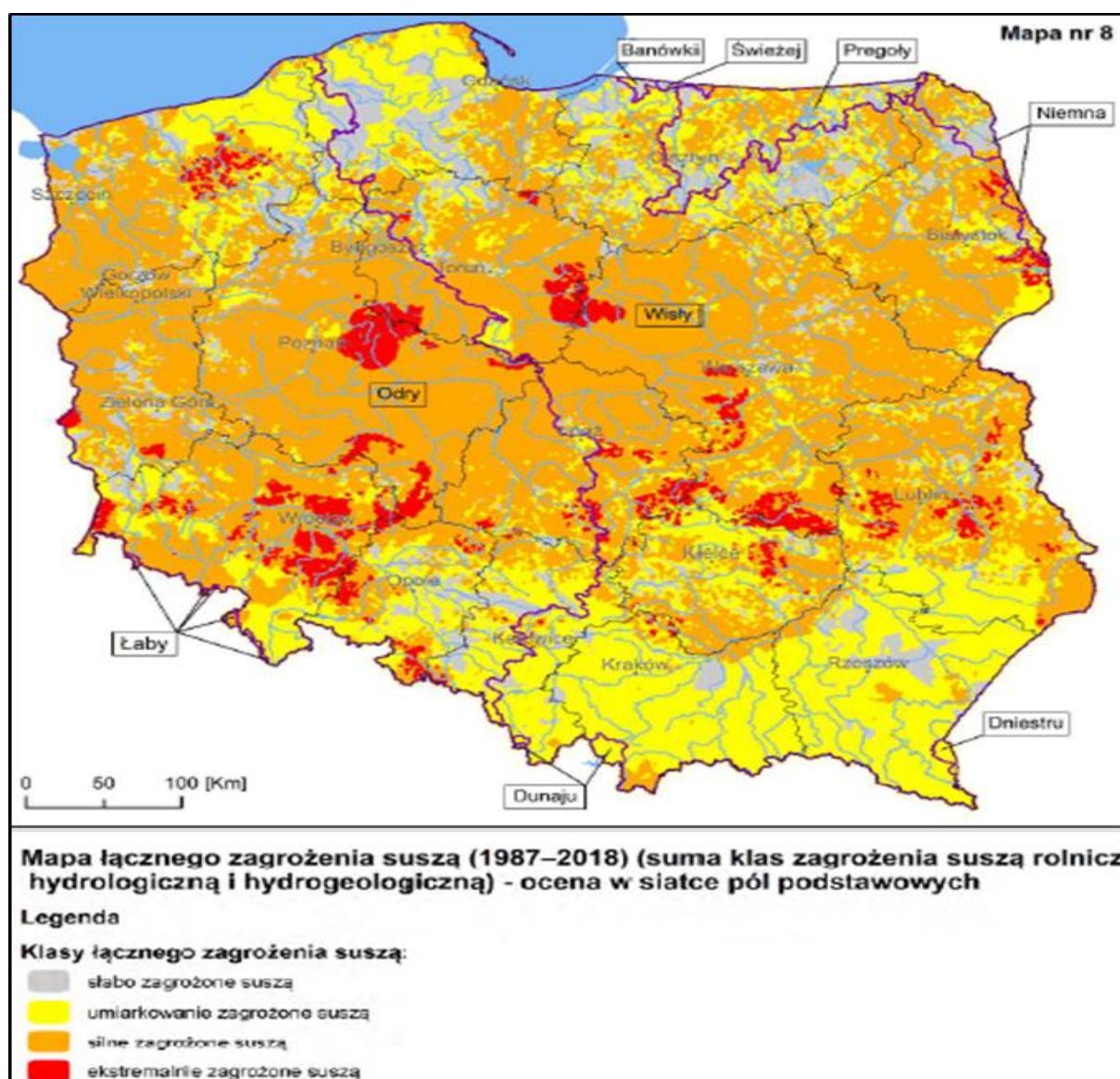
²¹ Źródło: Informacja - Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie w Gliwicach C.ROA.0143.70.2024.JF RPW/ 5845/2024 z dnia 10.05.2024 r.

4) formalizacja i zaplanowanie finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Na zarządzanie ryzykiem suszy przełożenie mają wyniki zagrożenia występowania trzech z czterech typów suszy: rolniczej, hydrologicznej i hydrogeologicznej. W kontekście przeciwdziałania skutkom suszy niemożliwe jest usunięcie czy zminimalizowanie zagrożenia suszy atmosferycznej.

Zgodnie z mapą łącznego zagrożenia suszą (suma klas zagrożenia suszą rolniczą, hydrologiczną i hydrogeologiczną) województwo podlaskie praktycznie w całości jest umiarkowanie lub silnie zagrożone tym zjawiskiem.

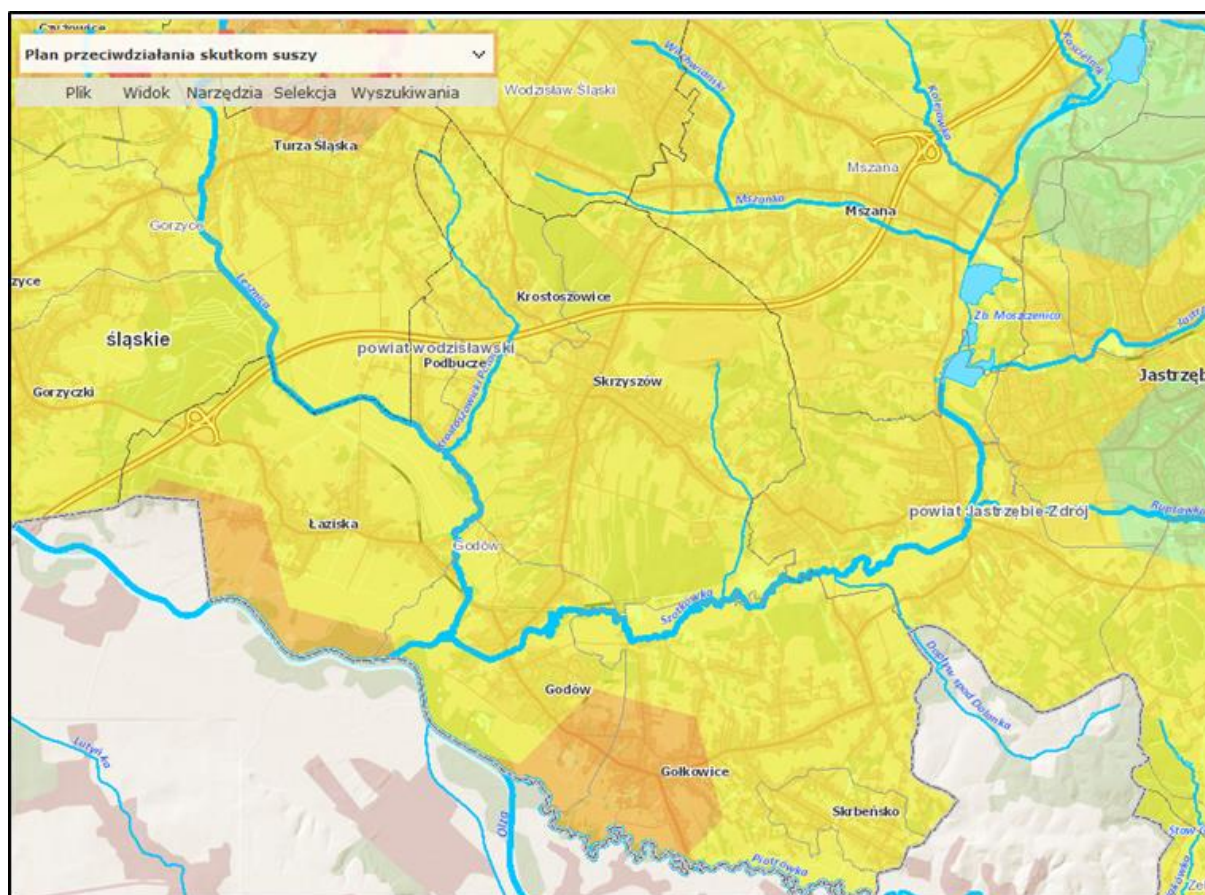
Susza rolnicza to okres, w którym wilgotność gleby jest niedostateczna do zaspokojenia potrzeb roślin w profilu glebowym i prowadzenia normalnej gospodarki w rolnictwie.

Rysunek 32 Mapa zagrożenia suszą hydrologiczną

Źródło: Plan przeciwdziałania skutkom suszy (Dz. U. 2021, poz. 1615)

Obszary łącznego zagrożenia suszą na terenie gminy Godów, przedstawia poniższa mapa.

Rysunek 33 Mapa łącznego zagrożenia suszą na terenie gminy Godów

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gmap=gpPDF

Analizując mapy łącznego zagrożenia suszą rolniczą, hydrologiczną i hydrogeologiczną dla Gminy Godów, można stwierdzić, że na większości obszaru określono umiarkowany stopień zagrożenia suszą, jedynie mały obszar w południowej części gminy jest silnie zagrożony suszą.

Retencjonowanie wody w rzekach i zbiornikach pozwala na racjonalne ich wykorzystanie, gromadzenie w stanach zagrożenia powodzią oraz dostarczanie jej w okresach suszy.

Realizacja retencjonowania wody może przebiegać poprzez:

- budowę obiektów inżynierskich i zbiorników;
- wykorzystanie istniejących warunków hydrologicznych, gruntowo-wodnych, szaty roślinnej, tzw. retencja naturalna w formie:
 - retencji leśnej,
 - retencji glebowo-gruntowej,
 - retencji koryt i dolin rzecznych,
 - retencji naturalnych zbiorników wodnych

5.5.5. Zagrożenie zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych

Głównymi zagrożeniami mogącym wpływać na stan jakości wód podziemnych oraz powierzchniowych znajdujących się na obszarze gminy Godów mogą być:

- intensywna produkcja rolna oraz szerokie stosowanie nawozów;
- eutrofizacja wód wywołana zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych i rolniczych;
- odprowadzanie ścieków komunalnych do przydomowych zbiorników bezodpływowych (o złym stanie technicznym) z przeznaczeniem do wywożenia;
- odprowadzanie bezpośrednio do gruntu wód opadowych i roztopowych;
- niewłaściwe przechowywanie i składowanie stałych odpadów komunalnych, nawozów sztucznych, środków ochrony roślin oraz gnojowicy.

Podsumowanie oraz analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z zasobami wodnymi

Na terenie gminy Godów występuje zagrożenie podtopieniami i powodzią, zgodnie z Programem planowanych inwestycji w gospodarce wodnej PGW WP w Gliwicach planuje wykonanie inwestycji przeciwpowodziowych na cieku Piotrówka. Zagrożeniem jest możliwość zanieczyszczenia wód powierzchniowych oraz zbiorników wód podziemnych.

Syntetyczną analizę SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z zasobami wodnymi na podstawie, której wskazane zostaną cele w zakresie ochrony środowiska przedstawiają tabele poniżej.

Tabela 29 Analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z zasobami wodnymi – mocne i słabe strony

 MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> – Duża ilość dostępnych zasobów wodnych. – Dobry stan jakościowy wód podziemnych. – Zrealizowane inwestycje w zakresie ochrony przeciwpowodziowej przez PGW WP w Gliwicach. – Zrealizowane inwestycje w rozwój sieci kanalizacyjnej, które poprawią jakość wód powierzchniowych i podziemnych 	<ul style="list-style-type: none"> – Zły stan ogólny JCWP. – Występowanie terenów zagrożonych powodzią i podtopieniami. – Napływ zanieczyszczeń z innych rejonów.

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 30 Analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z zasobami wodnymi – szanse i zagrożenia

 SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> – Rozwój systemu monitoringu jakości wód płynących, kontrola sprawności działania przydomowych oczyszczalni ścieków i szczelności zbiorników bezodpływowych. – Zmniejszenie ilości zanieczyszczeń rolniczych i przemysłowych przedostających się do wód. – Rozwój turystyki wodnej (spływy kajakowe) jako szansa dla gminy na wzrost jej atrakcyjności dla mieszkańców. – Edukacja ekologiczna społeczeństwa w zakresie właściwego gospodarowania wodami. 	<ul style="list-style-type: none"> – Wystąpienie powodzi i podtopień na terenie Gminy w przypadku braku działań ochrony powodziowej lub ich niewłaściwym wykonaniem. – Zanieczyszczenie chemiczne wód podziemnych i powierzchniowych. – Pogorszenie jakości wód powierzchniowych w sytuacji nieumiejętnego wdrażania programu rozwoju turystyki.

Źródło: Opracowanie własne

5.6. Zasoby geologiczne i kopaliny

5.6.1. Budowa geologiczna

Obszar gminy Godów położony jest w obszarze Mezuregionów Płaskowyż Rybnicki i Kotlina Olzy.

Przewarzająca część obszaru gminy położona jest w obszarze Płaskowyżu Rybnickiego. Średnia wysokość bezwzględna terenu wynosi ok 232 m n.p.m. Najwyżej położone obszary znajdują się w rejonie składowiska odpadów pogórnicznych w Skrzyszowie i osiągają wysokość przekraczającą miejscami 287 m n.p.m. Z kolei najniżej położone tereny (rzędu 200 m n.p.m.) zlokalizowane są w południowo- zachodniej części gminy, w obrębie doliny rzeki Olzy. Średni spadek terenu gminy Godów wynosi 4,8°.

Najstarsze stwierdzone na terenie gminy Godów osady należą do karbonu górnego (namur – westfal). Są one wykształcone w facji węglonośnej, głównie w postaci ilowców i piaskowców z pokładami węgla kamiennego. Skąły te nie odsłaniają się na powierzchni terenu. Zostały rozpoznane dzięki wierceniom surowcowym. Głębokość zalegania stropu karbonu jest zmienna i wynosi od około 100 m p.p.t. w północno-zachodniej części Gminy do niemal 800 m p.p.t. w części południowo - wschodniej. Różnice zaznaczają się również w samej rzeźbie powierzchni karbońskiej — występują lokalne paleorynny erozyjne, kaniony oraz paleogrzbiety (Jura 1980). Osady karbonu, ze względu na dużą głębokość zalegania, nie mają bezpośredniego wpływu na rozwój osuwisk na obszarze gminy Godów. Pośredni wpływ może mieć natomiast dawna eksploatacja pokładów węgla kamiennego i związane z nią deformacje powierzchni terenu, które przy sprzyjających czynnikach osuwiskotwórczych (np. morfologia terenu, litologia nadkładu) mogą być impulsem do uruchomienia ruchów masowych. Szczególnie narażone są brzeżne części niecek osiadania, na obszarze których najczęściej występują silne deformacje terenu związane z naprężeniami rozciągającymi. Na zróżnicowanej morfologicznie powierzchni karbońskiej zalegają środkowioceńskie (baden – sarmat) osady ilaste o znacznej miąższości, przekraczającej 600 m. Najstarsze z nich to szare ropy margliste z wkładkami piaskowców i łupków (warstwy skawińskie), na których zalegają niebieskie, szaroniebieskie i zieloniebieskie ropy z fauną morską (warstwy grabowieckie). Osady te są przedzielone około 20 m kompleksem ropy z gipsami, anhydrytami i solą kamienną. Na obszarze gminy Godów mioceńskie osady ilaste — w postaci warstw grabowieckich — odsłaniają się jedynie w lewobrzeżnej części doliny Leszniczy (przy ujściu Krostoszowickiego Potoku). Miocen ilasty niemal w całości przykryty jest przez utwory czwartorzędowe o zróżnicowanej miąższości (od kilku do kilkudziesięciu metrów). Spośród osadów plejstocenu, na obszarze gminy Godów dominują piaski, żwiry oraz gliny zlodowacenia południowopolskiego. Utwory zlodowacenia środkowopolskiego (piaski i żwiry)

występują fragmentarycznie w części centralnej i północnej (rejon Skrzyszowa, Krostoszowic). Z kolei zapis osadowy zlodowacenia północnopolskiego zachował się na obszarze gminy Godów w postaci pokryw lessowych i glin lessopodobnych w rejonie Skrbeńska oraz Skrzyszowa.

Holocen na badanym obszarze to przede wszystkim osady rzeczne teras zalewowych. Są to głównie mułki, piaski oraz żwiry. Największa miąższość i rozciągłość tych utworów występuje w dolinie Olzy, Lesznicy oraz Szotkówki. W mniejszych dolinach zalegają piaski i gliny rzeczne oraz namuły den dolinnych. Na dolinnych zboczach we wschodniej części gminy lokalnie występują gliny i piaski pochodzenia deluwialnego. Na terenie Skrzyszowa i Krostoszowic istnieją również znacznej miąższości osady pochodzenia antropogenicznego. Są to głównie hałdy odpadów pogórnich.²²

5.6.2. Złóża kopalin

Złóża kopalin to naturalne nagromadzenia minerałów, skał oraz innych substancji, których wydobywanie może przynieść korzyść gospodarczą. Są one rozmieszczone nierównomiernie w skorupie ziemskiej, a ich występowanie i możliwość wykorzystania zależą między innymi od takich czynników jak głębokość położenia względem powierzchni terenu, sposób jego zagospodarowania, czy też forma w jakiej występują.

Zasady poszukiwania czy dokumentowania złóż kopalin oraz wydobywania kopalin regulowane są przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1290).

Przedsiębiorca posiadający koncesję na wydobywanie złóża kopalin jest zobowiązany zastosować środki niezbędne zarówno do ochrony złóża jak i do ochrony wód i powierzchni ziemi. Po zakończonej eksploatacji zobowiązany jest prowadzić rekultywację oraz przywracać do właściwego stanu elementy przyrodnicze.

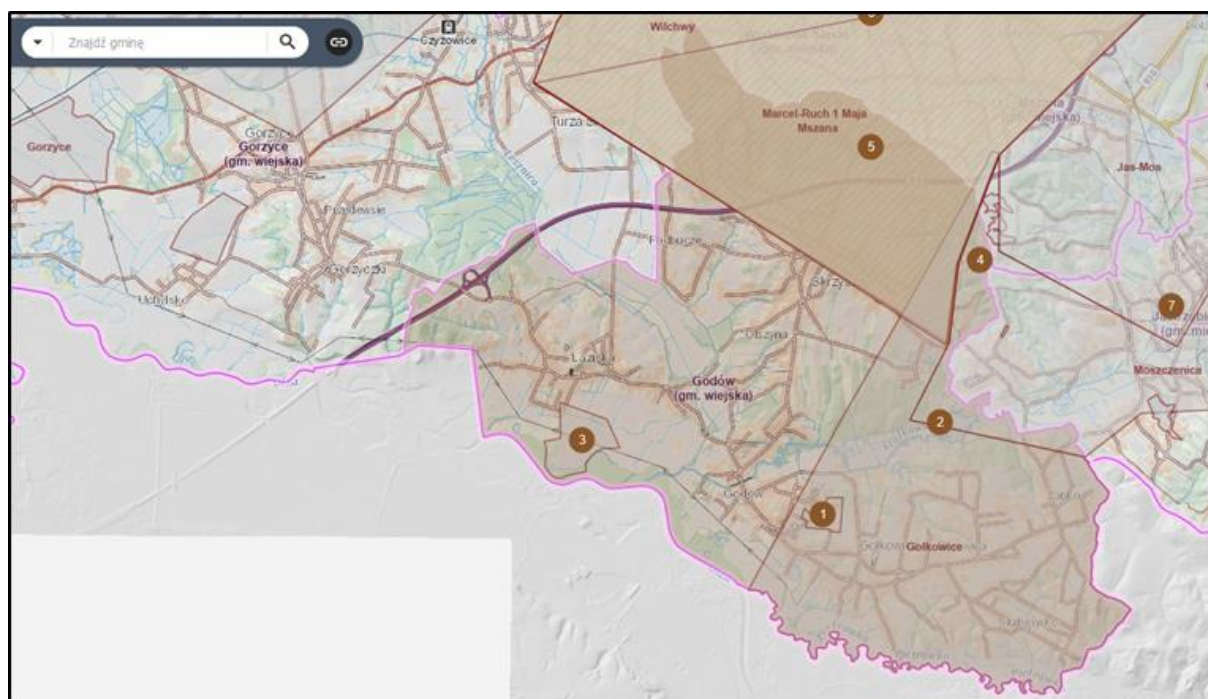
W przypadku złóż nieeksploatowanych, które zostały udokumentowane złóża zabezpiecza się, jako zaplecze surowcowe. Państwowa Służba geologiczna w ramach swych ustawowych obowiązków opracowuje corocznie (wg stanu na rok poprzedni) zestawienie zasobów udokumentowanych złóż kopalin występujących na terenie Polski. Dane przestrzenne prezentowane są w serwisie Gospodarki i Ochrony Bogactw Mineralnych Polski MIDAS.

Według ostatniego opracowania pn: „Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce według stanu na 30 XII 2023 r.” w rejonie gminy Godów zostało udokumentowanych 8 złóż kopalin, złóża węgla kamiennego, kruszywa naturalnego oraz metanu pokładów węgla z czego jedno jest eksploatowane. Na pozostałych złóżach wydobywanie zostało zakończone (Godów II, Marcel –

²² Źródło: <https://geoportal.pgi.gov.pl/sopo-gview/objpdf?f=1223>

Ruch 1 Maja, Moszczenica), bądź są to złoża rozpoznane, ale dotychczas nieeksploatowane (Gołkowice, Łaziska Rybnickie, Mszana).

Mapa obrazująca lokalizację złóż w sąsiedztwie gminy przedstawiona została poniżej.

Rysunek 34 Lokalizacja złóż na obszarze gminy Godów

Źródło: <https://geologia.pgi.gov.pl>

Dane dotyczące istniejących złóż i ich charakterystykę zawiera poniższe zestawienie

Tabela 31 Złoża na terenie gminy Godów

Lp.	Nr (MIDAS)	Nazwa złoża	Kopalina	Opis położenia	Użytkownicy	Stan zagosp. złoża	Zasoby geologiczne [tys. t]	wydobycie tys. t
1	KN 4431	Godów II	piaski i żwiry	Godów	WPBP Sterkovny;" Kruszbet" sp. z o.o.	Z	1 374	-
2	WK 390	Gołkowice	węgle kamienne	Gminy Godów i Mszana	-	R	77 078	-
3	KN 3337	Łaziska Rybnickie	piaski i żwiry	Gmina Godów	-	R	3 550	-
4	KN 13344	Szymiczek	piaski i żwiry	Skrzyszów	P. Henryk Szymiczek	Z	9	-
5.	MW 17399	Mszana	metan pokładów węgla (MPW)	Krostoszowice, Połomia, Skrzyszów, Turza	GAZKOP-1 sp. z.o.o.	P	57.40	-
6.	WK 375	Marcel-Ruch 1 Maja	węgle kamienne	Wodzisław Śląski, Wilchwy/ Gminy	KW S.A., Kompania Węglowa S.A. KWK	Z	84 621	-

				Gorzyce, Mszana, Markłowice, Godów,	"Marcel", Rybnicka Spółka Węglowa SA			
7.	WK 343	Moszczenica	węgle kamienne	Skrzyszów, Gołkowice, Mszana, Jastrzębie Zdrój	Spółka Restruktury zacji Kopalń S.A., Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.	Z	125 548	-
8.	MW 18386	Wilchwy	metan pokładów węgli (MPW)	Połomia, Turza, Wilchwy, Wodzisław Śląski	GAZKOP- WILCHWY Sp. z o.o.	E	53.85 9.37 ^P	4.13 mln m ³

R - złoża o zasobach rozpoznanych szczegółowo; E – złoża eksploatowane; Z – złoża, z którego wydobywanie zostało zaniechane; T – złoża zagospodarowane, eksploatowane okresowo; P- złoża rozpoznane wstępnie, M - złoża skreślone z bilansu zasobów

Źródło: <http://bazagis.pgi.gov.pl/website/cbdg/viewer.htm>

Na terenie gminy występują 2 obszary górnicze o statusie – aktualny, związane z wydobywaniem metanu pokładów węgla (MPW):

- Mszana - nr w rejestrze 1/1/166; powierzchnia 15 980 000,00 m²; położenie Wodzisław Śląski, gm. Godów, gm. Gorzyce, gm. Mszana; złoża: MW 17399 Mszana; Nr koncesji 1/2020, przewidywany termin ważności 2037-02-10; użytkownik z ROG GAZKOP-1 sp. z o.o. ul. Spacerowa, 44-266, Świerklany;
- Wilchwy -nr w rejestrze 1/1/167; powierzchnia 18 530 000,00 m²; położenie Wodzisław Śląski, gm. Godów, gm. Gorzyce, gm. Mszana, gm. Markłowice; złoża: MW 18386 Wilchwy; Nr koncesji 2/2020, przewidywany termin ważności 2036-02-10; użytkownik z ROG GAZKOP-WILCHWY Sp. z o.o., ul. Spacerowa, 44-266 Świerklany.

5.6.3. Zjawiska osuwiskowe

Na terenie gminy Godów znajdują się tereny zagrożone ruchami masowymi oraz obszary oznaczone jako osuwiska. Zgodnie z pracą „Objaśnienia do mapy osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi Gmina Godów”, opracowaną w 2017 roku przez Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy na terenie gminy Godów rozpoznano 96 osuwisk, z czego 2 oceniono jako aktywne ciągle, 21 jako okresowo aktywne, 68 uznano za nieaktywne oraz w 5 przypadkach wydzielono zróżnicowane strefy aktywności w obrębie danego osuwiska. Wyznaczono ponadto 4 tereny zagrożone ruchami masowymi.

Spośród rozpoznanych osuwisk, 60% nie przekracza powierzchni 0,5 ha. Łączna powierzchnia osuwisk stanowi 1,5% powierzchni gminy. Najwięcej osuwisk występuje w rejonie Krostoszowic, Skrzyszowa, Łazisk i Skrbeńska. Przeważająca część rozwinęła się w obrębie skarp przykorytowych oraz zboczy dolin rzecznych, rozcinających równiny wodnolodowcowe. Są to głównie osuwiska o niewielkiej powierzchni, przeważnie nieaktywne. W miejscach, gdzie doliny są bardziej wcięte, a zbocza stromiej nachylone obserwuje się wzrost wielkości i głębokości osuwisk. Większość form znajduje się poza obszarami zabudowanymi, z reguły w obrębie lasów, zarośli krzewiastych bądź terenów użytkowanych rolniczo. Osuwiska o dużych rozmiarach zlokalizowane są w północnej i południowo-wschodniej części gminy. Swym zasięgiem obejmują często całe długości zboczy, a głębokością sięgają najprawdopodobniej ilastego podłoża mioceńskiego.

Rozpoznane osuwiska w większości przypadków nie stanowią bezpośredniego zagrożenia dla zabudowy oraz infrastruktury. Wyjątkiem są osuwiska nr 6 (ID 79975), 7 (ID 79874), 8 (ID 79993), 65 (ID 79980), 86 (ID 80252), 94 (ID 80076), 96 (ID 80111), które w przypadku wznowienia się ruchów mogą stanowić zagrożenie dla znajdujących się w ich obrębie zabudowań oraz infrastruktury.

Największe osuwisko w obrębie gminy Godów znajduje się w Skrbeńsku (86 – ID 80252). Swym zasięgiem obejmuje ono niemal całą długość stoku. Jego powierzchnia wynosi 21,4 ha. Wewnątrz osuwiska występuje gęsta zabudowa (40 budynków mieszkalnych, 26 budynków gospodarczych, szkoła, kościół) oraz rozbudowana infrastruktura (drogi gminne, linie przesyłowe). Osuwisko uznano za nieaktywne. W trakcie prac terenowych nie zaobserwowano oznak wznowienia się ruchów oraz ich następstw w postaci świeżych deformacji terenu czy uszkodzeń zabudowy lub infrastruktury.

Na terenie gminy Godów większość osuwisk rozwinęła się w osadach czwartorzędowych. Jedynie w przypadku dużych osuwisk bądź tam, gdzie doliny rzeczne głęboko wcinają się w podłoże, powierzchnie poślizgu sięgają ilastych utworów mioceńskich. Za najbardziej predysponowane do wystąpienia ruchów masowych można przyjąć zbocza zbudowane z glin wodnolodowcowych lub piasków i żwirów, w podłożu których płytko zalegają ilaste utwory mioceńskie a także stoki, na których ponad piaskami i żwirami występują utwory lessopodobne.

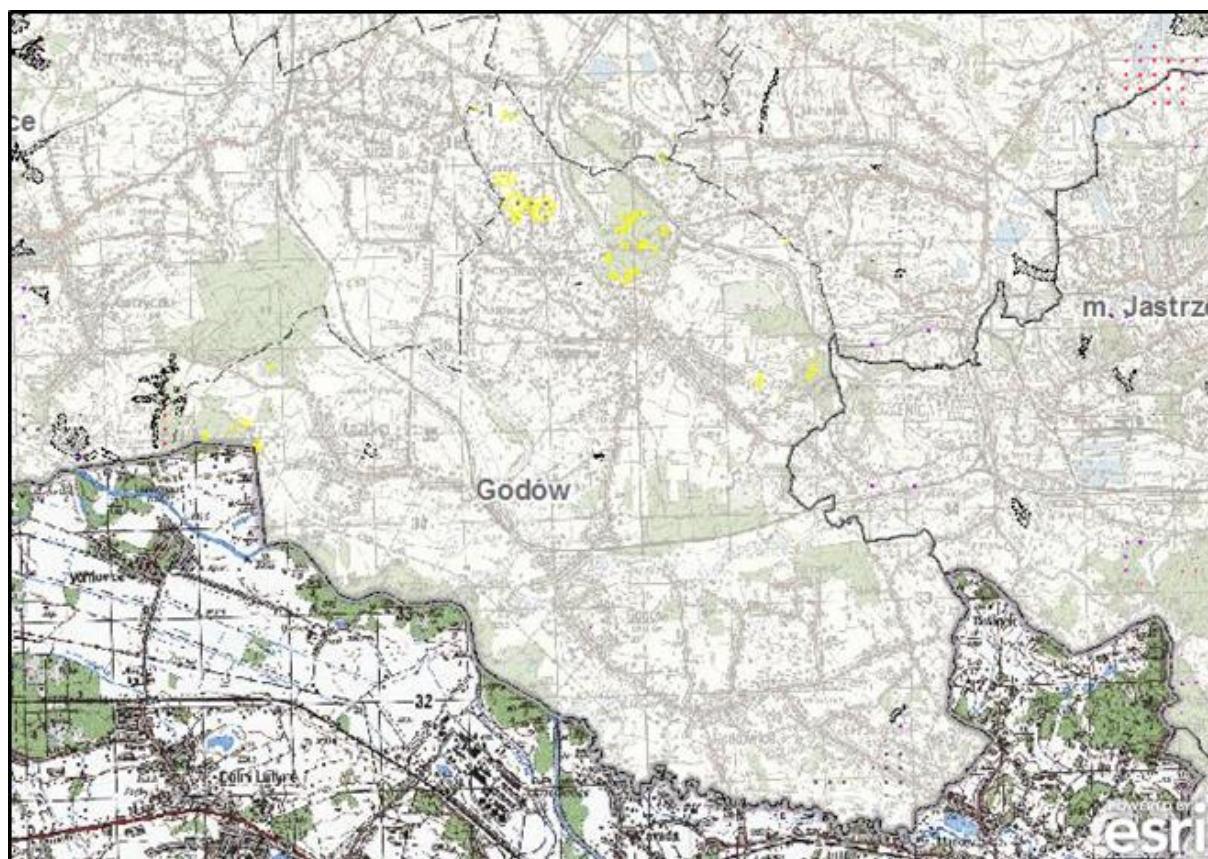
Osuwiska podzielono na trzy grupy ze względu na aktywność: aktywne, okresowo aktywne i nieaktywne. Obszary osuwisk aktywnych i okresowo aktywnych powinny być wyłączone z planowanej nowej zabudowy. W przypadkach koniecznych należy przewidzieć specjalne badania geologiczno-inżynierskie.

Spośród rozpoznanych osuwisk tylko dwa uznano w całości za aktywne ciągle. Jedno z nich znajduje się w Skrzyszowie, na północ od ul. Szybowej, w podmokłym leju źródłowym (39 –

ID 79858). Drugie zlokalizowane jest w Skrbeńsku, na północny wschód od ul. Zielonej w prawobrzeżnej skarpie przykorytowej (79 – ID 80109). Dodatkowo na osuwisku nr 35 (ID 79871), w obrębie wysokiej skarpy głównej zaobserwowano współczesne ślady przemieszczeń.²³

Zgodnie z danymi Systemu Osłony Przeciwosuwiskowej (SOPO) realizowanego przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy aktualnie na terenie Gminy Godów opisano 5 terenów zagrożonych ruchami masowymi oraz 96 obszarów oznaczonych jako osuwiska.

Lokalizację obszarów osuwisk na mapie przedstawiono na rysunku poniżej.

Rysunek 35 Lokalizacja obszarów osuwisk w gminie Godów

Źródło <https://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO/>

²³ Źródło: Objasnienia do mapy osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi. Skala 1:10000. Gmina Godów Powiat Wodzisławski. Województwo śląskie PIG PIB 2017

Podsumowanie oraz analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z zasobami geologicznymi i kopalinami

Na obszarze gminy Godów występują dwa obszary górnicza i osiem złóż kopalin. Na terenie gminy występują liczne osuwiska, z których niewielka część stanowi zagrożenie dla budynków i infrastruktury.

Niezbędne są spójne działania podmiotów wydobywających kopaliny z samorządem lokalnym w celu zachowania odpowiedniego poziomu ochrony zasobów.

Syntetyczną analizę SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z zasobami geologicznymi i kopalinami na podstawie, której wskazane zostaną cele w zakresie ochrony zasobów geologicznych przedstawiają tabele poniżej.

Tabela 32 Analiza SWOT dla obszaru związanego z zasobami geologicznymi – mocne i słabe strony

 MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">– Występowanie złóż piasków i żwirów, węgla kamiennych i metanu.– Posiadanie dokumentacji geologicznej dla złóż.	<ul style="list-style-type: none">– Ograniczenia w budownictwie niektórych terenów, uszkodzenia dróg i infrastruktury technicznej ze względu na możliwość osuwania się mas ziemnych.– Ograniczenia w budownictwie niektórych terenów ze względu na wydobycie złóż.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 33 Analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z zasobami glebowymi – szanse i zagrożenia

 SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">– Planowane działania naprawcze i rekultywacyjne.– Możliwość zagospodarowania rekultywowanych terenów w celu tworzenia parków, miejsc ochrony środowiskowej.	<ul style="list-style-type: none">– Niekontrolowany, nielegalny proces wydobywania złóż surowców;– Utrata wartości użytkowej terenów poeksploatacyjnych;– Zagrożenia wynikające z możliwości osuwania się mas ziemnych

Źródło: Opracowanie własne

5.7. Warunki glebowe i ukształtowanie terenu

W gminie Godów największą powierzchnię zajmują grunty rolne. W sumie zajmują one powierzchnię 2 549 ha, co stanowi ponad 66,9 % powierzchni gminy. Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem zajmują 454 ha, czyli 11,93%. Tereny mieszkaniowe zajmują w gminie 244 ha, co odpowiada 6,41 % powierzchni. Tereny rekreacji i wypoczynku, zajmują 11 ha (0,29 %) (dane GUS za 2014 r.).

Na terenie gminy Godów występują następujące typy gleb:

- brunatne kwaśne, brunatne wylugowane,
- bielicowe i pseudobielicowe,
- mady.

Gleby brunatne kwaśne dominują na terenie gminy Godów. Wytworzone są z glin lekkich, piasków gliniastych lekkich i piasków słabo gliniastych. W porównaniu z glebami brunatnymi właściwymi są one uboższe ze względu na wylugowanie z wierzchnich warstw odżywczych związków zasadowych. Odczyn waha się w granicach pH 3,6-7,2. Na terenie gminy większość z nich, tj. ok. 65% charakteryzuje się odczynem bardzo kwaśnym, dlatego wymagane jest ich wapnowanie.

Gleby bielicowe i pseudobielicowe zajmują mniejszą powierzchnię na terenie gminy Godów. Wytworzone są one z utworów piaszczystych, głównie piasków, piasków gliniastych lekkich i zaglinionych utworów piaszczysto-żwirowych. Są one dobrze przepuszczalne, o naturalnie kwaśnym odczynie pH 3,9-6,7, wspomaganym działalnością przemysłową człowieka, której efektem są kwaśne opady. Obecnie na terenie gminy 88% tych gleb charakteryzuje się odczynem kwaśnym i bardzo kwaśnym.

Gleby napływowe czyli mady rzeczne (aluwia), zajmują powierzchnie w dolinach rzek i potoków. Wytworzone są z gruntów piaszczysto-ilastych i mułkowych z dużą domieszką substancji organicznej. Są to gleby o trudnych warunkach gruntowo-wodnych, ogólnie ciężkie, słabo przewietrzane. Niemniej są one na terenie gminy intensywnie uprawiane rolniczo ze względu na korzystne ukształtowanie terenu.

Gmina charakteryzuje się średnio-korzystnymi warunkami glebowymi. Przeważają gleby klasy IV. W sumie gleb zaliczonych do chronionych klas I-III jest łącznie 293,61 ha, czyli 14,5% powierzchni gruntów ornych. Najwięcej powierzchniowo zajmują gleby średniej jakości IV klasy bonitacyjnej, których jest 1120,13 ha, co stanowi 55,32%. Gleby najslabsze V i VI klasy bonitacyjnej zajmują łącznie 611,13 ha, czyli 30,18% całkowitej powierzchni gruntów ornych.

W strukturze gruntów rolnych dominują grunty rolne uprawne (orne), zajmujące aż 78,21% (2024,86 ha) ich powierzchni. Pastwiska zajmują 12,24% (316,79 ha) tej powierzchni, natomiast łąki 9,55% (247,35 ha). Łączna powierzchnia wszystkich gruntów rolnych wynosi zatem 2024,86 ha.

Grunty uprawne rozłożone są dość równomiernie na obszarze gminy i układają się poza wyraźnie nakreśloną siecią osadniczą skupioną w sołectwach i wzdłuż dróg.²⁴

Klasa IVa i b – gleby orne średnie. Są bardzo zróżnicowane i w uprawie wymagają dużych umiejętności uchwycenia optymalnego terminu wykonania zabiegów uprawowych. Gleby ciężkie tej klasy są zasobne w składniki pokarmowe, ale przewiewne, zimne i ciężkie do uprawy. Podczas upałów zsuchają się, tworząc głębokie pęknięcia. Zwykle poziom wód gruntowych jest za wysoki i gleby tej klasy wymagają melioracji. W sprzyjających warunkach atmosferycznych i przy wysokiej kulturze, na glebach klasy IVa można uzyskiwać dobre plony buraków cukrowych, pszenicy, koniczyny czerwonej. Gleby lekkie tej klasy są glebami, na których oprócz żyta i ziemniaków, udają się także buraki pastewne, jęczmień i marchew. Gleby klasy IVb są bardziej wadliwe niż IVa. Gleby ciężkie IVb są z reguły podmokłe i na nich uprawia się mieszanki pastewne, owies, kapustę. Zawodna jest uprawa roślin ozimych. Gleby lekkie klasy IVb wykazują dużą wrażliwość na suszę. Wybór roślin, które można uprawiać na glebach tej klasy jest znacznie mniejszy niż dla klas I, II i III. Plony są średnie i w znacznym stopniu zależą od ilości i rozkładu opadów.

W zakresie Państwowego Monitoringu Środowiska jakość gleb i ziemi jest badana w ramach programu "Monitoring chemizmu gleb ornych Polski". Celem tego programu jest ocena stanu zanieczyszczenia i zmian właściwości gleb w wymiarze czasowym i przestrzennym. Obowiązek prowadzenia takich badań wynika z zapisów krajowych aktów prawnych m.in. Ustawy Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2021 r. poz. 1973, 2127, 2269 z późniejszymi zmianami).

Monitoring chemizmu gleb ornych Polski jest realizowany od roku 1995. W 5-letnich odstępach czasowych pobierane są próbki glebowe z 216 stałych punktów pomiarowo-kontrolnych, zlokalizowanych na gruntach ornych charakterystycznych dla pokrywy glebowej kraju. Kolejna, szósta tura Monitoringu przypadła na lata 2020-2022 i była realizowana przez Eurofins OBiKŚ Polska Sp. z o.o., na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Wyniki zostały zawarte w opracowaniu Raport z III Etapu Realizacji Zamówienia „Monitoring Chemizmu Gleb Ornych w Polsce w Latach 2020-2022”.

²⁴ Źródło Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Godów.

Wyniki badań prowadzonych w latach 1995-2022 pozwalają na ocenę jakości gleb i stanu ich zanieczyszczenia w 25-letniej perspektywie czasowej, w zależności od czynników antropogenicznych, takich jak regionalne zróżnicowanie produkcji rolniczej, jej intensyfikacja, oddziaływanie przemysłu, transportu i urbanizacji, oraz warunków środowiskowych, decydujących o przebiegu procesów glebowych.

Punkty pomiarowe reprezentują użytki rolnicze o różnym stopniu intensyfikacji produkcji rolnej znajdujące się w obszarach oddziaływania rolniczej i pozarolniczej działalności człowieka. Odzwierciedlają zróżnicowanie warunków glebowych kraju pod względem typów i tekstury gleb. Liczbę punktów pomiarowych w województwach na terenie Polski przedstawia tabela poniżej.

Tabela 34 Liczba punktów pomiarowych w województwach na terenie Polski

Województwo	Liczba próbek
dolnośląskie	20
kujawsko-pomorskie	13
lubelskie	20
lubuskie	11
łódzkie	16
małopolskie	17
mazowieckie	20
opolskie	6
podkarpackie	14
podlaskie	6
pomorskie	9
śląskie	18
świętokrzyskie	9
warmińsko-mazurskie	11
wielkopolskie	17
zachodniopomorskie	9

Źródło: http://www.gios.gov.pl/chemizm_gleb/index.php?mod=metodyka

Lokalizację punktów zaprezentowano na rysunku poniżej.

Rysunek 36 Ogólna lokalizacja punktów monitoringu

Źródło: http://www.gios.gov.pl/chemizm_gleb/index.php?mod=metodyka

Na terenie województwa śląskiego zlokalizowanych jest 18 punktów pomiaru, do których należą:

- Profil: 239 w miejscowości Więcki na terenie gminy Popów w powiecie kłobuckim,
- Profil: 325 w miejscowości Raszczyce na terenie gminy Lyski w powiecie rybnickim,
- Profil: 327 w miejscowości Szymocice na terenie gminy Nędza w powiecie raciborskim,
- Profil: 329 w miejscowości Czernica na terenie gminy Gaszowice w powiecie rybnickim,
- Profil: 331 w miejscowości Zawisz na terenie gminy Orzesze w powiecie mikołowskim,
- Profil: 333 w miejscowości Mokre na terenie gminy Mikołów w powiecie mikołowskim,
- Profil: 335 w mieście powiatowym Piekary Śląskie,
- Profil: 337 w miejscowości Mykanów na terenie gminy Mykanów w powiecie częstochowskim,

- Profil: 339; w miejscowości Rudniki na terenie gminy Rędziny w powiecie częstochowskim,
- Profil: 341 w miejscowości Myszków-Papiernia na terenie gminy Myszków w powiecie myszkowskim,
- Profil: 343 w miejscowości Sulików na terenie gminy Siewierz w powiecie będzińskim,
- Profil: 345 w miejscowości Kromołów na terenie gminy Zawiercie w powiecie zawierciańskim,
- **Profil: 405 w miejscowości Połomia na terenie gminy Mszana w powiecie wodzisławskim,**
- Profil: 407 w miejscowości Cieszyn na terenie gminy Cieszyn w powiecie cieszyńskim,
- Profil: 409 w miejscowości Ćwiklice na terenie gminy Pszczyna,
- Profil: 411 w dzielnicy Aleksandrowice na terenie gminy Bielsko-Biała,
- Profil: 413 w miejscowości Cięcina na terenie gminy Węgierska Górka w powiecie żywieckim,
- Profil: 415 w mieście Żywiec w powiecie żywieckim.

Na terenie gminy Godów nie zlokalizowano punktów pomiarowych jakości gleby Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Najbliżej gminy Godów, w powiecie wodzisławskim zlokalizowany był punkt pomiarowy jakości gleb:

- Profil: 405 w miejscowości Połomia na terenie gminy Mszana

Według oceny Monitoringu Chemizmu Gleb Ornych Polski gleby badane w ramach punktu 405 (Miejscowość: Połomia, Gmina Mszana) można zakwalifikować w następujący sposób:

- kompleksy rolniczej przydatności gleb: 2 (pszenny dobry); Typ: AP (gleby płowe); Klasa bonitacyjna: IIIa;
- gatunek gleby wg: normy BN-78/9180-11: gc (glina ciężka);
wg PTG 2008: pyg (pył gliniasty).

Podsumowanie oraz analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z zasobami glebowymi

Na terenie gminy Godów występują głównie gleby o klasie IV przydatności rolniczej. Są to gleby średniej jakości, które wymagają dobrej pogody i kultury rolnej aby wydać wysokie plony. Syntetyczną analizę SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z zasobami glebowymi na podstawie, której wskazane zostaną cele w zakresie ochrony środowiska przedstawiają tabele poniżej.

Tabela 35 Analiza SWOT dla obszaru związanego z zasobami glebowymi – mocne i słabe strony

 MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">- Dobre warunki wodne i klimatyczne.	<ul style="list-style-type: none">- Przeważająca średnia jakość gleb pod uprawę rolną, występowanie w większości gleb klasy IV.- Brak bezpośredniego Monitoringu na terenie gminy.- Występowanie rzek i potoków wpływających na ryzyko występowania powodzi i podtopień.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 36 Analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z zasobami glebowymi – szanse i zagrożenia

 SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">- Prowadzenie działań edukacyjnych z zakresu zasobów glebowych;- Prowadzenie projektów zalesiania ograniczających erozję i spływ powierzchniowy.	<ul style="list-style-type: none">- Wzrost zaludnienia i budowa obiektów mieszkalnych na obszarach o dobrych warunkach glebowych.

Źródło: Opracowanie własne.

5.8. Gospodarka wodno-ściekowa

5.8.1. Gospodarka wodociągowa

Zbiorowe zaopatrzenie w wodę w rozumieniu ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, należy do zadań własnych gminy.

Na terenie gminy Godów dystrybucją wody przeznaczonej do spożycia zajmują się:

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., ul. Markłowicka 15, 44-300 Wodzisław Śląskim, które jest głównym administratorem sieci wodociągowej na terenie gminy Godów, na podstawie zezwolenia wydanego Decyzją Zarządu MZWiK nr MZWiK.6431-1/202 z dnia. 25.11.2002 r.

Działalność przedsiębiorstwa obejmuje:

- dostawę wody,
- odprowadzanie i oczyszczanie ścieków,
- wykonywanie przyłączy wodociągowych oraz prace remontowe w zakresie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej,
- prace projektowe oraz wydawanie warunków przyłączenia,
- wywóz i utylizacja nieczystości płynnych z osadników bezodpływowych.

Swoją działalność PWiK Sp. z o.o. prowadzi na obszarze 10 gmin zamieszkanym przez 163 tys. mieszkańców. Ogółem przedsiębiorstwo eksploatuje:

- sieć wodociągową o długości 1 573 km w tym 29 764 przyłączy wodociągowych,
- sieć kanalizacyjną o długości 649 km,
- dwie oczyszczalnie ścieków tj. OŚ Karkoszka II o przepustowości $Q = 15\ 000\ m^3/d$ i OŚ Rydułtowy o przepustowości $Q = 3\ 995\ m^3/d$
- 81 przepompowni ścieków.

Źródłem zaopatrzenia w wodę pitną z sieci wodociągowej gminy Godów, dostarczaną przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., Wodzisław Śląskim jest zbiornik w Goczałkowicach, oddalony od północno-wschodniej granicy gminy o 40 km. Woda dostarczana jest do wszystkich sołectw za pomocą rurociągu tranzytowego o średnicach od $\varnothing 160$ do $\varnothing 200$.

Jastrzębski Zakład Wodociągów i Kanalizacji S.A., ul. Podhalańska 7, 44-335 Jastrzębie-Zdrój (Decyzja Międzygminnego Związku Wodociągów i Kanalizacji z siedzibą w Wodzisławiu Śląskim nr MZWiK.6431-2/2002 z dnia 25-11-2002r. na prowadzenie

zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków). - ok. 33 budynków na terenie sołectwa Gołkowice.

Na terenie nie objętym zbiorowym systemem zaopatrzenia w wodę mieszkańcy korzystają z własnych ujęć.

Przez teren gminy Godów przebiegają rurociągi wody przemysłowej, administrowane przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Wodnej i Rekultywacji w Jastrzębiu Zdroju. Są to:

- a) wodociąg ujęcia w Godowie, o średnicy \varnothing 500 mm i \varnothing 450 mm. Jego trasa przebiega przez sołectwo Godów i sołectwo Skrzyszów, z odgałęzieniem \varnothing 200mm przebiegającym przez Skrzyszów i Krostoszowice;
- b) wodociąg wód słonych „OLZA” o średnicy \varnothing 800 mm, przebiegający przez sołectwo Krostoszowice

Oba rurociągi obecnie są nieczynne.

Gmina Godów należy do Międzygminnego Związku Wodociągów i Kanalizacji w Wodzisławiu Śląskim (Uchwała Nr VIII/50/91 Rady Gminy Godów z dnia 21 marca 1991 r. w sprawie przystąpienia do Międzygminnego Związku Wodociągów i Kanalizacji). Związek został zarejestrowany 1 sierpnia 1991 r. Cele i zadania Związku określone są w Statucie Związku i obejmują szeroko pojętą gospodarką wodno-ściekową, politykę cenową świadczonych usług oraz inicjowanie i koordynowanie inwestycji ponadgminnych.

Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków obowiązujący na terenie działania Międzygminnego Związku Wodociągów i Kanalizacji w Wodzisławiu Śląskim, w tym gminy Godów został przyjęty uchwałą nr III/21/2019 Zgromadzenia MZWik z dnia 12 czerwca 2019 r., opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego pod poz. 5339 z dnia 19 lipca 2019r. i obowiązuje od dnia 3 sierpnia 2019 r.

Regulamin określa prawa i obowiązki przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych realizujących zbiorowe zaopatrzenie w wodę oraz zbiorowe odprowadzanie ścieków na terenie działania Międzygminnego Związku Wodociągów i Kanalizacji z siedzibą w Wodzisławiu Śląskim oraz odbiorców usług wodociągowo -kanalizacyjnych świadczonych przez te przedsiębiorstwa, w tym między innymi:

- minimalny poziom usług świadczonych przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne w zakresie dostarczania wody i odprowadzania ścieków, w tym:
 - obowiązki przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego
 - obowiązki odbiorców usług w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków;
- warunki i tryb zawierania umów z odbiorcami usług;
- sposób rozliczeń w oparciu o ceny i stawki opłat ustalone w taryfach;
- warunki przyłączenia do sieci;

- warunki techniczne określające możliwość dostępu do usług wodociągowo-kanalizacyjnych;
- sposób dokonywania przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne odbioru wykonanego przyłącza;
- standardy postępowania w przypadku niedotrzymania ciągłości usług i odpowiednich parametrów dostarczania wody i wprowadzania do sieci kanalizacyjnej ścieków;
- standardy obsługi odbiorców usług, w tym sposoby załatwiania reklamacji oraz wymiany informacji dotyczących w szczególności zakłóceń w dostawie wody i odprowadzaniu ścieków;
- warunki dostarczania wody na cele przeciwpożarowe.

Woda dostarczana przez Jastrzębski Zakład Wodociągów i Kanalizacji S.A pochodzi z dwóch niezależnych źródeł: Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów w Katowicach – GPW i czeskiego przedsiębiorstwa Severomoravske Vodovodya Kanalizace Ostrava a.s. – SmVaK (Północnomorawskie Przedsiębiorstwo Wodno–Kanalizacyjne w Ostrawie). Na terenie miasta Jastrzębie Zdrój zlokalizowane są 3 studnie zakupowe, 5 pompowni sieciowych, 5 studni rozdziału wody związanych z dostawą wody z Czech oraz 8 studni sprzedaży wody dla gmin Mszana, Godów, Żory i Zebrzydowice.

Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi sprawują:

- Powiatowe Stacje Sanitarne-Epidemiologiczne w Wodzisławiu Śląskim i Katowicach;
- Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Wodzisławiu Śląskim i Jastrzębski Zakład Wodociągów i Kanalizacji S.A., w ramach sprawowanej kontroli wewnętrznej (art. 5 ust. 1a ustawy z dnia 07.06.2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków).

Wg danych GUS na koniec 2023 roku długość eksploatowanej sieci wodociągowej (rozdzielczej i przesyłowej) w Gminie Godów wynosiła 92,5 km., ilość przyłączy budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania wynosiła 3706 szt. Wg danych za 2023 r. 89,3 % ogółu ludności korzystało z wodociągu. Szczegółowe dane na temat sieci wodociągowej przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 37 Dane statystyczne dotyczące sieci wodociągowej na terenie gminy Godów

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2019	2020	2021	2022	2023
przedsiębiorstwa świadczące usługę (dostarczające wodę)	ob.	2	2	2	2	2
woda dostarczana do wodociągu	tys. m ³	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2
woda sprzedana z wodociągu ogółem	tys. m ³	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2
woda sprzedana z wodociągu gospodarstwom domowym	tys. m ³	1,0	1,0	1,0	1,1	1,1
długość czynnej sieci rozdzielczej	km	87,7	89,1	90,6	91,4	92,5
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	3386	3479	3550	3642	3706
awarie sieci wodociągowej	szt.	25	34	38	35	23
woda dostarczona gospodarstwom domowym	tys. m ³	360,0	369,0	376,0	386,0	390,9
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	12227	12207	12197	12 223	b.d.
zużycie wody w gospodarstwach domowych na wsi na 1 mieszkańca	m ³	26,2	26,9	27,5	28,1	28,5
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności (Wymiary: Lokalizacje; Rodzaje instalacji)	%	88,5	88,8	89,0	89,3	b.d.

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/jednostka#>

5.8.2. Gospodarka ściekowa

Zadania z zakresu zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie gminy Godów realizuje Jastrzębski Zakład Wodociągów i Kanalizacji S.A. w Jastrzębiu- Zdroju. W 2022 r. (dane GUS na 31.12.2022 r.) 58,8 % ludności korzystało z sieci kanalizacyjnej. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w gminie w 2023 roku wynosiła 132,73 km, ilość przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania wynosiła 2 660 szt., z sieci kanalizacyjnej korzystało 8 050 mieszkańców.

Gmina Godów w ramach porozumienia międzygminnego pomiędzy Gminami: Jastrzębie-Zdrój, Mszana i Godów wchodzi w skład Aglomeracji Jastrzębie-Zdrój.

Aglomeracja oznacza teren, na którym zaludnienie lub działalność gospodarcza są wystarczająco skoncentrowane, aby ścieki były zbierane i przekazywane do oczyszczalni ścieków komunalnych.

Obecnie Aglomeracja Jastrzębie-Zdrój o równoważnej liczbie mieszkańców 99 007 RLM wyznaczona jest w oparciu o Uchwałę NR XV.149.2020 Rady Miasta Jastrzębie-Zdrój z dnia 8 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic Aglomeracji Jastrzębie-Zdrój. (poprzedzona Uchwałą nr IV/55/10/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z 29.09.2014r.). W skład Aglomeracji Jastrzębie-Zdrój wchodzi gminy: Jastrzębie-Zdrój, Mszana, Godów. Oczyszczalnie ścieków w aglomeracji:

Zakład Ochrony Wód „RUPTAWA” w Jastrzębiu-Zdroju przy ul. Przemysłowej 2a:

- 1) Projektowa wydajność oczyszczalni ścieków [RLM]: 148 916.
- 2) Przepustowość: oczyszczalni wynosi: średnia [m³/d]: 14 000,
- 3) Ilość ścieków dostarczanych do oczyszczalni ścieków:
 ścieki dopływające siecią kanalizacyjną [m³/d]: 12 147,
 ścieki dowożone [m³/d]: 126.

Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest potok Ruptawka.

Typ oczyszczalni ścieków: PUB1 - mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia z podwyższonym usuwaniem związków azotu(N), fosforu (P) spełniająca standardy odprowadzania ścieków dla aglomeracji > 100 000 RLM. Oczyszczalnia została wybudowana w latach 60 ubiegłego stulecia. Ostatnie modernizacje obiektu były w latach 1997-2001 i 2008-2010.

Oczyszczalnia posiada trzy niezależne ciągi biologiczne oparte na osadzie czynnym, przystosowane do usuwania azotu i fosforu na poziomie Nog = 85% i Pog = 90%. Na terenie oczyszczalni znajduje się główny węzeł osadowy, w którym unieszkodliwiane są osady z obu oczyszczalni, w które jest wyposażona Aglomeracja Jastrzębie-Zdrój (ZOW Ruptawa i ZOW Dolna). Stabilizacja osadów odbywa się w procesie fermentacji beztlenowej, a osady w efekcie końcowym poddawane są odzyskowi metodą R5 i R3 - produkcja kompozytu mineralno-organicznego- w instalacji znajdującej się na terenie ZOW Ruptawa. Kompozyt mineralno-organiczny wykorzystywany jest do rekultywacji hałd górniczych znajdujących się na terenie aglomeracji, rekultywacji terenów zdegradowanych i ciągów komunikacyjnych. Ważnym elementem gospodarki ściekowej jest wtórne wykorzystanie ścieków oczyszczonych. Część ścieków oczyszczonych wykorzystywanych jest do bieżącej eksploatacji oczyszczalni ścieków jako woda technologiczna oraz sprzedawana odbiorcom zewnętrznym do celów przemysłowych.

Zakład Ochrony Wód „DOLNA” w Jastrzębiu-Zdroju przy ul. Witczaka 7b; RLM proj. Oczyszczalni:

- 4) Projektowa wydajność oczyszczalni ścieków [RLM]: 26 700.
- 5) Przepustowość: oczyszczalni wynosi:
 - średnia [m³/d]: 3 000,
 - maksymalna dobową [m³/d]: 5 000,
 - roczna [m³/a]: 1 095 000,
- 6) Ilość ścieków dopływające siecią kanalizacyjną [m³/d]: 1432;

Typ oczyszczalni ścieków: PUB1 - mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia z podwyższonym usuwaniem związków azotu(N), fosforu (P), spełniająca standardy odprowadzania ścieków dla aglomeracji > 100 000 RLM.

Rok budowy lata 60 ubiegłego stulecia. Ostatnia modernizacja zakończona została 1998 roku. Modernizacja ta dotyczyła przystosowania obiektu do możliwości oczyszczania ścieków na poziomie ówczesnie wymaganym prawem. Oczyszczalnia posiada dwa ciągi technologiczne oparte na osadzie czynnym z możliwością biologicznego usuwania azotu i fosforu do poziomu N=10 mg/l i Pog = 1 mg/l.

Przeróbka osadów z ZOW Dolna jest realizowana na oczyszczalni ścieków ZOW Ruptawa będącej na wyposażeniu Aglomeracji Jastrzębie-Zdrój.

Część ścieków oczyszczonych z ZOW DOLNA wykorzystywanych jest do bieżącej eksploatacji jako woda technologiczna oraz sprzedawane odbiorcom zewnętrznym do celów przemysłowych.

Szczegółowe dane dotyczące systemu kanalizacji w gminie Godów w latach 2020 – 2023 prezentuje tabela poniżej.

Tabela 38 Dane statystyczne dotyczące systemu kanalizacji sanitarnej na terenie gminy Godów

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2020	2021	2022	2023
długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	122,7	123,4	124,7	132,73
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	2574	2655	2549	2660
Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną	dam3	278,3	292,1	301,5	311,3
Ścieki oczyszczane odprowadzone	dam3	281	294	304	314
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	szt.	8112	8205	8050	b.d.
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	%	59	59,9	58,8	b.d.

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/jednostka#>

Na terenie gminy Godów nieruchomości nie posiadające możliwości podłączenia do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej są wyposażone w indywidualne oczyszczalnie przydomowe oraz zbiorniki bezodpływowe, z których ścieki są odbierane i transportowane przez uprawniony w tym zakresie podmiot. W gminie, wg danych GUS, na 31 grudnia 2023 r. znajdowały się 114 przydomowe oczyszczalnie ścieków i 1551 bezodpływowych zbiorników ścieków. W ciągu roku odebrano z posesji 12 828,0 m³ nieczystości ciekłych (ścieki bytowe).

Modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie gminy Godów realizowana jest przez Międzygminny Związek Wodociągów i Kanalizacji w Wodzisławiu oraz Jastrzębski Zakład Wodociągów i Kanalizacji S.A. w Jastrzębiu - Zdroju zgodnie z wieloletnimi planami modernizacji sieci. Gmina Godów corocznie udziela pomocy finansowej na realizację zadań inwestycyjnych w zakresie gospodarki wodno-ściekowej w obrębie Gminy.

Podsumowanie oraz analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z gospodarką wodno-ściekową

Na terenie gminy Godów istnieje sieć kanalizacyjna i wodociągowa – jednak nie na całej jej obszarze. Gmina wybudowała w ostatnich latach wybudowała i rozbudowała sieć kanalizacyjną. Planowana jest dalsza rozbudowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej.

Syntetyczną analizę SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z gospodarką wodno-ściekową na podstawie, której wskazane zostaną cele w zakresie ochrony środowiska przedstawiają tabele poniżej.

Tabela 39 Analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z gospodarką wodno-ściekową – mocne i słabe strony

 MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">– Możliwość uzyskania dofinansowania do przydomowych oczyszczalni..– Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.	<ul style="list-style-type: none">– Brak sieci kanalizacyjnej na terenie całej gminy.– Wysokie ceny usług wodociągowych i kanalizacyjnych.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 40 Analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z gospodarką wodno-ściekową – szanse i zagrożenia

 SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">– Wzrost świadomości społeczeństwa oraz poprawa stanu środowiska w wymiarze lokalnym.– Systematyczne inwestycje w rozwój sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.	<ul style="list-style-type: none">– Możliwość występowania skażeń bakteriologicznych z nieszczelnych przydomowych zbiorników kanalizacyjnych.– Zwiększenie kosztów związanych z oczyszczaniem ścieków, a przez to zwiększenie nielegalnych rzutów ścieków.

Źródło: Opracowanie własne.

5.9. Gospodarka odpadami

Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2023 poz. 1587 ze zm. – dalej: UO) nakłada na samorząd wojewódzki obowiązek aktualizacji wojewódzkich planów gospodarki odpadami (dalej: WPGO) wraz z opracowaniem tzw. planów inwestycyjnych w formie załączników. Celem planów inwestycyjnych ma być wskazanie infrastruktury niezbędnej do osiągnięcia zgodności z dyrektywami Unii Europejskiej (dalej: UE) w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, w tym wdrożenia hierarchii sposobów postępowania z odpadami, osiągnięcia wymaganych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu oraz ograniczenia składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.

Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022 określił cele gospodarki odpadami oraz kierunki działań w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów. W dokumencie podzielono województwo śląskie na trzy regiony gospodarki odpadami. Gmina Godów należy do Regionu III gospodarki odpadami.

W regionie III funkcjonuje:

- siedem Regionalnych Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych do mechaniczno biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, RIPOK MBP zlokalizowane są w Knurowie, Jastrzębiu Zdroju, Bielsko-Białej, Tychach, Rybniku, Raciborzu, Żywcu
- jednaście Regionalnych Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych do przetwarzania odpadów zielonych i innych odpadów, RIPOK OZiB znajdują się w Knurowie, Raciborzu, Żorach, Rybniku, Katowicach, Żywcu, Tychach, Bielsko-Białej, Pszczynie, Mikołowie (instalacja zastępcza)
- dziewięć składowisk odpadów.

Aktualnie przygotowywana jest aktualizacja Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2023 - 2028.

Uwzględniając kierunki działań władz województwa śląskiego zadaniem Gminy Godów jest rozwój i wdrażanie nowoczesnego systemu gospodarki odpadami, w szczególności w zakresie odpadów komunalnych, ograniczenie ilości ich wytwarzania oraz skuteczne sortowanie i przetwarzanie w celu osiągnięcia wymaganych poziomów odzysku i recyklingu odpadów. Kluczowe znaczenie dla efektu końcowego będzie prowadzenie edukacji ekologicznej i uświadamianie społeczeństwa.

Rada Gminy Godów przyjęła następujące uchwały związane z systemem gospodarki odpadami komunalnymi:

- Uchwała Nr XXI/126/2020 Rady Gminy Godów z dnia 23 czerwca 2020 r. w sprawie ustalenia górnych stawek opłaty ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieczystości ciekłych oraz właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz Gminy Godów;
- Uchwała Nr XX/121/2020 Rady Gminy Godów z dnia 11 maja 2020 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości położonych na terenie Gminy Godów oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej;
- Uchwała Nr XX/143/2016 Rady Gminy Godów z dnia 30 maja 2016 r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- Uchwała Nr XVIII/112/2020 Rady Gminy Godów z dnia 30 marca 2020 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Godów, ze zmianami wprowadzonymi
 - Uchwałą nr XXXIV/215/2021 Rady Gminy Godów z dnia 23 czerwca 2021 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XVIII/112/2020 Rady Gminy Godów z dnia 30 marca 2020 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Godów
 - Uchwałą Nr LV/331/2023 zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Godów;
- Uchwała Nr XVIII/113/2020 Rady Gminy Godów z dnia 30 marca 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właścicieli nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ze zmianami wprowadzonymi
 - Uchwałą nr XXXIV/216/2021 Rady Gminy Godów z dnia 23 czerwca 2021 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XVIII/113/2020 Rady Gminy Godów z dnia 30 marca 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właścicieli nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi;

- Uchwałą nr LIX/352/2023 Rady Gminy Godów z dnia 27 kwietnia 2023 r. zmieniającą uchwałę w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właścicieli nieruchomości opłatę za gospodarowania odpadami komunalnymi;
- Uchwała Nr LII/313/2022 Rady Gminy Godów z dnia 28 listopada 2022 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- Uchwała Nr LXVII/395/2023 Rady Gminy Godów z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi położonych na terenie Gminy Godów, kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym.

Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Godów, określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, w tym:

1. Wymagania w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości:
 - a) Właściciele nieruchomości obowiązani są do prowadzenia selektywnego zbierania i gromadzenia odpadów komunalnych w wyznaczonych miejscach na terenach nieruchomości, poszczególnych frakcji odpadów komunalnych.
 - b) Selektywna zbiórka odpadów polega na segregowaniu wytwarzanych odpadów komunalnych, gromadzeniu ich w pojemnikach lub workach i pozbywaniu się ich z określoną w regulaminie częstotliwością.
 - c) W drodze selektywnej zbiórki wydzieleniu z wytwarzanych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych podlegają następujące frakcje odpadów:
 - papier,
 - metal,
 - tworzywa sztuczne,
 - szkło,
 - odpady opakowaniowe wielomateriałowe,
 - bioodpady,
 - przeterminowane leki i chemikalia,
 - odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych

w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek,

- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- meble i inne odpady wielogabarytowe,
- odpady budowlane i rozbiórkowe,
- zużyte opony,
- odpady tekstyliów i odzieży,
- popioły paleniskowe,
- odpady niebezpieczne, w szczególności: farby, lakiery, kleje, rozpuszczalniki, kwasy, alkalia, środki ochrony roślin, żywice, środki czyszczące, detergenty, środki do konserwacji drewna, lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć (w tym termometry rtęciowe).

d) Ustalono, że bioodpady nie będą odbierane w miejscu wytworzenia odpadu przez przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami jednorodzinnymi, którzy kompostują bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostownikach przydomowych i korzystają z częściowego zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

e) Do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, właściciele nieruchomości przekazują odpady zebrane selektywnie, samodzielnie i na własny koszt.

2. Rodzaje i minimalną pojemność pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych oraz warunki rozmieszczania tych pojemników i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.

a) Do zbierania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz popiołów paleniskowych na terenie nieruchomości służą znormalizowane pojemniki o minimalnej pojemności 110 l, natomiast do zbierania odpadów komunalnych z dróg publicznych ustala się kosze uliczne o minimalnej pojemności 20 l;

b) Dopuszcza się również stosowanie następujących rodzajów pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych: pojemniki na odpady o pojemności 120 l, 240 l, 1100 l, pojemniki na odpady (KP 5, KP 7, KP 10) o pojemności od 5 do 10 m³, pojemniki lub worki do selektywnej zbiórki odpadów segregowanych, oznaczone odpowiednimi kolorami w stosunku do każdego rodzaju odpadu selektywnie zbieranego o minimalnej pojemności 80 l oraz kosze uliczne na odpady o pojemności do 50 l;

- c) Pojemniki lub worki przeznaczone do selektywnego zbierania odpadów komunalnych, odpowiadają rodzajowi gromadzonego odpadu, według następującej kolorystyki:
 - niebieski "papier" – z przeznaczeniem na papier;
 - zielony "szkło" – z przeznaczeniem na szkło;
 - żółty "metale i tworzywa sztuczne" – z przeznaczeniem na metale i tworzywa sztuczne;
 - brązowy pojemnik "bio" – z przeznaczeniem na bioodpady;
 - d) Pojemniki na niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne oraz pojemniki i worki plastikowe na odpady zbierane selektywnie powinny posiadać trwałe i widoczne oznakowanie określające rodzaj gromadzonych odpadów, dodatkowo należy je opisać numerem posesji, z której pochodzą lub opatrzyć identyfikatorem nieruchomości dostarczanym przez przedsiębiorcę;
 - e) ustalono wymaganą ilość i minimalną pojemność pojemników na niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne dla nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych;
3. Częstotliwość i sposoby pozbywania się poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz terenów przeznaczonych do użytku publicznego.
4. Niezależnie od ustalonej częstotliwości, właściciele nieruchomości zamieszkałych mogą pozbywać się odpadów zbieranych selektywnie w następujący sposób:
- a) przekazywać do stałego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych zlokalizowanego na terenie Gminy Godów w terminach i godzinach pracy punktu;
 - b) zużyte leki wrzucać do pojemników, znajdujących się w wyznaczonych aptekach,
 - c) baterie wrzucać do pojemników, znajdujących się w szkołach lub innych obiektach użyteczności publicznej;
 - d) bioodpady powinny być w pierwszej kolejności poddawane procesowi kompostowania z przeznaczeniem do wykorzystania na własne potrzeby, natomiast w przypadku braku możliwości ich kompostowania na miejscu przez właściciela nieruchomości, postępować zgodnie z zasadami segregacji określonymi w regulaminie. Osoby kompostujące BIO odpady mogą skorzystać z ulgi w opłacie śmieciowej.
5. Częstotliwość i sposób pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego;

6. Obowiązki osób utrzymujących zwierzęta domowe, mające na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku;
7. Wymagania dotyczące utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej;
8. Obszary podlegające obowiązkowej deratyzacji oraz terminy jej przeprowadzania.

Uchwałą Nr XVIII/113/2020 Rady Gminy Godów z dnia 30 marca 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właścicieli nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, z późniejszymi zmianami został ustalony sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Godów i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w szczególności częstotliwość odbierania odpadów komunalnych od właściciela nieruchomości i sposób świadczenia usług przez Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.

Ustalono, że od właścicieli nieruchomości zamieszkałych odbierana będzie każda wytworzona ilość odpadów komunalnych zebranych selektywnie i niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych za wyjątkiem odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Bioodpady będą odbierane sprzed posesji zgodnie z harmonogramem w ilości nie limitowanej. Odpady budowlane i rozbiórkowe będą odbierane w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w ilości do 0,5 Mg na jedną posesję zamieszkałą w ciągu roku kalendarzowego. Wójt Gminy Godów podaje do publicznej wiadomości plan odbioru odpadów, terminy i godziny pracy Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych poprzez umieszczenie na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Godów oraz na stronie internetowej.

Sposób świadczenia usługi przez Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych został określony w regulaminie, który stanowi załącznik do uchwały.

Systemem gospodarowania odpadami komunalnymi zostały objęte nieruchomości zamieszkałe. Nieruchomości niezamieszkałe, w tym miejsca prowadzenia działalności gospodarczej i budynki użyteczności publicznej są zobowiązane do podpisania umowy na odbiór odpadów. Rejestr przedsiębiorstw odbioru odpadów dostępny jest na stronie internetowej urzędu.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz. U. z 2024r. poz. 399), Gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a także dokonują

corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi sporządza wójt, burmistrz lub prezydent miasta na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych wpływających na system gospodarki odpadami komunalnymi.

Ostatnia analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Godów opublikowana w 2024 r. dotyczyła roku 2023.

Odpady komunalne w 2023 roku z terenu gminy Godów odbierane były w postaci zmieszanej i selektywnej. Zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Godów w 2023 roku prowadzona była zbiórka następujących frakcji odpadów:

- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne,
- papier,
- metal,
- tworzywa sztuczne,
- szkło,
- odpady opakowaniowe wielomateriałowe,
- bioodpady,
- przeterminowane leki i chemikalia,
- odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek,
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- odpady budowlane i rozbiórkowe z gospodarstw domowych,
- zużyte opony,
- odpady tekstyliów i odzieży,
- popioły paleniskowe,
- odpady niebezpieczne, w szczególności: farby, lakiery, kleje, rozpuszczalniki, kwasy, alkalia, środki ochrony roślin, żywice, środki czyszczące, detergenty, środki do

konserwacji drewna, lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć (w tym termometry rtęciowe.

W poniższej tabeli przedstawiono sposób postępowania z poszczególnymi frakcjami odpadów komunalnych na terenie gminy Godów zgodnie z obowiązującym Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Godów.

Tabela 41 Sposób postępowania z poszczególnymi rodzajami odpadów komunalnych na terenie Gminy Godów w 2023 roku

Lp.	Kod i rodzaj odpadów	Sposób postępowania
1.	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	<p>Należy gromadzić wykorzystując:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojemniki na odpady o pojemności 120 l – dla nieruchomości zamieszkałej przez 1 do 4 osób, • pojemniki na odpady o pojemności 240 l – dla nieruchomości zamieszkałej przez 5 osób i więcej • pojemniki na odpady o pojemności 1100 l; • pojemniki na odpady (KP 5, KP 7, KP 10) o pojemności od 5 m³ do 10 m³; • kosze uliczne na odpady o pojemności 20 l <p>Odpady należy przekazać operatorowi z częstotliwością nie mniejszą niż:</p> <ul style="list-style-type: none"> • co najmniej jeden raz w miesiącu w okresie od 1 listopada do 30 marca oraz jeden raz na dwa tygodnie w pozostałym okresie (zabudowa jednorodzinna); • jeden raz na tydzień (zabudowa wielorodzinna); • co najmniej jeden raz na dwa tygodnie (obiekty użyteczności publicznej)
2.	odpady z papieru i tektury	<p>Należy gromadzić wykorzystując:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojemniki o pojemności nie mniejszej niż 80 l, • worki o pojemności nie mniejszej niż 80 l. <p>Pojemniki oraz worki muszą być w kolorze niebieskim oraz posiadać trwałe i widoczne oznaczenie określające rodzaj gromadzonych odpadów, a także numer posesji, z której pochodzą lub identyfikator nieruchomości.</p> <p>Odpady należy przekazać operatorowi z częstotliwością nie mniejszą niż:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jeden raz w miesiącu (zabudowa jednorodzinna), • dwa razy w miesiącu (zabudowa wielorodzinna), • jeden raz w miesiącu (obiekty użyteczności publicznej). <p>Odpady można dostarczyć we własnym zakresie do PSZOK</p>
3.	odpady tworzyw sztucznych, metali oraz opakowań wielomateriałowych	<p>Należy gromadzić wykorzystując:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojemniki o pojemności nie mniejszej niż 80 l, • worki o pojemności nie mniejszej niż 80 l. <p>Pojemniki oraz worki muszą być w kolorze żółtym oraz posiadać trwałe i widoczne oznaczenie określające rodzaj gromadzonych odpadów, a także numer posesji, z której pochodzą lub identyfikator nieruchomości.</p> <p>Odpady należy przekazać operatorowi z częstotliwością nie mniejszą niż:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jeden raz w miesiącu (zabudowa jednorodzinna), • dwa razy w miesiącu (zabudowa wielorodzinna), • jeden raz w miesiącu (obiekty użyteczności publicznej). <p>Odpady można dostarczyć we własnym zakresie do PSZOK.</p>

4.	odpady ze szkła	<p>Należy gromadzić wykorzystując:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojemniki o pojemności nie mniejszej niż 80 l, • worki o pojemności nie mniejszej niż 80 l. <p>Pojemniki oraz worki muszą być w kolorze zielonym oraz posiadać trwałe i widoczne oznaczenie określające rodzaj gromadzonych odpadów, a także numer posesji, z której pochodzą lub identyfikator nieruchomości.</p> <p>Odpady należy przekazać operatorowi z częstotliwością nie mniejszą niż:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jeden raz w miesiącu (zabudowa jednorodzinna), • dwa razy w miesiącu (zabudowa wielorodzinna), • jeden raz w miesiącu (obiekty użyteczności publicznej). <p>Odpady można dostarczyć we własnym zakresie do PSZOK</p>
5.	odpady ulegające biodegradacji	<p>Należy gromadzić wykorzystując:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojemniki o pojemności nie mniejszej niż 80 l. <p>Pojemniki muszą być w kolorze brązowym oraz posiadać trwałe i widoczne oznaczenie określające rodzaj gromadzonych odpadów, a także numer posesji, z której pochodzą lub identyfikator nieruchomości.</p> <p>Odpady należy przekazać operatorowi z częstotliwością nie mniejszą niż:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jeden raz na dwa tygodnie, a w okresie od 1 grudnia do 31 marca, co najmniej raz w miesiącu (zabudowa jednorodzinna oraz obiekty użyteczności publicznej), • jeden raz na tydzień, a w okresie od 1 grudnia do 31 marca, co najmniej raz w miesiącu (zabudowa wielorodzinna oraz PSZOK). <p>Dopuszcza się możliwość odzysku odpadów ulegających biodegradacji przeznaczonych do kompostowania, we własnym zakresie, w przeznaczonych do tego celu kompostownikach, zlokalizowanych na nieruchomości, z której te odpady pochodzą.</p> <p>Odpady można dostarczyć we własnym zakresie do PSZOK.</p>
6.	przeterminowane leki i chemikalia	<p>Należy wystawić w wyznaczonym miejscu, które nie stanowi zagrożenia dla bezpieczeństwa osób trzecich, a jednocześnie umożliwi sprawny odbiór. W przypadku odpadów o niewielkich rozmiarach, należy je umieścić w bezbarwnych workach plastikowych, w celu umożliwienia identyfikacji ich zawartości.</p> <p>Odpady należy przekazać operatorowi z częstotliwością, co najmniej raz w roku w okresie od 15 maja do 15 czerwca.</p> <p>Odpady można dostarczyć we własnym zakresie do PSZOK.</p> <p>Ponadto, przeterminowane leki można gromadzić w specjalnych pojemnikach ustawionych w wyznaczonych aptekach.</p>
7.	zużyte baterie i akumulatory	<p>Należy wystawić w wyznaczonym miejscu, które nie stanowi zagrożenia dla bezpieczeństwa osób trzecich, a jednocześnie umożliwi sprawny odbiór. W przypadku odpadów o niewielkich rozmiarach, należy je umieścić w bezbarwnych workach plastikowych, w celu umożliwienia ich zawartości.</p> <p>Odpady należy przekazać operatorowi z częstotliwością, co najmniej raz w roku w okresie od 15 maja do 15 czerwca.</p> <p>Odpady można dostarczyć we własnym zakresie do PSZOK.</p> <p>Ponadto, odpady można gromadzić w specjalnych pojemnikach ustawionych w szkołach i innych obiektach użyteczności publicznej.</p>

8.	zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny meble i inne odpady wielkogabarytowe zużyte opony	Należy wystawić w wyznaczonym miejscu, które nie stanowi zagrożenia dla bezpieczeństwa osób trzecich, a jednocześnie umożliwi sprawny odbiór. W przypadku odpadów o niewielkich rozmiarach, należy je umieścić w bezbarwnych workach plastikowych, w celu umożliwienia ich zawartości. Odpady należy przekazać operatorowi z częstotliwością, co najmniej raz w roku w okresie od 15 maja do 15 czerwca. Odpady można dostarczyć we własnym zakresie do PSZOK.
9.	odpady budowlane i rozbiórkowe	Odpady należy dostarczyć we własnym zakresie do PSZOK.
10.	odpady tekstyliów i odzieży	Odpady należy dostarczyć we własnym zakresie do PSZOK.
11.	żużle i popioły paleniskowe	Odpady należy przekazać operatorowi w okresie od 1 października do 30 kwietnia, co najmniej dwa razy w miesiącu, w pozostałym okresie, co najmniej jeden raz w miesiącu, za wyjątkiem miesięcy czerwiec, lipiec i sierpień, gdzie zbiórka tego rodzaju odpadu nie jest prowadzona (zabudowa jednorodzinna, wielorodzinna i obiekty użyteczności publicznej).

Źródło: opracowanie własne na podstawie Regulaminu utrzymania czystości

Na terenie gminy Godów funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów (PSZOK), zlokalizowany na działce nr 164/16 położonej w miejscowości Gołkowice. W PSZOK odpady są przyjmowane nieodpłatnie od mieszkańców Gminy z nieruchomości zamieszkałych. Każdy z mieszkańców musi dostarczyć odpady do punktu we własnym zakresie, okazując przy tym kartę PSZOK.

W PSZOK przyjmowane są następujące rodzaje odpadów: odpady selektywnie zebrane (papier, szkło, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe), bioodpady, przeterminowane leki, chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady wielkogabarytowe, tekstylia, zużyte opony samochodowe dla pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 tony, odpady remontowo-budowlane pochodzące z samodzielnych prac remontowych i budowlanych wytworzone poza terenami budowy, stanowiące odpady komunalne w ilości do 500 kg na posesję.

W PSZOK nie były przyjmowane: odpady zawierające azbest, zmieszane odpady komunalne, części samochodowe, zderzaki, tapicerka, kokpity itp.

Informacje na temat przedsiębiorców posiadających w 2023 r. wpis do rejestru działalności regulowanej, a w związku z tym posiadających możliwość odbioru odpadów komunalnych z terenu gminy Godów dostępne są na stronie Urzędu Gminy w Godowie.

W 2023 roku w ramach funkcjonowania systemu odbierania odpadów od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Godów zostało odebranych 5 569,9270 Mg odpadów komunalnych. W ramach funkcjonowania PSZOK zostało zebranych 533,2900 Mg odpadów komunalnych. Na terenie gminy w 2023 roku zostało wytworzonych łącznie 6 103,2170 Mg odpadów komunalnych.

Dane dotyczące rodzajów i ilości odpadów komunalnych zebranych w roku 2023 przedstawia tabela poniżej.

Tabela 42 Ilość zebranych odpadów z terenu gminy Godów w 2023 roku

Kod odpadu	Nazwa	Masa [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	61,8330
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	509,3420
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	13,7000
15 01 07	Opakowania ze szkła	308,1480
20 01 01	Papier i tektura	1,7800
20 01 02	Szkło	1,3100
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	0,0200
20 01 39	Tworzywa sztuczne	1,7600
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	715,3000
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	1 502,9800
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	2 286,0340
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	167,7200
suma		5 569,9270
Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych		
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	15,8200
15 01 07	Opakowania ze szkła	15,2400
16 01 03	Zużyte opony	23,1600
20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,0100
20 01 33*	Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie	0,0100
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,9700
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	237,4000
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	240,6800
suma		533,2900
Zebrane odpady budowlane i rozbiórkowe		
17 01 02	Gruz ceglany	177,6200
17 03 80	Odpadowa papa	1,4600
17 04 05	Żelazo i stal	0,4080
17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	43,9600
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	170,6000
suma		394,0480

Źródło: Na podstawie sprawozdań podmiotów odbierających odpady

Zmieszane odpady komunalne (20 03 01) pochodzące z terenu gminy Godów w 2023 roku kierowane były do instalacji do:

- Cofinco Poland Sp. z o.o. Instalacja MBP, ul. Dębina 36, 44-268 Jastrzębie Zdrój, adres instalacji: ul. Graniczna 29, 40-956 Katowice;
- FCC Śląsk Sp. z o.o. Zakład Mechaniczno-Biologicznego Przetwarzania Odpadów, ul. Pawła Stalmacha 19F, 41-800 Zabrze;
- SEGO Sp. z o.o. Instalacja RIPOK, adres instalacji: ul. Kolberga 65, 44-251 Rybnik.

W roku 2023 na terenie Gminy Godów zebrano łącznie 2 286,0340 Mg odpadów komunalnych w postaci zmieszanej. Wszystkie odpady w postaci zmieszanej zostały poddane procesom przetwarzania R12.

Odpady ulegające biodegradacji pochodzące z terenu Gminy Godów w 2023 roku zostały zagospodarowane w następujących instalacjach (1 566,6130 Mg):

- SEGO Sp. z o.o:
 - kod odpadów 15 01 01 w ilości 44,8410 Mg – proces przetwarzania R12;
 - kod odpadów 20 02 01 w ilości 617,7200 Mg – proces przetwarzania R3;
- Best-Eko Sp. z o.o.:
 - kod odpadów 20 01 08 w ilości 0,0200 Mg – proces przetwarzania R3;
 - kod odpadów 20 02 01 w ilości 882,6000 Mg – proces przetwarzania R3;
- Hamburger Recycling Polska Sp. z o.o. Hamburger Hungaria Kft Papirgyari ut 42-46 Dunaujvaros Węgry:
 - kod odpadów 15 01 01 w ilości 12,6920 Mg – proces przetwarzania R3;
- FCC Śląsk Sp. z o.o. Zakład Mechaniczno-Biologicznego Przetwarzania Odpadów:
 - kod odpadów 20 01 01 w ilości 1,7800 Mg – proces przetwarzania R12;
 - kod odpadów 20 02 01 w ilości 2,6600 Mg – proces przetwarzania R3;
- Przedsiębiorstwo Komunalne Eko-Glob Kuczaty Janusz:
 - kod odpadów 15 01 01 w ilości 4,3000 Mg – proces przetwarzania R12;
- odpady z PSZOK (253,2200) do SEGO Sp. z o.o.:
 - kod odpadów 15 01 01 w ilości 15,8200 Mg – proces przetwarzania R12;
 - kod odpadów 20 02 01 w ilości 237,4000 Mg – proces przetwarzania R3;

Odpady selektywnie zebrane na terenie Gminy Godów w 2023 roku zostały zagospodarowane w następujących instalacjach (w sumie 1 717,2800Mg):

- OLIMAR Sp. z o.o.:
 - kod odpadów 15 01 02 w ilości 3,0000 Mg - proces przetwarzania R3;
- SEGO Sp. z o.o.:
 - kod odpadów 15 01 02 w ilości 506,3420 Mg - proces przetwarzania R12;
 - kod odpadów 15 01 07 w ilości 304,3680 Mg - proces przetwarzania R12;
 - kod odpadów 20 01 99 w ilości 715,3000 Mg - proces przetwarzania R12;
 - kod odpadów 20 03 07 w ilości 167,7200 Mg - proces przetwarzania R12;
- Przedsiębiorstwo Komunalne Eko-Glob Kuczaty Janusz
 - kod odpadów 15 01 06 w ilości 13,7000 Mg - proces przetwarzania R12;
 - kod odpadów 15 01 07 w ilości 3,6400 Mg - proces przetwarzania R12;
- Remondis Glass Sp. z o.o.:

- kod odpadów 15 01 07 w ilości 0,1400 Mg - proces przetwarzania R5;
- FCC Śląsk Sp. z o.o. Zakład Mechaniczno-Biologicznego Przetwarzania Odpadów:
 - kod odpadów 20 01 02 w ilości 1,3100 Mg - proces przetwarzania R12;
 - kod odpadów 20 01 39 w ilości 0,6200 Mg - proces przetwarzania R12;
- instalacja do produkcji paliwa alternatywnego – BIO-MED Sp. z o.o.:
 - kod odpadów 20 01 39 w ilości 1,1400 Mg - proces przetwarzania R12;
 odpady z PSZOK (280,0700 Mg):
- SEGO Sp. z o.o.:
 - kod odpadów 15 01 07 w ilości 15,2400 Mg - proces przetwarzania R12;
 - kod odpadów 20 03 07 w ilości 240,6800 Mg - proces przetwarzania R12;
- Cementownia WARTA S.A.:
 - kod odpadów 16 01 03 w ilości 23,1600 Mg - proces przetwarzania R1;
- Biosystem S.A.:
 - kod odpadów 20 01 21^{*} w ilości 0,0100 Mg - proces przetwarzania R12;
 - kod odpadów 20 01 33^{*} w ilości 0,0100 Mg - proces przetwarzania R12;
 - kod odpadów 20 01 36 w ilości 0,9700 Mg - proces przetwarzania R12.

Czynnikiem decydującym o ilości wytwarzanych odpadów komunalnych na terenie gminy jest liczba mieszkańców, która na koniec 2023 r. (stan na 31.12.2023 r. zgodny z ewidencją ludności) wynosiła 13 735 mieszkańców. Ilość osób objętych systemem na dzień 31.12.2023 r. wyniosła 12 510. Liczba nieruchomości zamieszkałych objętych zbiorczym systemem odbioru odpadów komunalnych w 2023 roku wynosiła 3 827 budynków.

W 2023 roku przeprowadzono 655 kontroli poprawności danych w złożonych deklaracjach przez właścicieli nieruchomości oraz 34 kontrole na zawarcie umowy na odbiór odpadów (dotyczy nieruchomości niezamieszkałych nieobjętych zbiorczym systemem odbioru odpadów komunalnych). Dodatkowo, co kwartał, złożone deklaracje weryfikowane są pod kątem urodzeń dzieci.

Ilość zadeklarowanych kompostowników wg stanu na dzień 31.12.2023 r. to 640 (17,15%), z kolei 2 414 osób (19,3%) jest objętych ulgą z tytułu posiadania kompostownika.

Łączne koszty związane z funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Godów w 2023 roku wyniosły **4 622 374,84 zł** (81,08 % planu). Natomiast wpływy do budżetu związane z poborem opłat śmieciowych w roku 2023 wyniosły **5 315 245,92 zł**.

W 2023 roku w gminie Godów osiągnięto następujące poziomy recyklingu:

1. poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych – **46,71 %** - wymagany poziom został osiągnięty.

2. poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania – **38,86 %**;
3. poziom składowania odpadów komunalnych – **27,60 %**.
4. udział (stosunek masy) przekazanych do termicznego przekształcania odpadów komunalnych w stosunku do odebranych i zebranych odpadów – **0,05 %**.

Potrzeby inwestycyjne

Na terenie gminy Godów planuje się dalszą modernizację terenu zajętego pod Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych poprzez utwardzenie dodatkowego terenu pod pojemniki na odpady (asfaltowanie), budowę pomieszczeń socjalnych, nowego ogrodzenia i oświetlenia.

Przeprowadzona analiza systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Godów za rok 2023 prowadzi do następujących wniosków:

1. System gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Godów funkcjonuje w sposób prawidłowy. Zbiorczym systemem odbioru odpadów komunalnych w 2023 roku objętych zostało 12 523 mieszkańców.
2. Nie stwierdza się obecnie braku możliwości technicznych dla poprawnego funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Godów. Aktualnie na jej terenie funkcjonuje jeden PSZOK. W przyszłości nacisk położony powinien być przede wszystkim na dalszy rozwój selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.
3. Analiza porównawcza systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Godów w latach 2016-2023 prowadzi do następujących wniosków:
 - a. wzrost całkowitej masy zebranych odpadów komunalnych na terenie gminy Godów,
 - b. wzrost masy zebranych odpadów komunalnych zmieszanych;
 - c. utrzymująca się na stałym poziomie liczby mieszkańców objętych zbiorczym systemem odbioru odpadów komunalnych;
 - d. wzrost udziału frakcji odpadów zmieszanych w całkowitym strumieniu odpadów komunalnych zebranych na terenie gminy Godów względem roku 2022.²⁵

5.9.1. Utylizacja azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Godów

W zakresie oczyszczania kraju obecnie obowiązuje w Polsce „Program oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009 - 2032”, który nakłada na gminy następujące zadania:

²⁵ Źródło „Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Godów za rok 2023”.

- uwzględnianie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest w gminnych planach gospodarki odpadami,
- współpraca z lokalnymi mediami celem rozpowszechniania informacji dotyczących zagrożeń powodowanych przez azbest oraz wyroby z azbestem,
- przygotowywanie wykazów obiektów zawierających azbest oraz rejonów występującego narażenia na ekspozycję azbestu,
- przygotowywanie rocznych sprawozdań finansowych z realizacji zadań „Programu...”.

W gminie Godów aktualny „Program usuwania wyrobów azbestowych z terenu Gminy Godów na lata 2023 -2032” oraz „Wyniki inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Godów” Rada Gminy Godów przyjęła Uchwałą NR LXVI/390/2023 z 30 października 2023 r.

Zapisy Programu są zgodne z założeniami „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”.

Podstawowym celem Programu usuwania wyrobów azbestowych z terenu Gminy Godów jest realizacja głównych założeń zawartych w dokumencie „Program oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009 - 2032”:

- usunięcie z terenu gminy wyrobów zawierających azbest do 2032 roku;
- minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych powodowanych kontaktem z włóknami azbestu na terenie gminy,
- likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko w gminie.

Program usuwania wyrobów azbestowych z terenu gminy Godów zawiera:

- charakterystykę gminy Godów;
- ogólne informacje dotyczące azbestu: charakterystykę, klasyfikację wyrobów zawierających azbest, właściwości, występowanie i zastosowanie, wpływ azbestu na zdrowie człowieka, źródła narażenia na działanie azbestu, informacje o ryzyku związanym z narażeniem na azbest występujący w środowisku, ograniczenie negatywnych skutków oddziaływania azbestu,
- procedury związane z postępowaniem z wyrobami zawierającymi azbest, sposoby unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest;
- wyniki inwentaryzacji wyrobów azbestowych na terenie Gminy Godów,
- harmonogram realizacji Programu;
- finansowe aspekty realizacji Programu; koszty, źródła finansowania,
- monitoring realizacji programu.

Dla potrzeb Programu, na terenie Gminy Godów w 2023 roku została przeprowadzona aktualizacja inwentaryzacji azbestu.

Podczas prac inwentaryzacyjnych, w terenie, dokonano oceny rodzaju, ilości oraz przydatności wyrobów azbestowych do dalszego ich wykorzystania i możliwości bezpiecznego użytkowania.

Wyniki inwentaryzacji:

- wyroby zawierające azbest na terenie gminy Godów to głównie płyty faliste i płaskie płyty azbestowo-cementowe, służące jako pokrycie dachowe w budynkach mieszkalnych oraz budynkach zabudowy gospodarczej;
- większość zinwentaryzowanych wyrobów charakteryzuje się II i II stopniem pilności usunięcia;
- wyniki inwentaryzacji wprowadzono do Bazy Azbestowej (www.bazaazbestowa.gov.pl) i będą aktualizowane na bieżąco;

Wyniki inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Godów zestawiono tabelarycznie podając dla każdej pozycji następujące informacje: adres, nr działki ewidencyjnej, rodzaj zabudowy, rok planowanego unieszkodliwienia, rodzaj wyrobu, ilość wyrobu w m², ilość wyrobu w kg, stopień pilności. Przygotowano odrębne tabele wyrobów należących do osób fizycznych (226 pozycji) i należących do osób prawnych (2 pozycje).

Poniższa tabela zawiera zaproponowany harmonogram działań na lata 2023-2032.

Tabela 43 Harmonogram działań na lata 2023-2032

Lp.	Zadanie	Zakres działania	Termin realizacji
1.	Działania edukacyjno-informacyjne	<ul style="list-style-type: none"> • informowanie poprzez stronę internetową lub ulotki o działaniach gminy podjętych w celu likwidacji azbestu, • udostępnianie informacji poprzez stronę internetową o aktualnych aktach prawnych regulujących sposób zabezpieczenia, usuwania i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest 	2023-2032
2.	Usuwanie wyrobów zawierających azbest.	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie rejestru wniosków mieszkańców o dofinansowanie, • pozyskiwanie środków na realizację Programu 	
3.	Monitoring realizacji programu	<ul style="list-style-type: none"> • aktualizacja inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest na terenie gminy, • sprawozdawczość w zakresie realizacji Programu 	

Źródło: Plan usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest

W myśl „Programu oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032” do pokrycia kosztów związanych z usunięciem i unieszkodliwieniem materiałów zawierających azbest zobowiązani są właściciele – zarządcy obiektów. Istnieje jednak możliwość uzyskania wsparcia finansowego związanego z demontażem, transportem i unieszkodliwieniem usuniętych

odpadów azbestowych. Natomiast koszty nowych pokryć dachowych/elewacyjnych całkowicie ponoszą właściciele obiektów.

Możliwymi źródłami finansowania realizacji Programu są:

- środki własne jednostek samorządu terytorialnego,
- środki budżetu państwa pozostające w dyspozycji Ministerstwa Gospodarki,
- środki funduszy ochrony środowiska (NFOŚiGW, WFOŚiGW),
- środki pomocowe Unii Europejskiej,
- kredyty udzielane np. przez Bank Ochrony Środowiska S.A.

Istotną rolą samorządu jest pozyskiwanie funduszy na wsparcie realizacji Programu, szczególnie dla właścicieli nieruchomości, dla których usunięcie wyrobów zawierających azbest przekracza możliwości finansowe.

Wójt Gminy Godów corocznie informuje zainteresowanych mieszkańców o możliwości składania wniosków o dofinansowanie na wykonanie prac polegających na odbiorze, transporcie oraz unieszkodliwianiu wyrobów zawierających azbest. Warunkiem realizacji przez Gminę Godów zadania związanego z usuwaniem azbestu i wyrobów zawierających azbest jest uzyskanie dofinansowania z WFOŚiGW w Katowicach. Do roku 2032 należy usunąć i zutylizować cały zlokalizowany azbest na terenie gminy Godów, tym samym należy usuwać średnio 24,84 Mg na rok.

W ostatnich latach w ramach realizacji Programu zrealizowano:

- **w roku 2020** - usunięto 5,55 Mg azbestu na kwotę 4.437,60 zł.,
- **w roku 2021** - usunięto 24,636 Mg na kwotę 132.011,48 zł; znacznie zwiększona ilość odebranych odpadów azbestowych w roku 2021 wynikała z obowiązywania dwóch programów pomocowych dla mieszkańców:
 - program gminny, który realizowany jest na mocy uchwały nr XXIX/212/13 Rady gminy Godów z dnia 28 stycznia 2013 r. w sprawie zasad i trybu przyznawania dotacji z budżetu Gminy Godów na dofinansowanie kosztów inwestycji związanych z demontażem, usuwaniem i unieszkodliwianiem elementów zawierających azbest z budynków mieszkalnych, gospodarczych i innych będących w użytkowaniu osób fizycznych. Kwota dofinansowania wynosi 800,00 zł. do każdej tony zutylizowanego azbestu. Dofinansowaniem z tego programu objęto 3 budynki, zutylizowano 3,52 Mg azbestu na łączną kwotę 2.816,00 zł.;
 - program pod nazwą: Unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest na terenie gminy Godów współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. W ramach tego programu można było uzyskać

- dofinansowanie do rozbiórki pokryć azbestowych oraz dofinansowanie do nowych pokryć dachowych. Dofinansowaniem z tego programu objęto 12 budynków, z których zutylizowano 21,116 Mg azbestu na łączną kwotę dotacji wynoszącą 129.195,48 zł;
- **w roku 2022** - usunięto 47,166 Mg azbestu na kwotę 261.177,30 zł. W roku 2022 obowiązywały dwa programy pomocowe dla mieszkańców:
 - program gminny, który realizowany jest na mocy uchwały nr XXIX/212/13 Rady gminy Godów z dnia 28 stycznia 2013 r. w sprawie zasad i trybu przyznawania dotacji z budżetu Gminy Godów na dofinansowanie kosztów inwestycji związanych z demontażem, usuwaniem i unieszkodliwianiem elementów zawierających azbest z budynków mieszkalnych, gospodarczych i innych będących w użytkowaniu osób fizycznych. Kwota dofinansowania wynosiła 800,00 zł do każdej tony zutylizowanego azbestu. Dofinansowaniem z tego programu objęto 3 budynki, zutylizowano 4,91 Mg azbestu na łączną kwotę 3.928,00 zł;
 - program pod nazwą: „Unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest na terenie gminy Godów” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. W ramach tego programu można było uzyskać dofinansowanie do rozbiórki pokryć azbestowych wraz z odtworzeniem pokryć dachowych. Dofinansowaniem z tego programu objęto 16 budynków, z których zutylizowano 42,256 Mg azbestu na łączną kwotę dotacji wynoszącą 257.249,30 zł;
 - **w rok 2023** - obowiązywał program pomocy dla mieszkańców, który realizowany jest na mocy Uchwały nr XXIX/212/13 Rady Gminy Godów z dnia 28 stycznia 2013r. w sprawie zasad i trybu przyznawania dotacji z budżetu Gminy Godów na dofinansowanie kosztów inwestycji związanych z demontażem, usuwaniem i unieszkodliwianiem elementów zawierających azbest z budynków mieszkalnych, gospodarczych i innych będących w użytkowaniu osób fizycznych. Kwota dofinansowania wynosiła 800,00 zł do każdej tony zutylizowanego azbestu. Dofinansowaniem z tego programu objęto 2 budynki, zutylizowano 4,35 Mg azbestu na łączną kwotę 3 480,00 zł.²⁶

²⁶ Źródło: Raporty o stanie Gminy Godów za 2021, 2022 i 2023 r.

Dane dotyczące wyrobów azbestowych zinwentaryzowanych, usuniętych i pozostałych do usunięcia w gminie Godów wg Bazy Azbestowej zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 44 Ilość wyrobów azbestowych zinwentaryzowanych na terenie Gminy Godów

Masa wszystkich wyrobów azbestowych – gmina Godów			
[kg]			
	Zinwentaryzowane	Unieszkodliwione	Pozostałe do unieszkodliwienia
Razem	643 948	292 475	351 473
osoby fizyczne	628 128	287 755	340 373
osoby prawne	15 820	4 720	11 100

Źródło: <https://bazaazbestowa.gov.pl/pl/usuwanie-azbestu/zestawienie-statystyczne> 13.07.2024

Według danych Bazy Azbestowej na terenie gminy Godów pozostało do usunięcia 351 473 kg wyrobów azbestowych.

Podsumowanie oraz analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z gospodarką odpadami

Systemem gospodarowania odpadami komunalnym zostały objęte nieruchomości zamieszkałe. Nieruchomości nie zamieszkałe, w tym miejsca prowadzenia działalności gospodarczej są zobowiązane do podpisania umowy na odbiór odpadów z firmą wpisaną do rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez Wójta Gminy Godów.

Syntetyczną analizę SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z gospodarką odpadami na podstawie, której wskazane zostaną cele w zakresie ochrony środowiska przedstawiają tabele poniżej. Gmina Godów dostosowuje gospodarkę odpadami do potrzeb mieszkańców.

Tabela 45 Analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z gospodarką odpadami – słabe i mocne strony

 MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">– Dostosowanie częstotliwości odbierania odpadów do potrzeb mieszkańców.– Kampanie informacyjno-edukacyjne.– Dofinansowanie do usuwania wyrobów zawierających azbest.	<ul style="list-style-type: none">– Rosnące opłaty za odbiór śmieci.

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 46 Analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z gospodarką odpadami – szanse i zagrożenia

 SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">– Wzrost świadomości mieszkańców i aktywny udział w realizacji nowoczesnego systemu gospodarki odpadami.– Promocja gminy i szansa na rozwój.– Poprawa jakości środowiska w skali lokalnej.	<ul style="list-style-type: none">– Niechęć do zmian części społeczeństwa (brak zaufania do nowych technologii).– Niezadowolenie z wyższych kosztów opłat za odbiór odpadów, co może prowadzić do utylizacji odpadów w sposób zabroniony.– Kary i grzywny wynikające z braku osiągnięcia obowiązkowych poziomów recyklingu.

Źródło: Opracowanie własne

5.10. Awarie przemysłowe

Jednym z zagrożeń środowiskowych, mających wpływ na wszystkie jego komponenty, są awarie przemysłowe mogąca powstać w obrębie instalacji technologicznych, magazynach lub urządzeniach transportowych. W wyniku awarii, wybuchu lub pożaru do otoczenia uwolnione zostają substancje chemiczne, które przedostają się do atmosfery, wód i gleb na terenie zagrożonym, a także mogą negatywnie wpływać na florę, faunę czy człowieka. Zgodnie z dyrektywami, a także realizacją celów polityki w zakresie ochrony środowiska, życia i zdrowia ludzi, podejmowane są działania zapobiegawcze awariom i ograniczające ich skutki.

W związku z możliwościami wystąpień awarii przemysłowych przyjęło się dzielenie przedsiębiorstw na zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR) i zakłady o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR). Dla obu grup zakładów prowadzone są działania monitorujące, a także plan działania w przypadku wystąpienia możliwych zdarzeń niekontrolowanych prowadzących do zagrożenia środowiskowego.

Na analizowanym obszarze gminy Godów nie występuje żaden zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR), ani zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR).

W pobliżu gminy, w Jastrzębiu Zdroju i Czyżowicach znajdują się zakłady, które są zidentyfikowane jako zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR)

Należą do nich:

- EKO-TRANS A. Rafalik, J. Rafalik, A. Budziński Sp. j. Jastrzębie Zdrój - ZDR; niecałe 3 km od granicy Gminy Godów;
- TOMAR Sp. z o.o. CZYŻOWICE – ZDR; około 5 km od granicy Gminy Godów.

EKO-TRANS A. Rafalik, J. Rafalik, A. Budziński Sp. j. Jastrzębie Zdrój, ul. Energetyków 38 - Rozlewnia Gazów płynnych; zalicza się do kategorii zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR); rodzaj występujących zagrożeń: pożar (możliwość powstania pożaru strumieniowego gazu na skutek uszkodzenia cysterny, gwałtownego wycieku gazu i jego zapłonu), wybuchowe (możliwość zaistnienia wybuchu BLEVE oraz wybuchu chmury gazu na otwartej przestrzeni-wybuchu UVCE).

TOMAR Sp. z o.o. ul. Nowa 28i, 44-352 Czyżowice, zalicza się do kategorii zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR); Firma TOMAR Sp. z o.o., Czyżowice prowadzi działalność polegającą na magazynowaniu i dystrybucji gazu propan-butan, propan techniczny oraz innych gazów technicznych, w tym tlenu i acetylenu.

Podstawową działalnością Rozlewni gazu jest:

- przeładunek gazu płynnego z cystern samochodowych do zbiorników
- magazynowych,
- magazynowanie gazu płynnego w zbiornikach magazynowych,
- napełnianie butli gazowych,
- dystrybucja butli z gazami.

Lokalizację ww. zakładu względem gminy Godów obrazuje rysunek poniżej.

Rysunek 37 Lokalizacja przedsiębiorstwa stanowiącego zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii (ZZR) i zakłady o dużym ryzyku wystąpienia awarii (ZDR) względem gminy Godów

Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl>

Wszystkie zakłady zaliczane do zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii (ZZR) oraz o dużym ryzyku wystąpienia awarii (ZDR) posiadają wdrożone oraz zatwierdzone sposoby powiadamiania i alarmowania mieszkańców oraz sposoby ich zachowania się na wypadek zagrożenia na terenie zakładu. Podlegają one również kontrolom Inspekcji Ochrony Środowiska.

Należy zaznaczyć, iż zagrożenie spowodowania poważnej awarii wynikać może także z transportu substancji niebezpiecznych. Przez teren gminy Godów przebiegają liczne drogi powiatowe. Należy pamiętać także o tym, iż paliwa płynne przewożone są praktycznie po wszystkich drogach, gdzie występują stacje paliw płynnych.

Podsumowanie oraz analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z awariami przemysłowymi

Na analizowanym obszarze gminy Godów nie występuje żaden zakład o dużym ryzyku wystąpienia awarii (ZDR), ani zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii (ZZR). W pobliżu gminy, w Jastrzębiu Zdroju i Czyżowicach znajdują się zakłady, które są zidentyfikowane jako zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii (ZZR).

Syntetyczną analizę SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z awariami przemysłowymi na podstawie, której wskazane zostaną cele w zakresie ochrony środowiska przedstawia tabela poniżej.

Tabela 47 Analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z awariami przemysłowymi – mocne i słabe strony

 MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">– Brak zakładu o dużym ryzyku wystąpienia awarii (ZDR) oraz zakładu o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii (ZZR) na terenie gminy.– Zakłady istniejące w Polsce objęte są systemem kontroli nadzorowanym przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska i Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska.– Zakłady posiadają wdrożone oraz zatwierdzone sposoby powiadamiania i alarmowania mieszkańców oraz sposoby ich zachowania się na wypadek zagrożenia na terenie zakładu.	<ul style="list-style-type: none">– W pobliżu gminy znajduje się jeden zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii (ZZR). Najbliższy oddalony jest około 3 km od granicy gminy.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 48 Analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z awariami przemysłowymi – szanse i zagrożenia

 SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">– Istnieje minimalne ryzyko zaistnienia poważnych awarii, które mogą mieć potencjalny wpływ na środowiska na terenie gminy.	<ul style="list-style-type: none">– Istnieje niewielkie ryzyko pojawiania się nowych zakładów ZDR i ZZR na terenie gminy i/lub w pobliżu Gminy.

Źródło: Opracowanie własne

5.11. Pozostałe elementy wpływające na środowisko

Ze względu na położenieminy Godów istnieje możliwość realizowania inwestycji związanych z odnawialnymi źródłami energii, szczególnie związanymi z energią słoneczną.

5.11.1. Energia wiatrowa

Energia wiatrowa była najwcześniej, obok spalania drewna, eksploatowaną przez człowieka energią odnawialną. Wiatr to ruch powietrza spowodowany różnicą gęstości ogrzanych mas powietrza i ich przemieszczaniem ku górze. Wytworzone w ten sposób podciśnienie powoduje zasysanie zimnych mas powietrza. Energia wiatru jest energią pochodzenia słonecznego. Powietrze jest ogrzewane promieniowaniem słonecznym oraz konwekcją, czyli przewodzeniem ciepła. Ruch wirowy Ziemi oraz prądy morskie także mają wpływ na kierunki przemieszczania się mas powietrza. Około 2% energii promieniowania słonecznego, docierającego do powierzchni Ziemi, ulega zmianie na energię kinetyczną wiatru.

Współczesne siłownie wiatrowe są konstrukcyjnie bardzo do siebie podobne. Na ogół mają wirnik trójłopatowy, rzadziej dwułopatowy, osadzony za pomocą piasty na poziomym wale. Wał zamocowany jest w łożyskach w gondoli stalowej lub wykonanej z tworzyw sztucznych. Gondola z wirnikiem (maszynownia elektrowni wiatrowej) zainstalowana jest na wieży rurowej, której wysokość zależy od warunków wiatrowych wynosi od 40 do 100 metrów. Wirnik wraz z gondolą ustawiany jest w kierunku wiatru za pomocą serwomechanizmu kierunkowania elektrowni znajdującego się wewnątrz wieży rurowej. Pęd powietrza oddziałując na łopaty wirnika obraca go wraz z wałem, który za pośrednictwem skrzyni przekładniowej porusza generator wytwarzający energię elektryczną.²⁷

Na chwilę obecną na terenie gminy nie ma zlokalizowanych farm wiatrowych. Nie ma także informacji, aby w niedalekiej przyszłości taka farma mogła powstać. Nie wyklucza to jednak wykorzystania potencjału wiatru do wytwarzania „czystej” energii elektrycznej.

5.11.2. Energia słoneczna

Energia słoneczna ma źródło w reakcji fuzji jądrowych zachodzących we wnętrzu Słońca. Dociera do nas w postaci promieniowania słonecznego, będącego rodzajem energii odnawialnej. To łatwo dostępna energia, ale gęstość jej strumienia jest mała i zależna od miejsca na Ziemi, pory roku i dnia. Człowiek wykorzystuje energię słoneczną niemal od zawsze, w sposób zaplanowany bądź przypadkowy. Początkowo pomagała ogrzewać ciało,

²⁷ Źródło: <http://seo.org.pl/energetyka-wiatrowa/>

suszyć ubrania, a gdy ludzie okiełznali ogień, wykorzystali wieloletnie gromadzenie energii słonecznej w postaci biomasy. Współczesne technologie umożliwiają efektywne pozyskiwanie i przetwarzanie energii Słońca w celach użytkowych. Energetyka słoneczna przybiera obecnie formę rozwiązań instalacyjnych, koncepcji architektonicznych, stosowanych materiałów budowlanych oraz wielu innych.

Słońce uznaje się obecnie za największy potencjał paliwowo-energetyczny. Moc emitowanej przez nie energii szacuje się na $3,9 \times 10^{20}$ MW. Do powierzchni Ziemi dociera tylko jej część, ale i tak jest wiele tysięcy razy większa od ogółu energii wytwarzanej na naszej planecie. Energię słoneczną można wykorzystać na trzy sposoby: do wytworzenia energii elektrycznej, produkcji ciepła bądź w procesie fotosyntezy do pozyskania energii chemicznej.²⁸

Na terenie gminy Godów nie ma obecnie zlokalizowanej farmy fotowoltaicznej. Jednakże Gmina systematycznie realizuje projekty związane z budową mikroinstalacji fotowoltaicznych, zarówno na budynkach użyteczności, jak w budynkach mieszkalnych.

²⁸ Źródło: <https://www.esoleo.pl/co-to-jest-energia-sloneczna-477/>

Podsumowanie oraz analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z pozostałymi elementami wpływającymi na środowisko

Na analizowanym obszarze gminy Godów występują dobre warunki do realizacji inwestycji związanych z budową farm słonecznych.

Syntetyczną analizę SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z pozostałymi elementami wpływającymi na środowisko na podstawie, której wskazane zostaną cele w zakresie ochrony środowiska przedstawia tabela poniżej.

Tabela 49 Analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z pozostałymi elementami wpływającymi na środowisko – mocne i słabe strony

 MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">- Pozyskanie taniego prądu ze słońca.- Zwiększenie dochodów gminy co przełoży się na poprawienie komfortu życia mieszkańców.	<ul style="list-style-type: none">- Opór społeczny przy realizacji inwestycji.

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 50 Analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z pozostałymi elementami wpływającymi na środowisko – szanse i zagrożenia

 SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">- Poprawa jakości powietrza w Gminie.- Zwiększenie atrakcyjności gminy w odniesieniu do przyszłych inwestorów.	<ul style="list-style-type: none">- Istnieje niewielkie zagrożenie wyłączenia instalacji z powodu przeciążenia sieci odbiorczych.

Źródło: Opracowanie własne

6. CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Analiza obecnego stanu środowiska wraz ze zdefiniowanymi zagrożeniami i problemami z podziałem na obszary interwencyjne pozwala na wyznaczenie kierunków, w których powinna nastąpić realizacja zadań w celu spełnienia określonych założeń poprawy stanu środowiska, a także ograniczenia emisji negatywnych czynników i presji. Obecne cele i kierunki działań dla gminy zostały przedstawione w formie tabeli zgodnie z wynikami analizy SWOT, a ich podjęcie na szczeblu samorządowym przyczyni się do realizacji założeń wojewódzkich i krajowych wpisanych w dokumentach strategicznych.

Tabela 51 Wyznaczone cele wraz z kierunkami działań i obszarami interwencyjnymi na terenie Gminy

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1	Ochrona klimatu i jakość powietrza	Poprawa jakości powietrza poprzez zmniejszenie zużycia energii końcowej i zastosowanie odnawialnych źródeł energii	Substancje w których stężenia przekroczyły wartości dopuszczalne (kg/rok), dane WIOŚ z najbliższych stacji pomiarowych (Godów)	PM10	brak przekroczeń	Ograniczenie „niskiej emisji” i poprawa efektywności energetycznej	Modernizacja źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych	Gmina Godów	Wysokie nakłady inwestycyjne i konieczność pozyskania dofinansowania; brak świadomości ekologicznej mieszkańców
			Substancje w których stężenia przekroczyły wartości dopuszczalne (kg/rok), dane WIOŚ z najbliższych stacji pomiarowych (Godów)	PM 2,5	Brak przekroczeń				
			Liczba wymienionych źródeł ciepła w ramach Programów dotacji (dane WFOŚiGW, dane Gminy)	718	800				
			Substancje w których stężenia przekroczyły wartości dopuszczalne (Mg/rok), dane WIOŚ z najbliższych stacji pomiarowych (Godów)	SO ₂	brak przekroczeń				
							Montaż instalacji fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej i budynkach mieszkalnych	Gmina Godów	Wysokie nakłady inwestycyjne i konieczność pozyskania dofinansowania; nie dość wysoka świadomość ekologiczna mieszkańców

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
			Liczba zamontowanych instalacji OZE na terenie gminy (szt.) Dane Gminy	6	13			Gmina Godów	Wysokie nakłady inwestycyjne i konieczność pozyskania dofinansowania
			Stacje pomiarowe na terenie gminy (szt.) Dane Gminy	1	1		Monitoring jakości powietrza – kupno czujnika pomiaru jakości powietrza	Gmina Godów	Awaryjność stacji, konieczności pozyskania dofinansowania
			Długość zmodernizowanych dróg (km) (dane Gminy)	79,961	82,00	Ograniczenie emisji komunikacyjnej	Modernizacja dróg gminnych takich jak: 1. Olsztyńskiej i Leśnej w Krotoszycach. 2. Dworcowa w Godowie. 3. Sosnowa i Dębowa w Skrzyszowie	Gmina Godów	Wysokie nakłady inwestycyjne i konieczność pozyskania dofinansowania
			Długość ścieżek rowerowych(km) (dane Gminy)	5,00	10,3		Wdrożenie rozwiązań transportu niskoemisyjnego	Gmina Godów	Wysokie nakłady inwestycyjne i konieczność pozyskania dofinansowania

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
			Aktualizacja Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe	0	Wykonanie aktualizacji dokumentu	Wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie gmin Powiatu Wodzisławskiego	Aktualizacja założeń do planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe z określeniem możliwości wykorzystania OZE w gminie	Gmina Godów	Konieczność pozyskania dofinansowania
		Uwzględnienie zagrożeń związanych ze zmianami klimatu	Liczba wprowadzonych zmian w dokumentach strategicznych związanych z aspektami klimatycznymi	0	wg bieżących potrzeb	Uwzględnienie zagrożeń związanych ze zmianami klimatu	Uwzględnianie aspektów klimatycznych w dokumentach planistycznych powiatu i gmin Powiatu	Gmina /Powiat	Wysokie nakłady inwestycyjne i konieczność pozyskania dofinansowania; nie dość wysoka świadomość ekologiczna mieszkańców
							Uwzględnianie aspektów klimatycznych w planach zarządzania kryzysowego (np. ostrzeganie przed ekstremalnymi sytuacjami pogodowymi)		Gmina Godów /Powiat

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
		Adaptacja do zmian klimatu	Elementy należące do zielono-błękitnej infrastruktury	0	2	Adaptacja do zmian klimatu	Realizacja zielono-błękitnej infrastruktury	Gmina Godów/	Wysokie nakłady inwestycyjne i konieczność pozyskania dofinansowania; nie dość wysoka świadomość ekologiczna mieszkańców
		Zwiększeni świadomości mieszkańców w zakresie korzystania dodatkowych środków do modernizacji źródeł ciepła	Utrzymanie punktu obsługi mieszkańca	1	1	Działania edukacyjna	Realizacja CZYSTE POWIETRZE – prowadzenie punktu konsultacyjnego	Gmina Godów, WFOŚiGW	Nie dość wysoka świadomość ekologiczna mieszkańców, konieczne nakłady inwestycyjne na promocję
		Zwiększeni świadomości mieszkańców w zakresie problemów związanych z ograniczeniem niskiej emisji	Kampania promocyjna (szt.) (dane Gminy)	5	15	Działania edukacyjne skierowane do mieszkańców w zakresie ograniczania niskiej emisji	Kampania promocyjna	Gmina Godów	Konieczność pozyskania dofinansowania
		Zmniejszenie sytuacji łamania zasad wynikających z Uchwały antysmogowej	Liczba kontroli (szt.) (dane Gminy, dane jednostek zewnętrznych)	40	50	Działania kontrolne w zakresie utrzymania dobrego stanu środowiska	Działania kontrolne w zakresie jakości powietrza dotyczące spalania odpadów przez gospodarstwa domowe oraz zgodnością z Uchwałą antysmogową	Gmina Godów	Nie dość wysoka świadomość ekologiczna mieszkańców

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
2	Zagrożenie hałasem	Ograniczenie negatywnego wpływu hałasu na zdrowie ludzi i oddziaływanie na środowisko	Długość zmodernizowanych dróg (km) (dane Gminy)	79,961	82,00	Poprawa jakości i stanu dróg	Modernizacja dróg gminnych takich jak: 1. Olszyńskiej i Leśnej w Krotoszycach. 2. Dworcowa w Godowie. 3. Sosnowa i Dębowa w Skrzyszowie 4. Mszańska w Skrzyszowie 5. Powstańców w Łaziskach. 6. Leśna w Gołkowicach.	GDDKiA, ZDP, ZDW, Gmina	Konieczność tworzenia projektów partnerskich i współpracy ponadregionalnej; wysokie nakłady inwestycyjne
			Nasadzenia zieleni izolacyjnej (szt.)	50	100	Minimalizacja uciążliwości związanych z hałasem komunikacyjnym	Stosowanie zabezpieczeń akustycznych na wymagających tego odcinkach dróg, zapewnienie możliwości wprowadzania zieleni izolacyjnej wzdłuż ciągów komunikacyjnych	Gmina Godów	Konieczność pozyskania; nie dość wysoka świadomość ekologiczna mieszkańców
			Długość ciągów pieszych i rowerowych (km)	5,00	10,3	Budowa ścieżek rowerowych i ciągów pieszych	Rozbudowa ciągów pieszych i rowerowych w celu ograniczenia lokalnego ruchu samochodowego	Gmina Godów/ZDP	Konieczność tworzenia projektów partnerskich i współpracy ponadregionalnej oraz pozyskania dofinansowania

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
		Utrzymanie odpowiedniego poziomu hałasu na terenie Gminy	Liczba kontroli (szt.) (dane Gminy, dane jednostek zewnętrznych)	0	1	Działania kontrolne w zakresie utrzymania dobrego stanu środowiska	Działania kontrolne w zakresie wpływu hałasu na zdrowie ludzi i oddziaływanie na środowisko	Gmina Godów /WIOŚ	Nie dość wysoka świadomość ekologiczna mieszkańców
		Zwiększenie świadomości przedsiębiorstw w zakresie konieczności przestrzegania norm związanych z ochroną przed hałasem	Kampania promocyjna (szt.) (dane Gminy, dane jednostek zewnętrznych)	0	1	Działania edukacyjna skierowane do przedsiębiorstw	Kampania promocyjna w zakresie konieczności przestrzegania norm związanych z ochroną przed hałasem	Gmina Godów	Konieczność pozyskania dofinansowania
3	Gospodarka wodno-ściekowa	Ochrona wód	Przyłączenia do sieci kanalizacyjnej (szt.)	2660	2700	Ochrona wód poprzez poprawę stanu gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy	Budowa infrastruktury kanalizacyjnej	Gmina Godów	Wysokie nakłady inwestycyjne i konieczność pozyskania dofinansowania, konieczność prowadzenia spójnej polityki zagospodarowania przestrzennego.
			Budowa sieci kanalizacyjnej (km)	132,73	140,0			Gmina Godów	Wysokie nakłady inwestycyjne i konieczność pozyskania dofinansowania, konieczność prowadzenia spójnej polityki zagospodarowania przestrzennego.

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
			Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków (szt.) (dane Gminy)	114	130		Realizacja Programu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków w Gminie	Gmina Godów	Wysokie nakłady inwestycyjne, brak edukacji ekologicznej mieszkańców
			Budowa sieci wodociągowej (km)	92,36	110		Rozbudowa sieci wodociągowej na terenie Gminy Godów	Gmina Godów	Wysokie nakłady inwestycyjne i konieczność pozyskania dofinansowania, konieczność prowadzenia spójnej polityki zagospodarowania przestrzennego.
			Realizacja inwestycji dot. małej retencji (szt.) (dane Gminy)	0	1		Realizacja inwestycji małej retencji	Gmina Godów	Wysokie nakłady inwestycyjne
			Liczba kontroli (szt.) (dane Gminy)	800	800	Działania kontrolne w zakresie utrzymania dobrego stanu środowiska	Działania kontrolne w zakresie prawidłowego u użytkownika zbiorników bezodpływowych	Gmina Godów,	Opór mieszkańców, wysokie koszty, brak edukacji ekologicznej mieszkańców
			Kampania promocyjna (szt.) (dane Gminy, dane jednostek zewnętrznych)	0	1	Działania edukacyjna	Kampania promocyjna	Gmina Godów	Konieczność pozyskania dofinansowania

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
		Przeciwdziałanie skutkom suszy	Elementy należące do zielono-błękitnej infrastruktury	0	1	Adaptacja do zmian klimatu	Tworzenie zielonej i niebieskiej infrastruktury (w tym elementów zatrzymywania wód opadowych)	Gmina Godów	Wysokie nakłady inwestycyjne i konieczność pozyskania dofinansowania,
				0	1		Uwzględnianie elementów zielonej i niebieskiej infrastruktury w planowaniu przestrzennym	Gmina Godów	Wysokie nakłady inwestycyjne i konieczność pozyskania dofinansowania,
				0	1		Zwiększanie retencji naturalnej mikroretencji na terenach leśnych	Gmina Godów	Wysokie nakłady inwestycyjne i konieczność pozyskania dofinansowania,
4	Zasoby przyrodnicze	Utrzymanie obszarów leśnych oraz form ochrony przyrody	Utrzymanie gruntów leśnych (ha) (dane Gmina Godów, RDOŚ, LP)	353,89	353,89	Ochrona zasobów przyrodniczych i leśnych	Zalesianie nieużytków oraz ochrona i pielęgnacja terenów cennych przyrodniczo	Gmina Godów, RDOŚ, LP	Wysokie nakłady inwestycyjne; Wpływ zanieczyszczeń napływowych na strefę ochronną
			Uproszczone plany urządzenia lasów (szt.) (komplet)	1	1		Sporządzenie nowych uproszczonych planów urządzenia lasów	Powiat	Wysokie nakłady inwestycyjne
			Liczba obiektów przyrodniczych (pomniki przyrody, użytki itp.) (szt.) (dane CRFOP)	2	2		Utrzymanie aktualnego stanu pomników przyrody i form ochrony przyrody	Gmina Godów	Wysokie nakłady inwestycyjne; Wpływ zanieczyszczeń napływowych na strefę ochronną

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
		Likwidacja inwazyjnej roślinności	Usuwanie roślinności inwazyjnej (powierzchnia w m2)	1	1	Likwidacja inwazyjnej roślinności	Usuwanie roślinności inwazyjnej	Gmina Godów	Wysokie nakłady inwestycyjne
		Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie utrzymania istniejących zasobów przyrodniczych	Kampania promocyjna (szt.) (dane Gminy, dane jednostek zewnętrznych)	0	1	Działania edukacyjna w zakresie ochrony zasobów przyrodniczych	Kampania promocyjna związana z ochroną zasobów przyrodniczych	Gmina Godów	konieczność pozyskania dofinansowania
5	Gospodarka odpadami	Poprawa systemu gospodarki odpadami	Zwiększenie masy odpadów nadających się do recyklingu (Mg/rok, dane Gminy)	3 283,89	3 500	Zwiększenie procentowej ilości odpadów poddawanych recyklingowi	Promocja działalności PSZOK	Gmina Godów	Opór mieszkańców, wysokie koszty, brak edukacji ekologicznej mieszkańców
			Masa zebranych odpadów komunalnych (ogółem – Mg/rok)- dane za 2023 r.	5 569,93	5 000	Zmniejszenie procentowej ilości odpadów komunalnych			
		Zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców poprzez usunięcie wyrobów zawierających azbest	Masa usuniętych wyrobów zawierających azbest (kg/rok, dane Gminy)	351 473	643 948	Usuwanie wyrobów zawierających azbest	Program usuwania azbestu na terenie Gminy Godów	Gmina Godów	Opór mieszkańców, wysokie koszty, brak edukacji ekologicznej mieszkańców
		Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie poprawnej	Liczba kontroli (szt.) (dane Gminy)	0	20	Działania kontrolne w zakresie poprawności segregacji odpadów	Działania kontrolne w zakresie prawidłowego segregowania odpadów	Gmina Godów	Opór mieszkańców, wysokie koszty, brak edukacji ekologicznej mieszkańców

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
		gospodarki odpadami	Kampania promocyjna (szt.) (dane Gminy, dane jednostek zewnętrznych)	0	1	Działania edukacyjna	Kampania promocyjna w zakresie niebezpieczeństwa związanego z azbestem i poprawną gospodarką odpadami i recyklingiem	Gmina Godów	konieczność pozyskania dofinansowania

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 52 Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem

Lp.	Obszar interwencji	Zadania	Kierunek interwencji	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)					Źródła finansowania
						2024	2025	2026	od 2027	RAZEM	
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
		Montaż instalacji fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej i budynkach mieszkalnych	Ograniczenie „niskiej emisji” i poprawa efektywności energetycznej	Gmina Godów/ mieszkańcy Gminy	2024-2029	Zgodnie z kosztorysem przygotowanym na etapie realizacji					Środki własne Gminy, środki własne mieszkańców środki zewnętrzne - WFOŚiGW
		Poprawa jakości transportu samochodowego poprzez modernizację dróg	Ograniczenie emisji komunikacyjnej	Gmina Godów	2024-2029	Zgodnie z kosztorysem przygotowanym na etapie realizacji					Środki własne Gminy, środki zewnętrzne
		Realizacja CZYSTE POWIETRZE – prowadzenie punktu konsultacyjnego	Działania edukacyjna	Gmina Godów, WFOŚiGW	2024-2029	W ramach zadań administracyjnych					Nie dotyczy, w ramach zadań bieżących

Lp.	Obszar interwencji	Zadania	Kierunek interwencji	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)					Źródła finansowania
						2024	2025	2026	od 2027	RAZEM	
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
		Kampania promocyjna	Działania edukacyjna skierowane do mieszkańców w zakresie ograniczania niskiej emisji	Gmina Godów	2024-2029	1	1	1	5	8	Środki własne Gminy, środki zewnętrzne
		Działania kontrolne w zakresie jakości powietrza dotyczące spalania odpadów przez gospodarstwa domowe oraz zgodnością z Uchwałą antysmogową	Działania kontrolne w zakresie utrzymania dobrego stanu środowiska	Gmina Godów	2024-2029	W ramach zadań administracyjnych					Nie dotyczy, w ramach zadań bieżących
2	Zagrożenie hałasem	Poprawa jakości transportu samochodowego poprzez modernizację dróg	Poprawa jakości i stanu dróg	GDDKiA, ZDP, ZDW, Gmina	2024-2029	Zgodnie z kosztorysem przygotowanym na etapie realizacji					Środki własne Gminy i jednostek zewnętrznych, środki zewnętrzne
		Stosowanie zabezpieczeń akustycznych na wymagających tego odcinkach dróg, zapewnienie możliwości wprowadzania zieleni izolacyjnej wzdłuż ciągów komunikacyjnych	Minimalizacja uciążliwości związanych z hałasem komunikacyjnym	Gmina, ZDP	2024-2029	Zgodnie z kosztorysem przygotowanym na etapie realizacji					Środki własne Gminy i jednostek zewnętrznych, środki zewnętrzne
		Rozbudowa ciągów pieszych i rowerowych w celu ograniczenia lokalnego ruchu samochodowego	Budowa ścieżek rowerowych i ciągów pieszych	Gmina, ZDP	2024-2029	Zgodnie z kosztorysem przygotowanym na etapie realizacji					Środki własne Gminy i jednostek zewnętrznych, środki zewnętrzne
		Działania kontrolne w zakresie wpływu hałasu na zdrowie ludzi i oddziaływanie na środowisko	Działania kontrolne w zakresie utrzymania dobrego stanu środowiska	Gmina Godów /WIOŚ	2024-2029	0	0	0	0	0	Nie dotyczy, w ramach zadań bieżących
		Kampania promocyjna w zakresie konieczności przestrzegania norm związanych z ochroną przed hałasem	Działania edukacyjna skierowane do przedsiębiorstw	Gmina Godów	2024-2029	1	1	1	5	8	Środki własne Gminy, środki zewnętrzne

Lp.	Obszar interwencji	Zadania	Kierunek interwencji	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)					Źródła finansowania
						2024	2025	2026	od 2027	RAZEM	
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
3	Gospodarka wodno-ściekowa	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury kanalizacyjnej na terenie Gminy Godów	Ochrona wód poprzez poprawę stanu gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy	Gmina Godów	2024-2029	Zgodnie z kosztorysem przygotowanym na etapie realizacji					Środki własne Gminy, środki zewnętrzne
		Budowa sieci wodociągowej	Ochrona wód poprzez poprawę stanu gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy	Gmina Godów	2024-2029	Zgodnie z kosztorysem przygotowanym na etapie realizacji					Środki własne Gminy
		Zwiększanie retencji naturalnej mikroretencji na terenach leśnych	Przeciwdziałanie skutkom suszy	Gmina Godów	2024-2029	Zgodnie z kosztorysem przygotowanym na etapie realizacji					Środki własne Gminy, środki zewnętrzne
		Działania kontrolne w zakresie prawidłowego użytkowania zbiorników bezodpływowych	Działania kontrolne w zakresie utrzymania dobrego stanu środowiska	Gmina Godów	2024-2029	W ramach zadań administracyjnych					Nie dotyczy, w ramach zadań bieżących
		Kampania promocyjna	Działania edukacyjna	Gmina Godów	2024-2029	1	1	1	5	8	Środki własne Gminy, środki zewnętrzne
4	Zasoby przyrodnicze	Zalesianie nieużytków oraz ochrona i pielęgnacja terenów cennych przyrodniczo	Ochrona zasobów przyrodniczych i leśnych	Gmina Godów, RDOŚ, LP	2024-2029	5	5	5	5	20	Środki własne Gminy, środki zewnętrzne
		Utrzymanie aktualnego stanu pomników przyrody i form ochrony przyrody	Ochrona zasobów przyrodniczych i leśnych	Gmina Godów, podmioty odpowiedzialne za ochronę środowiska	2024-2029	2	0	0	0	2	Nie dotyczy, w ramach zadań bieżących
		Usuwanie roślinności inwazyjnej (powierzchnia w m2)	Usuwanie roślinności inwazyjnej	Gmina Godów	2024-2029	1	1	1	1	4	Środki własne Gminy, środki zewnętrzne
		Kampania promocyjna związana z ochroną zasobów przyrodniczych	Działania edukacyjna w zakresie ochrony zasobów przyrodniczych	Gmina Godów	2024-2029	1	1	1	5	8	Środki własne Gminy, środki zewnętrzne

Lp.	Obszar interwencji	Zadania	Kierunek interwencji	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)					Źródła finansowania
						2024	2025	2026	od 2027	RAZEM	
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
5	Gospodarka odpadami	Promocja działalności PSZOK	Zwiększenie procentowej ilości odpadów poddawanych recyklingowi	Gmina Godów	2024-2029	1	1	1	5	8	Środki własne Gminy, środki zewnętrzne
		Realizacja Programu usuwania azbestu	Usuwanie wyrobów zawierających azbest	Gmina Godów	2024-2029	Według planowanego budżetu na dany rok					Środki własne Gminy, środki zewnętrzne
		Działania kontrolne w zakresie prawidłowego segregowania odpadów	Działania kontrolne w zakresie poprawności segregacji odpadów	Gmina Godów	2024-2029	0	0	0	0	0	Nie dotyczy, w ramach zadań bieżących
		Kampania promocyjna w zakresie niebezpieczeństwa związanego z azbestem i poprawną gospodarką odpadami i recyklingiem	Działania edukacyjna	Gmina Godów	2024-2029	1	1	1	5	8	Środki własne Gminy, środki zewnętrzne

Źródło: Opracowanie własne

7. DOSTĘPNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Realizacja wszystkich założeń POŚ nie byłaby możliwa jedynie przy finansowaniu własnym Gminy Godów, istotne jest więc zewnętrzne wsparcie finansowane planowanych zadań inwestycyjnych. Zaproponowane programy finansowania wskazują jedynie możliwe kierunki działań, wraz z opisem priorytetów czy celów, na które można uzyskać dofinansowanie i zostały dobrane do odpowiednich zadań w ramach obszarów interwencyjnych. Dodatkowo, wskazane zostały również programy, których realizacja zależy, w głównej mierze, od wnioskodawcy, jakim mogą być na przykład osoby fizyczne czy przedsiębiorstwa. Ponadto działania gminy w zakresie edukacji ekologicznej mogą wspomóc proces i uzyskać wymierne korzyści środowiskowe.

7.1. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach co roku realizuje zadania określone w liście przedsięwzięć priorytetowych. W ostatnich latach skupione one były wokół następujących zakresów tematycznych:

- Transformacja energetyczna gospodarki;
- Jakość powietrza;
- Adaptacja do zmian klimatu;
- Gospodarka w obiegu zamkniętym, w tym: gospodarowanie odpadami;
- Kształtowanie świadomości proekologicznej i ochrona przyrody;
- Gospodarka wodno-ściekowa;
- Inne działania z zakresu ochrony środowiska

Do najistotniejszych zadań spójnych z programem ochrony środowiska, które można dofinansować w ramach funduszy WFOŚiGW należą:

- Ochrona wód,
- Gospodarka wodna,
- Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi,
- Ochrona atmosfery,
- Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów,
- Edukacja ekologiczna.

Zadania obejmujące **ochronę wód** to inwestycje mające na celu ochronę wód powierzchniowych i podziemnych. Zakres ten obejmuje głównie: budowę i modernizację oczyszczalni ścieków oraz budowę lub modernizację systemów odprowadzania ścieków.

Zadania obejmujące **gospodarkę wodną** to wszystkie projekty i inicjatywy mające na celu ochronę przed powodzią i suszą oraz zaopatrzenie w wodę. Zakres ten obejmuje głównie: budowę lub modernizację zbiorników retencyjnych, urządzeń monitorujących, lub zwiększających bezpieczeństwo przeciwpowodziowe, doposażenie w sprzęt przeciwpowodziowy, usuwanie skutków powodzi oraz zapewnienie mieszkańcom dostępu do wody o jakości odpowiadającej normom wody do picia.

Zadania obejmujące **gospodarkę odpadami i ochronę powierzchni ziemi** mają na celu ochronę gleby i zasobów przyrodniczych.

Do zadań które mogą być realizowane w ramach tej dziedziny należą:

- działania ograniczające i zapobiegające powstawaniu odpadów,
- unieszkodliwianie odpadów,
- budowa, rozbudowa i modernizacja składowisk odpadów,
- usuwanie i unieszkodliwianie azbestu,
- rewitalizacja terenów przemysłowych i zdegradowanych,
- wapnowanie gleb.

Zadania z kategorii dziedzinowej obejmującej **ochronę atmosfery** mają na celu poprawę jakości powietrza oraz ograniczenie zużycia energii i wzrost wykorzystania energii z odnawialnych źródeł. Zadania te związane są z:

- wymianą ogrzewania,
- wdrażaniem programów PONE,
- termoizolacją budynków,
- zastosowaniem alternatywnych i odnawialnych źródeł energii.

Zadanie w ramach tego priorytetu spójne są ze wszystkimi działaniami podejmowanymi w ramach strategii niskoemisyjnych na terenie gminy.

Zadania z kategorii dziedzinowej obejmującej **ochronę różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów** obejmują ukształtowanie regionalnego systemu obszarów chronionych, ochronę roślin i zwierząt, ochronę lasów i terenów zielonych. Ich celem jest zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej.

Zadania z kategorii dziedzinowej obejmującej **edukację ekologiczną** mają na celu kształtowanie świadomości ekologicznej mieszkańców oraz propagowanie działań proekologicznych i zasady zrównoważonego rozwoju. W ramach tych działań można

realizować warsztaty i konkursy ekologiczne, doposażać w sprzęt i pomoce dydaktyczne szkoły oraz inne pomieszczenia przeznaczone dla mieszkańców, organizować seminaria, sympozja i konferencje dotyczących ochrony środowiska, a także znakować ścieżki dydaktyczne.

Projekty realizowane w ramach tych zadań mogą być finansowane w ramach dotacji oraz pożyczek.

Z uwagi na aktualizowanie ww. listy niezbędne jest monitorowanie i każdorazowe sprawdzanie, czy dany program priorytetowy nie uległ zmianie.

7.2. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zgodnie z uchwałą nr 36/16 RN NFOŚiGW z dnia 5 czerwca 2020 roku planuje wdrażanie różnych programów priorytetowych. Aktualna (zatwierdzona: Uchwałą Rady Nadzorczej NFOŚiGW nr 15/24, z dnia 31 stycznia 2024 roku z późniejszymi zmianami) lista programów priorytetowych obejmuje następujące możliwości:

1. Grupa Programów Priorytetowych nr 1: Adaptacja do zmian klimatu i ochrona wód przed zanieczyszczeniami.
2. Grupa Programów Priorytetowych nr 2: Racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona powierzchni ziemi.
3. Grupa Programów Priorytetowych nr 3: Sprawiedliwa transformacja.
4. Grupa Programów Priorytetowych nr 4: Zeroemisyjny system energetyczny.
5. Grupa Programów Priorytetowych nr 5: Dobra jakość powietrza.
6. Grupa Programów Priorytetowych nr 6: Zeroemisyjny transport.
7. Grupa Programów Priorytetowych nr 7: Różnorodność biologiczna, edukacja i monitoring środowiska.
8. Grupa Programów Priorytetowych nr 8: Horyzontalne.

W celu realizacji celów określonych przez Program Ochrony Środowiska najważniejsze są programy z grupy nr 1, 2,7 i 8.

Z uwagi na aktualizowanie ww. listy niezbędne jest monitorowanie i każdorazowe sprawdzanie, czy dany program priorytetowy nie uległ zmianie.

7.2.1. Program priorytetowy Czyste powietrze

Program priorytetowy Czyste powietrze to obecnie jedna z głównych możliwości finansowania działań określonych do realizacji przez osoby prywatne w budynkach jednorodzinnych. W ramach programu przewidziany został budżet w wysokości 103 miliardów złotych do

wykorzystania do 2029 roku na wymianę/zakup i montaż źródeł ciepła oraz termomodernizację.

Cel ma być realizowany poprzez wsparcie właścicieli budynków jednorodzinnych poprzez udzielenie dotacji i/ lub pożyczek na działania z zakresu:

1. Termomodernizacji, w zakresie:
 - a) docieplenia przegród zewnętrznych budynku mieszkalnego jednorodzinnego,
 - b) docieplenia przegród wewnętrznych budynku mieszkalnego jednorodzinnego,
 - c) wymiany i montażu stolarki zewnętrznej w budynku mieszkalnym jednorodzinny,
 - d) wymiany źródła ciepła i dostosowania instalacji wewnętrznej w starym budynku.
2. Zakupu i montażu instalacji źródeł energii odnawialnej .
3. Zamontowania nowego niskoemisyjnego źródła ciepła w budynku mieszkalnym jednorodzinny.

Wysokość dofinansowania uzależniona jest od zakresu inwestycji. Możliwe są trzy poziomy dotacji uzależnione od dochodu.

7.2.2. Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS)

Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 to krajowy program wspierający gospodarkę niskoemisyjną, ochronę środowiska, przeciwdziałanie i adaptację do zmian klimatu, transport i bezpieczeństwo energetyczne. Głównym celem Programu jest poprawa warunków rozwoju kraju poprzez budowę infrastruktury technicznej i społecznej zgodnie z założeniami rozwoju zrównoważonego, w tym poprzez:

- a) obniżenie emisyjności gospodarki transformację w kierunku gospodarki przyjaznej środowisku i o obiegu zamkniętym,
- b) budowę efektywnego i odpornego systemu transportowego o jak najniższym negatywnym wpływie na środowisko naturalne,
- c) dokończenie realizacji odcinków sieci bazowej TEN-T do roku 2030,
- d) poprawę bezpieczeństwa transportu,
- e) zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej oraz poprawę odporności systemu ochrony zdrowia,
- f) wzmocnienie roli kultury w rozwoju społecznym i gospodarczym.

W ramach programu przewidziano realizację następujących priorytetów:

- PRIORYTET I: Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z Funduszu Spójności.
- PRIORYTET II: Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z EFRR.
- PRIORYTET III: Transport miejski.
- PRIORYTET IV: Wsparcie sektora transportu z Funduszu Spójności

- PRIORYTET V: Wsparcie sektora transportu z EFRR
- PRIORYTET VI: Zdrowie
- PRIORYTET VII: Kultura
- PRIORYTET VIII: Pomoc techniczna

7.3. Fundusze Europejskie dla Śląskiego na lata 2021-2027

Program „Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027” służy realizacji wizji i celów rozwojowych regionu, zawartych w jednogłośnie uchwalonej Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” – Zielone Śląskie i stanowi jeden z najistotniejszych instrumentów polityki regionalnej. Realizacja programu wesprze procesy rozwojowe województwa w stawaniu się nowoczesnym regionem europejskim o konkurencyjnej gospodarce, będącej efektem odpowiedzialnej transformacji i zapewniającym możliwości rozwoju mieszkańcom oraz oferującą wysoką jakość życia w czystym środowisku.

Cele programu wpisują się w wizję rozwoju Unii Europejskiej zawartą w komunikacie oraz regulacjach dotyczących Europejskiego Zielonego Ładu w zakresie przekształcenia UE w sprawiedliwe i dobrze prosperujące społeczeństwo, żyjące w nowoczesnej, zasobooszczędnej i konkurencyjnej gospodarce, która w 2050 r. osiągnie zerowy poziom emisji gazów cieplarnianych netto. Program stanowi także instrument realizacji Umowy Partnerstwa 2021-2027 – dokumentu określającego strategię interwencji funduszy europejskich w ramach unijnej polityki spójności i wspólnej polityki rybołówstwa w Polsce i wykazuje z nią pełną zgodność. Zadania realizowane w związku ze zmniejszeniem emisji dwutlenku węgla wynikające z Planu mogą otrzymać dofinansowanie w ramach osi priorytetowej: II. Ekologiczne Śląskie.

Z uwagi na aktualizowanie listy i harmonogramów konkursów niezbędne jest monitorowanie i każdorazowe sprawdzanie, czy dany program priorytetowy nie uległ zmianie.

7.4. Ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (Dz.U. 2021 poz. 2166, z 2023 r. poz. 1681) tzw. „białe certyfikaty”

Białe certyfikaty, czyli świadectwa efektywności energetycznej, można otrzymać za działanie proefektywnościowe, które dopiero jest w planach. Następnie można je sprzedać na rynku. Zgodnie z obecną wykładnią prawa, świadectwo efektywności energetycznej wydaje Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (URE) na wniosek podmiotu, u którego będzie realizowane przedsięwzięcie lub przedsięwzięcia tego samego rodzaju służące poprawie efektywności energetycznej. Wyjątek od niniejszej reguły stanowią przedsięwzięcia zakończone przed dniem wejścia w życie ustawy (tj. 1 października 2016 roku), a nie wcześniej niż przed dniem

1 stycznia 2014 roku, dla których do dnia 30 września 2017 roku można było ubiegać się o świadectwa efektywności energetycznej.

Białe certyfikaty stanowią prawa majątkowe notowane na Towarowej Giełdzie Energii, mające realną wartość pieniężną. Są one kupowane przez „podmioty zobowiązane” określone w art. 10 Ustawy z dnia 20 maja 2016 roku o efektywności energetycznej (tj. Dz. U. 2021 poz. 2166, z 2023 r. poz. 1681), w celu uniknięcia ponoszenia tzw. opłat zastępczych. Prawa majątkowe wynikające z posiadania świadectw energetycznych powstają z chwilą wpisania świadectwa efektywności energetycznej po raz pierwszy na koncie w rejestrze świadectw efektywności energetycznej, na podstawie informacji Prezesa URE i przysługują podmiotom, które są właścicielami danego konta. Po uzyskaniu praw majątkowych konieczne jest zgłoszenie świadectwa na giełdę towarową w celu ich sprzedaży (upoważniony do tego jest właściciel lub inny podmiot przez niego upoważniony). Po sprzedaży świadectwa, środki uzyskane z transakcji trafiają na rachunek maklerski inwestora, następnie na jego konto bankowe.

Nowe przepisy znoszą obowiązek organizacji przetargu na świadectwa efektywności energetycznej. Aby uzyskać białe certyfikaty należy złożyć do Prezesa URE wnioski o świadectwo efektywności energetycznej wraz z audytem efektywności energetycznej.

Szczegółowa lista przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej za które można otrzymać białe certyfikaty jest opublikowana w obwieszczeniu Ministra Energii z dnia 23 listopada 2016 r. (M.P. 2016, poz. 1184) dostępnym w BIP w zakładce Obowiązujące prawo>Energetyka.

Gmina spełnia ogólne warunki pozyskania świadectw efektywności energetycznej zgodnie z artykułem 20 Ustawy z dnia 20 maja 2016 roku o efektywności energetycznej (tj. Dz. U. 2021 poz. 2166, z 2013 r. poz. 1681), w związku z czym do przyszłych zadań inwestycyjnych może pozyskać świadectwa efektywności energetycznej, tzw. białe certyfikaty.

7.5. Krajowy Plan Odbudowy

Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) to projekt polskiego planu finansowanego z europejskiego budżetu Funduszu Odbudowy na lata 2020-2026. Łączne środki przeznaczone na realizację budżetu europejskiego w latach 2020-2026 wynoszą ponad 723,8 mld euro. Pomoc z tego funduszu będzie przyznawana w postaci bezzwrotnych grantów i niskooprocentowanych pożyczek. W ramach Instrumentu na Rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności Polska będzie dysponowała środkami w wysokości około 58,1 mld euro, w tym:

- 23,9 mld euro przeznaczona będzie na pomoc w formie dotacji (grantów),
- 34,2 mld euro przeznaczona będzie na pomoc w formie pożyczek.

W ramach planu przewidziano pięć komponentów w ramach części grantowej i pięć komponentów o tej samej tematyce w ramach części związanej z pożyczkami. Należą do nich:

- Komponent A „Odporność i konkurencyjność gospodarki”,
- Komponent B „Zielona energia i zmniejszenie energochłonności”,
- Komponent C „Transformacja cyfrowa”,
- Komponent D „Efektywność, dostępność i jakość systemu ochrony zdrowia”,
- Komponent E „Zielona, inteligentna mobilność”.

W ramach ww. komponentów przewidziano cele, planowane inwestycje i wynikające z nich reformy.

Na komponent A „Odporność i konkurencyjność gospodarki” planowane jest przeznaczenie 4 455 milionów euro. Celem tego komponentu jest zapewnienie odporności gospodarki na kryzysy, wzrostu produktywności oraz tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy. Ma on zostać zrealizowany przez następujące cele szczegółowe:

- A1. Ograniczenie wpływu COVID-19 i skutków spowodowanego przez niego kryzysu na przedsiębiorstwa.
- A2. Rozwój narodowego systemu innowacji: wzmocnienie koordynacji, stymulowanie potencjału innowacyjnego oraz współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami i organizacjami badawczymi, w tym w zakresie technologii środowiskowych.
- A3. Doskonalenie systemu edukacji, mechanizmów uczenia się przez całe życie w kierunku lepszego dopasowania do potrzeb nowoczesnej gospodarki, wzrostu innowacyjności, zwiększania transferu nowych technologii oraz zielonej transformacji.
- A4. Zwiększenie dopasowania strukturalnego, efektywności i odporności kryzysowej rynku pracy.

Konstrukcję celów i reform tego planu przedstawia schemat na kolejnych stronach.

Tabela 53 Cele programu – Komponent A

	CEL SZCZEGÓŁOWY	REFORMA	INWESTYCJE
Komponent A „Odporność i konkurencyjność gospodarki” Cel: Zapewnienie odporności gospodarki na kryzysy, wzrostu produktywności oraz tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy	A1. Ograniczenie wpływu COVID-19 i skutków spowodowanego przez niego kryzysu na przedsiębiorstwa	A1.1. Reforma ram fiskalnych	-
		A1.2. Dalsze ograniczenia obciążeń regulacyjnych i administracyjnych	A1.2.1. Inwestycje dla przedsiębiorstw w produkty, usługi i kompetencje pracowników oraz kadry związane z dywersyfikacją działalności A1.2.2. Wsparcie przygotowania terenów inwestycyjnych pod potrzeby inwestycji o kluczowym znaczeniu dla gospodarki

		A1.3. Reforma planowania i zagospodarowania przestrzennego	A1.3.1. Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego
		A1.4. Reforma na rzecz poprawienia warunków konkurencyjności i ochrony producentów/konsumentów w sektorze rolnym	A1.4.1. Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu
		A1.5. Zwiększenie jakości stanowienia prawa oraz rozwój partnerstwa z organizacjami społecznymi	-
	A2. Rozwój narodowego systemu innowacji: wzmocnienie koordynacji, stymulowanie potencjału innowacyjnego oraz współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami i organizacjami badawczymi, w tym w zakresie technologii środowiskowych	A2.1. Przyspieszenie procesów robotyzacji i cyfryzacji i innowacji	A2.1.1. Inwestycje wspierające robotyzację i innowacje w przedsiębiorstwach
		A2.2. Stworzenie warunków do przejścia na model gospodarki o obiegu zamkniętym GOZ	A2.2.1. Inwestycje we wdrażanie technologii i innowacji środowiskowych, w tym związanych z GOZ
		A2.3. Zapewnienie instytucjonalnych i prawnych podstaw rozwoju BSP Inwestycja: bezzałogowych statków powietrznych	A2.3.1. Rozbudowa i wyposażenie centrów kompetencji (specjalistyczne ośrodki szkoleniowe, wsparcia wdrożeń, centra monitorowania) oraz infrastruktura do zarządzania ruchem
A2.4. Wzmocnienie mechanizmów współpracy pomiędzy sektorem nauki oraz przemysłem		A2.4.1. Inwestycje w rozbudowę potencjału badawczego	
A3. Doskonalenie systemu edukacji, mechanizmów uczenia się przez całe życie w kierunku lepszego dopasowania do potrzeb nowoczesnej gospodarki, wzrostu innowacyjności, zwiększania transferu nowych	A3.1. Kadry dla nowoczesnej gospodarki - poprawa dopasowania umiejętności i kwalifikacji do wymogów rynku pracy w związku z wdrażaniem nowych technologii w gospodarce oraz zieloną i cyfrową transformacją	A3.1.1. Wsparcie rozwoju nowoczesnego kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie	

	technologii oraz zielonej transformacji		
	A4. Zwiększenie dopasowania strukturalnego, efektywności i odporności kryzysowej rynku pracy	A4.1. Efektywne instytucje na rzecz rynku pracy	A4.1.1. Inwestycje wspierające reformę instytucji rynku pracy
		A4.2. Reforma na rzecz poprawy sytuacji rodziców na rynku pracy poprzez zwiększenie dostępu do opieki nad dziećmi do lat 3	A4.2.1. Wsparcie programów dofinansowania miejsc opieki nad dziećmi 0-3 lat (żłobki, kluby dziecięce i dzienni opiekuni) w ramach MALUCH+
		A4.3. Wdrożenie ram prawnych dla rozwoju ekonomii społecznej	A4.3.1. Programy wsparcia inwestycyjnego umożliwiające w szczególności rozwój działalności, zwiększenie udziału w realizacji usług społecznych, podniesienie jakości reintegracji w podmiotach ekonomii społecznej
		A4.4. Uelastycznienie form zatrudnienia, w tym wprowadzenie pracy zdalnej	A4.4.1. Inwestycje związane z wyposażeniem pracowników/przedsiębiorstw umożliwiającym pracę zdalną
		A4.5. Rozwiązania na rzecz dłuższego pozostawania na rynku pracy osób w wieku średnim i starszych (50+)	-

Źródło: https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/102479/KPO_projekt_30042021.pdf

Komponent B „Zielona energia i zmniejszenie energochłonności” zakłada transformację kluczowych sektorów gospodarki do modelu niskoemisyjnego przy wykorzystaniu szans rozwoju w obszarze zielonych technologii, jak również efektywna adaptacja najbardziej zagrożonych obszarów i sektorów do zmian klimatu. Celem tego działania jest *ograniczenie negatywnego oddziaływania gospodarki na środowisko przy jednoczesnym zapewnieniu konkurencyjności i bezpieczeństwa energetycznego oraz ekologicznego kraju*. Określono dla tych działań 3 cele szczegółowe:

- B1. Poprawa efektywności energetycznej gospodarki.
- B2. Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii.
- B3. Adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczenie degradacji środowiska.

Na realizację tych zadań przewidziano około 5 696 mln euro. Konstrukcję celów i reform tego planu przedstawia schemat poniżej.

Tabela 54 Cele programu – Komponent B

	CEL SZCZEGÓŁOWY	REFORMA	INWESTYCJE
Komponent B „Zielona energia i zmniejszenie energochłonności” Cel: Ograniczenie negatywnego oddziaływania gospodarki na środowisko przy jednoczesnym zapewnieniu konkurencyjności i bezpieczeństwa energetycznego oraz ekologicznego kraju.	B1. Poprawa efektywności energetycznej gospodarki	B1.1. Czyste powietrze i efektywność energetyczna	B1.1.1. Inwestycje w źródła ciepła (chłodu) w systemach ciepłowniczych
			B1.1.2. Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych
			B1.1.3. Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej szkół
			B1.1.4. Wsparcie dla zwiększenia efektywności energetycznej obiektów lokalnej aktywności społecznej
	B2. Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii	B2.1. Poprawa warunków dla rozwoju technologii wodorowych oraz innych gazów zdekarbonizowanych	B2.1.1. Inwestycje w technologie wodorowe, wytwarzanie, magazynowanie i transport wodoru
			B2.2.1. Rozwój sieci przesyłowych, inteligentna infrastruktura elektroenergetyczna
			B2.2.2. Instalacje OZE realizowane przez społeczności energetyczne
	B2.2.3. Budowa infrastruktury terminalowej offshore		
	B3. Adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczenie degradacji środowiska	B3.1. Wsparcie zrównoważonej gospodarki wodno-ściekowej na terenach wiejskich	B3.1.1. Inwestycje w zrównoważoną gospodarkę wodno-ściekową na terenach wiejskich

Źródło: https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/102479/KPO_projekt_30042021.pdf

Komponent C „Transformacja cyfrowa” ma doprowadzić do zapewnienia rozwoju infrastruktury łączności cyfrowej oraz rozwiązań w zakresie e-usług, wykorzystania potencjału technologii przełomowych, cyfrowej edukacji, wzrostu kompetencji cyfrowych społeczeństwa, a także

cyberbezpieczeństwa. Celem tych działań będzie wzmocnienie przemian cyfrowych w sektorze publicznym, społeczeństwie i gospodarce. Realizowane będzie ono w oparciu o 3 cele szczegółowe:

Na realizację komponentu C przewidziano około 5 696 mln euro. Konstrukcję celów i reform tego planu przedstawia schemat poniżej

Tabela 55 Cele programu – Komponent C

	CEL SZCZEGÓŁOWY	REFORMA	INWESTYCJE
Komponent C „Transformacja cyfrowa” Cel: Wzmocnienie przemian cyfrowych w sektorze publicznym, społeczeństwie i gospodarce.	C1. Poprawa dostępu do szybkiego Internetu.	C1.1. Zapewnienie powszechnego dostępu do szybkiego internetu – rozwój infrastruktury sieciowej	C1.1.1 Zapewnienie dostępu do bardzo szybkiego internetu na obszarach białych plam
	C2. Rozwój e-usług i ich konsolidacja, tworzenie warunków dla rozwoju zastosowań przełomowych technologii cyfrowych w sektorze publicznym, gospodarce i społeczeństwie oraz usprawnienie komunikacji między instytucjami publicznymi, obywatelami i biznesem	C2.1. Zwiększenie skali zastosowań rozwiązań cyfrowych w sferze publicznej, gospodarce i społeczeństwie	C2.1.1. E-usługi publiczne, rozwiązania IT usprawniające funkcjonowanie administracji i sektorów gospodarki oraz technologie przełomowe w sektorze publicznym, gospodarce i społeczeństwie
			C2.1.2. Wyrównanie poziomu wyposażenia szkół w przenośne urządzenia multimedialne
			C2.1.3. E-kompetencje
C3. Wzrost bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni, zabezpieczenie infrastruktury przetwarzania danych oraz cyfryzacja infrastruktury służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo.	C3.1. Zwiększenie cyberbezpieczeństwa systemów informacyjnych, wzmocnienie infrastruktury przetwarzania danych	C3.1.1. Cyberbezpieczeństwo – CyberPL oraz infrastruktura przetwarzania danych i dostarczania usług cyfrowych	

Źródło: https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/102479/KPO_projekt_30042021.pdf

Komponent D „Efektywność, dostępność i jakość systemu ochrony zdrowia” zakłada dążenie do wyższej jakości i lepszego dostępu do usług zdrowotnych oraz wzmocnienie możliwości szybkiego reagowania systemu ochrony zdrowia na zagrożenia epidemiczne. Celem tego komponentu jest osiągnięcie sprawnego funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia oraz poprawa efektywności, dostępności oraz jakości świadczeń zdrowotnych. Przewidziano realizację szeregu inwestycji w ramach 3 celów szczegółowych:

- D1. Poprawa efektywności funkcjonowania systemu ochrony zdrowia, dostępności oraz jakości świadczeń zdrowotnych, w szczególności w kluczowych obszarach ze względu na zagrożenia epidemiologiczne, choroby cywilizacyjne oraz sytuację demograficzną.
- D2. Rozwój kadr systemu ochrony zdrowia oraz wzmocnienie potencjału uczelni medycznych i podmiotów leczniczych biorących udział w kształceniu kadr medycznych.
- D3. Rozwój badań naukowych i sektora farmaceutycznego w odpowiedzi na wzmocnienie odporności systemu ochrony zdrowia.

Na realizację komponentu D przewidziano około 4 092 mln euro. Konstrukcję celów i reform tego planu przedstawia schemat poniżej.

Tabela 56 Cele programu – Komponent D

	CEL SZCZEGÓŁOWY	REFORMA	INWESTYCJE
Komponent D „Efektywność, dostępność i jakość systemu ochrony zdrowia” Cel: Sprawne funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia oraz poprawa efektywności, dostępności oraz jakości świadczeń zdrowotnych.	D1. Poprawa efektywności funkcjonowania systemu ochrony zdrowia, dostępności oraz jakości świadczeń zdrowotnych, w szczególności w kluczowych obszarach ze względu na zagrożenia epidemiologiczne, choroby cywilizacyjne oraz sytuację demograficzną.	D1.1. Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych	D1.1.1. Rozwój i modernizacja infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej i innych podmiotów leczniczych D1.1.2. Przyspieszenie procesów transformacji cyfrowej ochrony zdrowia poprzez dalszy rozwój usług cyfrowych w ochronie zdrowia
	D2. Rozwój kadr systemu ochrony zdrowia oraz wzmocnienie potencjału uczelni medycznych i podmiotów leczniczych biorących udział w kształceniu kadr medycznych	D2.1. Stworzenie odpowiednich warunków dla zwiększenia liczebności kadry medycznej	D2.1.1. Inwestycje związane z modernizacją i wyposażeniem obiektów dydaktycznych w związku ze zwiększeniem limitów przyjęć na studia medyczne
	D3. Rozwój badań naukowych i sektora farmaceutycznego w odpowiedzi na wzmocnienie odporności systemu ochrony zdrowia	D3.1. Wzmocnienie zaplecza naukowego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu	D3.1.1. Inwestycje w utworzenie specjalistycznych centrów badawczych i analitycznych na potrzeby nauk medycznych

Źródło: https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/102479/KPO_projekt_30042021.pdf

Komponent E „Zielona, inteligentna mobilność” zakłada rozwój zrównoważonego transportu służącego konkurencyjnej gospodarce i inteligentnej mobilności. Przewidziano realizację dwóch celów szczegółowych:

- E1. Zwiększenie udziału zero i niskoemisyjnego transportu oraz przeciwdziałanie i zmniejszenie negatywnego oddziaływania transportu na środowisko.
- E2. Zwiększenie dostępności transportowej, bezpieczeństwa i cyfrowych rozwiązań.

Zadaniem tego komponentu jest:

- Utworzenie spójnego systemu transportowego opartego na infrastrukturze charakteryzującej się wysoką jakością i dostępnością.
- Dążenie do zwiększenia udziału zrównoważonych form mobilności.
- Zmniejszenie presji na środowisko.
- Poprawa bezpieczeństwa.

Na realizację komponentu E przewidziano około 6 818 mln euro, co stanowi największą część budżetu KPO. Konstrukcję celów i reform tego planu przedstawia schemat na kolejnej stronie.

Tabela 57 Cele programu – Komponent E

	CEL SZCZEGÓŁOWY	REFORMA	INWESTYCJE
Komponent E „Zielona, inteligentna mobilność” Cel: Rozwój zrównoważonego transportu służącego konkurencyjnej gospodarce i inteligentnej mobilności.	E1. Zwiększenie udziału zero i niskoemisyjnego transportu oraz przeciwdziałanie i zmniejszenie negatywnego oddziaływania transportu na środowisko	E1.1. Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska	E1.1.1. Wsparcie dla gospodarki E1.1.2. Zero i niskoemisyjny transport zbiorowy (autobusy)
	E2. Zwiększenie dostępności transportowej, bezpieczeństwa i cyfrowych rozwiązań	E2.1. Zwiększenie konkurencyjności sektora kolejowego	E2.1.1. Linie kolejowe E2.1.2. Pasażerski tabor kolejowy E2.1.3. Transport intermodalny
		E2.2. Zwiększenie bezpieczeństwa transportu	E2.2.1. Bezpieczeństwo transportu E2.2.2. Cyfryzacja transportu

Źródło: https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/102479/KPO_projekt_30042021.pdf

7.6. Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych

Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych ma na celu zwiększenie skali inwestycji publicznych przez bezzwrotne dofinansowanie inwestycji realizowanych przez JST. Program realizowany jest poprzez promesy inwestycyjne udzielane przez BGK. Zakres wsparcia reguluje Uchwała nr 84/2021 Rady Ministrów z 1 lipca 2021 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych wraz z późniejszymi zmianami

Dotacje mogą być udzielane jednostkom samorządu terytorialnego na działania inwestycyjne w następujących obszarach:

- 1) budowa lub modernizacja infrastruktury drogowej;
- 2) budowa lub modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, w tym oczyszczalni ścieków;
- 3) budowa lub modernizacja źródeł ciepła sieciowego zeroemisyjnego;
- 4) budowa lub modernizacja indywidualnych źródeł ciepła zeroemisyjnego;
- 5) budowa lub modernizacja infrastruktury gospodarki odpadami, w tym spalarnie, przetwarzanie biologiczne, segregacja;
- 6) odnawialne źródła energii;
- 7) tabor z napędem zeroemisyjnym;
- 8) budowa lub modernizacja źródeł ciepła sieciowego niskoemisyjnego;
- 9) budowa lub modernizacja sieci ciepłowniczej;
- 10) budowa lub modernizacja infrastruktury elektroenergetycznej, w tym oświetleniowej;
- 11) cyfryzacja usług publicznych i komunalnych;
- 12) poprawa efektywności energetycznej budynków i instalacji publicznych;
- 13) innowacyjne rozwiązania w elektroenergetyce;
- 14) rewitalizacja obszarów miejskich;
- 15) budowa lub modernizacja infrastruktury kulturalnej;
- 16) budowa lub modernizacja infrastruktury turystycznej;
- 17) budowa lub modernizacja infrastruktury sportowej;
- 18) budowa lub modernizacja infrastruktury technicznej drogowej;
- 19) budowa lub modernizacja infrastruktury tramwajowej, w tym zajezdni;
- 20) budowa lub modernizacja infrastruktury kolejowej, w tym stacji utrzymaniowo-naprawczej;

- 21) budowa lub modernizacja infrastruktury transportu wodnego;
- 22) tabor transportu kolejowego;
- 23) tabor transportu tramwajowego;
- 24) tabor z napędem niskoemisyjnym;
- 25) budowa lub modernizacja kanalizacji deszczowej;
- 26) gospodarka wodna, w tym melioracja, retencja, osuszanie;
- 27) budowa lub modernizacja indywidualnych źródeł ciepła niskoemisyjnego;
- 28) budowa i modernizacja infrastruktury społecznej;
- 29) budowa lub modernizacja infrastruktury edukacyjnej;
- 30) rewitalizacja obszarów i/lub budynków zdegradowanych i/lub przemysłowych;
- 31) tabor zbiorowego transportu drogowego;
- 32) tabor zbiorowego transportu wodnego;
- 33) budowa lub modernizacja infrastruktury telekomunikacyjnej;
- 34) budowa i organizacja inkubatorów przedsiębiorczości;
- 35) budowa i organizacja parków naukowo-technologicznych;
- 36) rozbiórka obiektów i urządzeń budowlanych;
- 37) inne wskazane przez Prezesa Rady Ministrów, biorąc pod uwagę zasady zrównoważonego rozwoju oraz mające na celu przeciwdziałanie COVID-19.

Dofinansowanie przyznawane jest w wysokości nie wyższej niż 98% wartości zadania inwestycyjnego.

8. SYSTEM REALIZACJI PROGRAMU

8.1. Informacje ogólne

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Godów wyznacza jedynie ramy czasowe i kierunki niezbędnych działań, wraz z zadaniami kontrolnymi. Nie jest to dokument skończony, a jego aktualizacja i ewaluacja jest konieczna w celu dostosowywania się do zmiennych komponentów środowiskowych.

Zapisy Programu powinny zostać realizowane przez jednostki wskazane w harmonogramie we współpracy z podmiotami zewnętrznymi i wyższymi jednostkami administracyjnymi. Realizacja założeń spoczywa na Gminie Godów, przy jednoczesnej współpracy z interesariuszami. Ponadto, niezbędna jest kontrola i współpraca w przypadku działań podmiotów zewnętrznych na terenie gminy jak i na obszarze przyległym mogących wpływać na analizowany teren.

Okresowa aktualizacja zapisów przedstawionych w Programie nie wynika jedynie z zapisów ustawowych, ale i z konieczności dopasowywania planów inwestycyjnych Gminy i nowych form współpracy czy możliwości dotacyjnych.

Pozytywnym aspektem w realizacji Programu jest utworzenie instytucji, lub komórki w ramach administracji Gminy, która otrzyma odpowiednie kompetencje, a także stworzenie miejsc współpracy z mieszkańcami, przedsiębiorcami i organizacjami działającymi na obszarze gminy.

8.2. Struktura organizacyjna

Realizacja poszczególnych zadań wskazanych w Programie i Wieloletniej Prognozie Finansowej jest każdorazowo poprzedzona stworzeniem szczegółowych planów z wyznaczeniem odpowiedzialnych osób i harmonogramu realizacji. Ponadto obejmuje, jeśli to będzie konieczne, przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko wraz z propozycją działań ograniczających ewentualny, negatywny wpływ. W celu stworzenia niezbędnego nadzoru organizacyjnego i monitoringu działań za realizację tych zadań odpowiadać będą pracownicy merytoryczni w poszczególnych referatach.

Osoby odpowiedzialne które będą pełniły nadzór, cechować będzie znajomość problematyki środowiskowej. Do ich bezpośrednich zadań, oprócz nadzoru nad realizacją założeń Programu poprzez podmioty zależne, jak i działania Gminy, będzie należała współpraca i wsparcie dla inwestycji realizowanych przez przedsiębiorców, podmioty niezależne oraz mieszkańców. Dodatkowymi zadaniami osób merytorycznych będzie raportowanie postępów

prac związanych z wdrażaniem zapisów Programu wraz z monitoringiem dostępności zewnętrznych źródeł finansowania i prowadzeniem akcji informacyjnej wśród mieszkańców.

8.3. Plan wdrażania, monitorowania i weryfikacji

Program ochrony środowiska jest dokumentem podlegającym bieżącej ocenie i regularnemu monitoringowi z uwagi na jego istotny wpływ na politykę środowiskową i inwestycje. Zalecane jest sporządzenie sprawozdań, w których będzie wskazany bieżący stan jego realizacji, bieżący stan środowiska, a także prognozowany dalszy etap wdrażania zapisów i działań koordynujących.

Kluczową rolę w monitoringu i weryfikacji będą pełniły osoby merytoryczne z poszczególnych wydziałów, które, dzięki systemowi zarządzania, będą w stanie na bieżąco sporządzać raporty, a także oceniać postęp wdrażania wpisanych w programie zadań. Raporty informować będą o działaniach zrealizowanych i ich wpływie na ochronę środowiska.

Odpowiednio sporządzony raport stanowi podstawę do analizy wdrażania zapisów, a tym samym ocenę realizacji założonych celów i może posłużyć do podjęcia przez Gminę decyzji o konieczności przeprowadzenia aktualizacji Programu.

Raport będzie zawierał informacje w postaci:

- 1) Odniesienie się do ogólnych celów wskazanych w Programie:
 - a) przywołanie celów,
 - b) aktualny stan realizacji celów (na podstawie wskaźników monitorowania).
- 2) Opis stanu realizacji Programu:
 - a) przydzielone środki i zasoby do realizacji,
 - b) realizowane działania,
 - c) napotkane problemy w realizacji.
- 3) Ocena realizacji oraz propozycja działań korygujących.
- 4) Stan realizacji działań:
 - a) zestawienie aktualnie osiągniętych rezultatów zrealizowanych działań.

Każda wskazana w Programie inwestycja ma ustalony wskaźnik monitorowania zgodnie z tabelą poniżej. W związku z powyższym wskaźniki określone jako cele dla realizacji ochrony środowiska mogą się zmieniać w czasie obowiązywania i realizacji planu. Zmiany te będą wynikały głównie z bieżących możliwości finansowych.

Tabela 58 Wskaźniki monitorowania

Lp.	Obszar interwencji	Wskaźnik		
		Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa
A	B	D	E	F
1	Ochrona klimatu i jakość powietrza	Przekroczenia wartości stężenia PM 10 (kg/rok), dane WIOŚ z najbliższych stacji pomiarowych (Godów)	PM10	brak przekroczeń
		Przekroczenia wartości stężenia PM 2,5 (kg/rok), dane WIOŚ z najbliższych stacji pomiarowych (Godów)	PM 2,5	brak przekroczeń
		Przekroczenia wartości stężenia SO ₂ (Mg/rok), dane WIOŚ z najbliższych stacji pomiarowych (Godów)	SO ₂	brak przekroczeń
		Liczba wymienionych źródeł ciepła w ramach pogramów dotacji (dane WFOŚiGW, dane Gminy)	718	800
		Liczba zamontowanych instalacji OZE na terenie gminy (szt.) Dane Gminy	6	13
		Stacje pomiarowe na terenie gminy (szt.)	1	1
		Długość zmodernizowany dróg (km) (dane Gminy)	79,961	82,00
		Długość ścieżek rowerowych(km) (dane Gminy)	5	10
		Elementy należące do zielono-błękitnej infrastruktury	0	2
		Utrzymanie punktu obsługi mieszkańca	1	1
		Kampania promocyjna (szt.) (dane Gminy)	0	1
		Liczba kontroli (szt.) (dane Gminy, dane jednostek zewnętrznych)	50	50
2	Zagrożenie hałasem	Długość zmodernizowany dróg (km) (dane Gminy)	79,961	82
		Nasadzenia zieleni izolacyjnej (szt.)	50	100
		Długość ciągów pieszych i rowerowych (km)	5,00	10,00
		Liczba kontroli (szt.) (dane Gminy, dane jednostek zewnętrznych)	0	1

Lp.	Obszar interwencji	Wskaźnik		
		Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa
A	B	D	E	F
		Kampania promocyjna (szt.) (dane Gminy, dane jednostek zewnętrznych)	0	1
3	Gospodarka wodno-ściekowa	Przyłączenie do sieci kanalizacyjnej (szt.)	2549	2600
		Budowa sieci kanalizacyjnej (km) (dane Gminy)	124,7	130
		Budowa sieci wodociągowej (km)	92,5	110
		Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków (szt.) (dane Gminy)	114	120
		Działania związane z małą retencją (szt.) (dane Gminy)	0	1
		Tworzenie zielonej i niebieskiej infrastruktury (w tym elementów zatrzymywania wód opadowych)	0	1
		Zwiększanie retencji naturalnej mikroretencji na terenach leśnych	0	1
		Uwzględnianie elementów zielonej i niebieskiej infrastruktury w planowaniu przestrzennym	0	1
		Liczba kontroli (szt.) (dane Gminy)	800	800
		Kampania promocyjna (szt.) (dane Gminy, dane jednostek zewnętrznych)	0	1
4	Zasoby przyrodnicze	Utrzymanie użytków leśnych (ha) (dane Gmina, RDOŚ, LP)	353,89	353,89
		Uproszczone plany urządzenia lasów (szt.) (komplet)	1	1
		Liczba obiektów przyrodniczych (pomniki przyrody, użytki itp.) (szt.) (dane CRFOP)	2	2
		Usuwanie roślinności inwazyjnej (powierzchnia w m ²)	1	1
		Kampania promocyjna (szt.) (dane Gminy, dane jednostek zewnętrznych)	0	1
5	Gospodarka odpadami	Zwiększenie masy odpadów nadających się do recyklingu (Mg/rok, dane Gminy)	3 283,89	3 500

Lp.	Obszar interwencji	Wskaźnik		
		Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa
A	B	D	E	F
		Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych (Mg/rok)	5 569,93	5 000
		Masa usuniętych wyrobów zawierających azbest (kg/rok, dane Gminy)	351 473	643 948
		Liczba kontroli (szt.) (dane Gminy)	0	20
		Kampania promocyjna (szt.) (dane Gminy, dane jednostek zewnętrznych)	0	1

Źródło: Opracowanie własne

W trakcie realizacji założeń Programu będzie istniała możliwość jego aktualizowania w związku ze zmianami wynikającymi z bieżących potrzeb w zakresie działań inwestycyjnych, a także technicznej i organizacyjnej możliwości wykonania założonych planów. Wprowadzanie zmian w Programie wraz z aktualizacjami listy inwestycji będzie odbywać się poprzez Uchwałę Rady Gminy, po wcześniejszym zaopiniowaniu dokumentu przez jednostki odpowiedzialne za ochronę środowiska w zakresie przeprowadzania procedury oddziaływania na środowisko

8.4. Identyfikacja interesariuszy

W opracowanie Programu włączyło się wiele podmiotów instytucjonalnych, prywatnych oraz osób fizycznych. Interesariusze ci, przede wszystkim, przekazywali niezbędne do stworzenia Programu informacje, w tym także o planowanych inwestycjach, które opisane zostały w rozdziale 6 Programu. Utrzymywany był stały kontakt z interesariuszami, w tym drogą elektroniczną. Udział interesariuszy nie ogranicza się jednak tylko do przekazywania informacji. Są oni odpowiedzialni za realizację działań, które opisane zostały w niniejszym Programie.

Poniżej przedstawiono listę głównych interesariuszy Programu:

1. Władze Gminy jako Zleceniodawca Programu i główny podmiot odpowiedzialny za jego wykonanie.
2. Przedsiębiorcy, podmioty świadczące usługi na terenie Gminy (infrastruktura wodno-kanalizacyjna, transport publiczny) – przekazywali informacje na temat stanu budynków oraz planowanych inwestycji, a także zużywanych paliw.
3. Mieszkańcy Gminy – jako podmioty odpowiedzialne za realizację zadań indywidualnych.

9. SPIS TABEL

<i>Tabela 1 Dane na temat podziału administracyjnego Gminy Godów</i>	<i>28</i>
<i>Tabela 2 Stan ludności Gminy Godów w latach 2020-2023</i>	<i>29</i>
<i>Tabela 3 Zasoby mieszkaniowe na terenie gminy Godów w latach 2020-2023</i>	<i>30</i>
<i>Tabela 4 Podmioty gospodarcze według klasyfikacji wielkości na terenie gminy Godów w latach 2020-2023.....</i>	<i>30</i>
<i>Tabela 5 Podmioty gospodarcze według rodzaju działalności na terenie Gminy Godów w latach 2020-2023.....</i>	<i>31</i>
<i>Tabela 6 Użytki rolne na terenie gminy Godów w 2020 roku</i>	<i>31</i>
<i>Tabela 7 Powierzchnia gruntów leśnych na terenie gminy Godów w latach 2020-2023.....</i>	<i>32</i>
<i>Tabela 8 Wykaz dróg powiatowych na terenie gminy Godów.....</i>	<i>35</i>
<i>Tabela 9 Wskaźniki opisujące zasoby mieszkaniowe na terenie gminy Godów w latach 2020-2023 roku</i>	<i>36</i>
<i>Tabela 10 Urządzenia techniczno-sanitarne w mieszkaniach na terenie Gminy Godów w latach 2019-2022</i>	<i>36</i>
<i>Tabela 11 Zbiorcze zestawienie wyników klasyfikacji dla poszczególnych zanieczyszczeń wg kryterium ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa dla strefy śląskiej, uzyskane w ocenie za 2023 rok</i>	<i>47</i>
<i>Tabela 12 Zbiorcze zestawienie wyników klasyfikacji stref wg kryterium ochrona roślin w 2023 roku dla strefy śląskiej</i>	<i>47</i>
<i>Tabela 13 Analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z klimatem i powietrzem – słabe i mocne strony</i>	<i>59</i>
<i>Tabela 14 Analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z klimatem i powietrzem – szanse i zagrożenia</i>	<i>59</i>
<i>Tabela 15 Wykaz dróg powiatowych na terenie gminy Godów, ich długość oraz SDR.....</i>	<i>62</i>
<i>Tabela 16 Analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z klimatem akustycznym – mocne i słabe strony.....</i>	<i>68</i>
<i>Tabela 17 Analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z klimatem akustycznym – szanse i zagrożenia</i>	<i>68</i>
<i>Tabela 18 Zestawienie wyników pomiarów uzyskanych w 2023 roku. na stacjach wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych IMGW</i>	<i>74</i>
<i>Tabela 19 Lokalizacje punktów pomiarowych na terenie województwa śląskiego i wyniki oznaczeń depozycji ¹³⁷Cs w próbkach gleby pobranych jesienią 2022 r.....</i>	<i>75</i>
<i>Tabela 20 Częstotliwość pola elektromagnetycznego, dla której określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pola elektromagnetycznego na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pola elektromagnetycznego, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową</i>	<i>77</i>
<i>Tabela 21 Zakresy częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko oraz dopuszczalne poziomy</i>	

<i>poł elektromagnetycznych, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla miejsc dostępnych dla ludności</i>	77
<i>Tabela 22 Wyniki pomiarów badawczej sieci monitoringu w 2022 – punkt pomiarowy Godów</i>	79
<i>Tabela 23 Analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z polami elektromagnetycznymi – mocne i słabe strony</i>	83
<i>Tabela 24 Analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z polami elektromagnetycznymi – szanse i zagrożenia</i>	83
<i>Tabela 25 Wykaz zabytków na terenie gminy Godów</i>	91
<i>Tabela 26 Analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z zasobami przyrodniczymi – mocne i słabe strony</i>	93
<i>Tabela 27 Analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z zasobami przyrodniczymi – szanse i zagrożenia</i>	93
<i>Tabela 28 Podsumowanie oceny stanów i celów środowiskowych dla ww. obszarów JCWPd dla gminy Godów</i>	102
<i>Tabela 29 Analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z zasobami wodnymi – mocne i słabe strony</i>	112
<i>Tabela 30 Analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z zasobami wodnymi – szanse i zagrożenia</i>	112
<i>Tabela 31 Złoża na terenie gminy Godów</i>	115
<i>Tabela 32 Analiza SWOT dla obszaru związanego z zasobami geologicznymi – mocne i słabe strony</i>	119
<i>Tabela 33 Analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z zasobami glebowymi – szanse i zagrożenia</i>	119
<i>Tabela 34 Liczba punktów pomiarowych w województwach na terenie Polski</i>	122
<i>Tabela 35 Analiza SWOT dla obszaru związanego z zasobami glebowymi – mocne i słabe strony</i> .	125
<i>Tabela 36 Analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z zasobami glebowymi – szanse i zagrożenia</i>	125
<i>Tabela 37 Dane statystyczne dotyczące sieci wodociągowej na terenie gminy Godów</i>	129
<i>Tabela 38 Dane statystyczne dotyczące systemu kanalizacji sanitarnej na terenie gminy Godów</i>	131
<i>Tabela 39 Analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z gospodarką wodno-ściekową – mocne i słabe strony</i>	132
<i>Tabela 40 Analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z gospodarką wodno-ściekową – szanse i zagrożenia</i>	132
<i>Tabela 41 Sposób postępowania z poszczególnymi rodzajami odpadów komunalnych na terenie Gminy Godów w 2023 roku</i>	140
<i>Tabela 42 Ilość zebranych odpadów z terenu gminy Godów w 2023 roku</i>	143
<i>Tabela 43 Harmonogram działań na lata 2023-2032</i>	148
<i>Tabela 44 Ilość wyrobów azbestowych zinwentaryzowanych na terenie Gminy Godów</i>	151

<i>Tabela 45 Analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z gospodarką odpadami – słabe i mocne strony</i>	152
<i>Tabela 46 Analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z gospodarką odpadami – szanse i zagrożenia</i>	152
<i>Tabela 47 Analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z awariami przemysłowymi – mocne i słabe strony</i>	155
<i>Tabela 48 Analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z awariami przemysłowymi – szanse i zagrożenia</i>	155
<i>Tabela 49 Analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z pozostałymi elementami wpływającymi na środowisko – mocne i słabe strony</i>	158
<i>Tabela 50 Analiza SWOT dla obszaru interwencyjnego związanego z pozostałymi elementami wpływającymi na środowisko – szanse i zagrożenia</i>	158
<i>Tabela 51 Wyznaczone cele wraz z kierunkami działań i obszarami interwencyjnymi na terenie Gminy</i>	160
<i>Tabela 52 Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem</i>	169
<i>Tabela 53 Cele programu – Komponent A</i>	179
<i>Tabela 54 Cele programu – Komponent B</i>	182
<i>Tabela 55 Cele programu – Komponent C</i>	183
<i>Tabela 56 Cele programu – Komponent D</i>	184
<i>Tabela 57 Cele programu – Komponent E</i>	185
<i>Tabela 58 Wskaźniki monitorowania</i>	190

10. SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1 Mapa Gminy Godów.....	29
Rysunek 2 Kompleks leśny – sołectwo Skrbeńsko	33
Rysunek 3 Układ dróg na terenie gminy Godów	33
Rysunek 4 Budynek Urzędu Gminy w Godowie.....	38
Rysunek 5 Średnie temperatury i opady na terenie gminy Godów	40
Rysunek 6 Dni o dużym zachmurzeniu i z opadami na terenie Gminy Godów	41
Rysunek 7 Prędkość wiatru na terenie gminy Godów.....	42
Rysunek 8 Róża wiatru dla gminy Godów.....	43
Rysunek 9 Podział województwa śląskiego na strefy dla celów oceny jakości powietrza za 2023 rok	45
Rysunek 10 Dane pomiarowe PM 10 dla stacji Godów, ul. Glinki w roku 2023 r.	49
Rysunek 11 Dane pomiarowe PM 2,5 dla stacji Godów, ul. Glinki w roku 2023 r.	50
Rysunek 12 Dane pomiarowe BaP(PM10) dla stacji Godów, ul. Glinki w roku 2023 r.	50
Rysunek 13 Dane z Mapy lokalnych czujników eko-godow na stronie internetowej Urzędu Gminy	51
Rysunek 14 Dane z lokalnego czujnika Zespół Szkolno-Przedszkolny w Godowie	52
Rysunek 15 Szlaki drogowe na terenie gminy Godów	60
Rysunek 16 Lokalizacja stacji wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych	72
Rysunek 17 Lokalizacja punktów pomiarowych stałej sieci monitoringu i monitoringu badawczego na terenie województwa śląskiego w latach 2021 – 2022.....	78
Rysunek 18 Plan sieci elektroenergetycznych Sn i Nn na terenie Gminy Godów	81
Rysunek 19 Schemat sieci przesyłowej na obszarze gminy Godów – stan istniejący.....	82
Rysunek 20 Lokalizacja gminy Godów względem mezoregionów Polski	84
Rysunek 21 Mapa nadleśnictw obejmujących teren gminy Godów	86
Rysunek 22 Lokalizacja Form ochrony przyrody na terenie Gminy Godów	89
Rysunek 23 Rzeki i nadzory wodne znajdujące się na terenie gminy Godów	97
Rysunek 24 Lokalizacja zlewni jednolitych części wód powierzchniowych występujących na terenie gminy Godów.....	99
Rysunek 25 Wyniki oceny ryzyka dla poszczególnych JCWPd	101
Rysunek 26 Lokalizacja JCWPd w obrębie gminy Godów.....	102
Rysunek 27 Lokalizacja obiektów hydrogeologicznych na terenie gminy Godów	103
Rysunek 28 Obszary na terenie gminy Godów narażone na niebezpieczeństwo powodzi	105
Rysunek 29 MRP 0,2% dla gminy Godów	106
Rysunek 30 MRP 1% dla gminy Godów	106
Rysunek 31 MRP 10,0% dla gminy Godów	107
Rysunek 32 Mapa zagrożenia suszą hydrologiczną	109
Rysunek 33 Mapa łącznego zagrożenia suszą na terenie gminy Godów.....	110
Rysunek 34 Lokalizacja złóż na obszarze gminy Godów	115
Rysunek 35 Lokalizacja obszarów osuwisk w gminie Godów.....	118
Rysunek 36 Ogólna lokalizacja punktów monitoringu	123

Rysunek 37 Lokalizacja przedsiębiorstwa stanowiącego zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii (ZZR) i zakłady o dużym ryzyku wystąpienia awarii (ZDR) względem gminy Godów 154

Uzasadnienie

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Godów został sporządzony w celu realizacji krajowej polityki ochrony środowiska, która jest prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 324 z późn. zm.), a także za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.) organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w art. 14 ust. 1.

Natomiast zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.) programy, o których mowa w art. 17 ust. 1, uchwała odpowiednio sejmik województwa, rada powiatu albo rada gminy.

Traci moc uchwała nr XXIII/138/2020 z dnia 27.08.2020r. w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów na lata 2020-2023 z perspektywą do 2024 r.”

W świetle powyższego, w celu realizacji obowiązku ustawowego, zasadnym jest przyjęcie uchwały.

Osoba merytorycznie odpowiedzialna za przygotowanie aktu	Radca Prawny	Skarbnik Gminy	Zastępca Wójta	Sekretarz Gminy
data i podpis				
Akceptacja Kierownika Referatu				
data i podpis	data i podpis	data i podpis	data i podpis	data i podpis
Wpłynęło do biura rady	Skierowano do zaopiniowania na posiedzenia Komisji		Wynik głosowania	
data i podpis	☐ Edukacji, Kultury i Zdrowia		za	
			przeciw	
			wstrzymujących się	
	☐ Mienia Komunalnego, Ochrony Środowiska i Bezpieczeństwa Publicznego		za	
			przeciw	
			wstrzymujących się	
	☐ Rozwoju Gospodarczego i Budżetu		za	
			przeciw	
			wstrzymujących się	